Știați că...

◇ ...alergătorul finlandez Paavo Nurmi a fost supranumit „omul cronometru"? El alerga cu un cronometru în mână, considerând că luptă doar cu timpul, nu și cu adversarii săi. În 1952, în vârstă de 55 de ani, a purtat flacăra olimpică la Helsinki.

◇ ...cele mai vechi consemnări despre cunoscutul nostru dans popular „Călușul" datează din 1572? Cronicarul N. Isthvanffi amintește un spectacol de la curtea împăratului austriac Rudolf al II-lea, în care un grup de români a interpretat acest dans.

◇ ...în comuna Potlogi din județul Dâmbovița se află un splendid exemplar de arhitectură civilă brâncovenească? Este vorba de Palatul Potlogi, construit în 1698.

◇ ...nălbarul este un fluture mare, cu aripi albe și nervuri negre? Are corpul tot negru și antene măciucate, iar omizile sale sunt deosebit de dăunătoare pentru pomii fructiferi.

◇ ...cel mai important autor latin de comedii a fost Titus Maccius Plautus (251?-184 î.Ch.)? Din cele 21 de comedii care ni s-au transmis de la el, cele mai cunoscute sunt „Soldatul fanfaron" și „Ulciorul cu bani".

◇ ...oligistul este un minereu de fier folosit ca piatră de podoabă? Este o varietate lamelară de hematit cu luciu metalic foarte puternic.

◇ ...muntele Olimp nu este doar un loc strâns legat de mitologie, ci și cel mai înalt munte din Grecia (2917m)? El este situat în Tesalia.

Știați că...

Splendorile naturii

La umbra MUNȚILOR RODNEI

La Gura Repedei, acolo unde o fostă așezare, Poiana Borșei, se unește cu Borșa, dând naștere la o singură localitate, poposește, venind din înălțimile Rodnei, cel mai mare afluent al Vișeului, pârâul Repedea, niciodată egalat în frumusețe și sălbăticie de alte ape ce străbat Maramureșul. Este valea iezerelor și a cascadelor ametioare, a caprelor negre și a marmotelor. Furios nevoie mare, pârâul o ia la drum din marile căldări situate sub creasta nordică a Munților Rodnei, apoi pornește printre lespezi de stâncă și dă în valea omonimă, unită mai jos cu cea a Gardinei. De sub vârful Repedea se ivește izvorul ce dă numele văii, pentru ca, nu departe, sub vârful Buhăescu, și din lacurile cu același nume, să sară zgomotoase apele Buhăescului, unindu-se toate la marginea Rezervației Naturale Pietrosu Mare, formând râul cu ape prăvălite peste lespezi de stâncă, în cascade și genuni, numit *Repedea*. Tu, călătorul pierdut în întinderea căldărilor de la obârșia văii, nu știi încotro să-ți îndrepți privirea pentru a „fura" cât mai mult din grandoarea împrejurimilor. Spre înălțimi, unde vrei să admiri înșeuările de sub vârfuri semețe sau spre coborâșul iute al celor trei iezere ale Buhăescului, oricât vei privi, ai sentimentul că o mână nevăzută a așezat nestemate în lucirea Soarelui. În împărăția lor și-au găsit adăpost bun câteva capre negre, precum și marmotele aduse în rezervație. Sălbăticia izvorului Buhăescu continuă în căderi de ape cu spume, până ce ajunge în lăcușorul așezat sub Tarnița la Cruce. Pregătit de drum pe sub umbra brazilor, se rostogolește violent printr-o pășune, aruncându-și apele din înălțimea cascadei *Moara dracilor*. La Gura Noaselor, izvorul Buhăescu se întâlnește cu cel al Repedei, iar valea își ia numele de *Repedea*.

Repedea, apă bună pentru păstrăvi, este căutată de turiștii-pescari, chiar dacă apele ei repezi – după cum îi este și numele – nu te lasă să o tulburi cu scâldatul. Drumul forestier ce pornește din mica și cocheta așezare Gura Repedei urcă prin chei și se oprește cam la 7 km la loc larg, mai sus puțin de Gura Noaselor. Pe o potecă marcată turistic, după două ore de mers în voie, ajungi la Iezere.

Cei dornici de drumeții printre stânci și ape trebuie să știe că drumul este anevoios, cu urcușuri și coborâșuri care îți drămuiesc puterile. Nu uitați că sunteți în munți!

IOANA PROCA-FLORIA

Notre Dame
un simbol al Parisului

Catedrala Nôtre Dame din Paris nu este doar o construcție magnifică. Este istoria însăși, este literatură, este spiritul poporului, este emblema unuia dintre cele mai frumoase orașe ale lumii.

Înălțată pe locul unei mici biserici creștine, care la rândul ei se ridicase acolo unde mai înainte existase un templu din epoca romană, catedrala este rezultatul deciziei episcopului Maurice de Sully, care, în 1163, începe uriașa construcție. Navele și fațada s-au construit până în 1200 iar turnurile au fost terminate în 1245. S-a trecut apoi la construirea capelelor, sub conducerea arhitectului Jean de Chelles. În jurul anului 1250, era terminată o altă fațadă, respectiv cea dinspre nordul transeptului, în timp ce fațada din sud va fi începută peste opt ani. Catedrala este considerată terminată în 1345. Timpul, oamenii, numeroasele războaie au alterat însă, de-a lungul secolelor, aspectul ei originar. În timpul revoluției din 1789 a fost amenințată cu demolarea, apoi a fost închinată „Zeiței Rațiunii", al cărei cult a fost instaurat de Robespierre. În 1802 a fost din nou sfințită iar în 1804 a fost teatrul fastuoasei încoronări a lui Napoleon, de către Papa Pius al VI-lea, venit special pentru acest eveniment. Restaurată de Viollet le Duc între 1844-1864, ea a fost din nou amenințată cu distrugerea, din cauza unui incendiu care a avut loc în 1871. Numeroase alte avarii ulterioare au fost înlăturate prin reconstituiri atente, iar restaurarea de acum câțiva ani i-a redat întreaga strălucire de odinioară.

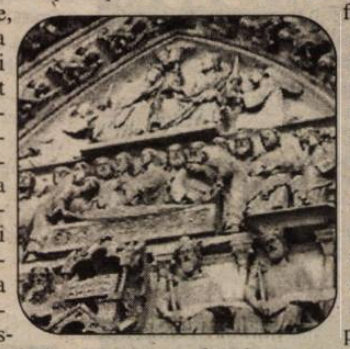

Impozantă și maiestuoasă, fațada catedralei este împărțită vertical de piloni în trei părți distincte și tot trei părți ne apar pe orizontal. Primul plan, cel de jos, prezintă trei portaluri realizate în adâncime. Deasupra se află „Galeria Regilor", cu 28 de statui reprezentând regii din Vechiul Testament. În timpul revoluției s-a crezut că aceștia sunt regi ai Franței și au fost dați jos, dar și-au reluat locul nu mult mai târziu. În partea centrală se găsesc două perechi de ferestre gemene, care încadrează marele rozariu datând din 1220-1225 și având un diametru de 10 metri. În fața sa se află statuia Fecioarei cu Pruncul, încadrată de doi îngeri. Deasupra, o galerie de arcaturi face legătura cu cele două turnuri care n-au fost niciodată terminate, dar care, chiar lipsite de fleșă, conservă un farmec aparte datorită ferestrelor perechi. Celelalte fațade au fost decorate de Violet le Duc într-un mod original și ironic, expunând o lume ireală de păsări, demoni, figuri grotești. Un turn gotic, aflat în spatele celor două turnuri mari de deasupra absidei, încheie echilibrat impunătoarea construcție.

Interiorul, fascinant prin eleganța celor trei nave, capelele și mai ales, vestitele clopote fac din acest monument un loc de pelerinaj și de pioasă reculegere.

IRINA STOICA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Grădina Icoanei

Unul din rarele locuri din București de unde poți admira câteva minuni de case cum mai întâlnești doar în albume, Grădina Icoanei rămâne o combinație aparte de cultură, spiritualitate și, doar trăim la început de secol XXI, contemporaneitate bucureșteană. Totul, sub semnul inconfundabil al Icoanei găsite aici odinioară și care a dat numele Bisericii și întregului cartier...

Cursul râului Bucureștioara de la origine la vărsare

– Cum vede istoricul ADRIAN MAJURU memoria acestor locuri?

– În veacul al XVIII-lea, pe locul Grădinii Icoanei de astăzi se afla un lac adânc, înconjurat de un teren accidentat, împădurit. Lacul era de fapt izvorul unui râuleț numit de cele mai multe ori Bucureștioara, care se scurgea prin mahalalele vecine – Oțetari, Batiștei, Scaunele Vechi, Serăria, Stelea, Udricani și Lucaci – până în Dâmbovița. În acest loc avea să se ridice, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, o biserică, în jurul căreia va apărea o nouă mahala: Icoanei.

– Și, stimate domnule Adrian Majuru, să ne oprim pentru a-i da cuvântul Părintelui Profesor Nicolae Necula, Preot la Biserica Icoanei:

– Cum știți, cartierul, strada, parcul, toate sunt ale Icoanei. Este o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul în brațe, străjuită de Arhanghelii Mihail și Gavril, având pe margine prorocii, care în biserica noastră se află în dreapta ușilor împărătești, cum privim din altar. Icoana s-a moștenit. Un om a găsit-o în ceea ce este astăzi Grădina Icoanei, a adus-o și a depus-o în biserica de lemn care nu mai este astăzi, doar locul ei a rămas marcat în curte. Este destul de veche, pentru că îmbrăcătura de argint în care o avem acum a fost datată la 1672. Este foarte bine păstrată, a fost conservată, restaurată între timp. De ea amintește chiar și marele istoric Nicolae Iorga, care o trece printre icoanele făcătoare de minuni.

– Din câte se povestește încă, Domnule Adrian Majuru, „peisajul" Grădinii Icoanei s-a schimbat destul de mult de-a lungul timpului...

– Da, căci dacă balta mai exista la mijlocul sec. al XIX-lea, Bucureștioara dispăruse. Cursul ei a fost subțiat tot mereu de „murdălâcul curților", iar în ultima parte a existenței sale era chiar cunoscută drept „Căcaina", tocmai din cauza gunoaielor.

Lacul – care a mai fost numit în sec. al XVIII-lea și al Bulindroiului, iar după aceea „Balta de la Icoanei" – era suficient de adânc pentru a se îneca un călăreț cu cal cu tot. El a fost însă asanat în 1870, parcul fiind finalizat în 1872-1875. Pe vremea aceea era mult mai întins decât cel de astăzi...

Parcul a fost apoi împodobit cu statuia lui Gh. C. Cantacuzino, unul dintre directorii căilor ferate și întemeietor al sindicatelor muncitorești din această branșă. După amenajarea parcului, mahalaua Icoanei a devenit o regiune cosmopolită. Locul primilor mahalagii a fost luat de liberprofesioniști, boieri, funcționari, ofițeri etc. În apropiere, pe locul unde se află astăzi Școala Centrală de Fete, se afla casa Generalului Ion Odobescu...

– Al cărui mormânt se află în curtea Bisericii Icoanei...

MIHAELA DOROBANȚU

Viitorul aparține spațiului

SONDA GENESIS
colectează „vântul solar"!

Începând din octombrie a.c., aparatura instalată pe stația interplanetară GENESIS, lansată recent de o rachetă DELTA II, colectează constituienți ai „vântului solar" – emisiune continuă a radiației corpusculare solare, formată din electroni, protoni, nuclee de heliu, ioni de oxigen, carbon și azot și care „aleargă" dinspre Soare cu peste 300 km/s, viteză care-i permite să străbată drumul până la Terra în numai opt zile! Existența acestui „vânt solar" a fost prezisă în 1958 de astronomul E. W. Parker și confirmată de rezultatele transmise de pe orbită de sonda americană MARINER-2.

Întrucât densitatea acestui flux de particule încărcate electric – în apropierea Pământului – se pare că atinge o valoare de 8...5 ori mai mare în perioadele Soarelui activ, specialiștii doresc ca GENESIS să le furnizeze valori mai precise, atât în ce privește componența, cât și densitatea acestei emisiuni solare. În consecință, în interiorul sondei GENESIS (în fotografie, în timpul testelor climatice), firma constructoare, Lockheed Martin, a inclus panouri placate cu safir, diamant și aur, destinate colectării protonilor și a nucleelor de heliu, contoare de ioni și de electroni, precum și concentratoare de particule destinate să colecteze diversele materiale culese în timpul zborului stației, care va parcurge până în 2004, când revine în apropierea Terrei, circa 32 de milioane de km!

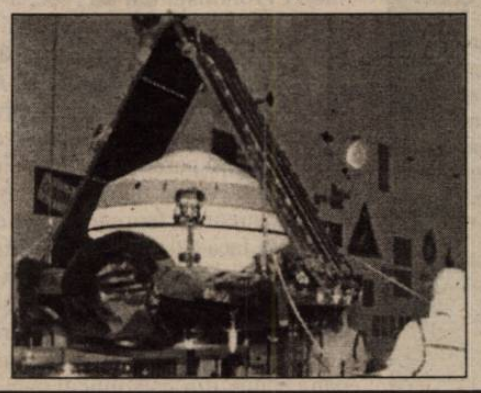

O problemă specială o constituie recuperarea conteinerelor având mostrele de „vânt solar" culese de sondă: în acest scop, din sonda GENESIS se va desprinde automat un modul care conține micile conteinere și care va coborî cu parașute speciale. Viteza de coborâre a parașutelor a fost astfel aleasă încât modulul să poată fi „cules" de echipajul unui elicopter special antrenat și dotat cu un fel de cange spațială, cu care să agațe parașutele... În acest fel, se va evita contactul relativ dur cu suprafața Pământului, care ar putea afecta integritatea mostrelor colectate.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

COMORILE blestemate

Undeva, în nordul județului Buzău, la distanță bună de satele de sub munte, un peisaj halucinant se oferă privirii celui ce răzbește până acolo. Urme de ziduri vechi, invadate de desișul pădurii, grote cu semne ciudate săpate în pereți, văgăuni negre, ca niște ochi stranii ai stâncilor, scrutând de secole ținuturile sălbatice. Așa arată „triunghiul" dintre satele Nucu, Aluniș și Brăești, reprezentând ceea ce specialiștii au reunit sub denumirea generică de locuințe rupestre, deși în timp dovezile de locuire se întind cam din secolul al VI-lea î. Hr., până după epoca medievală. Alături de simbolurile paleocreștine, inscripții, cruci și alte asemenea desene ciudate în inima muntelui, legendele și toponimele vin să dea un plus de magie zonei: Crucea Spătarului, Pietrele lui Solomon, Piatra Scrisă, Stâlpii Tainiții, Cărarea Maicilor și altele, pe măsură.

Cel mai frecvent, mințile înfierbântate de strălucirea aurului s-au prins în jocul comorilor nălucite, deasupra cărora localnicii mai văd și azi flăcări împânzind culmile, în nopți anume. Dincolo de închipuiri există însă și certitudini. Despre Dealul Tocitorilor, bătrânii spun că „e copt de bani". În multe locuri se văd gropi săpate de căutătorii de comori, iar despre persoane cunoscute chiar se știe că ar fi găsit bogățiile tăinuite. Sub rădăcinile unui pin răsturnat de furtună, înconjurat de un zid din cărămidă, un anume Gheorghe Agagiu ar fi aflat „trei grămezi de aur și în mijloc un șarpe mare încolăcit, tot din aur lucrat". Pe la mijlocul veacului al XIX-lea, călători străini au descoperit intrarea într-un beci, de unde au scos o ladă plină de aur. Ei ar fi mers pe urmele comorii, citind într-un fel deosebit o inscripție de la locul numit Agaton, azi dispărută. Dar nu este tot. La vârful numit Crucea Spătarului, sub culme, se vede săpat în piatră un cap de cerb, care ar indica direcția „comorii spătarului": într-o taină zidită, încă se află o grămadă mare de bani și odoare, iar pe pereți, numerose veșminte.

Faptul că multe asemenea locuri păstrează – conform tradiției – fabuloase bogății se explică și prin aceea că ele au fost blestemate, iar cei ce au cutezat să tulbure legământul au fost alungați ori pociți de felurite arătări necurate. S-ar zice că, dacă făpturi neomenești îi orbesc pe unii cu licărul comorilor, împingându-i la fapte necugetate, alte asemenea forțe telurice veghează, fie ca taina să rămână taină până la capăt, fie ca muritorul ce se va fi aventurat dincolo de granițele permise să-și risipească destinul în lume. S-ar putea crede că acolo unde imaginația oamenilor lucrează febril, realitatea palpabilă aproape că nu-și găsește locul. Totuși, și în cazul nostru, tradiția a reținut nume și fapte de necontestat. Se știe despre cei ce-au înnebunit, după ce au scormonit în căutarea comorilor blestemate, despre cei cărora li s-au arătat entități infernale, alungându-i, ori despre cei pieriți, împreună cu familiile lor, în condiții bizare, după ce s-au îmbogățit vremelnic, dezgropând avuții necuvenite. E stranie și similitudinea cu destinele tâlharilor tezaurului de la Pietroasa sau – păstrând proporțiile – cu cele ale jefuitorilor de morminte antice egiptene. Dar, dincolo de simplele speculații, toate aceste piese de puzzle par a contura un adevăr pe care nu suntem nici pregătiți, nici dispuși să-l acceptăm.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Lumile de dincolo de lume

Au fost descoperiți POLII PĂMÂNTULUI?

Marshall B. Gardner a pus această întrebare în cartea sa „O călătorie spre interiorul Pământului sau au fost polii cu adevărat descoperiți", publicată în 1913. Aici găsim un capitol întreg dedicat „misterului mamutului". Nefiind de acord cu posibilitatea unei schimbări atât de drastice și mai ales atât de rapide a climei, încât mamutul să ajungă să fie înghețat cu iarba încă nedigerată în stomacul său, Gardner oferă o altă explicație: mamuții nu sunt o specie dispărută, ci ei se plimbă și astăzi... prin interiorul Pământului! Uneori se aventurează până în apropierea orificiului polar. Aici se poate întâmpla să nimerească pe un bloc de gheață care se rupe și să fie astfel purtați de curenții marini spre alte regiuni, sau să cadă într-o crevasă, să moară și corpul lor să ajungă cu ocazia vreunei mari mișcări de ghețari, de ce nu, tocmai în Siberia, acolo unde a fost descoperit.

William Reed, pe de altă parte, scrie și el o carte, „Fantoma Polilor", în care dă o explicație de același tip unui alt fenomen extrem de straniu – zăpada colorată semnalată de exploratori. „Culorile roșu, verde și galben trebuie să se datorească polenului, iar negrul – zgurei vulcanice." De unde toate acestea? Evident, din interiorul Pământului, cea mai apropiată sursă posibilă.

Apoi, vă mai aduceți aminte că încă un fenomen semnalat mai trebuia explicat – „încălzirea polară". Aici a fost mai dificil și atât Gardner cât și Reed au atribuit-o unor „deschideri", de tip Symmes, existente în Pământul Interior. Reed a descris scoarța terestră ca având o grosime de 800 de mile (sub 1300 km), gravitația acționând spre partea cea mai adâncă a păturii. Cu alte cuvinte, aceeași forță care „trage" obiectele de pe partea exterioară a Pământului spre interior, le „împinge" pe cele din interior spre exterior. Expediții pornite în lumea interioară pot fi astfel „propulsate" fără să-și dea măcar seama în lumea exterioară. Și efectiv, Reed insistă că toți sau aproape toți exploratorii polari și-au petrecut o mare parte din timpul cât a durat călătoria lor dincolo de „punctul de întoarcere" și că ceea ce ei au văzut era de fapt interiorul Pământului!

În ceea ce îl privește pe Gardner, el, cum vă amintiți, credea că lumea interioară a Pământului este luminată de un soare central, cu un diametru de aproximativ 1000 km, relicvă a nebuloasei din care s-a format și Pământul. (Marte s-a format într-un mod asemănător și prin deschiderile sale polare poate fi uneori distins și soarele său interior.) Lumina acestui soare interior, reflectată de interiorul Pământului, este cea care dă uluitoarea strălucire a celor două aurore, boreală și australă.

Aici, Gardner se desparte de Reed. Căci acesta din urmă afirmă că lumea interioară este luminată de soarele exterior care „pătrunde" pe la poli, în timp ce aurorele boreale nu sunt altceva decât reflexia imaginilor erupțiilor vulcanilor, presărați pe câmpiile interioare. Este drept că oamenii de știință au identificat electricitatea drept cauză a acestor spectaculoase fenomene. Dar aceasta nu înseamnă mare lucru pentru Reed, care respinge totul cu o simplă întrebare retorică: „Se poate imagina oare electricitatea mișcându-se prin ceruri, condusă ușor de vreun agent nevăzut?"

MIHAELA DOROBANȚU

200 de gravuri preistorice, în vârstă de 20000 de ani

În iulie a.c., în cadrul unei conferințe de presă în care se releva pentru prima oară existența unei grote necunoscute, ornată cu figuri animaliere și umane, câțiva oameni de știință din Franța au prezentat conținutul acestui tezaur național: 200 de gravuri preistorice vechi de cel puțin 20000 de ani.

Este vorba de sanctuarul de la Cussac, cel mai spectaculos din Europa în ceea ce privește arta paleolitică. Această descoperire a fost făcută de un speolog francez, în 30 septembrie 2000, în timp ce efectua o prospecțiune în valea Vézère din regiunea Dordogne. Un ușor suflu de aer ieșind dintr-o deschizătură i-a atras atenția. După ce a scormonit grohotișul din acel loc, a lărgit deschizătura și a reușit să se strecoare în peșteră, trecând printr-o succesiu-ne de galerii. Aerul a devenit din ce în ce mai greu de respirat și speologul n-a reușit să reziste mai mult de două ore. Timp suficient însă pentru a explora o parte din grotă, în care a descoperit primele gravuri parietale.

Conștient de fenomenala sa descoperire, s-a grăbit să facă cale întoarsă pentru a anunța autoritățile arheologice. În cursul expertizei care a urmat în 13 octombrie, peștera cu o lungime de 1 km a început să-și arate comorile. Pereții prezentau o serie de figuri de dimensiuni neegalate până acum, din paleoliticul occidental. Cai, bizoni, unii având o mărime de 4 metri, maimuțe, rinoceri, cervide, însoțeau într-o cavalcadă halucinantă siluete feminine. Unele animale, mai ales păsări și figuri enigmatice, sunt cu totul necunoscute în bestiarul paleolitic. În urma cercetărilor efectuate, s-a ajuns la concluzia că grota a fost ocupată în urmă cu 28-22000 de ani. Din nefericire, aceste gravuri nu sunt accesibile turiștilor. Doar oamenii de știință sunt acreditați să pătrundă în grotă, pentru a-și continua cercetările. O grotă care nu și-a dezvăluit decât o parte din secrete. Pe solul argilos au mai fost descoperite amprente umane și 5 schelete aparținând unor adulți și unui copil. Pentru a putea fi datate, s-a apelat la serviciul unor specialiști americani. Deocamdată, nu se poate face o legătură între aceste rămășițe pământești și figurile de pe pereți. Dacă se vor dovedi contemporane, importanța grotei de la Cussac va depăși domeniul artei preistorice. Până acum nu a fost descoperită nici o înhumare paleolitică asociată artei preistorice dintr-o perioadă atât de îndepărtată.

DORIN MĂRAN

Amprente ale spiritualității noastre

Târgoviște - Biserica mică Domnească

De numele orașului Târgoviște, străveche cetate de scaun a Țării Românești, se leagă o serie de monumente dragi sufletului nostru. Printre cele mai de seamă pot fi considerate Curtea Domnească și Biserica Mare, Turnul Chindiei și, desigur, Mănăstirea Dealu aflată în apropiere.

Evocând la fiecare pas umbra marilor voievozi: Mircea cel Bătrân, Vlad Țepeș, Radu cel Mare, Neagoe Basarab, Petru Cercel, Mihai Viteazul, orașul Târgoviște a devenit un simbol național al epocii de glorie din istoria patriei.

Mica biserică Domnească face parte integrantă din complexul Curții Domnești, ridicată în secolul al XV-lea și având hramul Sfânta Vineri. Este construită după un plan treflat cu o singură turlă. Fațadele, cu ferestre și ocnițe, sunt decorate cu ceramică, în felul acesta continuându-se tradiția veacurilor XIV-XV în Țara Românească.

În 1656 este reconstruită de Doamna Bălașa, soția lui Constantin Șerban (1654-1658). Cu acest prilej, mărinimoasa Doamnă înființează în chiliile bisericii un azil pentru săraci și bătrâni. Ea construiește, așa cum arată pisania din 5 iulie 1657, o casă cu patru încăperi boltite, „ca să fie de odihnă creștinilor care cad în nevoie". Pisania este montată în partea de sud iar mormântul Doamnei se află în interiorul bisericii.

Cea mai veche mărturie care atestă existența locașului este o inscripție slavonă din 15 iulie 1517, pe un lintou de pe fațada de sus, în care sunt menționați și jupân Manea Culcer Perșanu, și jupânița Vlădae.

După cucerirea orașului, în 1595, de Sinan Pașa, care a înconjurat întreaga incintă cu un zid de apărare, biserica a suferit numeroase modificări.

Cele mai importante prefaceri au fost realizate în 1731, 1870 și 1880.

În zilele noastre, Biserica mică domnească este una dintre cele mai frumoase și mai bine conservate piese ale Complexului Muzeal inaugurat în 1967.

IRINA STOICA

O lume nebună

◆ *Poliția din Malaezia a declanșat o vânătoare acerbă împotriva starurilor nud de la Hollywood, care le-au invadat țara. De fapt, sarcina polițiștilor din Kuala Lumpur constă în confiscarea huselor de telefoane mobile, imprimate cu poze nud ale starurilor celebre. Husele normale de telefon se vând în Malaezia cu 7 dolari, dar cele „în vogă" costă dublu. Merită, mai ales că, în momentul când se primește un apel telefonic, părțile intime ale starului respectiv apar luminate. Vânătoarea de... huse „deocheate" de telefon face parte dintr-o campanie mai amplă, declanșată de autoritățile malaeziene împotriva pornografiei, considerată principala cauză a creșterii infracționalității sexuale în această țară.*

◆ *Dacă n-ar fi fost reală, ci doar o simplă secvență petrecută într-un film de comedie, întâmplarea petrecută într-un bar din El Paso (statul Texas) ar fi fost de tot hazul. Brațul fals al unui bărbat american a alunecat de sub mâneca hainei și a căzut pe jos, în momentul când acesta a încercat să scoată un pistol pentru a-l amenința pe barmanul care refuzase să-i mai dea de băut. După primul moment de spaimă, personalul barului și clienții barului au izbucnit în hohote de râs. Șocat el însuși de situația în care se afla, bărbatul înfirm și-a cules brațul și pistolul de pe jos și a părăsit furios barul. Ceva mai târziu, poliția a fost alertată de personalul dintr-un alt bar, care solicita ajutor. „Teroristul" nu era nimeni altul decât omul cu... brațul poznaș, care, de data aceasta amenința personalul barului nu cu pistolul ci... cu țigara. Până la venirea poliției, el a reușit să ardă cu țigara pe una dintre chelnerițe. Luat la întrebări, a pretins că a fost agresat de personalul barului, care i-ar fi smuls mâna falsă, ca să-l facă de râsul clienților. A fost arestat, urmând să fie judecat pentru ultraj cu circumstanțe agravante.* (A.P.)

■ O idee periculoasă

BUFONUL

care nu mai amuză pe nimeni

Ce nu face un bărbat pentru a atrage atenția iubitei care nu prea-l bagă-n seamă? Donald Hills, actor de circ din Steam-Crest (SUA), este protagonistul unui gest inimaginabil de riscant la adresa propriei vieți, prin care a reușit s-o captiveze pe Cassy, femeia care-l trata ca pe o „cantitate neglijabilă", cum se exprima fostul nefericit îndrăgostit.

Ideea trăsnită a lui Donald a venit de pe lungimea de undă a unui post de radio particular din oraș, KVLT. Pe la miezul nopții, o emisiune interactivă punea la dispoziția ascultătorilor microfonul, pentru orice fel de problemă. În acea perioadă, în mare vogă era prezența în unele orașe ale statului Alabama (din care face parte și Steam-Crest) a unui ucigaș în serie. Portretele-robot făcute acestuia nu duseseră la nici un rezultat, iar ancheta poliției locale și federale nu conducea către nici o pistă, de mai multe luni. Audiența emisiunilor postului KVLT devenise enormă, subiectul predilect era, evident, neputința autorităților de a stopa oribilele crime ale psihopatului poreclit „Spadasinul morții", după modul cum își tortura victimele. Practic, Donald a dat mai multe telefoane postului respectiv, prezentându-se drept criminalul îndelung căutat...

Era, evident, o căutare disperată și stupidă a celebrității, întrucât știa că poliția putea localiza cu ușurință punctul de unde vorbește presupusul „Spadasin", dacă dialogul dura cel puțin 40- 45 de secunde. Și Donald s-a expus riscului. Într-o noapte de aprilie a acestui an, a fost arestat de o brigadă specială și ancheta a durat zile în șir. Fotografia lui a apărut pe prima pagină a ziarelor, iar oamenii legii se lăudau că au rezolvat dificilul și controversatul caz. Confruntat cu o situație imposibilă, în zadar se dezvinovățea el, nimeni nu voia să-i dea crezare. La un moment dat, când i s-a permis să dea un telefon din penitenciarul de maximă siguranță de la San Guelpo, Don a vorbit câteva secunde cu iubita lui, Cassy, trapezista din cadrul circului unde lucra și el. I-a spus doar atât: „Salvează-mă, sunt nevinovat!"

Din fericire pentru imprudentul „impostor", înainte de a începe procesul s-a mai produs o crimă a adevăratului „Spadasin". Îndoielile anchetatorilor au început să prindă contur și, constatând că inculpatul de ocazie nu știe mai mult despre asasinate decât ceea ce scriseseră ziarele, iar fizicul lui nu este recunoscut de nici un martor, l-au eliberat. Mai mult, peste două luni a fost depistat criminalul în serie și arestat. Când Donald i-a mărturisit lui Cassy de ce a vrut cu orice preț să intre în atenția tuturor, femeii nu i-a venit să creadă. Cu toate acestea, între ei s-a născut o amiciție foarte strânsă. Pe același post de radio, bufonul circului i-a făcut o mărturisire emoționantă, scuzându-se pentru fapta lui. Mai mult, autenticul făptaș avea să mărturisească la interogatoriu că „s-a simțit jignit de acea substituire de persoane", întrucât se considera ca având o „personalitate inimitabilă"... Greu de spus cum vor evolua lucrurile între Donald și Cassy, însă imaginația bolnăvicioasă a bărbatului ar pune pe oricine pe gânduri. *(P.I.)*

◆ Drumul către glorie poate fi „pavat" uneori cu... scaune și fotolii. Nu, nu este un simplu joc de cuvinte. Americanul Lloyd Fletcher din Tampa, Florida, a „presărat" pe toată lungimea trotuarului străzii unde locuiește 1500 de scaune de plastic cumpărate anume. Omul cu idei ciudate protesta astfel față de atitudinea polițiștilor și trecătorilor care nu l-au ajutat în nici un fel atunci când, într-o seară, a leșinat și a zăcut pe caldarâm aproape un sfert de oră. Lloyd voia să atragă atenția că i se poate întâmpla oricui, la orice pas, să aibă nevoie de un sprijin. Gestul l-a costat destul de mult, însă a avut efect. Autoritățile au amplasat bănci din 50 în 50 de metri și i-au cumpărat toate scaunele cu pricina.

◆ Doi hoți de mașini din Scoția s-au refugiat într-un teatru, pe când erau urmăriți de o patrulă de poliție. Au rămas ascunși până la sfârșitul spectacolului, apoi s-au gândit să nu plece cu mâna goală – ar fi fost o pată în cariera lor. Așa că negăsind nimic interesant, au șters-o cu două fotolii „ciugulite" dintr-o lojă de lux. Dar au fost prinși și poza lor a apărut pe prima pagină a unui ziar local, fiind transformați în vedete.

◆ Francezul Louis Gilbert a fixat un scaun confortabil între crengile unui copac și a reușit să stea acolo cuibărit nouă zile (cu pauze de 10 minute la fiecare trei ore). Prin gestul său arboricol, Louis protesta față de intențiile autorităților de a tăia copacul respectiv, considerat prea bătrân. Numai că pe el nu l-a băgat nimeni în seamă, mai ales că arborele s-a prăbușit ulterior, în timpul unei furtuni. *(P.I.)*

Cârnăciori cu... modificări genetice

Un angajat de la Universitatea din Florida s-a gândit să facă rost de un ban în plus într-un mod foarte original: el a furat trei porci care fuseseră folosiți de cercetători pentru experimente de laborator și care suportaseră deja anumite modificări genetice. Nebănuind nimic, angajatul a dus porcii la un măcelar și i-a cerut să-i transforme în cârnăciori, pe care apoi i-a vândut. Nici una dintre cele nouă persoane care a consumat aceste produse nu au avut probleme de sănătate, însă conducerea Universității, acuzată de neglijențe, a fost obligată să ia măsuri pentru ca un asemenea fapt să nu se repete. Procurorii din Florida, care s-au ocupat de acest caz, au avansat propunerea ca toate animalele care suferă modificări genetice să fie marcate. *(A.P.)*

Un „monstru" atacă un cartier

Timp de trei săptămâni, locuitorii cartierului Ghaziabad, din capitala Indiei, New Delhi, au fost bântuiți de un adevărat coșmar. Un bărbat deghizat într-o maimuță uriașă a stârnit panică printre locuitori, atacându-i pe neașteptate. Lucrurile au culminat cu atacul asupra unei femei care s-a trezit cu monstrul pe terasa casei sale. Poliția și-a concentrat atenția asupra acestor cazuri, aproape 20, încercând să dea de urma agresorului. Deocamdată, fără nici un rezultat. Între timp unele familii cu copii au renunțat, până lucrurile se vor liniști, să mai locuiască în acest cartier. Lucrurile sunt însă cât se poate de clare: Omul-maimuță, departe de a fi un personaj de circ care se amuză, jucându-se cu nervii trecătorilor, constituie un adevărat pericol pentru aceștia. ***(D.M.)***

Șarpele s-a răzbunat sub ochii polițiștilor

Robert Adams este un cetățean al orașului australian Byron Bay, mai puțin respectabil din cauza pasiunii sale pentru alcool și pentru un piton de doi metri, de care nu se desparte niciodată. Ceea ce-i neliniștește pe unii locuitori ai orașului este faptul că, în periplurile sale, Robert are un comportament violent față de camaradul său cu sânge rece: îl izbește de pereții magazinelor și, nu de puține ori, pitonul cade pe spatele trecătorilor. Până într-o zi când cei doi „prieteni" au fost surprinși de un echipaj de poliție care a încercat să-l aresteze pe Robert Adams, pentru tulburarea liniștii publice. În momentul în care polițiștii s-au apropiat de el, pitonul s-a încolăcit brusc pe gâtul stăpânului, strângându-l cu putere. Acesta a încercat neputincios că se elibereze și în cele din urmă a căzut pe caldarâm, sufocat. Polițiștii au lovit șarpele cu bastoanele de cauciuc, apoi, văzând că acesta nu-și slăbește victima, l-au înțepat cu baioneta. În cele din urmă, pitonul s-a lăsat convins și s-a întins cuminte pe caldarâm. Robert Adams a fost imediat arestat. Mai greu a fost cu pitonul, pentru care a fost nevoie de o echipă specială de intervenție. (D.M.)

Pentru opt bilete de parcare neplătite

Pare greu de crezut, dar Manon Chouinard, în vârstă de 29 de ani, din Montreal, Canada, s-a aflat, în anul 1997, în situația de a naște, legată în lanțuri de patul de spital, aidoma celui mai periculos terorist.

Se întâmplă, veți spune, doar că în cazul ei este vorba de o sentință de două săptămâni de închisoare pentru că nu plătise... 8 (opt) bilete de parcare, în valoare de 25 de dolari canadieni fiecare. Se întâmplă, veți spune din nou. Doar că infracțiunea data din... 1993 (judecătorul calculând că datoria se ridicase la 1500 de dolari, ceea ce a justificat pentru el trimiterea la pușcărie). Iar Manon Chouinard era însărcinată. Mai mult, cum s-a constatat, suferea de diabet, ceea ce a determinat conducerea închisorii să o mute la Spitalul St. Justine, unde, respectând cu strictețe litera regulamentului, a fost legată cu lanțuri de patul de spital!

„Parcă aș fi fost Houdini și m-aș fi dezlegat din lanțuri pentru a fugi. Oricum, nu mi-am imaginat că cineva ar putea face așa ceva unei femei însărcinate! Dar nu aveam ce să fac, așa că suportam", spunea Manon. Norocul ei a fost că un militant pentru drepturile deținuților a aflat, a venit într-un suflet la spital, a fotografiat-o și poza a fost publicată în toate ziarele. Mai avea 9 zile de detenție! Reprezentanții închisorii au venit și ei într-o fugă, roșii la față, și au dispus scoaterea lanțurilor.

„Au urmat procedurile normale privind deținuții duși la spital, pentru ca aceștia să nu poată evada", a declarat Michel Lacoste, Directorul Serviciilor Corecționale, Quebec. Ceea ce nu a împiedicat-o pe Nathalie Duhamel, director, la rândul ei, al unui grup care luptă pentru drepturile femeilor, să declare că „a fost unul din cele mai crude lucruri pe care le-am întâlnit!"

Și – culmea ironiei! Manon nici nu era vinovată: împrumutase mașina unei prietene, care uitase să plătească tichetele de parcare! *(M.D.)*

Fotografii de cititori

«De-acum poate veni toamna!»

ROXANA NEGREA – Adjud

Săptămâna 28 SEPTEMBRIE - 4 OCTOMBRIE

MORGAN FREEMAN

LARA FLYNN BOYLE

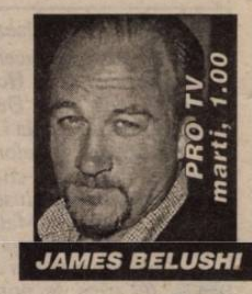

JAMES BELUSHI

1

VINERI 7.15 Practic matinal 9.30 Serial: „Zorro" 10.20 TVR Craiova 11.00 TVR Cluj-Napoca 11.45 TVR Iaşi 12.30 TVR Timişoara 16.30 Drepturile omului 17.30 Personalul de Costineşti 19.00 Jurnal 19.30 Festivalul Internaţional „George Enescu", 2001 21.30 Ploaia de stele 23.15 Profesioniştii 0.15 Film: „O dramă de familie" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 7.50 Serial: „Zorro" 8.40 Desene animate 9.30 Film: „Computerul cu pantofi de tenis" (SUA, 1995) 11.00 La telefon, muzica populară 13.00 Serial: „Frumoasele şcolii" 14.00 Desene animate 15.00 Film: „Băieţii cu ziarele" (SUA, 1992). Cu: Robert Duvall 17.00 Alege muzica! 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Ora G 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize... 22.30 Serial: „Amy" 23.30 Film: „Nashville" (SUA, 1975).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Zorro" 10.30 Viaţa satului 13.05 De luni până duminică 14.00 Film: „Un cavaler în Camelot" (SUA, 1998). Cu: Whoopi Goldberg 15.30 Bravo, bravissimo! 17.00 Fotbal: F.C. Braşov – Steaua Bucureşti 19.00 Serial: „Acţiune, motor!" 19.30 Serial: „O altă realitate" 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Obsesia" (SUA, 1995). Cu: Robert De Niro, Al Pacino, Val Kilmer 23.30 Minutul 91.

LUNI 7.15 Practic matinal 14.30 Pro patria 15.30 Serial: „Beker" 16.00 Kronika 17.40 Serial: „Pasiuni" 19.30 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă! 21.45 Talk Show 23.15 Premiile Uniunii Scriitorilor din România pe anul 2000.

MARŢI 7.15 Practic matinal 8.30 Serial: „Zorro" 9.00 Desene animate 10.45 TVR Timişoara 15.30 Serial: „Beker" 16.30 Kronika 17.40 Serial: „Pasiuni" 19.30 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.45 Film: „Viaţa se schimbă" (Italia, 2000) 22.25 Serial: „Geena Davis" 23.10 Studioul artelor.

MIERCURI 7.15 Practic matinal 8.30 Serial: „Zorro" 9.00 Film: „Ursul sălbatic" (SUA, 1999) 11.00 TVR Cluj 13.00 Totul la vedere 15.30 Serial: „Beker" 16.00 Panorama 17.40 Serial: „Pasiuni" 19.30 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Baywatch Hawaii" 21.45 Recurs la morală 23.15 Film: „Dorinţa tatălui" (SUA, 1998) 2.45 Film: „Terapia" (SUA, 1991).

JOI 7.15 Practic matinal 8.30 Serial: „Zorro" 11.00 TVR Iaşi 15.30 Oameni ca noi 16.00 Convieţuiri 17.45 Serial: „Pasiuni" 19.30 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiţiarii" 23.15 Film: „Promontoriul groazei (SUA, 1962). Cu: Robert Mitchum, Gregory Peck 2.45 Film: „Urme de neşters..." (SUA, 1996). Cu: William Baldwin.

AL PACINO
ROMÂNIA 1, duminică, 20.30

acasă

VINERI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.15 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.05 Serial: „Dragoste nebună" 17.00 Fotbal: Oţelul Galaţi – Sportul Studenţesc 18.50 Ştirile de Acasă 19.10 Serial: „Îngeraşul" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 Serial: „Lumini diferite" 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 23.50 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.40 Serial: „Sânge din sângele meu".

SÂMBĂTĂ 10.35 Serial: „Luisa Fernanda" 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 16.00 Căsuţa poveştilor 16.30 Doctorul casei 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Poveşti adevărate 19.00 Serial: „Seducţie" 20.30 Film: „Întâlnire cu Venus" (SUA, 1991). Cu: Glenn Close 22.15 Dansează cu mine! 23.20 Serial: „Dădaca" 0.15 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.05 Serial: „Sânge din sângele meu".

DUMINICĂ 7.30 Căsuţa poveştilor 9.00 Serial: „Luisa Fernanda" 14.45 Film: „Piraţii Paradisului" (SUA, 1999) 16.00 Căsuţa poveştilor 16.30 La casa de vis 17.00 Ia-mă acasă! 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 19.00 Serial: „Seducţie" 20.30 Formula 1: Marele premiu al SUA 22.50 Serial: „Femei înşelate" 0.20 Serial: „Dădaca" 1.15 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 2.05 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 14.10 Reluări 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Îngeraşul" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Îngeraşul" (ultimul ep.) 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" (ep.1) 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 10.45 Serial: „Melrose Place" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Serial: „Profesioniştii" 13.00 Serial: „Curcanii" 14.00 Film: „Capcanele destinului" (SUA, 1999). Cu: Sidney Poitier 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vineri seara ne distrăm cu Florin Călinescu 22.00 Serial: „Totul despre sex" 23.25 Film: „Androidul" (SUA, 1998) 1.00 Film: „Camera timpului" (SUA, 1993) 2.45 Film: „Visul unei fete" (Franţa, 2000).

SÂMBĂTĂ 7.15 Desene animate 9.15 Serial: „Apărătorii planetei" 9.45 Serial: „Aventurile lui Papirus II" 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Cei mai frumoşi ani" 13.00 Serial: „Nebun după tine" 13.30 Serial: „O mamă şi jumătate" 14.00 Film: „Anii răzbunării" (SUA, 1994) 15.45 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 17.00 Fotbal: Petrolul – F.C. Argeş 19.00 Ştirile PRO TV 21.30 Film: „Ziua Cârtiţei" (SUA, 1993). Cu: Bill Murray, Andie MacDowell 23.20 Serial: „Clanul Soprano" 0.15 Film: „Legiunea" (SUA, 1998).

DUMINICĂ 7.15 Desene animate 9.15 Serial: „Apărătorii planetei" 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Norm încurcă-lume" 11.30 Serial: „Părinţi la Hollywood" 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Film: „Sirena de pe Mississippi" (coprod., 1969). Cu: Jean Paul Belmondo, Catherine Deneuve 15.10 Film: „Opt secunde" (SUA, 1994). Cu: Luke Perry 17.00 Familia de cinci stele 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Armă mortală I" (SUA, 1987). Cu: Mel Gibson 21.30 Fotbal: Rapid – F.C. Naţional 23.30 Procesul etapei 2.30 Serial: „Prinţul tenebrelor".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Sunt plecat în oraş" (SUA, 1994). Cu: Lara Flynn Boyle 23.00 Sub semnul întrebării 2.00 Film: „Furia apelor" (SUA, 1997). Cu: Richard Thomson.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.45 Serial: „Ani de liceu" 12.10 Serial: „Profesioniştii" 13.00 Serial: „Curcanii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Urmărire generală 21.00 Serial: „Expertul" 23.00 Provest 0.00 Serial: „Lege şi ordine" 1.00 Film: „Un profesor pedepsit" (SUA, 1987). Cu: James Belushi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Batman se întoarce" (SUA, 1992). Cu: Michael Keaton, Danny DeVito, Michelle Pfeiffer 23.00 Film: „Regăsirea" (SUA, 1997). Cu: Keanu Reeves 1.00 Film: „Un nou tată" (SUA, 1998).

JOI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Film: „Amintiri din ţara pierdută" (SUA, 1998) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Top Gun" (USA, 1986). Cu: Tom Cruise 23.00 Serial: „Lege şi ordine" 0.00 Film: „Carrington" (M. Britanie, 1995). Cu: Emma Thompson, Jonathan Pryce.

prima

VINERI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 19.30 Strada Milion 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Robin Hood: Prinţul hoţilor" (SUA, 1991). Cu: Morgan Freeman 2.00 Film: „În numele inocenţei" (Germania, 1997).

SÂMBĂTĂ 10.00 Special 11.00 Sport Magazin 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Film: „Cocoon" (SUA, 1985) 22.30 Film: „Escrocii" (SUA, 1990). Cu: John Cusak, Anjelica Huston 1.00 Film: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 12.30 Serial: „Chemarea strămoşilor" 14.00 Strada Milion 15.00 Real TV 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Film: „Rock'n'roll" (SUA, 1996). Cu: Liv Tyler 22.00 Stil.

LUNI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Dispariţia" (SUA, 1993). Cu: Jeff Bridges 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Prima Mix! 12.45 Video Civica 14.00 Strada Milion 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Copiii spun lucruri trăsnite 21.00 Serial: „ED" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „Submarinul trăsniţilor" (SUA, 1996) 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Film: „Crimă la înălţime" (SUA, 1991). Cu: Adam Baldwin, Bill Cross 22.00 Teal TV 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 8.05 Desene animate 9.50 Serial: „Fete vesele" 12.45 Serial: „Femeia misterioasă" 14.15 Desene animate 15.35 Serial: „Samuraiul" 16.20 Serial: „Poliţia judiciară" 17.15 Film: „Suferinţa femeilor" (partea a II-a) 18.55 Serial: „Cinci minute cu fraţii Lumière" 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Serial: „Familia Porter" 22.35 Film: „Ucenicii" (Franţa, 1995) 0.40 Serial: „Fete vesele".

SÂMBĂTĂ 7.50 Serial: „Samuraiul" 9.05 Arta apărării 10.30 Arca lui Noe 11.00 Lumea lui Chit-chit 11.45 Serial: „Extratereştrii în familie" (ep.1) 12.10 Serial: „Sparky, roboţelul" (ep.1) 12.45 Film: „Goana după vânt" (Franţa, 1998, prima parte) 14.10 Planeta singuratică 16.10 Serial: „Fiice şi soţii" (ep.1) 17.10 Serial: „Stăpânul domeniului" 18.30 Serial: „Sudul îndepărtat" 19.30 Film: „Dublă personalitate" (SUA) 21.30 Serial: „Misiune pe chei" 22.25 Serial: „Primul val" (ep.1) 23.10 Despre viaţă şi sex.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Extratereştrii în familie" 12.10 Serial: „Sparky, roboţelul" 12.45 Căţei meseriaşi 14.00 Doc : „Splendorile naturii" 14.55 Fotbal: Dinamo – F.C.M. Bacău 17.05 Doc.: „O altă dimensiune" 18.35 Serial: „Bine, dragă!" (ep.1) 19.00 Serial: „Familia Porter" 19.45 Volei feminin 21.15 Serial: „Misiune pe chei" 22.10 Serial: „Primul val" 23.00 Film: „Elita" (SUA, 2001).

LUNI 9.30 Serial: „Tribul" (ep.1) 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 16.30 Răscruci 18.35 Doc.: „Palete" 20.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 22.00 Telejurnal 22.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Îmblânzirea scorpiei" de William Shakespeare.

MARŢI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 18.00 E dreptul tău! 18.35 Cinematograful, o istorie vie 19.40 Desene animate 20.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" (ep.1) 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Nemuritorii" (România, 1975).

MIERCURI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 18.00 Mit şi istorie 18.35 Documentar 19.40 Desene animate 20.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Nimic despre Robert" (Franţa, 1999).

JOI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 18.00 Afaceri la cheie 18.40 Documentar 19.40 Desene animate 20.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Virusul morţii" (SUA, 1997).

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

antena 1

VINERI 7.00 Observator 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Prieten şi duşman" (SUA, 1997). Cu: Harrison Ford, Brad Pitt 22.30 Serial: „Calea misterelor" 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

SEAN PENN
ANTENA 1, duminică, 22.00

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „O zi grea la Black Rock" (SUA, 1954) 10.00 Casa de piatră 13.00 Serial: „MacGyver" 14.00 Film: „Petrecerea" (SUA, 1968) 16.00 Film: „Tata în vacanţă" (SUA, 1997) 18.00 Serial: „V.I.P." 19.00 Observator 20.00 Film: „Dune" (partea a III-a) 22.00 Fotbal – Spania 0.00 Serial: „Dezvăluiri intime".

DUMINICĂ 8.00 Film: „Sora mea Eileen" (SUA, 1955). Cu: Jack Lemmon 10.00 Desene animate 11.10 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.00 Motor GP 13.00 Film: „Solomon şi regina din Saba" (SUA, 1959) 16.00 Serial: „Nash Bridges" 17.00 Strict autentic 19.00 Observator 20.00 Academia vedetelor 22.00 Film: „Culori" (SUA, 1988). Cu: Sean Penn, Robert Duvall 5.00 Film: „Surorile Soleil" (Franţa, 1997).

LUNI 7.00 Observator 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Lupul singuratic" (SUA, 1983). Cu: Chuck Norris 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MARŢI 7.00 Observator 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Stargate SG-1" 12.30 Film: „Cuibul de viespi" (SUA, 1970) 15.00 Hochei: Steaua Bucureşti – S.C. Miercurea Ciuc 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.20 Film: „Obsesie periculoasă" (Canada, 1995) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 10.00 Film: „O adevărată pacoste" (SUA, 1959). Cu: Frank Sinatra 12.00 Serial: „Stargate SG-1" 13.15 Film: „Trenul vieţii" (Australia, 1984) 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

JOI 7.00 Observator 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Zilele tunetului" (SUA, 1990). Cu: Tom Cruise, Nicole Kidman 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

JEFF BRIDGES

ANDIE MACDOWELL

BRAD PITT

LIV TYLER

tele 7 abc

VINERI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 16.00 Domino 18.00 Documentar 18.30 As show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 În justiţie 23.30 Tentaţii.

SÂMBĂTĂ 8.00-15.00 Reluări 16.00 Lumea misterelor 18.00 Documentar 20.00 As Show 21.00 Telejurnal 22.00 Cântecul şi casa lui 22.45 Telesport.

DUMINICĂ 8.00 Muzica 9.00-13.30 Reluări 15.45 Cinetour 17.00 Forţa destinului 18.00 Cutia muzicală 20.00 As Show 21.00 Telejurnal.

LUNI 8.00 Muzica 11.00-14.30 Reluări 15.20 Muzica 18.00 Documentar 18.30 As show 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Ofsaid.

MARŢI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 18.00 24 de ore din 24 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 22.00 Manager XXI.

MIERCURI 8.00 Muzica 10.00-14.30 Reluări 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Reporter Tele 7.

JOI 8.00 Muzica 10.00 La ordinea zilei (r) 15.30 Documentar 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.50 Documentar 22.30 Telemedicina.

Moment de răscruce la Hollywood

SE VOR MAI FACE FILME CU ATENTATE?

Tragedia americană din 11 septembrie a dat de gândit majorităţii studiourilor de producţie de film de la Hollywood. Acestea au apreciat că este absolut obligatoriu să lase să treacă o bună perioadă de vreme

până când să realizeze din nou filme cu atentate teroriste. În primul rând, au considerat că acest lucru este o dovadă de respect faţă de familiile celor aproape 6000 de victime ale atentatului terorist din New York şi Washington. Totodată, potrivit declaraţiei unui purtător de cuvânt al companiei Metro-Goldwyn-Mayer, „subiectul este mult prea sensibil în acest moment şi e greu de crezut că există vreo persoană dornică să asiste într-o sală de cinematograf la un atac terorist derulat pe ecran, după ce zile la rând, 24 din 24 de ore, toate canalele de ştiri au difuzat imagini cutremurătoare şi reale ale cumplitului atentat din 11 septembrie. Considerăm că trebuie să treacă un timp suficient de lung pentru a evoca această tragedie într-un film pentru marele ecran."

La rândul său, Elisabeth Guider, redactor şef al celebrei reviste „Variety", manifestând unele îndoieli în privinţa realei sensibilităţi a studiourilor californiene, a simţit nevoia să întărească cele spuse de marile case de producţie, cărora le-a sugerat ca... măcar pe termen scurt să-şi ţină promisiunea. Le-a amintit că pentru a realiza filme cu subiecte legate de războiul din Vietnam a fost nevoie de o perioadă de 15 ani, în care rănile adânci din sufletul naţiunii americane să se cicatrizeze întrucâtva, astfel încât spectatorii să suporte să-şi amintească de infernul prin care mulţi dintre compatrioţii lor au trecut. Se pare că intuiţia doamnei Elisabeth Guider n-a dat greş: studiourile „Warner Bros", de exemplu, au preferat să nu-şi facă publică atitudinea şi nici să riposteze faţă de unele aluzii care păreau să le vizeze.

Cert este că filmele a căror acţiune se baza pe atacuri teroriste şi a căror dată de lansare era programată pentru zilele imediat următoare celei de 11 septembrie au fost amânate. Şi, mai mult, unele pelicule au ajuns din nou pe masa de montaj, pentru ca secvenţele care prezentau acte de terorism să fie scoase. Bunăoară, casa de producţie Sony Pictures a readus în „laborator" filmul „Men in Black 2", au tăiat o scenă care se petrecea în World Trade Center, în prezent dispărut, urmând să o înlocuiască cu o alta petrecută într-o cu totul altă zonă din New York. Îmbrăţişând aceeaşi idee, canalul de televiziune NBC şi-a anunţat telespectatorii că va anula un episod din serialul „Lege şi ordine", deoarece acţiunea se axează pe un atac terorist.

Adevărul e că producătorii sunt mai uşor de convins să supună la... „operaţii estetice" filmele în care deja au băgat zeci de milioane de dolari, bani pe care trebuie să şi-i recupereze prin difuzare, decât să renunţe la ideea de a face în continuare filme de acţiune după reţete care până acum aveau succes garantat. Aşa se face că producătorii faimosului „James Bond" au găsit de cuviinţă să sublinieze că „e prematur să se decidă" şi că, oricum, în ianuarie anul viitor vor începe filmările la următorul film din seria „James Bond", „care, în forma actuală, conţine evident şi un pic din acest tip de istorii..." Dar, adaugă producătorii, hotărârea definitivă încă nu este luată. Ceva asemănător au declarat şi reprezentanţii studiourilor „Walt Disney": „N-am decis ce vom face. Pentru început, directorii tuturor studiourilor se vor reuni şi vor analiza fiecare proiect în parte."

În ciuda acestei perioade de derută, Hollywoodul se pare că va fi nevoit să renunţe un timp la filmele bazate pe acte de terorism, deturnări de avioane şi scene de violenţă extremă, în favoarea producţiilor cu mesaj patriotic sau a comediilor, menite să aline durerea americanilor şi să-i mai facă să uite oroarea prin care au trecut.

PÂNĂ UNDE MERGE JOCUL?

Când au creat regulile emisiunii tv. „Big Brother", părinţii acestui „joc" nu şi-au imaginat situaţii extreme, de o gravitate mondială excepţională, cum a fost atacul terorist asupra Americii. Când însă un asemenea element neprevăzut a apărut pe scena vieţii reale, organizatorii emisiunii aflate în plină derulare în mai multe ţări din lume au intrat în criză de... conştiinţă. Ce s-a întâmplat?

În timp ce populaţia de pe toate meridianele afla şi asista cu stupoare la atacul terorist asupra Americii, câteva zeci de persoane, prizonierii voluntari participanţi la emisiunea... real-life „Big Brother", erau ţinuţi departe tocmai de... viaţa reală. Una din regulile de bază ale emisiunii este că nici una dintre persoanele închise într-o locuinţă comună pe o perioadă de trei luni nu are voie să comunice sau să primească vreo informaţie din exterior. Aşa că producătorii versiunii belgiene, daneze şi sud-africane a emisiunii au decis să se conformeze regulii jocului, care interzice participanţilor să primească orice fel de veste din afară.

Singurii care s-au abătut de la această regulă au fost producătorii olandezi, care au decis să le permită concurenţilor să afle că oraşele New York şi Washington sunt ţinta unui atac terorist. „Un dezastru de asemenea proporţii, care în mod cert va avea o influenţă considerabilă asupra societăţii, nu poate fi ţinut secret numai de dragul regulilor emisiunii", au susţinut organizatorii olandezi. „Oamenii au dreptul să ştie ce se întâmplă".

Spre deosebire de acest punct de vedere, în Belgia, un psiholog i-a sfătuit pe producătorii emisiunii să nu adopte aceeaşi atitudine. „Dacă participanţilor la concurs li se arată asemenea imagini, vor intra automat într-o stare de panică extremă, pentru că nu vor şti cum vor evolua lucrurile", a fost justificarea. Şi astfel, s-a luat hotărârea ca organizatorii să verifice dacă rudele sau prietenii vreunuia dintre participanţi s-au numărat printre victimele înregistrate la New York, Washington şi Pennsylvania. În limita informaţiilor pe care le-au putut obţine, se pare că nu a existat nici un fel de problemă de acest gen. Aşa că acelaşi psiholog a avut ideea, acceptată de producători, să informeze pe fiecare candidat de ceea ce s-a petrecut în lume, abia în momentul în care este eliminat din joc. Jocul a început pe 3 septembrie şi va dura până în decembrie.

Emisiunea aflată în curs în Africa de Sud a procedat la fel: au trecut sub tăcere atentatul, dar au verificat situaţia familiilor candidaţilor. Organizatorii au hotărât însă ca, în cazul în care se va declanşa un război, să-i informeze pe participanţi.

Festivalul filmului independent de la Deauville

IGNORAT DE STARURI

Creat special pentru a oglindi „cealaltă" faţă a producţiilor cinematografice americane, adică independente, nesupuse regulilor şi „dictatelor" de la Hollywood, Festivalul de la Deauville s-a aflat la începutul lunii septembrie la cea de-a 27-a ediţie a sa. Ca de obicei, creaţiile care se prezintă la acest festival au prilejul să-şi etaleze modul diferit de abordare a subiectelor, în raport cu „reţetele made in USA" impuse de industria filmului american. Cele 10 filme care, în urma selecţiei, au intrat în competiţia acestei ediţii a festivalului, au avut de înfruntat punctele de vedere emise de un juriu compus din opt membri, cineaşti francezi (Sandrine Bonnaire, Arielle Dombasle, Jean-Pierre Jeunet etc.).

În acest context, care a fost atitudinea starurilor hollywoodiene faţă de acest „frate" mai mic şi... vitreg?

Johnny Deep, „băiatul bun" de la Deauville

Actuala ediţie a Festivalului filmului independent de la Deauville a fost ocolită cu desăvârşire de starurile în vogă ale cinematografiei mondiale. Invocând diferite pretexte, mai mult sau mai puţin credibile (filmări în curs, obligaţii familiale imposibil de amânat, alte scuze... diplomatice), nume sonore ale celei de-a şaptea arte, precum Catherine Deneuve, John Travolta, Michael Douglas, Matt Dillan, Kevin Kostner, Liv Tylor, Jude Lowe etc. s-au numărat printre marii absenţi ai festivalului, în ciuda faptului că figurau pe afişele şi genericele filmelor care se lansau în Europa prin intermediul festivităţii de la Deauville. Singura vedetă... de cinci stele, prezentă la festival ca un adevărat „băiat bun", a fost Johnny Deep, care, de când îşi împarte viaţa cu Vanessa Paradis şi este tatăl fetiţei lor, Lily Rose, petrece destul de mult timp în Franţa. Aşa că pe umerii lui a căzut greul salvării aparenţelor. „Băiatul rău" de la Hollywood nu s-a formalizat însă prea mult şi a considerat că nu e nici o nenorocie dacă „sparge" ştaiful franţuzesc prin nonconformismul lui deja binecunoscut. A adoptat o ţinută de „gitan chic", adică pantaloni diformi, cămaşă lălâie, un pulover înnodat neglijent în jurul gâtului, o pălărie şifonată, mustaţă şi ţigară în colţul gurii. Evident, spre deosebire de majoritatea părerilor celor ce pretindeau ceva mai mult respect faţă de amintitul eveniment cultural, fanii lui au căzut în extaz.

Johnny Deep

Johnny Deep a fost de altfel şi singurul reprezentant al filmului „Blow", regizat de Ted Demme (fratele lui Jonathan Demme – „Philadelphia", „Tăcerea mieilor"), unul din punctele de interes din cadrul festivalului. „Blow" (termen în argou desemnând noţiunea de „pudră", „praf") este povestea lui George Jung (Johnny Deep), băiat de treabă, fiul adorat al unui modest antreprenor (Ray Liotta), victimă însă a noului val de libertăţi descoperite de adolescenţii perioadei „Sixties" (anilor '70), bine pigmentată cu apetitul pentru droguri, afaceri, îmbogăţire şi putere. Adept al liberului arbitru, George Jung se lansează într-o afacere cu... „iarbă" (cocaină), devenind un fel de replică americană a faimosului Pablo Escobar. Construieşte astfel un imperiu, susţinut de o avere colosală, dar care, din nefericire pentru el, nu avea să dureze. Şi asta nu e tot, George Jung (personaj real, de altfel) ajunge să înfunde închisoarea cu o condamnare pe viaţă. Morala? Visul american nu se poate concretiza sfidând legile statului.

Johnny Deep în „Blow"

„Blow" este un film de acţiune ce se înscrie pe linia celebrelor „Good Fellows", „Casino", „Scarface"... Ca şi modelele sale, „Blow" îşi apleacă atenţia pe descrierea epocii în care este amplasată acţiunea (anii '60-'70), bulversată de afirmarea libertăţilor de tot felul, de tentaţia de a încălca orice regulă, pentru ca, în cele din urmă, să se revină la norme. Povestea drogului este şi ea evocată în plan secund: în anii '60 drogul este identificat cu posibilitatea de a păşi într-o lume ireală, dar ideală, în anii '70 reprezintă un produs „de divertisment" sau un simbol al „performanţei", iar începând din anii '80 îşi pierde din puterea de seducţie, virajul adepţilor săi înfocaţi mergând din nou spre real. Este perioada în care foştii hippy renunţă la existenţa „nomadă", în favoarea proprietăţilor şi maşinilor de lux.

Marele Premiu pentru sex şi rock and roll

Marele Premiu al Festivalului filmului independent de la Deauville a fost acordat comediei muzicale „Hedwig And The Angry Inch", al cărui regizor, scenarist şi interpret principal este John Cameron Mitchell. Eroul filmului este Hedwig, un transsexual din fosta RDG, victimă a unei operaţii eşuate de schimbare a sexului. În româneşte, „The Angry Inch" ar fi „centimetrul furios, bucluc-aş" (!), referire la o porţiune specifică masculinităţii personajului, lăsată intactă în urma intervenţiei chirurgicale prost executate.

Hedwig emigrează în Statale Unite, înfiinţează un grup muzical („The Angry Inch") şi întâlneşte un tânăr compozitor, Tommy Gnosis (interpretat de Michael Pitt), pentru care dezvoltă o vie pasiune. Pentru a-l avea aproape, devine un fel de Pygmalion al tânărului. Necazul e că elevul îşi întrece la un moment dat maestrul, devine celebru şi nu ezită să-i ia locul profesorului în spectacole. Părăsit şi copleşit de furie, Hedwig se vede nevoit să pornească într-un turneu de infern, prin cluburi şi baruri obscure şi dubioase, pretext pentru realizatorul filmului să construiască un tablou de culise al vieţii în variantă... rock, o lume detestabilă ce-şi trăieşte clipa sub semnul isteriei.

Imagine din „A.I."

John Cameron Mitchell a fost apreciat în cadrul festivalului nu doar pentru tonul extravagant şi construcţia unei atmosfere subtil-delirante a creaţiei sale, ci şi pentru aluziile culturale, întrucâtva luate în răspăr: mirajul travestirii, confuzia dintre sexe, Pygmalion depăşit de elevul său... De asemenea, cunoscătorii genului de muzică rock şi a figurilor sale marcante au identificat ecourile la câteva personaje mitice, unele uitate în prezent, cum ar fi cântăreţul punk travestit Wayne (Jayne County The Electric Chairs) din anii 76-77, sau încă prolificul David Bowie, în ipostaza lui din 1972 – „Ziggy Stardust". La „Marele Premiu" al Festivalului, filmul lui John Cameron Mitchell a mai adăugat alte două trofee: Premiul criticii internaţionale şi Premiul cititorilor de la „Ciné Live".

Rampa de lansare a torpilelor ecranului

Deşi pare într-o oarecare măsură paradoxal, Festivalul de la Deauville poate fi considerat şi o rampă de lansare în Europa a producţiilor „grele" de peste Ocean, adică a filmelor care sunt realizate după canoanele estetice şi comerciale tradiţionale de la Hollywood şi care vor intra în crunta bătălie pentru supremaţia în topurile câştigurilor. E cazul creaţiei lui Steven Spielberg „A.I.", realizată după un scenariu semnat de Stanley Kubrick, de „American Pie 2" – o continuare, destinată în special adolescenţilor, a primului film care s-a bucurat de un succes planetar, de „Swordfish" – un „cyber-thriller" avându-l în rolul principal pe John Travolta care se amuză autoparodiind rolul lui din mai vechiul „Pulp Fiction".

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

STELA GIURCĂ

«Gândurile pozitive vindecă trupul şi sufletul»

Deşi în lumea ştiinţifică se cunosc nenumărate fenomene, cazuri, manifestări reale, ce depăşesc însă orice imaginaţie, cei mai mulţi cercetători le ţin sub vălul protector al tăcerii. Poate pentru că nu ştiu să le explice, poate pentru că – făcute publice – se tem de forţa „reculului" informaţiei... În cele ce urmează, vă vom prezenta-o pe Stela Giurcă, aparent o femeie obişnuită, dar care a fost dăruită cu capacităţi extrasenzoriale native mai puţin comune, ce ne-ar putea trimite cu gândul la ficţiunile cinematografice. Compatrioata noastră reprezintă şi descrie totodată o realitate adeseori cutremurătoare, apropiată, cunoscută sau intuită de noi, toţi. Totuşi, ea ştie că gândul pozitiv, credinţa reprezintă cel mai eficace antidot împotriva a tot ce stă sub semnul întunericului şi îşi ajută semenii cu tot ce ştie şi ce poate să facă. Şi nu este deloc puţin!

Ochiul de cristal

Cu 8-9 ani în urmă, Stela Giurcă şi-a însoţit o cunoştinţă la cabinetul de terapii complementare al inginerului Alexandru Florea. Acesta, fără s-o cunoască, s-a arătat foarte interesat de capacităţile ei, după câteva măsurători radiestezice relevându-i constatările lui, care însă mai mult au derutat-o, pe moment. I-a spus că are puteri extrasenzoriale foarte mari, că fiinţa ei reprezintă o punte de comunicare între Univers şi omenire, ea însăşi având misiunea de a-şi ajuta semenii, prin ceea ce i-a fost dăruit. A fost sfătuită să-şi noteze visele într-un jurnal şi să-şi controleze viziunile, căci ele conţin mesaje precise despre evenimente viitoare importante. Era perioada când Stela Giurcă încă nu credea că un simplu muritor îl poate vindeca pe altul folosindu-şi doar calităţile native, aceasta făcând-o numai Mântuitorul. Ulterior, nenumăratele cazuri rezolvate – unele, cu pacienţii în stări foarte grave – i-au dat încredere în forţele proprii, dar siguranţa deplină i-a fost transmisă prin intermediul ştiinţei.

La un prestigios institut de cercetări bucureştean, în urma electronografiei mâinilor, a picioarelor şi a ceea ce numeşte „centrul minţii" (epifiza), i s-a evidenţiat o puternică energie de tip dielectric: cea care o primeşte, o înmagazinează şi o distribuie în mod util, fără a pierde nimic din ea. Al doilea caz – la Spitalul de Urgenţă – o tomografie, a relevat în detaliu senzaţional: în epifiză, Stela Giurcă are cristale necalcifiate, vii, ca nişte luminiţe. Or, la oamenii obişnuiţi, acestea se calcifiază până la vârsta de 5 ani şi glanda rămâne cu funcţiile sale organice.

„Îmbrăcarea" cu lumină divină

Fenomenul remarcat va fi fost cândva, la începuturile omenirii, foarte răspândit. Distanţarea voientă de natură, gândurile negative, dependenţa tot mai mare de obiecte, de lumea materială, ne-au rupt de condiţia originară, când relaţia cu lumina divină nu stătea sub semnul unor „privilegii", ci îi era permisă oricui. Stela Giurcă a înţeles destul de repede toate acestea, mai ales după primele vindecări şi după ce a constatat că viziuni apocaliptice (cum au fost războaiele din Irak şi din Iugoslavia) devin realitate.

Vă veţi întreba, probabil, care este legătura dintre cele relatate mai sus şi terapiile complementare. Legătura o reprezintă chiar protagonista articolului de faţă. Cum lucrează ea? Mai întâi, nu pune diagnostice; o remarcă ce va impulsiona probabil unele voci contestatare, închise într-un sistem unic şi rigid. Stela Giurcă vizualizează corpul energetic şi, acolo unde observă subţierea stratului de energie (care trebuie să fie de minimum 1 metru), ştie că va apărea o boală pe corpul fizic – în viitorul apropiat sau peste mai mulţi ani. Acesta este un mod simplist, comun, de a descrie procesul respectiv, ale cărui legi ţin de repere mult mai complexe şi mai dificil de înţeles. Tratamentul său constă în „îmbrăcarea" pacientului cu un flux luminos de energie, colorat divers, purtător de informaţie şi indicând, prin urmare, calea de vindecare. Iar cazuistica e foarte vastă, incluzând noduli mamari şi tumori, dezechilibre ale tiroidei, afecţiuni ale vederii şi ale auzului, cheaguri de sânge pe creier (depistate), nevralgii, boli digestive etc. Nu abordează afecţiuni grave ale inimii şi tumorile cerebrale. Totodată, atrage atenţia asupra energiilor şi entităţilor malefice, manipulate prin practici magice cu o frecvenţă inimaginabil de mare, dar şi atrase inconştient de noi, prin gândurile întunecate, agresivitate, cuvinte şi sentimente negative. De aceea, pe lângă compatibilitatea cu pacientul, o condiţie a vindecării este ca şi acesta să-şi ordoneze viaţa sub semnul luminii divine. Nu este vorba aici de impunerea habotniciei, ci despre absolut fireasca orientare a fiinţei şi a vieţii individuale către valorile pozitive, benefice, ale Universului ce ne include şi pe noi.

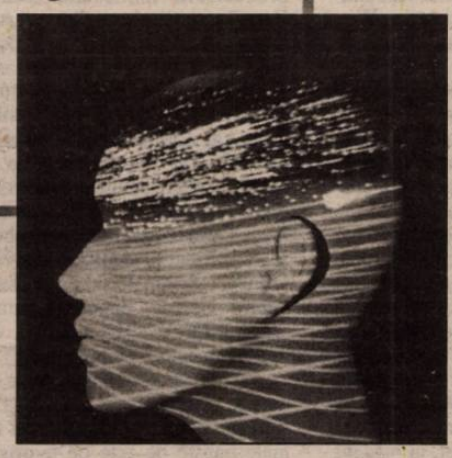

„Trăim într-un ocean de energie"...

Spaţiul nu ne permite, din păcate, să relatăm câteva cazuri înregistrate de Stela Giurcă, legate deopotrivă de boli fizice, dar şi de latura – să spunem – ocultă a existenţei lumii noastre. Oricum, asemenea descrieri ar putea suscita interesul comun prin nuanţa de senzaţional, ca şi prin cea exemplificatoare, dar terapeuta ne asigură că aici nu e nimic spectaculos. Dimpotrivă, pentru ea – omul care cunoaşte, cu voie sau fără voie, mult mai multe despre lume, decât numeroşi semeni – amintitele viziuni şi vizualizări sunt deseori sinonime cu suferinţa. Motiv pentru care încearcă să atragă atenţia asupra situaţiei actuale reale şi a ceea ce e recomandabil să facem, pentru a evita un dezastru.

„Faptele noastre, gândurile, vorbele se întorc ca un bumerang către cel ce le-a emis. Noi nici nu ne închipuim cât de grav e să stai într-un loc unde se acumulează ură: acolo se vor înregistra vibraţii extrem de nocive, mult mai grave decât un seism devastator. Războaiele sunt cel mai tragic exemplu, dar se văd şi alte urmări – canicula, inundaţiile şi uraganele, accidente de toate felurile etc. România nu e ocolită de acestea, mai ales că eu consider că suntem ţinta unui program distructiv; a se vedea «accidentele» ecologice repetate, distrugerea pădurilor şi poluarea apelor, a solului şi a aerului, inclusiv prin iradieri despre care nu se vorbeşte, ca să nu mai discutăm despre aspectele economico-financiare, sociale, politice, militare ş.a.m.d. Tragic este că, urmărind interese meschine, ne autodistrugem specia, distrugând planeta – lucru conştientizat de prea puţini oameni. Dacă există un atidot? Desigur, dar fiecare trebuie să se implice în schimbarea cursului vieţii, în redobândirea sănătăţii omenirii şi a naturii. Este o investiţie în viitor, pentru copiii noştri, dacă vreţi. Trăim într-un ocean de energie pe care noi o transformăm, cel mai frecvent, prin gândurile noastre. Dacă lumea e plină de nenorociri, înseamnă că majoritatea gândurilor au forme negative. Aşadar, credinţa, rugăciunea, deschiderea spre lumină ne pot conduce pe calea cea bună, iar mass-media se pot implica foarte eficient în acest proces, dar nu prin emisiuni şi filme unde violenţa, patologicul, amoralitatea şi maleficul stau la loc de cinste. Dimpotrivă, acestea ar trebui să lipsească total, iar informaţia educativă, valorile umane autentice, pozitive, să le ia locul. Nu sunt adepta ideii fataliste că totul e pierdut, ci cred că împreună putem remedia orice a fost rău întocmit, putem face ca binele să învingă". Altfel spus – am adăuga noi – abordarea luminii divine. O finalitate a vieţii fiecăruia dintre noi, care ar trebui să ne sensibilizeze mai mult şi către care e bine să ne îndreptăm atenţia, fie şi cu gândul că aceasta ne va vindeca de orice boli văzute şi nevăzute.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

EMILIA VLĂDESCU *răspunde cititorilor*

V.I.M. – Târgu Mureş: Din punctul meu de vedere, băiatul dv. are o mare disponibilitate spirituală. Are o lumină specială şi o frumuseţe interioară care nu poate fi schimbată. Nu-i forţaţi destinul şi nu-l chinuiţi prea tare cu multe medicamente sau cu mers prea des la medici. Cred că ar fi mai bine dacă aţi veni în Bucureşti şi am discuta mai pe larg situaţia băiatului şi ceea ce vă mai interesează. Se pot face multe în acest domeniu, secretul este să ai credinţă şi să ai acces la Informaţie.

B.A. – Craiova: Sunt mari problemele nepotului dv. El se află într-o stare tensionată foarte puternică. Nu cred că vă pot ajuta prea mult de la distanţă, decât să constat starea de dezechilibru psihic în care se află şi singurătatea care îl copleşeşte. Este un copil cu un handicap psihic mare şi de aceea trebuie multă atenţie la felul cum se comportă cei din jur faţă de el. Ar fi mult mai bine dacă aţi putea veni în Bucureşti cu nepoţelul.

E.V. – Slatina: În mare parte, problemele dv. nu sunt karmice. Aţi făcut multe greşeli şi nu cred că doriţi să vi le spun prin intermediul revistei „Magazin". Dacă doriţi şi puteţi veni în Bucureşti, vă invit la o discuţie detaliată, în acest sens. Problemele de sănătate sunt: capul – partea stângă (poate fi vorba despre o lovitură mai veche), plămânul drept, ficatul mărit şi foarte obosit energetic, discopatie partea dreaptă, rinichiul drept, capetele de coloană reumatice, probleme în zona vezicii urinare.

Germenii de grâu VĂ FORTIFICĂ

Mihaela Opran – o prezenţă consecventă şi apreciată în rândurile celor ce practică terapii complementare – realizează tratamente bioenergetice, cu plante medicinale, cu cristale şi apă energizată etc. Foarte mult, ea apreciază efectele pozitive pe care le-a obţinut cu ajutorul unui produs biologic activ, trecut deja din sfera „leacurilor miraculoase" în cea a formulelor vindecătoare naturale: *germenii de grâu.*

Pentru cititorii revistei „Magazin", Mihaela Opran oferă două reţete ce conţin germeni de grâu şi care, ni se garantează, sunt sinonime cu sănătatea.

Maioneză dietetică

Germeni de grâu – 1 linguriţă, brânză de vaci – 1/2 pachet, maioneză – 1/2 borcan, drojdie de bere – 1 linguriţă. Toate acestea se amestecă foarte bine, până se obţine o compoziţie omogenă. După gust, se condimentează cu usturoi sau cu boia de ardei.

Cocteil energizant

Germeni de grâu – 1 linguriţă, miere – 2 linguriţe, sucul de la o lămâie, 1/2 gălbenuş de ou, suc de afine – 1 linguriţă, alune pisate – 1 linguriţă. Toate ingredientele se amestecă foarte bine (de preferat, cu mixerul) şi se consumă adăugându-se apă minerală.

În ce priveşte germenii de grâu, ne sunt reamintite principalele efecte pozitive ale consumului lor: energizant; imunostimulator; echilibrarea potenţialului vital la persoanele afectate de stres, de oboseală sau de îmbătrânire prematură; fortificarea funcţiilor sexuale. Drept urmare, germenii de grâu sunt foarte utili în tratarea tulburărilor circulatorii, a debilităţii fizice, a hipovitaminozelor, a migrenelor, a anemiilor, a bolilor de piele şi a altor numeroase afecţiuni.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

De vorbă cu avocatul casei

Doamnei GABRIELA MANOLE din Bucureşti

Reducţiunea liberalităţilor

Din scrisoarea adresată redacţiei am putut constata că sunteţi legatară cu titlu particular şi totodată moştenitoare rezervatară, în calitate de nepoată de fiu predecedat, a defunctului.

Cu privire la validitatea testamentului, vă putem spune că într-adevăr este un testament olograf, fiind scris, datat şi semnat de mâna testatorului.

De asemenea, am înţeles că ceea ce vă nemulţumeşte este „moştenirea primită" şi consideraţi că nu a fost respectată rezerva dv. succesorală.

Cu privire la acest aspect trebuie să vă spunem că testamentul poate fi acceptat aşa cum este, cu bunurile care sunt menţionate, însă, dacă dv. consideraţi că v-a fost încălcată rezerva succesorală, aveţi dreptul de a cere, conform art. 847 Cod civil, reducţiunea liberalităţilor excesive.

Conform regulilor Codului civil, dv., în calitate de nepoată de fiu predecedat, în concurs cu soţia supravieţuitoare a defunctului, aveţi dreptul la 1/2 din masa succesorală.

Soţia supravieţuitoare, respectiv bunica dv., are dreptul la o cotă ce reprezintă 1/8 din masa succesorală.

De asemenea, ţinând cont de faptul că masa succesorală se va împărţi între moştenitorii rezervatari, în aceasta vor fi incluse şi mobilele şi obiectele ce aparţin gospodăriei casnice.

Nu trebuie neglijat nici aspectul, deloc important, că soţia supravieţuitoare are dreptul şi la o cotă de 1/2 din bunurile dobândite în timpul căsătoriei, în calitate de coproprietară în devălmăşie.

Cu privire la reducţiunea testamentului, ea poate fi realizată prin bună învoială, pe cale extrajudiciară, în cadrul procedurii succesorale notariale. Astfel, notarul public poate proceda la reducerea liberalităţilor, până la limitele prevăzute de lege, dar este necesar acordul tuturor moştenitorilor.

În cazul în care acest acord nu poate fi realizat, nu vă rămâne decât calea unei acţiuni în reducţiune.

Această acţiune poate fi introdusă de moştenitorii rezervatari, care au la dispoziţie un termen de prescripţie de 3 ani.

Acţiunea este divizibilă, în sensul că poate fi intentată numai în limitele rezervei reclamantului, urmând, în caz de admitere, a profita numai reclamantul.

În acest caz, dacă există neînţelegeri, nu vă rămâne decât calea judecătorească.

Av. BIANCA ALECU
Cabinete asociate de avocaţi
MIHĂILĂ & OANCEA

☺ *– Pe cine ai invitat la serată?*
– Numai lume bună şi, bine-înţeles, şi pe tine!

☺ *– Ce faci tu la cazarmă? este întrebat Bulă de către un prieten.*
– Curăţ grenade de mână!
– Şi nu ţi-e frică de explozie?
– Asta nu mă interesează! Nu sunt ale mele!

☺ *– De ce bei vinul cu paiul?*
– Pentru că doctorul mi-a interzis să mă apropii de el!

☺ *– Scumpo, ies cu Gigel la o plimbare! Nu ştii unde mi-e umbrela? S-ar putea să fie furtună...*
– Dacă nu întârzii mult n-o să fie!

☺ *– Mi-a jurat că are cele mai serioase intenţii...*
– Voia să te ceară în căsătorie?
– Nu ştiu pentru că tocmai atunci a apărut nevastă-sa!

☺ *– Ştiţi care a fost cea mai mare insulă din lume înainte de descoperirea Groenlandei?*
– Groenlanda!

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: ALBUL MUTĂ ŞI FACE REMIZĂ

COOK, 1864

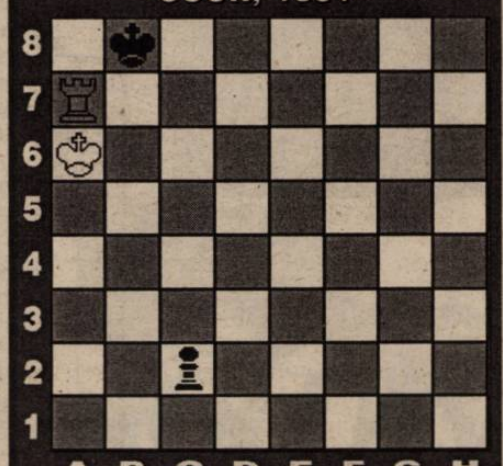

DEZLEGARE: 1... Tb7 Rc8 2. Tb5!! C1D (dacă 2... Rd7?? 3. Tc5+-) 3. Tc5! Dc5 pat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PAR(anormale) de ToPAN

Verificaţi-vă cunoştinţele

PESCARI

1. Care dintre Apostoli a fost supranumit „Marele Pescar"?

2. În ce capitală europeană se află un vestit „Bastion al Pescarilor"?

3. Cine a compus muzica operei „Marin Pescarul", pe un libret după nuvela lui Mihail Sadoveanu „Păcat boieresc"?

4. Cine a scris nuvela „Pescarul Amin"?

5. Cine a regizat, în 1924, filmul „Pescari din Islanda", după romanul lui Pierre Loti?

6. Cine a pictat, în 1881, tabloul „Sărmanul pescar"?

7. Din ce ordin fac parte păsările numite „pescar" sau „pescăruş", care trăiesc în cârduri mari în preajma mărilor şi a apelor dulci şi pot fi întâlnite şi la noi în ţară?

Răspunsurile din numărul trecut *1) „Cântarea cântărilor" este atribuită regelui Solomon. 2) Cartea „Relatare despre Regele David" este scrisă de prozatorul german Stefan Heym. 3) Muzica operei „Samson şi Dalila" aparţine compozitorului francez Charles Camille Saint-Saëns (1835-1921). 4) Potrivit tradiţiei biblice, corabia lui Noe s-a oprit pe muntele Ararat. 5) Tabloul „Haman implorând iertare Esterei" aparţine lui Rembrandt Van Rijn (1606-1669). 6) Drama „Iona" a fost scrisă de Marin Sorescu. 7) Filmul „Arca lui Noe" a fost regizat în 1928 de cineastul american de origine maghiară Michael Curtiz.*

Poşta cititorilor *GOREA FLORENTINA – Topliţa.* Ne bucură că aţi rămas prietena revistei. Apreciem că atunci când nu ştiţi un răspuns lăsaţi loc gol fără să mai mergeţi „la noroc".

MARIA IOVA – Constanţa. Sunteţi deosebit de generoasă în aprecieri. Ne vom strădui să facem faţă exigenţelor dumneavoastră.

Întrucât la redacţie s-au adunat mai multe scrisori, începând cu numărul viitor vom relua aspectul obişnuit al rubricii.

ELENA ISPAS – Piatra Neamţ. Vă mulţumim pentru aprecieri şi vom ţine cont de sugestiile dumneavoastră. (IRINA STOICA)

Toiba cu scrisori

✉ *Belba Mariana din Lugoj:* Conform datelor statistice, o pereche de copii siamezi apare la 50000 de naşteri, însă numai o pereche de siamezi supravieţuieşte din 3 milioane de cazuri şi foarte rar ajung la vârsta adultă. Prima încercare din lume de separare chirurgicală a doi siamezi a avut loc în 1495, dar operaţia nu a reuşit. Prima operaţie reuşită, din istoria medicinii, de separare a doi siamezi, a avut loc în 1690.

✉ *Creţu Ilie din Bucureşti:* Am primit scrisoarea dv. şi am remis-o doctorului Onu.

✉ *Barbu Elisabeta din Bucureşti:* E drept că scriitorii români nu sunt foarte solicitaţi de rubrica de microinterviuri. Pe viitor vom căuta să dialogăm cu cât mai mulţi dintre ei.

✉ *Adrian Liviu Onofrei din Târgu Jiu:* Mi-a plăcut aforismul trimis de dv.: „În spatele unei armuri se ascund multe primejdii". Dacă vă aparţine, felicitări! Mai trimiteţi.

Rubrică realizată de **DORIN MĂRAN**

PERSPICACITATE

Întâlnire cu vânătorii

Examinând cu toată atenţia desenul, încercaţi să răspundeţi la următoarele patru întrebări: 1) Două persoane sunt îmbrăcate la fel. Care? 2) Alte două persoane au îmbrăcămintea asemănătoare dar cu trei mici diferenţe. Identificaţi-le! 3) Un element particular este repetat de patru ori. Care? 4) Găsiţi două mari greşeli comise de desenator. (Gh.R.)

SOLUŢIA: *1) Persoanele 4 şi 8. 2) Cele două persoane sunt 1 şi 9 iar micile diferenţe sunt: partea superioară a rochiei, încălţămintea diferită şi lipsa cordonului. 3) Cercul negru de pe cort se poate regăsi pe cămaşa celteanului cu nr. 6, pe pantalonii copilului (nr. 10) şi medalionul de la nr. 7. 4) Pantofii de la nr. 2 (cu toc) şi zgarda câinelui (nr. 13).*

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

➤ *Mirela Monica Ionescu din Bucureşti.* Este de înţeles că marea bucurie şi satisfacţie a colecţionarilor de cactuşi este ca plantele lor să înflorească, să-şi etaleze fie şi pentru o zi frumuseţea florilor.

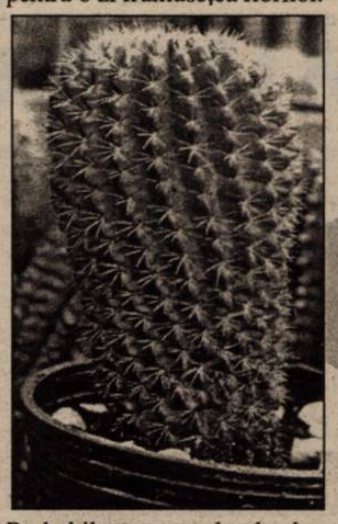

Probabil că exemplarele dv., pe care, după cum ne scrieţi, le aveţi de vreo 5-6 ani, dar nu au înflorit niciodată, au fost incorect îngrijite, în sensul că nu aţi vrut să ţineţi seama de ritmurile biologice ale plantelor şi aţi forţat nota, menţinându-le în vegetaţie continuă. Cărţile de specialitate abordează această problemă, iar colecţionarii mai vechi au avut deja timp să facă ei înşişi experimente care i-au dus la aceeaşi concluzie: cactuşii au nevoie pe parcursul iernii de o perioadă de repaus, altfel creşterea şi înflorirea sunt afectate. Iată rezultatele unui asemenea experiment: doi cactuşi identici (ca soi, vârstă, nivel de dezvoltare etc.) au fost ţinuţi pe timpul verii în plin soare şi au fost udaţi ritmic, aşa cum e firesc în timpul sezonului cald. În timpul iernii, unul dintre cele două exemplare a

CACTUŞII *au nevoie de odihnă*

fost trecut într-o cameră neîncălzită şi nu a fost udat până în primăvară. Cel de-al doilea exemplar a fost în schimb ţinut într-o cameră caldă, cu expunere spre sud pentru a avea lumină suficientă, a fost

udat periodic aşa că procesul lui de vegetaţie a continuat. Până în primăvară a mai crescut. Dar acesta nu a înflorit niciodată în anul următor şi nici în ceilalţi ani, pentru că experimentul a continuat în acelaşi mod, în timp ce primul, lăsat în repaos peste iarnă, a înflorit chiar abundent. Explicaţia? Temperaturile scăzute determină transformarea aşanumitelor primordii vegetative în primordii florale. Şi acest lucru este valabil nu numai în cazul cactuşilor, ci şi al majorităţii plantelor. Temperatura optimă de repaus este de 8-10 grade Celsius, minimum admis fiind de 4-6 grade, la exemplarele mai vârstnice. Aşadar, în sezonul rece în care intrăm, lăsaţi cactuşii din colecţia dv. să se odihnească şi aproape cu certitudine anul viitor vor înflori, măcar o parte dintre ei.

(A. Popescu)

Fotbal pe pâine

A trecut aproape o săptămână de la confruntarea echipelor noastre de fotbal cu cele europene. Aşa cum spuneam şi altădată, una este „frecangeala" din campionatul intern, una este zbaterea în nişte meciuri în care nu contează cine câştigă sau pierde, decât pentru satisfacerea unor orgolii locale şi alta este confruntarea directă cu fotbalul adevărat care se joacă prin Europa. Castelele din cărţi de joc, care se construiesc pe la noi prin campionat, s-au năruit penibil de cum a suflat un vânticel de toamnă fotbalistică. Dinamo – care se chinuie să câştige prin campionatul intern (are cele mai multe goluri marcate, dar la ce-i foloseşte?), când cică furată de arbitri, când ajutată (asta nu se pune) – au capitulat jenant în faţa elveţienilor. La fel, Braşovul, aflată în preajma lui Dinamo în campionatul intern, a avut o prestaţie catastrofală în partida cu Internaţionale, părând aproape o glumă de prost gust prezenţa ei în faţa formaţiei italiene. Steaua a mai mişcat ceva în partida cu elveţienii din Zürich, dar a plecat învinsă la limită, ceea ce nu e foarte rău, mai ales în perspectiva partidei retur, unde, după părerea mea, roş-albaştrii au prima şansă. Nu sunt fan Rapid, poate pentru că nu sunt fan Copos, dar ea este singura echipă de la noi care şi-a onorat poziţia pe care se află în campionatul intern – prima. Au demonstrat că nu se află acolo în urma cine ştie căror aranjamente, ci datorită valorii lotului. Asta aşa e. Un lot care a ştiut să facă faţă în deplasare unei echipe puternice, cum este PSG. Pe Parc de Prince, rapidiştii au reuşit să nu primească nici un gol şi au fost de câteva ori în situaţia să marcheze. Nu atât rezultatul final contează, cât maniera în care au reuşit acest rezultat. Am văzut o apărare cum n-am mai văzut de mult la o echipă românească. O apărare care n-a greşit şi a făcut faţă într-un mod excepţional valurilor de atac ale francezilor. Îi doresc Rapidului să joace la fel de bine în faţa mult mai titratei echipe franceze şi să învingă la Bucureşti.

SPORT FLASH

Vlădoiu contraatacă

Despre Vlădoiu, niciodată n-am avut o părere bună. Umflat cu multe goluri în campionatul intern, el este singurul jucător român care s-a făcut de ruşine la un CM de fotbal (vă amintiţi, SUA 1994). Poreclit „musca fără cap", cu short-ul prea lung, acoperindu-i genunchii, şi cu atitudine în teren mai mult defavorabilă echipei decât folositoare (mă refer la prezenţele lui la naţională şi în partidele internaţionale), Vlădoiu a ajuns de mai mulţi ani un fel de comic involuntar al terenului de fotbal. Se agită încontinuu să reuşească ceva pe iarbă şi nu reuşeşte decât să-şi dea cu stângul în dreptul. Locul lui era de mai mulţi ani pe banca de rezerve şi totuşi antrenori cunoscuţi au mizat pe agitaţia lui browniană, fără înţeles. De la Dinamo a ajuns acum la Steaua. Piţurcă a plecat în Elveţia fără Vlădoiu, cum era de aşteptat. Ce să facă Vlădoiu în Elveţia? Numai că atacantul fără cap s-a simţit jignit. Deşi nu are alt merit decât acela că strică jocul coechipierilor lui, Vlădoiu a început să facă scandal, Piţurcă fiind calul lui de bătaie. Când un jucător, ieşit de mult din formă, sare la gâtul antrenorului, e firesc să nu prea mai aibă ce căuta prin echipă. Dar Vlădoiu crede că e nedreptăţit, el de ce n-a văzut Elveţia? Acum, lărgeşte scandalul şi pretinde că unul din fraţii Becali i-a ameninţat familia. Stau şi mă întreb cui folosesc scălămbăielile astea de cartier. Cu ele sau fără ele, Vlădoiu oricum nu mai are legătură cu fotbalul. Mai ales la un club cum e Steaua. Poate la UM Timişoara. Sau la FC Argeş...

GEORGE CUŞNARENCU

SUPER-CONTORSIONISTA

La vârsta de 14 ani, franţuzoaica Anne-Marie Dufont se pregăteşte să devină o redutabilă actriţă de circ. Fără să aibă nici o pregătire specială, ci doar anumite

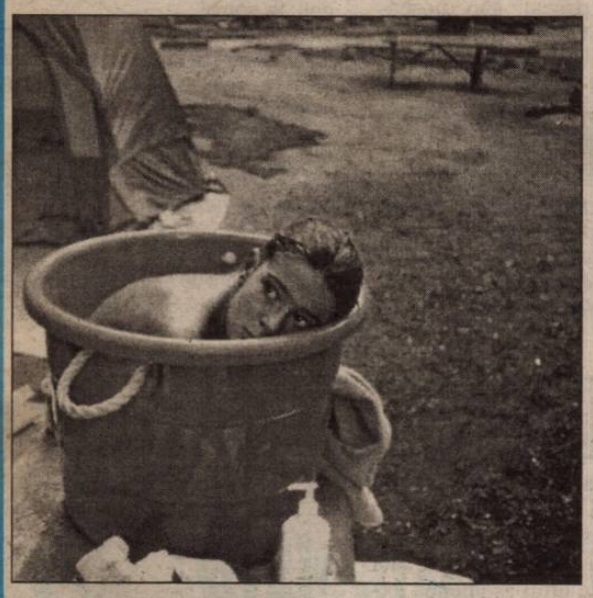

particularităţi ale coloanei vertebrale, ea reuşeşte să-şi ghemuiască întreg corpul într-o găleată de 20 de litri, cu diametrul de 65 de centimetri. Aceste posibilităţi uluitoare şi le-a descoperit încă de pe vremea când era un copil de 4-5 ani şi se juca ascunzându-se în tot felul de locuri incredibil de mici. Fotografia ne-o prezintă făcând baie fără nici o reţinere într-o găleată, într-un camping de lângă Paris. *(P.I.)*

LEGILE dinamitează ABUZURILE

Demolarea construcţiilor realizate abuziv are tradiţie şi în ţările occidentale. Ceea ce vedeţi în fotografiile alăturate înfăţişează o acţiune oarecum mai insolită: demolarea unuia dintre cele opt bloçuri de locuinţe construite ilegal acum... 40 de ani, la Villagio Copola (provincia Caserta, Italia), pe malul mării. 800 de încărcături de dinamită, o deflagraţie de numai câteva secunde şi cei 6000 metri cubi ai fiecăruia dintre cele opt blocuri de câte 12 etaje s-au preschimbat rapid în moloz. Sau, dacă vreţi, în „incomoda" amintire a unui lucru realizat în dispreţul legii. Oricum, sentinţa judecătorească dată în cazul procesului premergător a demonstrat că se poate!... *(Gh.R.)*

Ceasul care le vorbeşte copiilor!

Ca un ceas să vorbească este în sine un lucru extraordinar. Dar Oraleo, acest ceas atât de special, nu face doar atât: el parcă se ...însufleţeşte şi îi învaţă pe copii alfabetul, ca să nu mai vorbim că este una din metodele cele mai eficiente de a învăţa să citeşti orele. Pentru a-l face pe Oraleo să vorbească, este suficient să apeşi pe un buton: imediat Oraleo îţi spune ora şi te întreabă ce mai faci! *(M.D.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 150 DM, un abonament pe un an, 50 $ sau 75 DM, un abonament pe şase luni).
- Abonaţi-vă rapid pentru a avea certitudinea „conectării" la universul enciclopedic oferit de prestigiosul săptămânal cultural-ştiinţific „Magazin".

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	22.000 LEI	❑ 3 LUNI	70.000 LEI	❑ 5 LUNI	114.000 LEI
❑ 2 LUNI	44.000 LEI	❑ 4 LUNI	92.000 LEI	❑ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. ____, bl. ____

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- 3 scenarii privind apariţia vieţii pe Pământ
- Odiseea olfactivă
- Predicţiile şi tragediile
- Luna: prioritate zero!
- Oceanul, o bombă cu efect întârziat
- Insomnia îţi mănâncă... zilele
- Femina club
- Combinarea corectă a alimentelor, un secret al sănătăţii
- Secrete incredibile ale piramidelor egiptene
- Enigmă vulcanică
- Shrek – cel mai nou star de cinema
- Întâmplări adevărate
- Horoscop
- De vorbă cu avocatul casei.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

1 – 7 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Configuraţia astrală a acestei săptămâni sugerează că veţi avea mici probleme financiare – în prima parte a intervalului. Pe de altă parte, veţi primi o veste foarte bună din domeniul profesional, care se va concretiza cât de curând.

TAUR (21.04-21.05): Curba financiară este în plină ascensiune, iar miercuri sau joi are un maxim. În consecinţă, vă puteţi aştepta la primirea unei sume consistente de bani, cu ajutorul căreia vă veţi putea achita aproape toate datoriile restante.

GEMENI (22.05-21.06): Nimic nou în constelaţia dv., planetele parcă vă menajează în acest interval liniştit şi monoton. Aveţi tot timpul să vă faceţi planuri realiste şi să evaluaţi cele mai înţelepte decizii pentru viitorul apropiat.

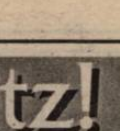

RAC (22.06-22.07): Soarele şi Luna nu au deloc o poziţie favorabilă, deci vă puteţi aştepta la excese temperamentale, la disensiuni (polemici), atât în mediul profesional, cât şi în cuplu. Curba financiară tinde să scadă, atenţie la cheltuieli!

LEU (23.07-22.08): Două evenimente contradictorii pigmentează această perioadă destul de agitată. Primul se petrece în mediul profesional şi are darul să vă bucure. Cel de-al doilea eveniment este mai puţin fericit şi este de natură financiară.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Având în vedere poziţia lui Marte faţă de Venus, se pare că vor apărea probleme în cuplu. Poate fi vorba de un exces de orgolii sau de suspiciuni nefondate. Pe de altă parte, curba financiară vă aduce veşti foarte bune, joi sau vineri.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Curba psihicului este oscilantă, fapt care poate însemna că sunteţi dominat de gânduri negre. Dar perioada de pesimism va dispărea brusc, o dată cu aflarea unei excelente veşti de departe, de la o persoană apropiată sufletului dv.

SCORPION (23.10-21.11): Mercur şi Soarele nu par să vă fie aliaţi de nădejde în această perioadă, şi în consecinţă riscaţi să aveţi probleme finaciare şi sentimentale. Însă puteţi contracara situaţiile neplăcute cu înţelepciunea şi tactul care vă caracterizează.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Toate curbele astrale principale se află mult deasupra normalului, deci vă puteţi aştepta numai la evenimente pozitive. S-ar putea să primiţi bani (miercuri sau joi), iar viaţa în cuplu decurge cât se poate de bine.

CAPRICORN (21.12-19.01): Curba financiară oscilează periculos în jurul normalului şi asta sugerează că s-ar putea ivi probleme – în prima jumătate a intervalului. În altă ordine de idei, optimismul vă este redat de o veste din familie.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Sunteţi prea visător şi tindeţi să vă depărtaţi prea mult de problemele cotidiene presante. Sunt multe lucruri de rezolvat urgent şi ar fi periculos să le mai amânaţi. Curba financiară are o ascensiune lentă, dar sigură, în toată perioada.

PEŞTI (19.02-20.03): Nici un nor nu afectează psihicul dv. şi ceea ce vă caracterizează acum sunt inspiraţia şi creativitatea. Pe de altă parte, din punct de vedere financiar nu staţi pe roze, dar situaţia se va îmbunătăţi considerabil săptămâna viitoare.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII: *Mihail Sadoveanu, Zaharia Stancu, Petre Ţuţea, Ciprian Porumbescu, Al. Jebeleanu;* Serghei Esenin, Jimmy Carter, Charlton Heston, Buster Keaton, Philippe Noiret, Sting.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 541 • ANUL XLIV • 4 OCTOMBRIE 2001 • 16 PAGINI • 6000 LEI Nr. 40 (2291)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

4 OCTOMBRIE

1905 Orville Wright realizează primul zbor cu un vion mai greu decât aerul, echipat cu două elice.

1957 U.R.S.S. lansează în spaţiul cosmic primul satelit, Sputnik 1.

S-a născut în această zi

1895 Buster Keaton, actor de comedie şi scenarist american, celebru pentru rolul interpretat în „Generalul" (1927)

● *Starea de veghe*

Luna: prioritate zero!

● *Terapii complementare*

Un secret al sănătăţii

3 SCENARII privind APARIŢIA VIEŢII pe Pământ

● *Incursiune în paranormal*

Predicţiile şi tragediile

● *Consultaţii fără plată*

Insomnia îţi mănâncă... zilele

● *Întâmplări adevărate*

Glume sinistre ale soartei

● *Misterele lumii*

Enigmă vulcanică

femina club

TV Pro TV România 1 TVR 2 Acasă Antena 1 Prima TV Tele 7 abc

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

ÎNCĂLZIREA CLIMEI
o posibilă catastrofă

Planeta este ameninţată de un dezastru şi asta numai din cauza nesăbuinţei oamenilor. Aceasta este concluzia celor mai renumiţi specialişti în meteorologie, la care se adaugă sute de cercetători din lume, formulată public sub forma unui raport înaintat Organizaţiei Naţiunilor Unite. Oamenii de ştiinţă apreciază că până la sfârşitul acestui secol, din cauza poluării, temperaturile de pe glob ar putea creşte cu 5,8 grade Celsius, ceea ce ar avea urmări catastrofale. *(A.P.)*

Labirint sentimental

cartea albă

Când eram fotograf şi la trup curat

Editura „Compania" tipăreşte amintirile unui fost fotograf francez pe nume Nadar, care a trăit şi s-a exprimat în secolul al XIX-lea, motiv pentru care mi-am şi permis să fac aluzie în titlu la acea curăţenie sufletească a tinereţii, mai ales a tinereţii unui artist. Pentru că amintirile lui Nadar au această puritate pe care mulţi din noi am uitat-o la un moment dat în viaţă, luaţi cu alte treburi.

Cu o prefaţă semnată de Mihai Oroveanu, volumul „Când eram fotograf" aduce în faţa cititorului român gândurile unui om care vine din alt secol, un om îndrăgostit de fotografie încă din vremea când ea nu făcuse decât primii paşi. Cine a fost Nadar? Pe 12 decembrie 1857, Curtea imperială de justiţie a Franţei a judecat dreptul de proprietate exclusivă a pseudonimului NADAR cerută de Felix-Gaspard Tournachon, alias Nadar, contra companiei fratelui său. Petentul renunţa la numele de familie, acceptând porecla pe care o avea din tinereţe. Porecla era Tourne a Dard, ceea ce prescurtat se pronunţa Nadar. Porecla i se potrivea. Baudelaire, prietenul lui, îl descria pe Nadar drept „cea mai uimitoare expresie a vitalităţii". Departe de a fi un ins plictisitor, Nadar era un republican înfocat, aflăm de la Mihai Oroveanu, un pamfletar redutabil social-anarhist care debutase în presă prin 1840. Omul era artist născut. Scrise-se proză, făcea caricaturi, fusese voluntar în Legiunea Poloneză, ba chiar şi agent secret prin Germania, client al puşcăriilor datornicilor şi client al boemei pariziene. Îndrăgostit de fotografie chiar pe vremea când se discuta aprins despre limitele şi posibilităţile nelimitate ale fotografiei. Iată ce scria în 1857 despre fotografie, cuvinte perfect valabile şi astăzi: „Teoria fotografică se învaţă într-o oră; noţiuni ale practicii, într-o zi...Ceea ce nu se învaţă este sentimentul luminii, este aprecierea artistică a efectelor produse de iluminările diferite şi combinate...este tactul rapid care vă pune în comunicare cu modelul...este aspectul psihologic al fotografiei şi cuvântul nu-mi pare prea ambiţios". Ambiţios era Nadar atunci când a vrut să alcătuiască un Pantheon Nadar, o colecţie de portrete ale personalităţilor vremii sale. Până la urmă au apărut cam vreo trei sute de imagini, din cele câteva sute rămase de la Nadar, această realizare rămâne una din cele mai impresionante colecţii de portrete din istoria fotografiei. Cartea sa „Când eram fotograf" a apărut în 1899, la sfârşitul secolului al XIX-lea; ea apare în traducere românească la începutul secolului al XXI-lea. Nu e una de memorii cât una de comentarii asupra moravurilor şi mentalităţilor din secolul în care Nadar a trăit. Spirit neliniştit, Nadar a descoperit şi a perfecţionat fotografia aeriană, îndrăgostindu-se de zborul cu aparate mai grele decât aerul, cu balonul, bineînţeles, deoarece avionul nu se inventase. Daumier, prietenul lui, nu pierde ocazia să-l ironizeze într-una din numeroasele sale desene caricaturale, arătându-ni-l pe Nadar în balon, „ridicând fotografia la înălţimea artei". Chair dacă fotografia nu era considerată artă, Nadar încearcă să o transforme în artă, inventând fotografia la lumină artificială. Această descoperire l-a ajutat să execute celebrele fotografii din catacombele Parisului, din osuarele oraşului-lumină, din canalele urât mirositoare ale Capitalei Franţei. A avut totuşi puterea să spună despre fotografie: „Fotografia trebuie să scape degrabă de trădători şi travestiuri şi să se arate aşa cum se cuvenea să fie văzută, fără văluri, limpede ca adevărul". Trădătorii şi travestiţii nu erau alţii decât cei fără talent care trăgeau fotografia în jos, spre divertisment şi capriciu.

Din lipsă de spaţiu, voi cita, din amintirile lui Nadar, câteva observaţii făcute pe marginea reacţiei lui Balzac faţă de fotografie: „Chiar Balzac a fost una din minţile alese care nu s-au simţit în largul lor în faţa noii minuni: nu a putut depăşi cu nici un chip o nelămurită teamă faţă de operaţiunea dagheriană". Închei prin a spune că amintirile lui Nadar merită a fi citite, deşi, iniţial, poţi crede că sunt oarecum vetuste. Nimic mai greşit...

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

CRISTINA L., Bucureşti: ***„Citesc de mai mulţi ani horoscoapele din unele reviste, printre care şi «Magazin», şi constat că am dobândit o oarecare dependenţă de ceea ce se scrie acolo. Ca să mă explic, aş putea exemplifica într-un mod foarte neplăcut, şi anume stricarea relaţiilor cu prietenul meu tocmai din cauza influenţei pe care a avut-o un astfel de horoscop făcut pentru întreg anul 2000. Se spunea acolo că relaţiile Berbecului (zodia mea) cu Taurul (zodia lui) se vor deteriora la începutul toamnei. Nu ştiu dacă pot da vina de horoscop, însă această predicţie m-a obsedat şi până la urmă lucrurile s-au petrecut întocmai. Ce-i drept, nu atunci când s-a prezis, ci în preajma Crăciunului. Nu mai ştiu ce să cred despre povestea asta, pot exista astfel de ghicitori în stele atât de pricepuţi? Sau a fost o simplă coincidenţă? Care sunt, de obicei, relaţiile dintre Berbec şi Taur?"***

– Dragă Cristina, în primul rând aş vrea să-ţi spun că în toate tratatele de astrologie sunt prezentate tot felul de cazuri ***deja*** petrecute, adică se cunoaşte totul, apoi se analizează şi se trag concluzii pe baza diverselor relaţii dintre planete. Dar în privinţa anticipaţiei, nu cunosc vreun astrolog al vremurilor noastre care să fi prezis cu exactitate ce se va întâmpla. Există multe persoane care pot prevedea unele fapte, însă prin mijloace de tip parapsihologic. Ceea ce se potriveşte de foarte multe ori este portretul astrologic general al nativilor unei zodii anume. Din acest punct de vedere, şi relaţiile sentimentale sunt prezentate sub forma afinităţilor zodiacale.

În cazul tău, Berbecul şi Taurul nu au relaţii de compatibilitate, ci de incompatibilitate. Taurul este zodie de Pământ, iar Berbecul de Foc, iar între cele două elemente există respingere – asta spune teoria. Berbecul are afinităţi maxime cu Racul şi Capricornul, şi afinitate minimă cu Fecioara. Însă unii autori spun că între zodiile vecine relaţiile sunt de indiferenţă. Dar dacă stai să priveşti lucrurile cu realism, aceste teorii converg către o uniformizare a relaţiilor dintre oameni, în sensul că nici un Berbec nu se poate înţelege cu nici un Taur, ceea ce este absurd.

Privitor la predicţia care te-a obsedat anul trecut, felul cum priveşti problema te conduce către o relaţie cauzală între ceea ce s-a anticipat şi ceea ce s-a întâmplat. Dar dacă n-ai fi citit acel horoscop, ce crezi, s-ar mai fi petrecut ruptura dintre tine şi prietenul tău? Părerea filosofilor care au luat în serios astrologia (mai ales după Renaştere) este că în viaţă există o îmbinare, dincolo de orice lege, între întâmplare sau coincidenţă şi faptele care se petrec prin voinţa (intervenţia directă) a omului. Eu cred că voi doi sunteţi de vină, şi nu horoscopul respectiv. Pe de altă parte, dependenţa despre care vorbeşti cred că are următoarea explicaţie psihologică: te aştepţi să citeşti (ca toată lumea, de altfel) numai lucruri pozitive, iar după ce le afli din revistă te aştepţi să se şi realizeze. Cine nu-şi doreşte ca viitorul să fie roz? Numai că horoscopul nu poate forţa acest viitor, aşa că cine ia prea mult în serios predicţiile astrale riscă să aibă decepţii. Cunosc multe persoane pentru care horoscopele reprezintă mai mult o formă de divertisment decât o informare „riguroasă" despre sine.

RADU IANIERI

Povestea Ramonei, publicată în numărul trecut al revistei noastre, a stârnit un viu interes în rândul tinerilor, care n-au întârziat să expedieze scrisori pe adresa redacţiei şi să-şi expună punctul de vedere.

ANGELA RĂDULESCU, 16 ani, din Bucureşti. E o fraieră. Cum poţi să te gândeşti la sinucidere pentru că la 16-17 ani ai avut un eşec în dragoste. Tipul, a cărui maturitate o pun la îndoială, s-a purtat ca un porc, ca un dezaxat. Cum poţi s-ţi baţi joc de un copil de 16-17 ani care mai e şi romantic pe deasupra?! Bineînţeles că e o prostie să suferi pentru un astfel de specimen. Dacă Ramona e drăguţă aşa cum s-a lăudat, nu văd de ce şi-ar face probleme de acum încolo. Sunt atâţia băieţi care roiesc în jurul nostru... Spre deosebire de ei, noi fetele avem privilegiul de a alege. Ramona ar trebui să aibă undă verde în dragoste. Nu-i rămâne decât să aleagă. Îi doresc să fie fericită. Şi să caşte bine ochii. Nu mai fi proastă, fată, că ne faci de ruşine. Îţi ţin pumnii. Pa!

ANDREI NEAMŢU, 16 ani, din Bucureşti. Aş vrea s-o cunosc pe Ramona. Îmi plac fetele brune cu părul lung şi ochi migdalaţi. Aş intivat-o la cofetărie (deşi nu prea am bani) la disco (deşi nu prea îmi place să dansez) şi în Herăstrău să ne plimbăm pe covorul de frunze ruginii (Apropo, când vii în Bucureşti?) şi i-aş demonstra că mai sunt şi băieţi buni pe lumea asta cărora nici prin gând nu le trece să facă pariuri în agăţatul fetelor.

COCA DEMETRESCU, 17 ani din Bucureşti. Îmi pare rău pentru Ramona. Eu ştiu ce înseamnă să te îndrăgosteşti la 16 ani de un tip cu 10-15 ani mai în vârstă, cu experienţă, stilat, deştept şi cu bani. E

şocant, dureros însă să-l vezi cum îţi întoarce spatele dintr-o dată, fără motiv, fără explicaţii şi să-l mai auzi şi cum se răţoieşte la tine. Nu înţeleg de ce prietenii Ramonei nu au ajutat-o să-şi revină, în fond lucrurile erau simple (simplu, e un fel de-a spune). Te-a părăsit, muşti din buze, bei o sticlă de vin şi mâine te îndrăgosteşti din nou. Cui pe cui se scoate. S-o facă să înţeleagă că în dragoste lucruri de genul ăsta sunt f.f. frecvente şi că nu prea ai cum să le preîntâmpini. Că trebuie să laşi trecutul în urmă ca să poţi merge mai departe. Cât priveşte incapacitatea Ramonei de a avea o altă relaţie, mi se pare o PROSTIE. Chiar dacă simte aşa trebuie să înţeleagă că nu toţi băieţii sunt la fel. Şi, în fond, tipul nu a violat-o ca să rămână cu sechele psihice. Curaj, fată. Sunt alături de tine.

IONUŢ ANDREI PASCU, 20 de ani, din Bucureşti. E drept că unora dintre băieţi le place să se dea mari, să se joace cu inimile fetelor. Dar numai în cazul în care nu sunt înnebuniţi după ele şi dau de exemplare firave, fără personalitate, pe care le joci pe degete. Unora le place să se laude cu trofeele lor dar cred că majoritatea regretă până la urmă că au fost neserioşi cu ele. Dar nu e mai puţin adevărat că multe dintre fetele care ne plac sunt parşive, nu vin la întâlniri, ne roagă să le însoţim la discoteci unde adesea rămân cu alţi băieţi, fac mişto de noi când stau la taclale între ele. Dar asta cred că trece cu vârsta şi dacă e s-o luăm pe bune, stilul lor neserios chiar le face mai provocatoare, mai interesante. Nu cred că generaţia noastră, cel puţin la 15-20 de ani, e înnebunită după idile romanţioase şi nici după prietenii unice. Acum avem posibilitatea să cunoaştem fete, după liceu sau facultate o să le căutăm cu lumânarea.

*

Nu cred că mai are sens să adaug ceva. Doar rugămintea ca Ramona să ne mai scrie şi să ne spună o poveste, despre noua ei viaţă sentimentală. Succes.

DORIN MĂRAN

Reportaj de suflet

Dulce ca mierea e... PUTEREA DE A IERTA

Pe Corina am întâlnit-o în holul principal al ASE-ului bucureştean. E studentă la Management, în anul al III-lea (aveam să aflu ulterior). O văd din profil. E îmbufnată. Stă sprijinită de pervazul unei ferești de unde strada pare o viermuială fără sens, dar privirile ei se pierd departe, într-un orizont pe care nici ea nu-l percepe foarte clar.

– Scuză-mă, sunt Radu Ianieri, fac reportaje sentimentale pentru revista „Magazin" şi aş vrea...

– Cu mine nu ţin figuri d'astea, caută-ţi norocul în altă parte!

Îi arăt o legitimaţie, încercând să-i topesc suspiciunile. Ştiu că pe oricine în starea ei trebuie să-l laşi în pace. Şi totuşi, în cele din urmă mă-nvredniceşte cu o privire.

– La ani mei, ţi-aş putea da un sfat – insist eu ca un fel de Sesam, deschide-te! la poarta sufletului ei. Nu se ştie niciodată...

– Dacă tot te dai mare, află că vreau să mă răzbun pe cineva, cineva care a minţit şi mi-a provocat cele mai negre zile şi nopţi din viaţa mea. Un ticălos cu zâmbet de înger care a reuşit să mă ducă pe degete şi apoi mi-a întors spatele ca un nemernic. Era prieten cu o colegă de mult şi eu habar n-aveam. Se întâlnea şi cu ea, şi cu mine. Abia ieri am aflat chestia asta şi n-am să i-o iert niciodată.

– Niciodată? E un cuvânt îngrozitor, similar veşniciei de care nimeni n-are parte.

–Tu în locul meu ce-ai face? se stropşeşte la mine, confundându-mă o clipă cu inculpatul care i-a călcat în picioare sensibilităţile.

– În locul tău nu poate fi nimeni. Eşti unică printre cele şase miliarde care facem umbră Pământului. Dar ştiu că i-ai da cea mai mare lovitură iertându-l, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Cred că pur şi simplu l-ai năuci dacă i-ai zâmbi şi i-ai dovedi ce putere sufletească uriaşă ai. Şi-ar da seama că eşti mai puternică şi mai înţeleaptă decât el. Dacă te iubeşte cu adevărat, ar înţelege ce-a pierdut...

Corina stă pe gânduri, ca în clipa când citeşte subiectul extras la examenul oral.

– Ideea nu e rea, vorbeşti ca un clasic în viaţă. Da' de unde să iau puterea asta?

–Îmi place că ai umor. Cum de unde? Din propria-ţi personalitate. Scormoneşte acolo şi ai s-o găseşti. Suferi, dar imaginează-ţi că ai un fel de Rubicon de trecut! Fii înţelegătoare, dar şi dură cu el.

– De fapt, mă gândeam să mă afişez la o discoteca împreună cu alt băiat, să-i arăt că puţin îmi pasă de el, că e un nimeni pentru mine. Asta l-ar durea cel mai tare.

–Nu cred că e atât de fraier, ar înţelege că e o stratagemă de duzină. Tu nu eşti o fată de duzină, n-are rost să apelezi la manevre d'astea. Ce zici, te mai gândeşti la ideea mea?

Se uită la mine ca la un nou fel de mâncare, despre care nu ştii dacă-i digerabil sau nu.

– Nu ştiu dacă sunt în stare, oricum ideea ta nu e rea – spune ea aprinzându-şi o ţigară şi trăgând cu poftă din ea. Văd că te pricepi la teorie, da' tu tot aşa ai făcut când ai fost tânăr?

Fără să vrea, Corina a trasat cu întrebarea asta graniţa între generaţii. Clipele tinereţii sunt irepetabile şi vârstnicii se-mbată cu apă rece crezând că pot fi duhovnicii celor tineri. Îi sărut respectuos mâna şi mă retrag mulţumindu-i pentru conversaţie. N-aş putea băga mâna-n foc pentru răspunsul la întrebarea cine de la cine a învăţat mai multe. Ea sau eu? După câţiva paşi, mi-am întors capul şi-am privit-o. Uitasem să-i spun că a greşi e uman şi a ierta e divin, dar citate d'astea m-ar fi făcut şi mai bătrân în ochii ei.

(discuţie consemnată la 19 septembrie)

R. IANIERI

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu (şef secţie), Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
•402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
ION ŢUGUI
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU, DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

3 scenarii privind APARIȚIA VIEȚII PE PĂMÂNT

Descoperirile științifice, în speță din domeniul astronomiei, geologiei și chimiei, au permis conturarea unor noi teorii privind apariția primelor organisme vii pe Pământ, unele dintre ele făcând obiectul unor reconstituiri în laborator. Iată câteva dintre cele mai seducătoare ipoteze privind apariția vieții pe Pământ.

1. Atmosfera primordială. O mare cantitate de bioxid de carbon, metan și hidrogen sulfurat și puțin hidrogen. Cam asta a fost compoziția primei atmosfere terestre. Un mediu în care, în urmă cu 4 miliarde de ani, ar fi apărut primele organisme vii. Prin anii '50, cercetătorul american Stanley Miller a testat această ipoteză în laborator. Pornind de la metan, hidrogen, amoniac și vapori de apă el a recreat presupusa atmosferă originară pe care a supus-o unor descărcări electrice, comparabile furtunilor primordiale, pentru a observa formarea moleculelor de aminoacizi. Din păcate această teorie a fost compromisă în urmă cu 15 ani o dată cu descoperirea în Groenlanda a celor mai vechi roci terestre. Conținutul mare în carbonați demonstrează faptul că atmosfera primordială era mai degrabă încărcată cu dioxid de carbon decât cu metan. Așa s-a ajuns la concluzia că atmosfera primordială care ar fi jucat un rol important în apariția primelor semne de viață nu a constituit sursa exclusivă a materiei organice. Un amestec care în laborator nu s-a dovedit la fel de eficace în zămislirea moleculelor viului. Așa s-a ajuns la concluzia că atmosfera primordială care ar fi jucat un rol important în apariția primelor semne de viață nu a constituit sursa exclusivă a materiei organice.

2. Meteoriții extratereștri. În urmă cu 4,5 – 5 miliarde de ani, o ploaie de corpuri cerești s-a abătut asupra Pământului. Analizând praful cometei Halley, cercetătorii au descoperit în structura acestuia 14 la sută carbon organic. Pe de altă parte, radioastronomii au identificat 83 de molecule diferite în mediul interstelar. În cazul în care moleculele extraterestre au fost aduse pe Pământ de către meteoriți și comete, mai rămâne de văzut cum au putut rezista unei lungi călătorii în spațiu supuse razelor ultraviolete și a temperaturilor ridicate în timp ce pătrundeau în atmosfera noastră. Pentru a verifica această ipoteză, Centrul național de studii spațiale și Agenția spațială europeană au efectuat o serie de experiențe pe o orbită joasă în jurul Pământului, la bordul micilor sateliți ruși și a stației MIR. Oamenii de știință au fixat, pe scuturile tehnice ale aparatelor, meteoriți artificiali pentru a demonstra că aminoacizii au rămas stabili în timpul călătoriei, protejați de razele ultraviolete de către cochilia lor minerală. Pe de altă parte, alți cercetători au sondat rocile extraterestre găsite pe Pământ. Într-un meteorit căzut în Australia, opt aminoacizi au fost detectați alături de alți douăzeci care constituiau proteine cunoscute pe Pământ. Prezența aminoacizilor a mai fost semnalată în prafurile extraterestre provenind de la comete sau asteroizi, descoperite sub ghețurile Antarcticii în zone în care nu a fost semnalată prezența materiei vii.

3. Vulcanii abisurilor. Aceste hornuri vulcanice care acoperă unele zone de pe fundul oceanelor constituie izvoare hidrotermale cu temperaturi cuprinse între 100 și 300 grade Celsius care eliberează un amestec de elemente minerale și gazoase provenite din adâncurile Pământului. Prin anii'90 biochimistul german Gunther Wachterhaser a emis ipoteza conform căreia primele molecule organice s-ar fi putut forma în acest mediu. Teoria sa a fost confirmată în laborator. Asociind

hidrogenul sulfurat și dioxidul de carbon pe care îl degajă fumarolele submarine, cu sulfura de fier care se găsește pe solul submarin, a obținut hidrogen și molecule organice sulfuroase. Singura problemă a constituit-o temperatura ridicată la care elementele viului nu pot rămâne stabile. Se presupune că moleculele organice, de-abia formate, au scăpat din hornuri și au ajuns în apele reci. Alte experiențe au demonstrat faptul că în jurul acestor izvoare calde s-a format amoniac, element esențial în formarea primelor molecule organice.

DORIN MĂRAN

Odiseea olfactivă

Licoarea binemirositoare, tăinuită în flacoane delicate pe care le oferim celor dragi, presupune un proces de fabricație extrem de complicat. Înarmați cu o tehnologie capabilă să capteze cele mai imperceptibile efluvii, căutătorii de parfumuri pornesc în căutarea „planetelor" olfactive cu speranța că aventura lor se va finaliza într-o primă etapă, prin descoperirea unui parfum inedit, nedetectat până acum de simțul olfactiv uman.

Dacă se închide o substanță odorantă într-un borcan, între aceasta și moleculele gazoase eliberate se realizează un echilibru. Dar compoziția gazului eliberat nu o reflectă exact pe cea a substanței din care derivă. Floarea, fructul sau iarba se așază într-un borcan care e adaptat la forma plantei pentru a nu o afecta. Cea mai mică zgârietură sau apăsare îi pot fi fatale, provocându-i modificări chimice. După ce borcanul a fost închis, o pompă aspiră atmosfera odorantă care învăluie floarea, timp de o oră, pentru a se obține 10-50 micrograme de molecule aromatice, o cantitate minimă pentru efectuarea analizelor. Fluxul de parfum trece apoi

printr-un filtru pe care se fixează moleculele. Filtrul este apoi clătit cu un solvent organic și prețioasa soluție e închisă ermetic și pusă la rece până ajunge la laborator. Aici tehnicile clasice de analiză intră în scenă. Prin procesul de cromatografie se separă moleculele după care acestea sunt arse. Masa acestora e măsurată cu ajutorul unui spectrometru ceea ce permite identificarea precisă a elementelor componente. Mirosul se poate recrea apoi prin sinteza chimică a compușilor săi identificați. În ultimii ani tehnicienii parfumurilor au înlocuit borcanul cu o simplă seringă care aspiră aerul din apropierea florilor în puncte precise. Gazul captat e apoi injectat în sistemul de analiză. Această metodă permite cercetătorilor să ajungă în cele mai intime secrete ale plantei pentru că acum nu mai captează parfumul de ansamblu al plantei ci al unei frunze, petale sau etamine, putându-se identifica până la 100 de compuși aromatici. S-a dovedit că o floare tăiată nu mai exală același parfum ca una vie, nevătămată, că unele dintre flori aflate una lângă alta exală parfumuri noi sau că acestea diferă în funcție de orele zilei sau ale nopții. Aceste tehnici de recoltare, analiză și sintetizare a compușilor selectați sunt cele mai economice. Extractele naturale costă enorm și presupun sacrificarea unor cantități importante de plante. De pildă, un kg de concentrat de iasomie obținut din 700 kg de plante costă nu mai puțin de 4000 de dolari. Expedițiile în căutarea mirosurilor inedite sunt uneori spectaculoase. În 1999 o astfel de expediție a fost organizată în pădurea gaboneză. O plută gonflabilă a fost lansată dintr-un dirijabil pe vârfurile copacilor. O poziție ideală pentru a repera efluvii necunoscute. Surprizele n-au întârziat să apară. Au fost descoperite liane care eliberau parfumuri senzaționale, captate parcă dintr-o lume paralelă... *(D.M.)*

Gânduri pentru un viitor foarte îndepărtat

UNIVERSUL s-ar putea dezintegra oricând?

Un cercetător de la celebrul CERN – Centrul European de Cercetări Nucleare din Geneva –, anunță că starea actuală a Universului este de o asemenea natură încât el se poate ...dezintegra în orice moment. Este însă real un asemenea pericol? Și, oricum, care poate fi sursa lui? Temerile, uneori cosmarurile noastre, din ce în ce mai dese și mai apăsătoare legate de catastrofele naturale vor ajunge inevitabil și la nivelul întregului Cosmos. Poate chiar pe parcursul secolului și mileniului pe care de-abia le-am început...

UN FESTIVAL AL ȘTIINȚEI

În fiecare an se desfășoară la Glasgow un eveniment european – un festival al științei al Asociației britanice de profil. Nu a existat până acum nici o ediție fără comunicări și conferințe incitante, uneori chiar șocante, privind atât bazele științei, cât și problemele cele mai acute și mai moderne ale acesteia.

Ediția de anul acesta a fost marcată de afirmația Dr. Benjamin Allanach: *Universul s-ar putea afla într-o stare care să facă posibil ca materia care îl compune să se dezintegreze în orice moment.* Dar, revine tot el imediat, *probabilitatea ca acest lucru să se întâmple este extrem de mică.* Comparația pe care el o oferă este extrem de plastică: probabilitatea este aproape aceeași ca cea de a cumpăra două bilete de loterie într-o singură săptămână și cu amândouă să câștigi premiul cel mare! Sigur – ați putea comenta: dacă este așa, de ce să ne mai punem problema?

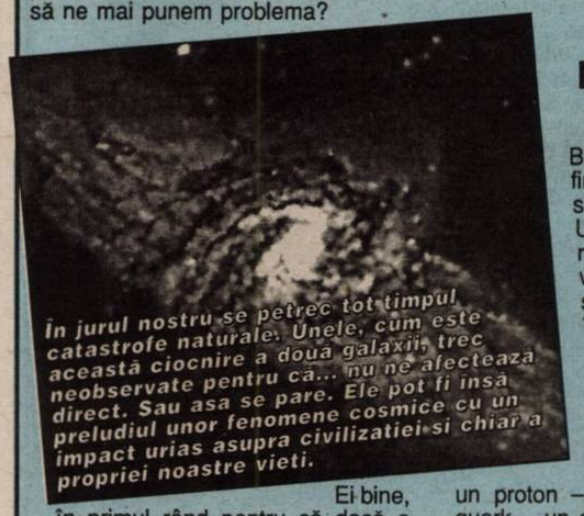

În jurul nostru se petrec tot timpul catastrofe naturale. Unele, cum este această ciocnire a două galaxii, trec neobservate pentru că... nu ne afectează direct. Sau așa se pare. Ele pot fi însă preludiul unor fenomene cosmice cu un impact urias asupra civilizatiei si chiar a propriei noastre vieti.

STRANII PARTENERI NEVĂZUȚI

Interesant, în spatele acestei idei sau, dacă vreți, al acestei perspective catastrofice asupra viitorului Universului, este o descoperire a fizicii teoretice care s-a impus spre sfârșitul secolului trecut: supersimetria. Conform acestei idei, fiecare particulă din Univers are un ..."partener fantomatic", o altă particulă, mult mai grea, ale cărei proprietăți sunt extrem de

Universul - ce poate însemna efortul unei entități, care întâmplător se numește „om" de a înțelege imensitatea unei lumi la care accesul său este foarte limitat.

asemănătoare, fără a fi totuși perfect identice. Una din diferențe se referă la caracterul bozonic sau fermionic al particulelor. Orice particulă are o caracteristică individuală fundamentală, numită spin, care este extrem de importantă pentru că definește, am putea spune, „comportarea socială" a particulei respective. Dacă spinul acesta are valori întregi, adică este 1,2, 3 etc., indiferent de semn, particulele respective se numesc bozoni și sunt gata să se ...„strângă" toate în aceeași stare; dacă dimpotrivă, spinul este semiîntreg, adică 1/2, 3/2, 5/2 etc., atunci ele se numesc fermioni și se supun celebrului principiu de excluziune al lui Pauli: nu pot exista doi fermioni care să aibă toate caracteristicile identice. Fermionii sunt particulele care generează câmpurile de forțe cunoscute în Natură; bozonii sunt particulele care transmit aceste câmpuri. La începutul anilor 1970 s-a emis ipoteza că simetriile Naturii sunt atât de profunde încât fiecărui bozon îi corespunde un „partener" cu caracter de fermion. Natura este, de fapt, supersimetrică.

NU SE VA ÎNTÂMPLA MÂINE, DAR...

Intervievat de BBC, dr. Benjamin Allanach spune firesc: dacă toate acestea sunt adevărate, întregul Univers este în mod necesar construit pe un vid instabil! Care oricând s-ar putea „condensa într-o pastă care să ducă la această catastrofă". Întrucât efectiv fiecare particulă are un super-partener (pentru fiecare electron, de pildă, există un selectron, pentru un proton – un sproton, pentru un quark – un squark) pericolul este ca tocmai acești super-parteneri ai quarcilor să se formeze în mod spontan, ducând la schimbarea totală a legilor fizicii întregului Univers: lumina nu va mai străluci, electricitatea nu va mai funcționa, materia din care suntem toți făcuți, de la Pământ la oameni și la stele, se va dezintegra și va dispărea, pentru a da naștere ...unui alt fel de materie. Care în nici un caz nu vom mai fi noi!

Coșmar? La început, da, chiar și pentru Dr. Allanach. Apoi, calculele efectuate au arătat că probabilitatea este totuși atât de mică – de ordinul lui 1 împărțit la 13 milioane la pătrat – încât devine nesemnificativă. În fond, Universul a evoluat și supraviețuit aproape 15 miliarde de ani până acum...

MIHAELA DOROBANȚU

Inexplicabilul de lângă noi

PREDICŢIILE şi TRAGEDIILE

Mileniul al treilea al erei creştine începe cu tragedii, cu accelerarea conflictualităţii generale, dar şi cu evenimente terestre a căror cauză nu sunt neapărat oamenii. Oare existenţa miliardelor de pământeni a început să devină vulnerabilă? O dramă aşa zis locală se extrapolează, transformându-se în percepţie globală. A doua zi după atacul terorist din America, din 11 septembrie 2001, mai multe cotidiene bucureştene şi-au amintit de catrenul lui Nostradamus interpretat de Vlaicu Ionescu, de acel text ciudat care vorbeşte limpede despre prăbuşirea violentă a două „turnuri" în „Oraşul Nou" (New York) şi implicit de război! La un post de radio autohton un gazetăraş cu acces la funcţia de „realizator" se revolta că presa ia în seamă nişte prostii de „genul Nostradamus" şi în rând cu el nişte autohtoni cu puteri vizionare. Ascultam monologul ignorantului şi nu-mi venea să cred că un licenţiat cu studiile neîncheiate la toţi nasturii terfeleşte voluntar şi bătăios o realitate atât de subtilă şi de profundă – capacitatea unor oameni de a vedea în viitor...

„Prostiile lui Nostradamus" au scris istora dramatică a omenirii pe o mie de ani înainte ca această istorie să fie scrisă de viaţă. Este adevărat că nici un vizionar din câţi ne sunt cunoscuţi până azi nu ne-a transmis evenimente fericite. Fericirea oamenilor nu intră în percepţia vizionară a supradotaţilor. Predicţiile au un statut prioritar doar în repertoriul nenorocirilor. Suntem din când în când avertizaţi asupra răului planetar; vizionarii primesc imagini şi informaţii despre răni şi nu despre vindecări. De ce stau aşa lucrurile, poate că nu vom afla niciodată! Dar a vedea şi a comenta vizionarii cu cuvintele ignoranţei specifice şmecheriei troglodite este chiar o răbufnire a prostiei lăsate de capul ei! După atâtea veacuri de cultură şi de acumulare în cunoaştere este greu de admis un purtător de cuvânt al ignoranţei. Este adevărat că nu ştim la ce anume ne-ar folosi să ştim dinainte despre evenimente scadente vizualizate de vizionari, dar este de presupus că în viitor cei ce vor deţine bagheta de dirijori ai orchestrei lumii vor fi interesaţi de comunicările „nebunilor" atât de rari pe planetă, care „văd" în viitor!

De mulţi ani încerc să strâng, ca-ntr-o arhivă pe care o deschid mereu cu aceeaşi curiozitate, consemnările, de altfel foarte disciplinate, ale unor vizionari români. La început mi-am spus că este cu putinţă ca o seamă de predicţii să fie produsul unor disfuncţii psihice, produsul unor fantasmogorii sau deliruri, şi nu în ultimul rând mi-am spus că pot exista persoane cu un mare debit fabulatoriu faţă de care simt irepri-mabila dorinţă de a-l deşerta! Situaţii de această natură există fără nici o îndoială... Dar cum să le priveşti, să le citeşti pe cele ce nu intră în sfera accidentelor şi subiectivităţii, în patologiile exaltării? Cum să o judeci, spre exemplu, pe Victoria Panaitescu din Craiova, care în primăvara anului 2001 scria în jurnalul ei vizionar că „peste marile ape se va întâmpla o nenorocire de la care lumea se va schimba! „Nenorocirea vizualizată de craioveancă avea şi imaginea corectă: prăbuşire, foc şi nori de fum, strigăte, suferinţă, mulţimi alergând şi dărâmături de sub care vor fi scoase cadavrele... da, exact aşa scria craioveanca prin aprilie anul curent. Cum să consideri „prostie" imaginile descrise cu luni de zile înainte, de vizionara Stela Giurcă, din Bucureşti, care vizualizase în starea de transă, *cu luni de zile înainte*, actul terorist din America! Contestatul şi controversatul Ioan Istrate ne va oferi în ediţia a doua a cărţii sale vizionare, imagini, scene şi evenimente despre aceeaşi acţiune teroristă; toate „văzute" cu mult timp în urmă, consemnate şi comentate lapidar, dar recitite acum, descoperim parcă reportajele transmise de pe scena grozăviei din New York.

Mă întreb dacă nu cumva faraonii egiptului antic ştiau atunci de ce îi ungeau în funcţia de miniştri pe vizionari. Probabil trebuie să-i includem pe vizionari în domeniul supracunoaşterii utile şi necesare...

ION ŢUGUI

Dosarul gândurilor comunicante

O INTERPRETARE *imposibilă*

Visul relatat profesorului Emilio Servadio este aproape un „caz-şcoală": pacientul transferă într-un nou cadru problemele şi tendinţele sale infantile, dar şi suferinţa sa. Părinţii sunt „transferaţi" în persoana medicului (analistului) şi soţiei acestuia. Ei nu rămân acasă, ci pleacă, lucru ce repetă situaţiile în care el era lăsat singur, copil fiind. Mai mult, soţia medicului se îngrijeşte de ceilalţi copii care o întovărăşesc şi parcă nici nu-l observă – imaginea perfectă a situaţiilor din copilărie care îl făceau să se simtă nefericit şi să nu-şi dorească altceva decât moartea.

Casa medicului, care apare în vis ca loc unde merge soţia acestuia, este aici simbolul mamei; bolul cu paste italieneşti este la rândul său simbolul sânului matern. Grădina casei, care apare în vis, este şi ea o zonă feminină, „plină" de simboluri genitale.

Lucrurile sunt însă departe de a fi simple. Interpretarea visului conform „normelor clasice" este practic imposibilă. De ce? Pentru că o seamă de elemente, menţionate ***explicit*** de către pacient, fie nu aveau nici o explicaţie, fie erau imposibil de a fi fost ştiute de către acesta! De ce un bol cu paste şi nu un alt vas? De ce apare căsuţa cu o mică grădină şi de unde comparaţia neaşteptată pe care o face pacientul cu o presupusă casă a medicului din California? De ce ***trei*** copii, de vreme ce medicul are unul singur, o fetiţă, iar „imaginile fraterne" din vis nu corespund cu realitatea nici în ceea ce priveşte numărul, nici sexul fraţilor! Cum se poate justifica prezenţa menajerei? Mai mult: apar în vis, pe lângă faptele despre care pacientul nu avea cum să aibă cunoştinţă, şi fapte care, în momentul visului ...nu se întâmplaseră încă!

Astfel, chiar dacă pacientul ştia sau putea deduce că medicul, analistul său, revenea din concediul pe care îl petrecuse în străinătate cu soţia, ***nu avea în nici un caz cum să ştie*** că aceasta avea să plece din nou, lucru care în vis se identifică uşor şi într-adevăr urma să se întâmple. Cu atât mai puţin ar fi putut să ştie că ea avea să plece efectiv într-o vilă aflată pe malul mării, luând cu ea nu doar pe fetiţa lor, ci şi două nepoţele, blonde, frumoase ca doi îngeri, în vârstă de opt ani şi de trei ani şi jumătate – exact ca în visul pacientului!

Într-un mod cu totul special, figura şi momente din viaţa cotidiană a medicului „se amestecă" în vis. La acestea se ajunge direct pornind de la prezenţa în vis a menajerei, element care de altfel a şi reprezentat un semnal de alarmă pentru prof. Servadio. Pacientul nu avea cum să ştie că doamna Servadio avea să plece din nou, lăsându-şi soţul fără ...nici un partener de discuţie şi mai ales de viaţă! Pentru micile obligaţii casnice a fost angajată o menajeră, a cărei interacţie cu profesorul se limita la asigurarea meselor şi la câteva cuvinte banale, fără nici o semnificaţie, schimbate cu acest prilej. Chiar dacă situaţia creată nu-l împiedica pe medic să-şi desfăşoare activitatea cotidiană, se simţea destul de frustrat şi, într-un fel, abandonat. Ca şi pacientul al cărui vis trebuia să-l analizeze! Toate acestea nu „se potrivesc" cu interpretările tradiţionale. Şi atunci?

MIHAELA DOROBANŢU

Răpiţi de OZN-uri

UN MERCENAR COSMIC

Între cazurile examinate de dr. Edith Fiore în cartea ei *Encounters* există şi unul mai bizar şi mai controversat. Eroul său, numit pur şi simplu **Dan,** era un blond atrăgător de circa 45 de ani.

Din copilărie, Dan a fost pasionat de povestirile ştiinţifico-fantastice, de peisaje din Cosmos, de astronautică şi aeromodele. În plus, a trăit mereu cu sentimentul straniu că *el nu este de aici*; şi adesea noaptea, privind cerul înstelat, era cuprins de o răscolitoare nostalgie după un *acasă* pe care nu-l putea localiza. Totuşi, nu-şi amintea să fi văzut vreodată un OZN, nu avea vise care să sugereze o astfel de întâlnire şi s-a supus hipnozei din curiozitate, la insistenţele unei prietene.

Sub hipnoză, Dan nu numai că va revela faptul că a avut întâlniri de gradul IV dar dr. Edith Fiore afirmă că a ajuns la concluzia că numărul acestora a fost de 627 (!!?). Dan nu-şi reamintea detaliile unor răpiri, precum ceilalţi pacienţi ai dr. Fiore, ci s-a văzut, oarecum într-o viaţă anterioară, *căpitan al echipajului unei nave militare extraterestre*. Retrăieşte sub hipnoză ordinul primit pentru a ateriza, împreună cu alte nave similare, „în preajma unei mici localităţi aflată pe malul mării, pe a treia planetă din sistemul *Deneb, pentru a curăţa totul*... utilizând arme cu raze ucigătoare... Nu rămâne nimic; totul este distrus, terminat... O treabă uşoară; nimeni nu opune rezistenţă... Din datorie; control planetar... să-i înveţe minte...fără remuşcări", ba chiar cu un oarecare amuzament.

Părea că dintotdeauna a trăit doar în spaţiu, pe nave de război. Atmosfera era cazonă; între două misiuni se distrează cu toţii la bordul navei spaţiale sau îşi desăvârşesc instrucţia. Nu se ştia niciodată care va fi următoarea sarcină, dar acestea nu erau niciodată paşnice şi se executau la ordin de sus. Uneori aveau şi pierderi – câte un rănit, foarte rar chiar şi câte un mort; numai din greşeli proprii, întrucât armele de care dispuneau erau incomparabil mai puternice decât cele ale victimelor...

Rugat să-şi retrăiască cele mai vechi amintiri legate de Pământ, Dan s-a văzut într-o zonă muntoasă din statul nordamerican Washington. El era un copilaş care nu avea nimic altceva de făcut decât să exploreze... Fusese trimis pe Pământ – *să se odihnească*; planeta noastră serveşte uneori ca loc de relaxare. Sufletul său s-a încarnat în corpul unui băieţaş care fusese ales dinainte în acest scop. Nu înţelege procesul dar ştie că este ireversibil. Vechile amintiri slăbesc treptat, până ce nu mai pot fi evocate conştient. În paralel are şi amintirile copilaşului pe corpul căruia s-a înstăpânit.

Primul contact, ca pământean, cu fosta sa lume l-a avut la 18 ani; a fost vizitat de o fiinţă familiară dar antipatică. Aceasta îl interoghează şi-l supune probabil unor teste. I-a transmis doar că, din raţiuni care nu-l privesc, va fi abandonat de către foştii săi camarazi... Pe Dan ştirea îl îngrozeşte – şi-a dat seama că nu-şi mai amintea nici măcar lucruri *atât de simple* cum ar fi modul de construire a unor arme cu raze... Apare apoi un fost şef al lui, vechi prieten, care a venit în secret, încălcând regulamentul. Au urmat alte şi alte întâlniri, mai plăcute sau mai puţin plăcute. Din când în când era întrebat cum se mai simte pe Pământ. La un moment dat a fost chiar dus înapoi pe bordul navei, în vizită la foştii săi tovarăşi cu care va depăna amintiri ale vechilor fapte de arme. Au rămas puţini din vechile echipaje; au venit mulţi noi.

Dan ar dori să se întoarcă. Acum nu se poate dar aşteaptă. Dacă se va întâmpla cândva, va fi luat cu tot cu corpul său de acum; va fi răpit pentru totdeauna.

Încă cu luni înainte de regresia hipnotică, atunci când toate aceste amintiri zăceau adânc îngropate în subconştient, admirând într-o noapte împreună cerul înstelat, îi spusese soţiei „într-o zi mă voi întoarce înapoi acolo"; soţia i-a spus că şi ei i-ar face plăcere să călătorească în stele, la care o pornire inexplicabilă l-a făcut pe Dan să-i dea următoarea replică: „Nu, tu nu înţelegi ce am vrut să spun; într-o zi eu mă voi întoarce acolo *acasă*"...

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/40

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

Ce se-ntâmpla la

CONACUL DIAVOLILOR?

Unul din capitolele enciclopediei ocultismului medieval al lui Lewis Spencer face trimitere la una din cele mai bizare legende legate de aşa-zisa comunicare cu invizibilul. Personajul principal, Michel de Créteuille, era un foarte cunoscut magician al secolului al XIV-lea, care se stabilise în ceea ce localnicii numiseră Conacul Diavolului.

Deşi în acea epocă încă nu se răspândise teza ocultă conform căreia „lumea vizibilă este doar un simbol al lumii invizibile", de Créteuille avea convingeri asemănătoare pe care le punea în practică cu ajutorul spiritelor defuncţilor săi înaintaşi. Şi tatăl, şi bunicul fuseseră medici şi chiar inventatori ai unor remedii atotvindecătoare. Ciudăţenia tratamentelor lui de Créteuille consta în faptul că oricine apela la el trebuia să participe la un fel de şedinţă de spiritism (sintagmă apărută abia la mijlocul secolului XIX). Magicianul intra în transă, stare în care diagnosticul şi medicaţia erau dictate de spiritele învăţaţilor familiei. Apoi, după revenirea la normalitate, mediumul alegea din cele peste o sută cincizeci de categorii de leacuri moştenite din tată-n fiu pe cel (cele) adecvat(e). Nici un bolnav n-a putut vreodată să înţeleagă de unde veneau vocile pe care le auzea şi el şi cum se făcea că „diavolii" îi ghiceau suferinţele fără ca magicianul să-i acorde o minimă consultaţie.

Explicaţia dată de Michel de Créteuille este una care ar putea fi catalogată drept revoluţionară. În tratatul său despre spirite, acest erudit afirma că, prin intermediul puterilor sale, spiritul pacientului călătoreşte în lumea invizibilă a spiritelor celor defuncţi şi de fapt acolo se desfăşoară o „consultaţie spirituală". Nu trupul, ci spiritul este purtător de varii maladii. Şi după ce „cei de dincolo" îşi dădeau seama ce trebuie făcut, îi comunicau lui remediile... Este foarte lesne să înţelegem, din această teorie, de ce reşedinţa magicianului a fost poreclită Conacul Diavolilor. Toată familia de Créteuille era considerată o întrupare a necuratului, şi dacă era tolerată ca atare, faptul se datora vindecărilor autentice reuşite în acest mod uşor fantasmagoric.

În esenţa lui, acest caz poate fi considerat ca unul care premerge multe din ideile despre spiritism dezvoltate multe veacuri mai târziu.

PAUL IOAN

LUNA

prioritate zero!

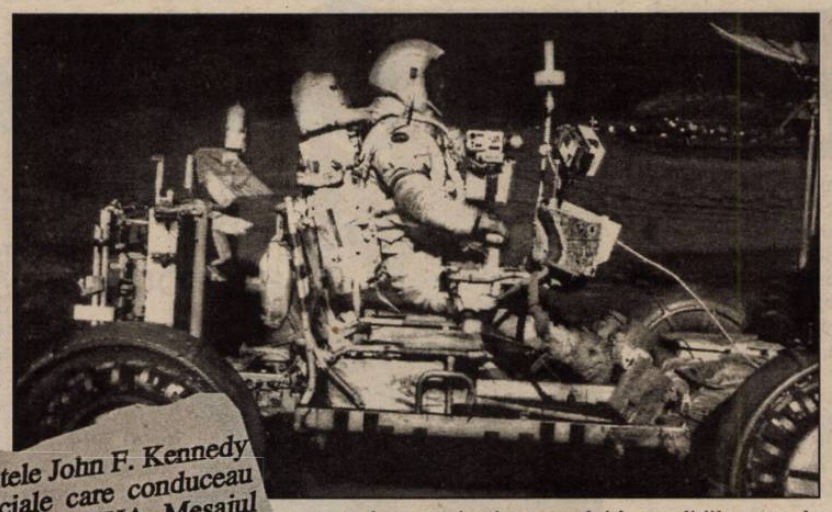

În 1962 Președintele John F. Kennedy se întâlnea cu persoane oficiale care conduceau instituțiile de cercetări spațiale ale SUA. Mesajul său era unul simplu: progresul științific era mai puțin important decât beneficiile politice ale unui zbor pe Lună înaintea „concurentului" tradițional al americanilor, Uniunea Sovietică. O bandă audio pe care biblioteca „Kennedy" a făcut-o publică miercuri, 22 august 2001, redă povestea acestui punct de vedere.

Marea întrecere

„Este important din motive politice internaționale și, fie că vrem, fie că nu, este vorba de o întrecere." Aceste cuvinte i-au fost spuse de Președintele Kennedy lui James Webb, pe vremea aceea directorul NASA. Întâlnirea a durat 73 de minute și a avut loc la 21 noiembrie 1962. Și el a continuat: „A fi al doilea pe Lună este foarte bine, dar este ca și cum tot mereu ai fi al doilea. Dacă vom fi pe locul doi după șase luni și nu vom acorda acestui lucru întreaga prioritate, atunci devine un lucru foarte grav." Trecuse o lună de la întânirea între patru ochi dintre Președintele Kennedy și Primul Ministru de atunci al URSS, Nichita Hrușciov, având drept subiect rachetele sovietice din Cuba. Posibilitatea unei invazii sovietice în Cuba era considerată o realitate. Cu un an înainte, Președintele Kennedy rostea un discurs special în fața Congresului SUA, în care spunea că națiunea americană trebuie să se angajeze să „plaseze" un om pe Lună „înainte de sfârșitul actualului deceniu". Problema era deci una foarte clară:

A fi întotdeauna primii...

„Altfel nu ar trebui să cheltuim toți banii aceștia, pentru că eu nu sunt interesat de spațiu". Și Kennedy adaugă: „Ne-am ruinat bugetul și toate celelalte programe interne ale noastre și, după părerea mea, singura justificare este elementul timp pe care vi-l cer." Și pentru ce? După cum remarca James Webb către Președinte, „Programul de sacrificiu care ar trebui impus pentru a devansa totul cu șase luni, de la sfârșitul lui '67, la începutul lui '67, ne-ar face vulnerabili la presiuni imense." Și mai era ceva, dincolo de provocările pur științifice și tehnice: costurile părților contractante creșteau de la o zi la alta. Industria trebuia conștientizată în privința acestor costuri. Oficialii erau alarmați de noua cursă, cursa prețurilor. „Ne-am luptat cu ei cu dinții", avea să spună Webb, „și nu este o treabă ușoară să ajungem la final fără scandaluri." Ca să nu mai vorbim de încă ceva care nu putea în nici un caz să fie lăsat la o parte: costurile politice, în cazul în care misiunea lunară ar fi fost un eșec!

În fața necunoscutului

„Există necunoscute reale cărora trebuie să le facem față – spune Directorul NASA, Președintelui Statelor Unite – cum ar fi șansa de supraviețuire a omului în condițiile aspre de pe Lună, dacă vreodată vom ajunge să reușim aselenizarea." Așa că, a nu reuși în ceea ce privește prioritatea ta principală este un lucru care trebuie să-ți dea de gândit! Celelalte – se rezolvă: de ce nu, de pildă, legând programul de aselenizare de ideea permanentei preeminențe americane în spațiu? Replica Președintelui Kennedy nu se lasă așteptată: „pentru că am vorbit tuturor despre această preeminență, de acum cinci ani, și nimeni nu ne crede." Indiferent de costuri – cum ar fi cele 125 de milioane de dolari cheltuiți „pentru nu știu ce instrument"! Era vorba însă de un... accelerator liniar!

Ceea ce nu l-a impresionat pe JFK, care a continuat să spună: „Totul este minunat, dar nimeni nu știe nimic!". Nimeni, decât o lume întreagă, s-ar putea spune astăzi, când ne amintim cum am stat cu sufletul la gură privind primii pași pe Lună ai lui Neil Armstrong și ne-am minunat când am auzit că în alte țări, cum ar fi de exemplu China, nu s-a pomenit nici măcar un cuvânt despre acest „pas uriaș pentru omenire", primul care îl ducea pe om dincolo de orizontul său terestru. Era luna iulie 1969 și Apollo 11 se așezase pe Lună.

Visul, dorința, proiectele Președintelui Kennedy fuseseră îndeplinite cu o minimă întârziere. Dar el nu mai era. În noiembrie 1963 fusese asasinat...

MIHAELA DOROBANȚU

REGORDURI... în deșert

16 la sută din populația lumii trăiește în zone deșertice. Aceasta în condițiile în care

21 de regiuni ale lumii sunt definite ca deșerturi, stepe deșertice sau savane aride. În aceste zone, se înregistrează

25 de milimetri de ploaie anual.

33 la sută din suprafața Terrei „aparține" deșerturilor, stepelor, savanelor. Și, se poate întâmpla ca

40 de ani să nu cadă nici o picătură de ploaie în aceste zone. Ce fac aici plantele?

50 de metri este adâncimea la care trebuie să ajungă rădăcinile salcâmului saharian pentru a găsi apa.

52 de grade la umbră este o temperatură normală în Sahara, din cauza absenței norilor care oferă un filtru natural pentru razele Soarelui. În timp ce

68 de grade este, tot în Sahara, diferența de temperatură între zi și noapte. Din aceeași cauză ca mai sus, căldura acumulată ziua se pierde repede.

85 de grade este temperatura la care pot supraviețui lichenii saharieni Ramalina maciformis, pe asperitățile rocilor din Sahara

200 de litri este cantitatea de apă pe care o poate bea o cămilă într-un sfert de oră

300 de ani este vârsta unor semințe de plante sahariene pe care cercetătorii le-au putut face să rodească din nou

600 de kilometri este lungimea combinată până la care se pot întinde rădăcinile unor arbuști ai deșertului pentru a capta orice picătură posibilă de apă

8000 de litri este cantitatea de apă care se poate acumula în trunchiul unui cactus, făcând posibilă supraviețuirea acestuia timp de doi ani

13000000 tone este cantitatea de potasiu, fosfor și calciu pe care vântul o ridică anual din Sahara și o transportă spre vest, afumând pădurile tropicale ale Americii de Sud

...trăim, după cum se vede, într-o lume foarte mică! *(M.D.)*

OCEANUL

o bombă cu efect întârziat

Mările și oceanele joacă un rol important în fenomenele climatice. Pentru a înțelege mai bine interacțiunea dintre acestea și atmosferă, programul francez POMME și-a propus să studieze sistematic apele Atlanticului cu participarea unor echipe de fizicieni, chimiști și biologi.

La bordul vasului de cercetare Atalanta, laboratoarele funcționează 24 din 24 de ore, Majoritatea cercetătorilor sunt concentrați asupra eșantioanelor apei oceanului care conține substanțe nutritive, pigmenți de clorofilă, materie organică dizolvată. Concentrația lor corelată cu temperatura și gradul de salinitate sunt analizate de computer care elaborează modele numerice climatice și oceanografice, în scopul înțelegerii rolului pe care îl joacă oceanul asupra climei. La scară globală, mările și oceanele funcționează ca un imens motor termic care facilitează schimbul de căldură și gaz cu atmosfera. Circulația maselor de apă între cele trei mari oceane, transportă de la un capăt la altul al planetei gaze dizolvate, cu predilecție bioxid de carbon, unul dintre principalele gaze cu efect de seră.

Misterioasa mașinărie oceanică

Oceanele joacă rolul de moderator în procesul de încălzire al planetei, absorbind o mare parte din gazul carbonic produs de om. Această absorbție se produce la suprafață prin intermediul vântului, a spumei și valurilor și în final ajunge pe fondul oceanelor unde rămân două, trei decenii, conservându-și proprietățile. La sfârșitul unei lente circulații globale, apele de profunzime ajung la suprafață și eliberează în atmosferă fabulosul stoc de gaz carbonic. Volumul de gaz ascuns în oceane nu poate fi însă estimat, fenomenul de absorbție și stocare fiind puțin cunoscut. Se știe însă că iarna e anotimpul cel mai prielnic pentru absorbția de gaze datorită numeroaselor furtuni și vânturi care favorizează contactul cu atmosfera. Tot iarna apele reci de suprafață devin mai dense și se amestecă cu cele din straturile profunde. Primăvara, în timp ce suprafața oceanelor se încălzește, apele acestora se stratifică. Apele calde, ușoare, formează la suprafață un strat foarte stabil, în timp ce apele reci, dense, rămân la fund. Stratul de apă caldă încărcat de carbon se deplasează în profunzime pe mii de kilometri. Un proces care are loc la sfârșitul iernii și începutul primăverii. În această perioadă se produce și înflorirea fitoplanctonului în stratul cald de suprafață. Aceste microalge, prima verigă din lanțul alimentar marin, dispun de hrană suficientă și de săruri nutritive pentru a se dezvolta și înverzi oceanele și mările. Câteva luni mai târziu, în timpul verii, apele ușoare de suprafață nu mai conțin suficiente săruri nutritive pentru a alimenta fitoplanctonul, un fenomen responsabil de absorbția și digerarea unei părți importante a gazului carbonic conținut în apă. După primele rezultate obținute de echipele de cercetători, întrebările legate de extraordinara complexitate a mașinăriei oceanice, s-au înmulțit. Atalanta își continuă epopeea cu toate pânzele sus.

DORIN MĂRAN

Anatomia secundei

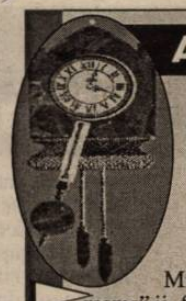

Mems-ii

Micromașini, asta sunt *„mems"*-ii, faceți cunoștință cu ei, pentru că, spun specialiștii, în 10-20 de ani vor fi invadat viața noastră, așa cum au făcut-o cip-urile, feliile de siliciu purtând până la 40000000 tranzistori pe un cristal cât o unghie... Într-adevăr, sistemele micro electro-mecanice sunt astăzi câmp fundamental de bătălie pentru cercetători. În aventura micromașinilor s-au aruncat uriași ai „industriei inteligente" a momentului – *Intel, Lucent, Motorola, Texas Instruments* adică transnaționale implicate în electronică și care chiar fac legea în tot ceea ce este electronic, deci în aproape toate obiectele tehnice pe care le folosim. Ce speră uriașii pieței electronice? Profit, firește, căci modelarea matematică arată că *mems*-ii, de la o piață de 200 milioane $ astăzi, vor deveni afaceri de 1,6 miliarde $ în 2005.

Mems-ii sunt aparte (de fapt nu mai pot fi încadrate în definițiile actuale, *mems*-ii sunt *mems*-i și gata...), construite din siliciu, prin gravare, de dimensiuni infime, micrometrul – adică a milioana parte dintr-un metru, fiind unitatea de măsură pentru „șublerele" cu care inginerii fabricanți de *mems*-i își măsoară produsele. Treaba la care au și fost puși deja este aceea de a fi „acari" pe circuitele de fibră optică ce înlocuiesc cablurile electrice la marile rețele („sistemele Lambda"), cele care transferă mega, giga sau teraocteți, adică milioane, miliarde și trilioane de octeți de informație. Și, în plus, „lucrează" deja în lumea automobilelor hi tech, în accelometre detectoare de șocuri, captoare de presiuni și senzori de temperatură a apei, uleiului, pneurilor.

Ce se așteptă de la ei? Microprocesoarele din computere îi așteptă, pentru că, datorită efectului Joule (trecerea unui curent electric printr-un material îl încălzește), aceste cip-uri suprainteligente care sunt microprocesoarele au temperaturi mari, care pot bloca circuitele. Micșorăm tranzistorii de pe folia de siliciu, scade și temperatura și scăpăm de necazuri, mai ales dacă îi micșorăm pe tranzistori până la a avea grosimea egală cu câțiva atomi de siliciu. Ceea ce, deocamdată, nu putem. Noi, umanii nu putem, cu uneltele noastre grosiere. Dar *mems*-ii pot. Strunguri, freze, raboteze din viitorul apropiat, invizibile ochiului liber, vor fasona grăunțe de siliciu până la dimensiunile ultraminiaturale de care avem nevoie – și vor mai realiza și niște micropompe micronice, de fapt microturbine, care, învârtindu-și palele cu câteva milioane de rotații pe minut (!), vor ventila atmosfera din jurul microtranzistorilor, împingând un lichid refrigerator prin conducte cu diametre de 280 nanometri! De aici încolo, cum spuneam *mems*-ii vor deveni inevitabili în mai toate obiectele tehnice ale lumii noastre: telefoane mobile de înaltă performanță, receptoare de radio și TV de mare acuitate, activitate sonoră și înaltă definiție de imagine, mașini de spălat suprainteligente, micropompe, microace și bisturie – în lumea medicală.

Cu un uriaș avantaj față de orice altă mașinărie umană – sunt incredibil de ieftini – *mems*-ii au toate șansele să cucerească civilizația noastră, introducând astfel în noua economie a viitorului, o industrie cu viitor categoric, permanent inovativă și în contact cu celelalte domenii de vârf din cercetare și economie. Care domenii sunt, în viziunea viitorologilor: genetica (cu ale sale teribile tehnologii), biotehnologiile (în agricultură și medicină), informatica (PC-urile, risipindu-se în toate obiectele vieții, *Internet*-ul și supercomputerele), electronica, industriile entertainement-ului (distracției) și a produsului cultural și educațional. Plus, firește, agricultura, metalurgia, construcțiile de mașini – dar acolo vor lucra mai ales automatele și roboții, în ritmuri care nu vor crește, dimpotrivă, urmare a iluminării conștiinței mondiale, ele se vor micșora, pentru a stinge focurile cu fum mult ale Erei Industriale și a salva astfel planeta de la înăbușire.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Câte ceva despre BOALA ULCEROASĂ

Între bolile digestive ulcerul se situează pe primul loc. Mucoasa stomacului, în zona micii curburi sau a duodenului, cel mai frecvent, se ulcerează, bolnavii au dureri legate aparent de timpul meselor şi de natura alimentelor ingerate.

În plus, suferindul este cuprins de o stare de slăbiciune, refuză să mai mănânce, slăbeşte, trece prin stări nervoase fără motiv. Mai frecvent între vârstele de 20-25 de ani; boala ulceroasă nu ocoleşte nici persoanele ce trec spre vârsta a treia. Dar, în ultimii ani, s-a observat că vârsta tânără – poate datorită preferinţelor alimentare ori consumului de alcool şi fumatului – are un procent mai mare de îmbolnăviri. Se ştie că sucul gastric al bolnavilor ulceroşi conţine o mai mare cantitate de acid clorhidric, fapt care face ca mucoasa stomacală a acestora să se ulcereze şi să suporte un proces de autodigestie. Tulburările de irigaţie sangvină locală, abuzul de condimente, alcool ori tutun, precum şi o anumită predispoziţie ereditară declanşează ulceraţia mucoasei stomacale şi de aici îmbolnăvirea.

Un procent mare de ulcere sunt cauzate şi de virusul Helicobacterpilori. La investigaţiile gastroscopice se decelează frecvent nu doar o singură nişă ci chiar două-trei cu localizări diverse. Când bolnavul de ulcer are dureri însoţite de transpiraţii reci, mai mult ca sigur că diagnosticul este de perforare ulceroasă. Ulcerul complicat cu hemoragie internă se recunoaşte după scaunul bolnavului, care este de culoare neagră, moale şi din cauza sângelui are miros fetid.

Pacientul poate voma sânge ca un zaţ de cafea, are ameţeli, senzaţia de sfârşeală, iar tensiunea scade până la starea de colaps.

Clinic, simptomul care dovedeşte îmbolnăvirea ulceroasă este durerea care se evidenţiază la 1-3 ore după mese, durează o jumătate de oră, apoi se calmează până la masa următoare. Mai înainte de masă, durerea apare ca o „foame dureroasă" pe care bolnavii şi-o calmează mâncând cantităţi mici de alimente, biscuiţi fără zahăr ori prăjiturele fără cremă. Alteori însă durerile apar ca nişte crampe violente care revin periodic primăvara şi toamna. Ulcerul gastric poate fi pândit de o complicaţie amară şi anume perforaţia. Se impune ca în regimul alimentar să se evite preparatele cu sosuri, prăjeli, rântaşuri, grăsimi ori condimente, supe concentrate de carne, ca şi alimentele cu un procent crescut de celuloză (legume, fructe). Laptele, dacă este tolerat, şi brânzeturile proaspete, carne de pasăre ori vită pregătită numai rasol şi la grătar. Ouăle moi pot fi incluse în meniul bolnavului ulceros.

Tratamentele medicamentoase sunt alcaline, neutralizante, antispastice şi sedative.

În caz de declanşarea complicaţiilor hemoragice, a pericolului de perforare, prezentarea la medicul chirurg este singura cale de urmat.

Dr. VALERIU MANTA

Ecosezul punctul forte al modei

Dacă opiniile creatorilor de modă sunt divergente în privinţa „culorii vedetă" a acestei toamne, în dispută fiind roşul şi bejul, în privinţa materialelor ecosez cu toţii le consideră punctul forte al modei. Dacă materialele ecosez nu sunt potrivite siluetei dv. le puteţi folosi drept garnituri. Iată câteva idei în acest sens.

Cronobiologia şi SILUETA

Preocupările feminine, vizând silueta, reprezintă o constantă. Poate de aceea nici cercetătorii nu întârzie să-şi prezinte ultimele ipoteze în materie. Ca o noutate apare astfel regimul recomandat de nutriţionista americană dr. Nadine Montguillot. Regimul, bazat pe „legile" cronobiologiei, vă asigură că în zece zile puteţi slăbi cu trei kilograme fără a vă lipsi de plăcerea de a savura alimentele dv. preferate. Condiţia esenţială este de a învăţa când, la ce oră şi ce trebuie să mâncaţi. Organismul uman nu este acelaşi în repaus sau în activitate, dimineaţa sau seara. Ceea ce face de câţiva ani cronobiologia pentru medicamente, indicând ora optimă pentru obţinerea efectului dorit, poate face şi în nutriţie. Crononutriţia ne aminteşte, de exemplu, că asimilarea grăsimilor este foarte lentă în timpul nopţii, motiv pentru care ar trebui consumate la prânz, nu seara. În schimb zaharurile ard rapid în timpul somnului. Este deci de preferat ca alimentele bogate în glucide să fie consumate seara. Dacă veţi consuma la cină paste făinoase sau alcool, nu riscaţi să vă îngraşaţi, ci dimpotrivă. Crononutriţia presupune respectarea „orologiului interior" al organismului. Dacă acestor principii le asociaţi un mediu hipocaloric, în zece zile puteţi slăbi trei kilograme.

Dr. Nadine Montguillot ne atenţionează că momentul cel mai potrivit pentru începerea regimului îl reprezintă acela când vă simţiţi în formă. Dacă traversaţi o perioadă de anxietate, de nervozitate, aveţi puţine şanse de reuşită. Oricum, reţineţi amănuntul că în cele zece zile meniurile vor fi hipocalorice. Iată şi alte sfaturi sugerate de nutriţionista americană:

- *Nu depăşiţi 10 grame de unt zilnic sau o lingură de ulei (de preferat de măsline).*
- *Între mese (ce nu vor fi mai multe de trei pe zi) beţi 2 litri de apă minerală.*
- *Sunt de preferat proteinele din carne (de pui sau vită) sau peşte.*
- *Cel puţin în cele zece zile de regim, renunţaţi la alcool.*
- *În fiecare seară, înainte de culcare beţi un ceai diuretic.*
- *Efectul nu va întârzia. În zece zile puteţi dobândi silueta visată.*

Gastronomice

Dacă şi la iarnă doriţi să alcătuiţi meniurile pe baza preparatelor proprii, iată câteva reţete de conserve sugerate de cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara.

FASOLE VERDE PENTRU GARNITURI

Se iau 4 kg fasole verde sau ţucără, 5-6 cepe, o legătură de frunze de ţelină, o legătură pătrunjel verde, 500 ml ulei, 2 linguri zahăr, 1 kg roşii.

Se curăţă fasolea, se rupe în două, se spală apoi se aşază într-un vas cu apă fiartă, unde se lasă să dea câteva clocote. Se toacă ceapa mărunt şi se căleşte uşor în ulei, după care se adaugă fasolea scursă bine de apă. Roşiile se fierb, se trec prin sită, iar sucul obţinut se toarnă peste fasole şi se lasă să fiarbă la foc potrivit. Când mâncarea a mai scăzut, se adaugă frunzele de ţelină şi de pătrunjel, curăţate, spălate şi tocate mărunt şi se potriveşte de sare şi piper. După două-trei clocote se ia vasul de pe foc, se lasă să se răcească şi se toarnă în borcane. Se sterilizează prima zi 30 minute, iar a doua zi 15 minute.

GEM DE PRUNE

5 kg prune bistriţene, 1,5 kg zahăr, conservant sau aspirină (5 bucăţi), scorţişoară, cuişoare (facultativ.)

Se spală prunele, se scot sâmburii şi se pun într-un vas mare şi se presară cu zahăr. Se lasă de pe o zi pe alta. A doua zi se pun într-o cratiţă mare pe foc, lăsând să fiarbă, amestecând la început mai rar, pe urmă mai des. Se adaugă scorţişoara. După ce s-a făcut o pastă compactă şi prunele au rămas întregi şi zeama a scăzut, se ia de pe foc se adaugă aspirina sfărâmată sau conservantul. Se amestecă, se toarnă în borcane, se leagă cu celofan dublu şi se aşază în cămară.

CONOPIDĂ ÎN SUC DE ROŞII

Se alege numai conopidă albă, îndesată şi foarte proaspătă. Se taie cotorul cât mai aproape de căpăţână, apoi se desfac bucăţele şi se curăţă de funzuliţe. Deoarece conopida are câteodată viermişori, se recomandă să se ţină 1/2 oră în apă cu sare pentru a-i înlătura. Se spală apoi în apă rece, după care se opăreşte în apă clocotită 4-5 minute. Se lasă să se scurgă, se aşază în borcane şi se toarnă deasupra sucul de roşii proaspăt pregătit. Se sterilizează prima zi 25 de minute, iar apoi a doua zi 10-15 minute.

GHIVECI CĂLUGĂRESC

Se aleg legume proaspete, tinere, după cum urmează: fasole verde, mazăre, bame, conopidă, pătlăgele vinete, dovlecei, varză, ardei graşi, morcovi, pătrunjel, ţelină (rădăcini), ceapă, pătrunjel verde, mărar. Păstăile de fasole se curăţă, se spală şi se lasă să se scurgă; boabele de mazăre se opăresc în apă clocotită şi sărată, timp de 15-20 minute; bamele se curăţă şi se opăresc în borş, în care se adaugă un vârf de cuţit de sare de lămâie (în cazul când borşul nu este suficient de acru) şi se lasă 3-5 minute; conopida desfăcută în buchetele se ţine într-un vas cu apă sărată 10-15 minute, după care se spală şi se opăreşte 3-4 minute; pătlăgelele vinete se curăţă, se taie în bucăţi potrivit de mari, se aşază într-un vas, se presară cu sare şi se lasă o oră până ce se scuge toată zeama amară, după care se spală şi se scurg de apă într-un şervet curat şi se prăjesc uşor în ulei pe ambele părţi până ce se înmoaie; dovleceii se rad de coajă, se taie în felii şi se opăresc 2-3 minute; varza tocată, de asemenea, se opăreşte 2-3 minute; ardeii graşi tăiaţi în şuviţe se opăresc 2-3 minute, iar morcovii tăiaţi în felii subţiri, 20-25 minute. Rădăcinile de pătrunjel şi ţelină, tăiate, de asemenea, în felii subţiri, se opăresc 10-15 minute. Pătrunjelul verde şi mărarul se toacă mărunt, iar ceapa se taie sub formă de peştişori. Din roşii se prepară un suc, la care se adaugă sare după gust.

Într-un vas mai mare se pune în ulei şi se rumeneşte uşor ceapa. Se adaugă fasolea, se amestecă şi se lasă 20-25 minute până ce se înăbuşă bine (vasul fiind acoperit). În acest timp, cratiţa se mişcă din când în când, se mai intervine şi cu lingura de lemn, ca să nu se prindă de vas. Se adaugă treptat şi celelalte legume, amestecându-le uşor, cu o lingură de lemn. La nevoie se mai poate adăuga ulei sau puţină apă. Când ghiveciul este bine scăzut şi legumele aproape fierte, se adaugă sucul de roşii. După câteva clocote se presară deasupra pătrunjelul şi mărarul şi se potriveşte de sare şi piper. Se ia de pe foc şi se lasă să se răcească; se pune în borcane, lăsând un spaţiu gol de 2 cm. Se sterilizează în prima zi 25-30 minute şi a doua zi 10-15 minute.

Dosarele frumuseţii

TENUL şi TOAMNA

Toamna trebuie să-i acordăm tenului o grijă deosebită, complexă. Trebuie să ne îngrijim minuţios acasă, trebuie să păşim cu încredere în cabinetul de cosmetică. În această perioadă a anului (după orice fel de vacanţă) gradul de deshidratare a tenului este modificat ceea ce aduce prejudicii la nivel cutanat. Prin pierderea apei, fie şi în cantitate infimă, ţesutul pierde minerale, vitamine, având de suferit fibrele de colagen şi elastină. Muşchii faciali îşi pierd din fermitate, iar ridurile nu întârzie să apară sau să se accentueze.

În primul rând alimentaţia trebuie riguros adecvată: cure de fructe, cure de miere şi lăptişor de matcă, apă în cantitate suficientă (1 1/2 l pe zi).

Demachierea va fi făcută cu regularitate chiar dacă nu folosim un produs de machiaj – urmată obligatoriu de un tonic adecvat tipului de ten. Un gomaj uşor efectuat o dată de săptămână va completa procesul de curăţire de acasă. Crema trebuie aplicată nu după „modă sau ureche" ci la recomandarea specialistului.

Aceste sfaturi vagi dau rezultate vizibile şi eficiente dacă le combinaţi cu tratamente apicole care redau tenului dv. supleţe şi prospeţime graţie conţinutului bogat şi complex în substanţe necesare unui metabolism echilibrat, armonios.

Iată câteva sfaturi pentru acasă:

- pentru tenul gras cu pori dilataţi folosiţi infuzie de cimbrişor + 2-3 picături tinctură de propolis. Se aplică de 2 ori pe săptămână comprese călduţe.
- pentru tenul uscat se recomandă, datorită conţinutului bogat în vitamina F, o mască din făină de in + 1/2 linguriţă de miere.
- pentru ten cuperosic, comprese cu infuzie de levănţică + câteva picături de miere.

Cosmetician **NELI PFEIFFER**

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 38
Valabil până pe data de: 11 OCTOMBRIE 2001

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Pentru părinţi

ÎNCĂPĂŢÂNARE precoce?

Micuţul sau micuţa dumneavoastră mofturoasă refuză, în bloc, totul? Nu vrea să se plimbe, nu vrea să mănânce, nu vrea nimic. Nu vă necăjiţi prea tare, vă sfătuiesc, cu calm, psihologii. Copilul a intrat în criza de opoziţie. Spre un an şi jumătate orice copil intră într-o fază inevitabilă a dezvoltării. În această perioadă refuză tot ceea ce îi propun părinţii. Negaţia devine... cuvântul de ordine. De dimineaţă până seara, vă este dat să auziţi doar „nu" şi iar „nu". Perioada poate dura de la câteva săptămâni la câteva luni. Momentul necesită din partea dumneavoastră înţelegere dar şi fermitate, e drept, greu de echilibrat. La această vârstă copilul începe să înţeleagă câte ceva despre identitatea sa. Opunându-se părinţilor el atenţionează anturajul privind propria voinţă. „Nu"-urile sale nu sunt întotdeauna refuzuri reale. Acum poate refuza o prăjitură pe care o va accepta câteva ore mai târziu. Este o manieră de a spune: „dacă eu fac acest lucru este pentru că eu doresc, nu pentru că mă obligi tu".

Într-o a doua fază opoziţia încetează a mai fi doar verbală. El se va opune efectiv prin actele sale, mergând până la probe de forţă. De exemplu, refuză să se îmbrace, sau ţine să i se satisfacă un capriciu în public, pe stradă, într-un magazin etc.

Cuvintele cheie ce vă pot ajuta să depăşiţi faza sunt „a explica" şi „a negocia". Copilul trebuie să simtă că are în faţa sa un adult ferm în decizii, dar nu rigid. De asemenea, puteţi să exersaţi arta negocierii, dar fără să-l faceţi să piardă în prezenţa unor persoane străine. De exemplu, dacă baia este pregătită şi copilul nu renunţă la jocul în care este antrenat, propuneţi-i să-l mai lăsaţi zece minute, potriviţi ceasul să sune şi la acest semnal să vină singur la baie.

Psihologii mai atrag atenţia asupra unui aspect: dacă copilul ştie să spună atât de frecvent „nu", aceasta se întâmplă pentru că a învăţat de la dumneavoastră. În „faza explorărilor", când copilul umblă în toate ungherele pentru a descoperi tot ce îi este străin, a cunoscut din partea dumneavoastră frecvente interdicţii şi refuzuri. El nu face decât să repete acele cuvinte ce l-au stăvilit în elanurile sale. Dacă vă veţi modula refuzurile şi el va face la fel. Suplеţea deciziilor şi explicaţiile calme reprezintă cele mai bune atuuri pentru ca faza aparentei încăpăţânări precoce să treacă... silenţios.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Remedii naturale

SCIATICĂ ŞI DURERI LOMBARE

Sunt simptome de care se plâng mulţi adulţi. Se manifestă prin dureri difuze sau localizate în „puncte" dureroase în zona lombară (în regiunea şalelor), care pot iradia de la şold spre călcâie. De cele mai multe ori cauza este legată de afecţiuni ale articulaţiilor intervertebrale din zona terminală a coloanei vertebrale. Datorită poziţiei verticale la om, corpul vertebrelor şi articulaţiile lor suportă o greutate mare, mai ales în cazul persoanelor supraponderale. Ca urmare, se produc compresiuni mecanice pe rădăcinile nervilor sciatici. Din această cauză, mişcările bruşte provoacă adesea lezarea discurilor intervertebrale, consecinţa fiind durerile uneori insuportabile.

Tratamentele medicamentoase (în general, miorelaxantele) nu pot elimina cauzele, ci doar unul dintre efecte: durerea. Dar, folosite un timp îndelungat, acestea au inconvenientul că lezează ţesuturile şi sucurile gastrice. De aceea, folosirea unor ceaiuri de plante, lipsite de efecte secundare, poate contribui la alinarea durerilor.

REŢETA NR.1. În cantităţi egale (câte 30 g), se amestecă frunze de rotungioară, osul iepurelui şi flori de vetrice (se cumpără de la magazinele Plafar sau din farmacii). Din amestecul format se iau 3 linguriţe peste care se toarnă 500 ml de apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Infuzia obţinută se strecoară. Se beau zilnic câte 3 căni de ceai cald.

REŢETA NR.2. Se folosesc câte 30 g de sunătoare, frunze de virnanţ şi ciuboţica cucului. Respectând aceleaşi cantităţi şi acelaşi mod de preparare ca în reţeta precedentă, este indicat să se bea, de asemenea, câte 3 ceşti pe zi de ceai cald.

Insomnia

îţi mănâncă... zilele

Cei ce suferă de insomnie îşi caracterizează existenţa în câteva cuvinte sugestive: nopţi albe, zile negre. Şi, cu toate acestea, insomnia nu este considerată o boală în sine, ci doar un simptom, un semnal că ceva nu merge bine în organism.

Cauzele sunt diverse, pot fi generate de existenţa unor dureri fizice (traumatisme, fracturi, entorse, boli reumatice, de exemplu), de alte boli (cum ar fi cele de inimă, în care somnul e tulburat de senzaţia de lipsă de aer, sufocare, palpitaţii etc.), de o supărare foarte mare care afectează psihicul... Insomnia instalată pe acest fond este de înţeles şi tocmai de aceea aproape suportabilă. În schimb, insomnia care nu poate fi explicată în mod direct şi imediat de un anumit motiv este cea mai chinuitoare, având toate şansele să se transforme dintr-un episod trecător într-un simptom cronic. Este cazul persoanelor care se plâng că nu pot adormi seara indiferent cât sunt de obosiţi, ori că adorm dar se trezesc în cursul nopţii fără posibilitatea de a-şi mai continua somnul, ori că se trezesc prea devreme şi că, în cursul zilei constată cât sunt de epuizaţi fizic şi nervos. Şi mai există, după cum spun medicii, aşa-numita insomnie falsă, adică cea legată de vârstă; se ştie că în copilărie, mai ales la vârstele mici, nevoia de somn este fiziologică, spre deosebire de vârstele avansate când un somn de 6 ore pe noapte sau chiar mai puţin este absolut suficient. De obicei însă, vârstnicii, pensionarii care se plâng de insomnii aţipesc de repetate ori în timpul zilei, astfel încât durata totală a somnului în 24 de ore depăşeşte cele 6 ore suficiente. În astfel de cazuri, motivul „insomniei" este legat mai curând de lipsa de activitate, de monotonia programului, de plictiseală. Refugiul în somn este perceput ca o supapă salvatoare, numai că organismul refuză un asemenea tratament.

Cauza cea mai comună a insomniei, reală, dar greu de cuantificat, este stresul: omul nu poate dormi din cauza suprasolicitării, a grijilor şi problemelor cotidiene mărunte în aparenţă, dar cu răsunet psihologic cert. Nu întâmplător medicii, la orice tip de consult, întreabă pacientul cum doarme. Acest „detaliu" este de fapt o informaţie preţioasă pentru specialist în privinţa rezistenţei fizice şi psihice a persoanei respective, a capacităţii sale de a trece peste momentul dificil (boală, supărare etc.) în care se află.

Cum se poate combate insomnia

Pentru că insomnia fără cauze evidente este cea care face cele mai multe victime, e vorba de insomnia dezvoltată de stres, adică de problemele cotidiene, fie ele profesionale sau casnice, intime etc., soluţia simplă în aparenţă este să ne mobilizăm întreaga capacitate de care dispunem pentru a ne redobândi încrederea în forţele proprii, gândirea pozitivă, echilibrul interior.

Un rol important în combaterea insomniei îl are reflexul condiţionat. După mai multe nopţi de insomnie se instalează teama de a nu adormi, frica de chinul de peste noapte. *Dar, tocmai teama de insomnie generează insomnia.* Reflexul condiţionat poate fi întărit de... mult criticatele tabieturi: oră fixă de culcare, precedată de un duş cald sau scoţian, de spălatul pe dinţi, de lectura câtorva pagini relaxante, chiar şi de urmărirea unei emisiuni tv. agreate sau de ascultarea muzicii în surdină... Impuneţi-vă „să uitaţi" pentru câteva minute (cât să adormiţi) de grijile care vă apasă, motivaţi de ideea că a doua zi, refăcuţi prin somn, veţi fi mai în măsură să treceţi peste greutăţi sau să găsiţi soluţii la problemele care vă frământă. Evitaţi să mâncaţi la cină alimente greu digerabile sau „cât pentru toată ziua". De asemenea, amintiţi-vă că după ora 17, cafeaua, ceaiul negru, băuturile de tip Cola, ciocolata sunt inamicii somnului. E de preferat o băutură călduţă, care să vă facă plăcere, nu să fie un chin – un ceai de plante cu efect calmant, un pahar cu lapte, un bol cu supă uşoară, degresată... Alcoolul poate avea, o perioadă, un efect... paralizant, poate deschide poarta somnului, dar, atenţie!, nu peste mult timp va crea dependenţă şi va declanşa zeci de alte necazuri.

Insomnia poate fi combătută şi printr-un efort fizic mai intens, dar nu în sensul muncii în gospodărie, ci cu scop reconfortant, cum ar fi o plimbare pe jos în aer liber. Chiar dacă nu aveţi acest obicei, e de preferat să vi-l formaţi decât să vă răsuciţi în pat de pe o parte pe alta în aşteptarea somnului care se îndârjeşte să nu apară.

În nici un caz nu recurgeţi la somnifere. Este soluţia cea mai rea, cea mai periculoasă, pentru a pune capăt insomniilor. Somnul provocat de tranchilizante este păcălitor, neodihnitor, iar viaţa de a doua zi este cu siguranţă marcată de oboseală, confuzie, irascibilitate. Mecanismul somnului normal, sănătos, se poate reface umai cu voinţă şi autocontrol. Nu este o vorbă în vânt: cercetările medicale, constatările clinice, practica de zi cu zi o demonstrează cu prisosinţă.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

MIHAI MEREUŢĂ din Bucureşti. Boala diverticulară, maladie localizată la nivelul colonului, apare ca urmare a inflamării mucoasei colonului, proces datorat ruperii unui abces microscopic format în zona respectivă. Cauzele declanşării nu sunt cunoscute cu certitudine şi mai ales demonstrate ştiinţific, dar se presupune că vinovată este alimentaţia săracă în fibre, care are drept consecinţă un volum mic de

BOALA DIVERTICULARĂ

materii fecale, fapt care favorizează lenevirea colonului, diminuarea elasticităţii lui, a contracţiilor şi presiunii necesare eliminării substanţelor reziduale. Mai sunt incriminate şi posibilele „defecte" în structura de rezistenţă a peretelui colonului. Boala este rară sub vârsta de 40 de ani, dar destul de frecventă (aproximativ 40-50% din cazuri) după vârsta de 60 de ani. Netratată, boala diverticulară poate avea consecinţe grave în timp: infecţia mucoasei colonului poate progresa, se pot forma fistule (canale cu puroi) care pot afecta şi aparatul genitourinar, poate genera un proces toxic la nivelul întregului organism, anemie, peritonită etc. Un tratament corect presupune în primul rând un consult de specialitate care să definească stadiul evoluţiei bolii. În fazele precoce, incipiente ale bolii se recomandă în primul rând o dietă bogată în fibre, la care se poate adăuga, în funcţie de caz, tratament medicamentos (produse pe bază de metronidazol, antibiotice etc.). Când e vorba de o formă uşoară a bolii, răspunsul favorabil se aşteaptă în 3-4 zile. În cazurile mai severe sau care nu răspund la tratament, se recomandă spitalizare şi chiar intervenţie chirurgicală. Eliminarea posibilităţilor de a apărea complicaţii este foarte importantă.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Despre unele... limite ale vieţii sexuale

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN-LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Există, fără îndoială, o serie de aspecte legate de viaţa sexuală a oricărui individ sau cuplu care, uneori, sunt neglijate – inconştient sau chiar conştient. Două cazuri apar în scrisorile de astăzi, punând în evidenţă unele „limite", le-am numit, de care nu ar fi o greşeală să se ţină seama. Îl ascultăm la început pe RADU C., din Bucureşti, care ne spune: „Sunt foarte tânăr şi de curând mi-am început viaţa sexuală. A fost ca o minune pe care am aşteptat-o de atâta vreme şi chiar s-a întâmplat." Realizând că nici măcar nu s-a gândit la vreo măsură de protecţie, el se interesează în primul rând de măsurile cele mai simple de higienă care trebuie respectate.

– Folosiţi cu încredere apa şi săpunul, atât înainte cât şi după contactul sexual. De asemenea, să nu uitaţi de prezervativ, care nu trebuie să fie nici degradat, nici expirat. Succes!

– O altă categorie de limite este cea a restricţiilor impuse de starea de sănătate generală. Cititorul nostru S.M., din Constanţa, are 56 de ani şi ne spune că acum trei ani a suferit un infarct, a trecut peste acest moment şi a urmat „fără abatere" tratamentul prescris de medic, inclusiv indicaţia de a se abţine de la viaţa sexuală. Ne întreabă însă dacă după atâta vreme nu ar putea relua o viaţă sexuală normală... Ar fi mult prea mari pericolele la care s-ar expune?

– Numai medicul cardiolog care vă tratează este cel în măsură să stabilească dacă inima dv. poate suporta eforturile emoţionale şi fizice pe care le presupune o viaţă sexuală activă.

MIHAELA DOROBANŢU

Probleme „minore" necazuri majore

FUMATUL o plăcere riscantă

Nu mai este o noutate pentru nimeni – nici pentru comunitatea ştiinţifică, nici pentru medici şi nici măcar pentru populaţie în general: Tututnul dăunează grav sănătăţii, aşa cum e înscris şi pe pachetele de ţigări. Cu alte cuvinte, fumatul este unul dintre cele mai mari riscuri de îmbolnăvire, deşi pentru cei care practică acest obicei el este o plăcere, o modalitate de deconectare, de atenuare a stresului cotidian, de alungare a momentelor de plictiseală, de exprimare a personalităţii... Justificări sunt multe, adevărul e unul singur, exprimat de rezultatele studiilor din întreaga lume: dacă fumatul ar dispărea de pe faţa pământului, aproape un milion de vieţi omeneşti care se pierd anual datorită bolilor favorizate de acest obicei dăunător ar fi salvate.

Fumul de tutun conţine peste 4000 de componente, printre care nicotina şi monoxidul de carbon. Deşi efectele multor constituenţi ai fumului de ţigară nu sunt încă pe deplin (sau deloc) cunoscute sau înţelese, consecinţele nefaste ale nicotinei şi monoxidului de carbon asupra sănătăţii sunt în mod clar dovedite prin studiile de specialitate întreprinse pe această temă. Cancerul de plămâni şi infarctul miocardic sunt în majoritatea cazurilor legate de fumat. Fumătorii „înrăiţi" se leagă tocmai de acest „amănunt": nu toate persoanele care dezvoltă un cancer pulmonar sau care sunt victima unui infarct provin dintre fumători, deci boala nu alege. Ca să nu mai vorbim de faptul că există acele excepţii care le dau apă la moară fumătorilor: exemplul persoanelor care au depăşit vârsta de 90 de ani şi au murit de bătrâneţe, nu de vreo boală, deşi au fumat toată viaţa câte două pachete de ţigări pe zi. Medicii în schimb au şi ei la rândul lor un răspuns „clasic": de unde poţi să ştii, tu, ca fumător, în ce barcă te afli? În cea a persoanelor relativ imune la atacurile nicotinei şi monoxidului de carbon asupra organismului sau în cea a persoanelor vulnerabile la aceste substanţe toxice?

3 efecte nefaste ale componentelor fumului de ţigară

◆Nicotina stimulează activitatea glandelor suprarenale, în sensul producerii unei cantităţi crescute de adrenalină. Cu cât este mai crescută concentraţia de nicotină inhalată, cu atât e mai mare descărcarea de adrenalină. Adrenalina în exces intervine în creşterea ritmului cardiac şi a tensiunii arteriale. În mod obişnuit, descărcările masive de adrenalină se produc în momentele de mare sperietură, de şoc psihic, de enervare puternică şi ceartă. Inima bate foarte repede, însoţită de senzaţia de sufocare. În mod evident, în acele momente organismul suferă, ritmul cardio-respirator este perturbat, tocmai de excesul de adrenalină. Exact la aceeaşi situaţie de disconfort şi dezechilibru este supus organismul zile şi ani în şir de către fumător.

◆Hemoglobina din globulele roşii au rolul de a transporta oxigen la toate celulele şi ţesuturile din organsim. Necazul e că hemoglobina are capacitatea de a fixa de 200 de ori mai puternic monoxidul de carbon decât oxigenul. Ceea ce înseamnă că, în cazul fumătorilor, oxigenul are şansa de a se fixa doar de hemoglobina rămasă liberă (care nu e ocupată cu monoxidul de carbon!), aşa că la nivelul celulelor ajunge în cantitate mai mică. Ţesuturile, organele, inclusiv muşchiul cardiac vor fi obligate încontinuu să funcţioneze în lipsa cantităţii de oxigen de care au în mod normal nevoie.

◆În diferite boli cardiace, cum ar fi angina, când aportul de oxigen către miocard este redus, frecvenţa şi severitatea durerilor toracice pot fi crescute de fumul de ţigară. Alte componente ale fumului de ţigară cuprind o glicoproteină puternic alergizantă, capabilă să declanşeze senzaţii de sufocare alarmante, atacuri de astm, iritaţia ochilor. În plus, glicoproteina provoacă o deteriorare a învelişului intern al arterelor şi o creştere a ateroscleroze.

IPOTEZE

SECRETE INCREDIBILE
ale piramidelor egiptene

Unul din cele mai ample şi mai bine documentate tratate despre ansamblul monumental de pe platoul Giseh (conţinând în principal piramidele lui Keops, Kefren şi Mikerinos şi Sfinxul) aparţine autorilor francezi Guy Grusis şi Guy Mouny („Le Grand Secret de Pyramides", Ed. du Rocher, Paris, 2001). Analiza de-a dreptul senzaţională a cărţii nu se focalizează asupra „arhitecturii sacre" a piramidelor, ci asupra poziţionării monumentelor în acea zonă. Ideea esenţială a cărţii este tulburătoare: toate cele patru edificii antice formează între ele unghiuri şi triunghiuri care reproduc principiile arhitectonice ale piramidelor. Din această concluzie reiese şi o ipoteză la fel de incitantă: în subteranele platoului ar exista coridoare secrete, săli de iniţiere şi biblioteci, iar Sfinxul însuşi ar fi de fapt o arhivă de documente ale vechii preoţimi egiptene.

Geometria sacră

Pentru cititorii mai puţin familiarizaţi cu sintagma *geometrie sacră*, amintim că toate dimensiunile piramidelor se bazează pe o uluitoare acrobaţie a celor mai controversate numere ale matematicii şi ale naturii: pi (3,14) şi 1,618 (numărul de aur), din a căror combinare geometrică ar fi rezultat tot ceea ce poate clădi armonios omul, inspirat de dinastia sapienţială a zeului Thot. Mai mult, diametrelor planetelor Sistemului Solar (cunoscute de către cine acum trei mii de ani?) se „cuibăresc" şi ele în geometria suspect de riguroasă a piramidelor. Însă ceea ce aduc nou autorii suspomeniţi este extinderea geometriei sacre la nivelul imensei regiuni unde au fost durate.

Dintre aspectele uimitoare descoperite de autorii sus-numiţi, vom selecta doar câteva pentru a ne putea convinge că o mână şi o minte de geniu au existat pe aceste meleaguri cu milenii în urmă:

1. Axa care uneşte marea sală subterană a platoului Giseh cu centrul micii

piramide asociată Sfinxului trece prin... Ierusalim! Or acest oraş sfânt nici nu exista pe vreo hartă la vremea construirii Sfinxului (de fapt nici nu se punea problema cunoştinţelor geografice în cadrul civilizaţiei egiptene din mileniul III î.Ch.). Să fie o simplă coincidenţă?

2. O linie dreaptă, care uneşte vârfurile piramidelor lui Keops şi Mikerinos şi trece pe la jumătatea muchiei piramidei lui Kefren, ajunge până la misterioasele ruine ale unor edificii descoperite în plin deşert. S-a gândit oare arhitectul să atragă atenţia asupra vreunei legături oculte între monumentele platoului Giseh şi acele neelucidate morminte izolate şi îngropate în nisipul mileniilor?

3. Cum a fost posibilă aşezarea centrelor de simetrie ale celor trei piramide şi a Sfinxului după criteriile extrem de riguroase ale unor

triunghiuri cu totul speciale, necunoscute în acea epocă? Este vorba de *triunghiul sacru al lui Pitagora* (dreptunghic, cu laturile 3, 4 şi 5) şi *triunghiul sublim* (isoscel, cu două laturi egale cu numărul de aur şi o latură egală cu unitatea).

Informaţiile oferite de Grusis şi Mouny sunt de-a dreptul extraordinare, chiar dacă în textul de faţă ne folosim de numai trei exemple. Este evident că nu ne putem imagina cum nişte blocuri de piatră de peste două tone au fost parcă aşezate cu o mână fermecată şi nu cu o populaţie de muncitori având dispozitive rudimentare. *Dar mai presus de orice, nimeni nu poate decât specula pe marginea* ***motivaţiei*** *unei astfel de gândiri arhitectonice incompatibile cu epoca edificării respectivelor monumente.* Egiptologii sunt unanimi într-o singură privinţă: faraonii nu au fost nişte excentrici doritori să-şi pună supuşii la treabă în urma unor capricii. Religiozitatea lor este mai presus de orice îndoială, dar de la credinţă la arhitectură (privită nu numai ca artă, ci şi ca geometrie şi trigonometrie în vremea când aceste ştiinţe nu existau nici măcar în faza de embrion) este o distanţă inexplicabilă.

Şi, pentru curiozitatea cititorului, mai adăugăm un aspect cel puţin la fel de straniu: raza cercului care se înscrie în triunghiul piramidei lui Keops este proporţională cu distanţa medie dintre... Mercur şi Soare!

UNICATE ZOOLOGICE

Tarantula somnoroasă

În peşterile din regiunea deluroasă a statului mexican Oaxaca trăieşte o specie rarisimă de tarantulă – unul din cei mai periculoşi păianjeni, care pot atinge şi 18 centimetri lungime şi care sunt dotaţi cu venin. Particularitatea acestei tarantule constă în faptul că poate sta nemâncată, într-un fel de somn profund asemănător hibernării, 40-50 de zile. De altfel, mediul inospitalier în care trăieşte nu-i oferă o pradă prea bogată. Pentru a se hrăni, părăseşte ascunzişul şi iese la lumină. Datorită dimensiunilor ei, tarantula somnoroasă poate prinde şi păsări mici şi şopârle, la care se repede cu o viteză foarte mare, folosindu-se de agilitatea neobişnuită a celor opt picioare. Biospeologii care au descoperit-o susţin că vârsta medie a unui astfel de prădător este de 18-20 de ani, însă datorită vieţii atât de puţin active este posibil să depăşească 22-23 de ani. Cel mai longeviv păianjen de acest gen, o femelă din varietatea therasophidelor, a fost prins tot în Mexic şi a trăit în captivitate nu mai puţin de 28 de ani. Din punct de vedere al dimensiunilor, tarantula somnoroasă se numără printre exemplarele mari. Recordul în materie îl deţine păianjenul-Goliat (Teraphosa leblondi), cu lungimea de 28 centimetri şi greutatea de 123 de grame trăitor în regiunile de coastă din Venezuela. Un alt exemplar, capturat în Surinam, a avut lungimea de 26,7 centimetri. Păianjenii cu picioarele cele mai lungi provin din specia numită „cardinal" (Tegenaria gigantea), cu 12-13 centimetri.

VIEŢI ŞI VIEŢUITOARE DE ODINIOARĂ

AVIONUL... port-avion

Strămoşul port-avioanelor de astăzi – navele care străbat mările şi oceanele oferind piste de aterizare avioanelor de luptă – este un avion. Construit de o companie engleză în anul 1938, avionul port-avion (prototipul din imagine) ar fi putut brăzda valurile purtând în „cârcă", precum un bebeluş, un aparat de dimensiuni mai mici. Era vremea când al doilea război mondial părea deja iminent şi când inventatorii chemaţi în sprijinul forţelor armate britanice doreau să inoveze tehnica de luptă, pentru a-i lua prin surprindere pe germani. De fapt, ideea că un hidro-avion poate suporta un singur aparat era falimentară din naştere. Specialiştii se gândiseră – fără a apuca să realizeze practic – la zece avioane de luptă suportate pe „acoperişul" navei-mamă. Aşa ceva nu era pe atunci nici teoretic posibil, în lipsa posibilităţilor creării unui monstru al aerului care să fie suficient de vioi pentru a nu cădea pradă tirurilor anti-aeriene. Fotografia de alături imortalizează prima şi ultima tentativă de acest fel.

TRADIŢII

VÂNĂTORUL de stafii

Unul din obiceiurile comunităţii tribale amazoniene numită Cayone constă în izolarea, timp de 10-15 zile, a vraciului şi „obligarea lui de a ucide stafiile". Tonagora, denumirea uzuală a acestui personaj (însemnând *cel care nu se sperie de nimeni)*, are la dispoziţie un fel de groapă „sacră" unde-şi desfăşoară ritualul. Vraciul nu mănâncă nimic în această perioadă, iar pentru sete se mulţumeşte cu umezeala frunzelor. Tradiţia spune că în acea grotă improvizată, cu lungimea de aproape zece metri, se află porţile pe care stafiile se năpustesc dinspre subteran spre suprafaţă. Dacă ele ar reuşi să treacă de vigilenţa lui Tonagora, atunci tot ce se găseşte în drumul lor ar pieri – oameni, plante, animale. Dificultăţile prin care trece acest vraci sunt enorme. El trebuie să întreţină un foc (pe toată durata nopţii) atât pentru a speria fantomele, cât şi pentru a se proteja pe sine de jivinele ce-i dau târcoale. În timpul zilei, grotesca mască pe care o poartă ţine la distanţă invizibilul inamic.

Antropologii brazilieni care au descoperit tribul Cayone nu-şi pot explica de ce tocmai un personaj atât de important al comunităţii trebuie să îndure atâtea vicisitudini. După fiecare perioadă de „luptă cu stafiile", Tonagora zace câteva zile şi este intens oblojit de femeile pricepute la găsirea leacurilor în natură. Una din originile sumbrului obicei ar putea fi vechiul obicei al olmecilor (vechi popor amerindian) de a-l sacrifica pe cel mai bun membru al unei familii, înainte de o confruntare. Bărbatul era închis într-o groapă, şi dacă rezista câteva zile fără mâncare şi apă, atunci succesul în luptele cu grupările rivale era... garantat.

EXPLORATOR

ORGA GIGANŢILOR

În nordul Irlandei de Nord, în regiunea de coastă, există o suită imensă de blocuri de piatră despre care nimeni n-ar spune, la prima vedere, că a fost dăltuită de natură. Coloane de bazalt paralelipipedice, înfipte perfect vertical în sol, se întind pe o distanţă de aproape 300 de metri, pătrunzând şi în apele mării. O veche legendă irlandeză spune că această nemaiîntâlnită creaţie a regnului mineral ar fi reprezentat o potecă a uriaşilor, având menirea să unească Irlanda de Nord cu Scoţia. O altă variantă afirmă că formaţiunile geometrice atât de bine fasonate erau de fapt tuburile unei orgi la care cântau giganţii ce populează mitologia irlandeză.

Cine a sculptat lava vulcanică?

Ireal de bine conturate geometric, zecile de mii de coloane de bazalt de 6-12 metri înălţime sunt parcă ordonate cu ajutorul unor macarale. Fenomenele vulcanice petrecute aici în urmă cu 40-50 de milioane de ani au determinat formarea acestor structuri bazaltice, însă nimeni nu le poate explica geometria impecabilă. Este ca şi cum lava incandescentă a întânit în cale nişte matrice pe care le-a umplut. Şi mai enigmatic este faptul că formele solidificate în largul coastei respective au rezistat atâta timp sub bătaia nemiloasă a talazurilor.

Misterul Orgii Giganţilor este sporit de o altă zonă cu formaţiuni minerale incredibile. Este vorba de „stupii" de pe coasta Insulei Staffa (aflată la 120 kilometri distanţă). Aici lava a preferat să se răcească sub forma unor hexagoane aproape perfecte. „Minunea" acestor sculpturi naturale este completată de simfonia cavernelor prezente aici. Când apele mării intră şi ies din aceste peşteri, aproape umplându-le, aerul expulzat generează un sunet „ca de sirenă" – spun localnicii. Astfel, imaginea Orgii Giganţilor, asociată cu melodiile bizare izbucnite dinspre plămânii cavernelor Staffa te fac să crezi că legendele au un miez de adevăr.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆...orașul Washington, capitala Statelor Unite, este și reședința districtului Columbia, de

unde și menționarea uneori: Washington D.C.? Este așezat pe fluviul Potomac, în apropiere de Oceanul Atlantic.

◆...culoarea albă a laptelui nu se datorește, așa cum s-ar crede calciului? Ea este dată de prezența particulelor de grăsime care reflectă lumina în alb.

◆...gladiola este o plantă ornamentală din familia irida-

ceelor? Ea este originară din sudul Africii.

◆...Francesca Da Rimini a fost o tânără nobilă din Ravena secolului al XII-lea îndrăgostită de cumnatul ei, Paolo Malatesta, cei doi fiind uciși de soțul gelos? Episodul este surprins în „Infernul" lui Dante.

◆...pe un kilometru pătrat de pământ trăiesc un număr imens de insecte? Acesta egalează sau poate chiar depășește numărul oamenilor de pe planetă.

◆...steaua principală din constelația „Lebăda" se numește Deneb?

Constelația respectivă se află în emisfera boreală.

◆...halele măcelarilor din Sibiu sunt atestate încă din anul 1370? Ele au suferit multe modificări de-a lungul anilor dar fațada opusă pieții păstrează încă profiluri gotice. *(I.S.)*

Știați că...

Splendorile naturii

PEȘTERA RACOVIȚĂ

o comoară a Cheilor Carașului

Peștera Racoviță își găsește „odihna" pe raza satului Iabalcea, comuna Carașova și se află săpată în versantul drept al Cheilor Carașului. Între cantonul silvic Comarnic și confluența pârâului Comarnic cu Carașul poteca se pierde pe alocuri, trecând de pe un mal pe celălalt. Râul a săpat adânc în platforma calcaroasă cu pereți de până la 200 m înălțime, făcând multe cotituri pentru a ocoli pintenii calcaroși numiți de oamenii locului „curmături". Deschiderile peșterii, pentru că sunt două, apar deasupra albiei râului: în dreapta, sub forma unei guri de cuptor, iar la stânga – triunghiulară – este intrarea secundară.

Fiind bine izolată, într-o porțiune greu accesibilă turiștilor, *Peștera Racoviță* nu a avut mult timp nume, ea arătându-și splendorile doar localnicilor curajoși. Între anii 1963-1966, în urma unor cercetări întreprinse de un grup de speologi (Botoșăneanu, Negrea, Sencu) a primit numele fondatorului biospeologiei: Emil Racoviță. Aici au fost puse sub ocrotire concrețiuni de o rară frumusețe, păstrate intacte datorită inaccesului unor pseudoturiști. Peștera a fost creată de râul Caraș și se compune dintr-o succesiune de săli legate prin galerii mai largi și mai înalte în prima parte, ajungând la 350 m. Galeria principală este ascendentă în zona intrării, apoi descendentă cu porțiuni orizontale. Cu cât îndrăznești

să înaintezi cu atât formațiunile concreționare devin mai impunătoare și mai spectaculoase. În flacăra lămpii, de care suntem neapărat însoțiți, podoaba adâncului iradiază în culori vii și imaculate. Acestea sunt comorile de neprețuit ale Cheilor Carașului. Pereții și tavanul peșterii sunt în mare parte concreționați: crustă stalagmitică sclipitoare, stalactite de toate felurile, scurgeri parietale simple sau în relief, văluri lungi de până la doi metri. Podeaua este, de asemenea, în bună parte, căptușită cu concrețiuni, crustă de calcit împodobită cu stalagmite izolate sau grupate, coloane modelate în diferite chipuri, unele incolore, lungi de peste patru metri, gururi conținând perle de cavernă, baraje ca de marmură albă care te uimesc prin frumusețe. Acestea toate se găsesc adunate, sau mai bine zis îngrămădite, în *Sala Cascadei* și *Sala Minunată*.

Apa de infiltrație și de condensare alimentează gururile din fundul peșterii. Oriunde privești, spre fundul peșterii, se văd urmele apei: hieroglife, linguriță, lapiezuri, inele, hornuri, marmite și niveluri de eroziune. Interesantă este și fauna acestei peșteri: specii cavernicole, grămezi de guano și mici colonii de miotișși și rinolofi izolați.

Peștera Racoviță a fost declarată rezervație speologică pentru importanța ei științifică dar și pentru frumusețea speleotemelor.

IOANA PROCA-FLORIA

Arcul păcii

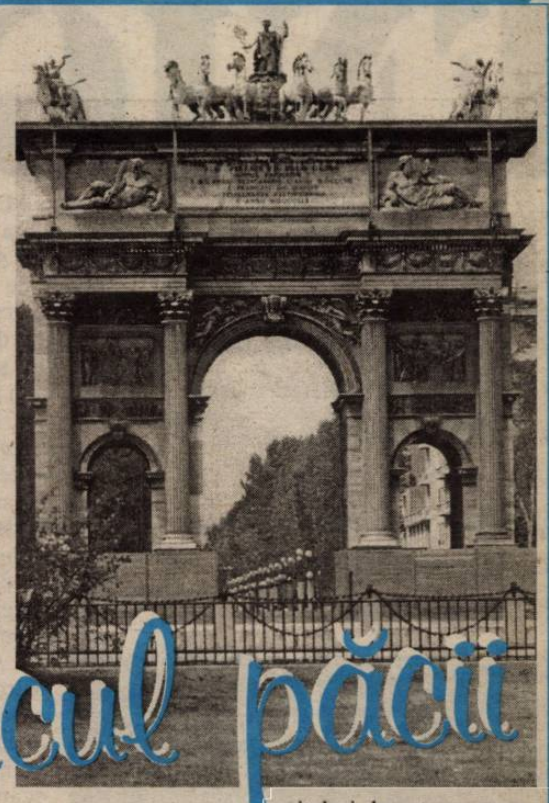

Risipite pretutindeni în lume, arcurile de triumf sunt dovezi ale gloriei de multe ori trecătoare, dar rămân să ne încânte ochii și să ne bucure sufletul.

Arcul de triumf din Milano, mărginind aleile din spatele Castelului Sforza ne amintește două nume încărcate de semnificații pentru istoria Italiei, Victor Emanuele și Napoleon al III-lea.

Înalt de peste 21 de metri, a început a fi construit în 1807, după căderea celui ridicat la

Poarta Orientală cu un an înainte, – operă de butaforie dedicată viceregelui Eugène Beauharnais. Lucrările au fost suspendate însă în 1808, datorită evenimentelor politice și nu au fost reluate decât în 1826, la intervenția energică a împăratului austriac Franz I care a decis să-l numească „Arcul păcii", ca o amintire a calmului care a cuprins Europa după trecerea furtunii napoleoniene.

Construcția monumentului a fost încredințată arhitectului Luigi Cagnola care a realizat proiectul. După moartea sa în 1833, lucrarea, care a mai durat încă cinci ani, a fost preluată de Francèsco Londonio și Francesco Peverelli.

La 10 septembrie 1838, Arcul a fost oficial inaugurat de Ferdinand I, împărat al Austriei și rege al Lombardiei și Veneției. Arcul corintian a fost construit din granit de Baveno (o localitate de lângă Milano, faimoasă în acest sens) și acoperit complet cu marmură de Crevola. Ca multe construcții romane de acest fel, lucrarea milaneză este compusă din trei arcuri, încadrate de patru coloane zvelte, cu capiteluri bogat ornamentate. Ele susțin friza, admirabil proporționată. Deasupra, pe fiecare parte, exista o inscripție evocând intrarea lui Napoleon al III-lea și al lui Victor Emanuele în Milano, în 1859. Aceasta a înlocuit prima inscripție înclinată lui Franz I și Ferdinand I. Deasupra frizei se află trei statui de bronz. Cea de la mijloc reprezintă „Carul Păcii", un car roman, tras de șase armăsari, operă a sculptorului Albodino Sangiorgio. De-o parte și de cealaltă se află câte o „Victorie" călare, alegorii semnate de Giovanni Putti. Figurile de marmură, de dedesubt, personaje șezând, simbolizează cele patru râuri importante ale regiunii lombarde și a celei venețiene. Este vorba de Po, Ticino, Adige și Tagliamento. Restul arcului este acoperit cu basoreliefuri reprezentând personaje și scene din momentele care au urmat căderii lui Napoleon I.

Simplitatea formei și, în același timp, complexitatea decorațiilor fac din „Arcul Păcii" un admirabil exemplu de artă neo-clasică în Milano.

IRINA STOICA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Manuc Bei

Există civilizații al căror început de istorie este atât de puternic marcat de împletirea faptelor reale cu cele mitologice sau cel puțin cu „poveștile" transmise din tată în fiu, încât structura istoriei lor include, pentru început, perioade care chiar așa se numesc: perioade mitice. Așa se întâmplă mai ales cu China și cu Egiptul. Asemenea perioade sunt prezente și în istoria noastră – mai mult, chiar la nivelul unora dintre orașe.

– Stimate Domnule ADRIAN MAJURU, am înțeles că Manuc Bei, cel care a dat numele Hanului unde mai putem merge și astăzi, este o figură care „îmbină" realitatea cu legenda...

– Manuc Bei rămâne într-adevăr un personaj situat undeva, la limita dintre legendele țesute pe seama sa și personajul real. Anii săi de tinerețe sunt încă învăluiți de mister. Putem intui totuși o perioadă agitată, în care tânărul Emanuel Mirzaian a reușit să ajungă la o aleasă erudiție, fapt care i-a deschis porțile avansărilor în societatea otomană.

El nu va întârzia să apară la București. Când se întâmpla acest lucru, era deja prinț și avea o anumită avere, adunată ca deținător al funcției de tâlmaci, care îi servea la intermedierea în tratativele turcilor cu puterile europene.

– Și toate acestea doar datorită extraordinarei sale erudiții sau avea și alte calități?

– Erudiția sa era remarcabilă, fiind de altfel vorbitor al 12 limbi, dar nu numai ea l-a ajutat. Era un om extrem de inteligent, cu o remarcabilă eleganță și în statură și în vestimentație. De numele lui, în București, se leagă amenajarea hanului căruia încă de pe atunci i s-a spus „al lui Manuc", într-o parte a vechii Curți Domnești pe care o cumpărase. A fost și comerciant și și-a păstrat și poziția avută, de prinț. A fost numit în diferite feluri: nabab, om cu șapte vieți – toate acestea datorate mai degrabă felului său de a fi, imprevizibil, decât vreunor averi colosale pe care le-ar fi avut.

– S-a „amestecat" și în politică?

– Se pare că în timpul tratativelor din 1812, pe care le-a găzduit pe proprietățile sale, a fost ...ușor favorabil părții rusești, ceea ce i-a atras dizgrația Înaltei Porți și de aici – declinul.

– Cât de bogat a fost, de fapt?

– Nu se știe cu exactitate. După cum nu se știe ce s-a întâmplat de fapt cu el după această dată. Se știe însă că după 1831 întreaga sa avere din Valahia era scoasă la licitație: Hanul, care azi îi poartă numele, cu fânăria din dos; casele cu împrejmuiri și curte de pe Calea Moșilor, o vie de opt pogoane de pe Dealurile Filaretului și încă alte două vii mari la Dealul Mare din Județul Prahova.

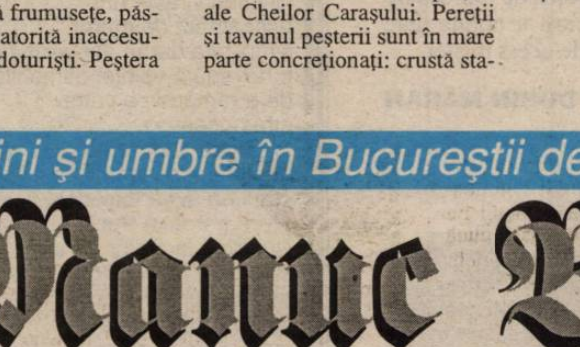

Hanul lui Manuc. Litografie după un desen de Michel Bouquet, 1841

Se presupune că a ajuns și la Paris, unde a lăsat o îndelungată și puternică amintire datorită extravaganței sale financiare. Și încă un lucru: cel care s-a ocupat de vânzarea averii imobile a lui Manuc Bei, era un anume Ohanov, care locuise la camera 29 în... Hanul lui Manuc...

MIHAELA DOROBANȚU

Viitorul aparține spațiului

MARTE

investigații propuse pentru 2007!

Pentru Simpozionul „MARS EXPLORATION de la Congresul de Astronautică (1-5 oct. TOULOUSE) Agenția spațială americană NASA a selectat cele mai interesante propuneri privind destinația științifică a expediției automate MARTE-2007; în continuare, câteva din cele mai ingenioase „scenarii":

■ O sondă automată va survola „Planeta Roșie" și va „colecta" mostre de gaze, aerosoli, praf etc. din atmosferă, folosind în acest scop un aerogel special, după care va reveni pe Terra, fiind recuperată aerodinamic!

■ Trei planoare aerocosmice vor explora din punct de vedere stratigrafic pereții depresiunii marțiene Valles Marineris, folosind modalități de investigare inaccesibile sateliților și... roverelor!

■ Adus pe Marte de o sondă cu aterizare lină, un electromobil va da informații utile pentru stabilirea vârstelor absolute ale rocilor marțiene, folosind în premieră investigații arheologice la distanță!

■ Pe orbite circummarțiene joase vor fi aduși mai mulți minisateliți dotați pentru a putea caracteriza structura tridimensională a atmosferei marțiene, destinată unui... atlas climatologic!

■ La polii planetei Marte vor fi aduse trei module mici de aterizare din care se vor desprinde minimobile electrice, dotate pentru a depista apa, materiile organice și chiar să investigheze clima!

■ Marte ar „căpăta" un satelit destinat să investigheze ce rol dețin în atmosfera marțiană, vaporii de apă, praful, gheața și alte materiale, pentru a evidenția un potențial ciclu hidrologic!

■ Pe Marte ar urma să fie amplasate nu mai puțin de 24 de ministațiuni științifice automate (cum, n-are im-

portanță!?) care, timp de peste doi ani, vor monitoriza umiditatea, presiunea, temperatura etc. ale mediului, date eventual recoltabile și retransmise de un satelit!

■ În jurul planetei Marte va gravita un satelit automat, dotat cu un radar cu antenă cu deschidere sintetică, capabil să transmită spre Pământ hărți ale scoarței și ale subsolului superficial (3-4 m), cu care ocazie vor fi depistate fostele... albii ale râurilor marțiene!

■ Subsolul marțian va fi explorat cu noua tehnică a sondajului cu unde de frecvențe joase, de aparate montate pe patru sonde aterizate automat și lin, pentru descoperirea canalelor de apă!

■ Dintr-un satelit aterizat lin la unul din polii „Planetei Roșii" va fi lansat un jet de apă fierbinte, capabil în acest fel să „dezgolească" învelișul până la câteva zeci de metri adâncime, evidențiind potențiale materii organice. În imaginea alăturată „Chipul uman" fotografiat pe Marte de Viking-1 (1976, în medalion) și în 2001 de Mars Global Surveyor...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

ENIGMĂ vulcanică

Arhipelagul Azore cu cei 1500 de vulcani reprezintă unul din „punctele calde" ale globului. Această zonă caldă pare însă mai degrabă umedă şi... rece. Un subiect provocator pentru geologi.

Sao Miguel, cea mai importantă insulă a arhipelagului Azore, cu o suprafaţă de 747 kilometri pătraţi pe care se întind nu mai puţin de 400 de vulcani... São Jorge, cu un şirag de 200 de vulcani presăraţi de-a lungul celor 60 de kilometri ai insulei, cu o lăţime de 8 km... Un exemplu unic în vulcanismul linear. În total, pe cele nouă insule ale arhipelagului se găsesc 1500 de vulcani. Aceste petice de pământ izolate în mijlocul Atlanticului, la 1400 de km de coastele portugheze, dispun de o amplasare tectonică originală. Insulele au apărut în aria de joncţiune a plăcilor litosferice ale Americii de Nord, Africii şi Europei. Aceste blocuri de scoarţă terestră ce susţin continentele şi planşeul oceanic sunt animate de mişcări lente de ecartament şi compresie, ce supun regiunea la numeroase mişcări seismice. Cel puţin o dată la zece ani se înregistrează cutremure majore. Ultimul seism cu o magnitudine de 6,2 pe scara Richter a zdruncinat insula Faial în 1998, făcând numeroase victime şi lăsând 1000 de locuitori fără adăpost. Din secolul XV, când s-au instalat primii coloni, au avut loc zeci de erupţii care au devastat şi transformat insulele, făcând din arhipelag una din regiunile vulcanice cele mai active din zona maritimă a Europei, după Islanda şi sudul Italiei. Un „punct cald" se comportă, teoretic, ca un pai care străpunge regulat placa tectonică creând un şir de vulcani ordonaţi geometric. În cazul Azorelor nu se poate vorbi de un adevărat lanţ de vulcani şi nici de o distribuţie a acestora în funcţie de vârstă. Analiza bazaltelor şi a altor straturi geologice din mantaua superioară indică faptul că aceasta e supusă unor procese de fuziune mai importante decât cele din Atlanticul de Nord, un fenomen normal pentru un „punct cald". Ciudat este că acest comportament geologic nu e însoţit de o creştere notabilă de temperatură a mantalei de sub Azore. Punctul cald pare mai degrabă... rece. De altfel, aceste bazalte prezintă un conţinut de apă mai ridicat decât cel din dorsala medio-atlantică. E vorba aşadar de un punct umed, prezenţa apei în sistem coborând temperatura fuziunii. Această hidratare a mantalei nu poate fi explicată de specialişti. Anul viitor aceştia vor instala o reţea de hidrofoare pe fundul apelor pentru a obţine date suplimentare legate de acest mister.

DORIN MĂRAN

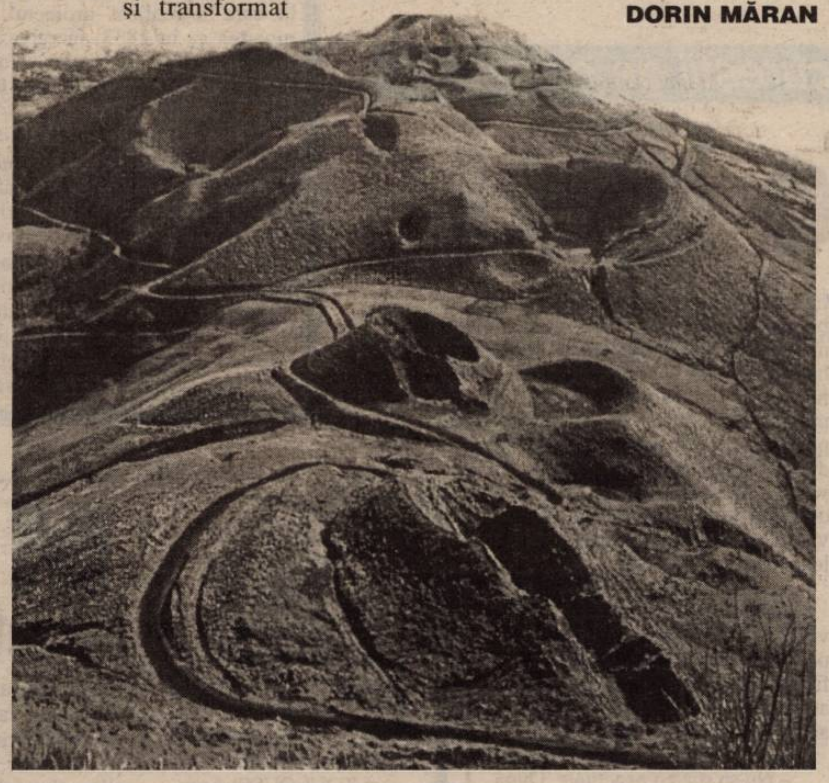

Lumile de dincolo de lume

Vom şti vreodată adevărul despre AMIRALUL BYRD?

„Nu peste tot continentul alb de la capătul de sud al lumii era peisajul atât de uniform şi nespectaculos: amiralul Byrd avea să vorbească despre munţi zimţaţi, negri cum este cărbunele sau roşii cum este cărămida. Stânci acoperite de gheaţă reflectau lumina Soarelui „într-un indescriptibil complex de culori, amestec de toate nuanţele de albastru, purpuriu şi verde, aşa cum rareori omul a văzut vreodată."

Profund impresionat de această frumuseţe naturală, Byrd devine aproape poetic în redarea a ceea ce vede: „La baza acestei planete se află un continent fermecat pe cer. Sinistră şi minunată ea se odihneşte în îngheţata sa toropeală, cu albele sale robe valurite de zăpadă, luminate de strălucirea stranie a ametistelor şi smaraldelor de gheaţă."

Descoperirile lui Byrd n-au făcut în nici un caz să sfârşească speculaţiile privind Pământul gol, deschis la cei doi poli. Dimpotrivă: adepţii acestei teorii şi-au înzecit eforturile pentru a discredita rapoartele lui Byrd. Rezultatul? – O şi mai mare confuzie privind datele şi locurile. Apoi, la doi ani după moartea marelui explorator, scriitorul F. Amadeo Giannini publică o carte intitulată „Lumile de dincolo de poli", în care insistă asupra faptului că în 1956 acesta zburase ...în interiorul Pământului. Mai precis, începând din punctul situat la 1700 mile dincolo de Polul Sud. Şi Giannini nu a fost singur: editorul unei reviste de anticipaţie, Roy Palmer şi un scriitor cunoscut pentru bogata sa imaginaţie, Raymond Bernard, şi-au făcut publică părerea că „cineva" organizase o adevărată conspiraţie pentru a ţine secrete adevăratele descoperiri ale Amiralului Byrd. Pentru ei, formulări ca „ţinutul de dincolo" sau „un continent fermecat pe cer", din textul de mai sus, erau suficient de evidente în acest sens. Mai mult: tot ei au afirmat că ar fi descoperit şi alte mesaje radio care vorbeau despre terenuri şi lacuri fără gheaţă, munţi acoperiţi cu copaci şi chiar un monstruos animal care semăna cu mamutul, deplasându-se printre pipernicitele tufişuri polare...

Palmer, în particular, avea un deosebit interes profesional în a menţine vie credinţa în noţiunea de regiuni locuibile în străfundurile Terrei. El era editor al celebrei reviste SF, ***Amazing Stories*** şi, pe la mijlocul anilor 1940, începuse publicarea unei serii de articole a sudorului din Pennsylvania, Richard S. Shaver, care pretindea că nimerise peste o rasă de creaturi ale lumilor subterane, numite ***deros***, supravieţuitori ai ţării dispărute Lumeria; ei foloseau raze misterioase cu care influenţau evenimentele de la suprafaţa Pământului. Cu alte cuvinte, susţinea Shaver, ***deros***-ii trebuiau să fie învinovăţiţi pentru toate relele care îi îmbolnăvesc pe oameni. Orice nenorocire, de la prăbuşiri de avioane, la picioare înţepenite, se putea reduce la maşinaţiile ***derosilor***. Odată, de pildă, după ce Shaver s-a dus într-o vizită scurtă la Palmer, acestuia din urmă i s-a declanşat o cumplită infectare cu purici, el care nu suferise niciodată din cauza acestor insecte! Şi cine altcineva să fi fost vinovat, dacă nu ***deros-ii***...

Şi totuşi: jurnalul sau presupusul jurnal al Amiralului Byrd există, a fost publicat. Am vorbit şi noi despre el cu un alt prilej. Şi atunci? După cum se vede, este departe de a fi uşor să se încheie cum se cuvine adevărul despre Amiralul Byrd...

MIHAELA DOROBANŢU

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica „Bunavestire" din Belejeni

Biserica de lemn din judeţul Bihor, ca mai toate edificiile de acest fel de pe teritoriul patriei noastre, impresionează nu numai prin eleganţa simplă şi valoarea documentară, ci şi prin capacitatea de a crea frumosul chiar în condiţii vitrege.

Printre acestea se numără şi biserica din Belejeni, fost sat de iobagi cu multe obligaţii pe moşia episcopiei romano-catolice din Oradea. Aşezată la marginea satului, în mijlocul cimitirului, este un aşezământ de mare simplitate dar în acelaşi timp o dovadă a voinţei oamenilor de a rămâne pe vatra strămoşească.

După cum arată documentele vremii, în 1756 satul nu avea biserică, fiind afiliat parohiei Sebiş. Numărul familiilor de aici crescuse în 1773 dar acestea continuau să fie lipsite de un locaş de închinăciune al lor. În 1818 însă oamenii se hotărăsc să cumpere biserica de Saca, sat în care se construia acum una nouă, mai încăpătoare,

Strămutarea locaşului este consemnată în documentele vremii care mai menţionează faptul că biserica a rămas cu bârnele aparente până în 1935, când a fost tencuită atât în interior cât şi în exterior. Lucrarea a durat 27 de zile şi, după cât se pare, a fost făcută pe cheltuiala unui localnic, Ioan Bogdan.

Planul construcţiei este asemănător cu cel al bisericii din Brădet, cu o încheiere în vârf ascuţit, spre răsărit, a doi pereţi de altar.

Este o construcţie de proporţii modeste, nava depăşind cu puţin opt metri aşa că nu au existat probleme tehnice deosebite legate de ridicarea ei.

Turnul de deasupra pronaosului are baza căptuşită cu scânduri de brad. În dreptul clopotelor sunt câte două ferestre pe fiecare parte. Coiful piramidal şi săgeata cu bulbul dedesubt sunt învelite în tablă. Acesta este rezultatul unor reparaţii de dată recentă care au înlocuit şindrila.

Interiorul se remarcă în special prin prezenţa „laviţelor" zidite pe lângă pereţi. Acestea sunt acoperite cu ţesături şi ştergare şi înlocuiesc tradiţionalele strane în care se pot odihni bătrânii în timpul slujbei.

Ţesăturile din biserică sunt foarte vechi şi constituie una din mândriile satului. Tot aici se află două cărţi valoroase: Cazanie, tipărită la Râmnic şi un Minologhian, tipărit la Blaj.

Întreaga construcţie se încadrează în marea familie a arhitecturii populare, capabilă de a exprima frumosul şi credinţa în acelaşi timp.

IRINA STOICA

Martori ai unor fenomene rare

(explicabile şi inexplicabile)

Prin practicarea turismului, drumeţul are ocazia să observe diferite fenomene curioase, unele dintre ele având o explicaţie ştiinţifică, altele rămânând sub mantia de mister. Desigur că aceste fenomene sunt rare, frecvenţa cazurilor întâlnite fiind foarte scăzută. Dar, cel care călătoreşte mult (în timp şi spaţiu) are o posibilitate sporită de a le constata.

Spectrul de pe muntele Brocken

Eram într-o vacanţă de primăvară cu elevii [a]colii Sportive într-o tabără organizată la fosta cabană Vârful cu Dor. Nori negri şi întinşi pe o suprafaţă mare au generat o ploaie puternică. Dar totul are un sfârşit; norii s-au destrămat şi întreaga atmosferă a devenit limpede. Mă aflam pe o stâncă şi priveam munţii Baiului. În spatele meu Soarele se îndrepta către apus. În faţa mea ia naştere un nor alb, de formaţie verticală. În acest moment, pe norul care devenise un adevărat ecran, s-a proiectat umbra mea foarte mult mărită. Mă amuzam efectuând mişcări cu braţele care se reproduceau pe suprafaţa norului.

Fenomenul a fost numit „spectrul lui Brocken", după numele muntelui Brocken din masivul Harz, regiunea Hanovra, unde se observă des, pentru că acest vârf este înconjurat de pânze noroase situate sub nivelul lui.

Aura de sfinţi

Străbăteam creasta munţilor Făgăraş îndreptându-mă spre cabana Bâlea Lac. Tot timpul a fost o vreme rea cu ploaie deasă şi de durată. La un moment dat picăturile de ploaie au încetat să cadă, însă plafonul norului (baza inferioară) se afla deasupra noastră la aproximativ 20 metri distanţă. În acea clipă mi-am observat camarazii de drumeţie având un nimb deasupra capului, aşa cum sunt reprezentaţi sfinţii în biserici. Sesizând fenomenul, în prima fază am rămas înmărmurit. Apoi, m-am gândit că această situaţie ar putea crea un pericol (ex. trăznet) şi că ar trebui să luăm măsuri de protecţie: să ne culcăm pe o foaie izolantă (cauciuc, polietilenă etc.).

Conform explicaţiilor cunoscutului meteorolog N.Topor, aureola turistului apare când capul lui îşi are umbra înconjurată de o aureolă luminoasă proiectată pe un banc de ceaţă, care se ridică în partea opusă de unde răsare Soarele. Pentru noi însă, nu acesta era cazul. Aura se afla direct deasupra capului (deci nu pe braţe, umeri sau alte părţi ale corpului). Şi nu proiectată pe un nor. Cunoşteam despre fenomenul denumit „focul sfântului Elm", dar acesta se referă la scurgerea electricităţii prin vârfurile ascuţite, de pildă catargele corăbiilor (chiar din lemn).

Oricum, se ştie că un corp electrizat poate să electrizeze un alt corp, fie prin *contact*, cedând o parte din electricitatea sa, fie prin *influenţă*, la distanţă; în acest caz cele două electricităţi apar în cantităţi egale pe corpul influenţat. Cu cât distanţa dintre cele două corpuri e mai mică, cu atât cantitatea de electricitate prin influenţă este mai mare. Între cele două corpuri ţâşneşte o scânteie ca şi când ar fi în contact.

FLORIAN FRAZZEI

■ **Glume sinistre ale soartei**

Nemuritorul John Smith

John S.T. Smith a aflat despre decesul său de două ori. Prima oară s-a întâmplat în 1986. Atunci lucrurile s-au limpezit destul de repede. Însă a doua oară, faptele au decurs într-un mod dramatic, ceea ce a determinat să-şi schimbe numele. Căci în Anglia există, conform unor date

neoficiale, aproape o sută de mii de John Smith. Anul trecut, al nostru Smith avea 64 de ani şi-şi citea ziarul, ca de obicei, după masa de prânz, în parcul din cartier. La un moment dat, ochii i s-au oprit pe anunţurile mortuare şi a incremenit. Fusese găsit trupul neînsufleţit al lui... John S.T. Smith, complet desfigurat; era născut în 1936 la Leeds şi domiciliat tot în Leeds. Toate aceste date făcute cunoscute de poliţie coincideau cu propriile lui date biografice. Deocamdată, oamenii legii nu aveau alte detalii şi, culmea!, decedatul făcuse parte dintr-o bandă care jefuise un magazin de bijuterii. Smith inocentul n-a ştiut pe moment cum să reacţioneze. În cadrul anunţului era prezentă şi fotografia lui! Faptul că tizul său fusese un infractor îl punea serios pe gânduri; pe de altă parte, nu-l acuzase nimeni de nimic. Dar în clipa următoare a dus instinctiv mâna la buzunarul de la piept al hainei şi a constatat că portofelul cu actele îi lipseşte. A zbughit-o spre casă, însă nu l-a găsit nici acolo. Habar n-avea de când i se şterpeliseră actele de identitate. Situaţia devenea imposibilă.

În cele din urmă, Smith cel viu şi pătit s-a prezentat la poliţie, încercând să desluşească lucrurile. Aşa a aflat că borfaşii din banda respectivă îl omorâseră pe un anume Smith, complice la jaf, şi din cauza neînţelegerilor ivite la împărţirea prăzii. Aceiaşi băieţi răi aveau în bârlogul lor peste o sută de acte furate, în caz de nevoie, pentru derutarea anchetei. Sărmanul Smith cel viu şi-a recuperat actele şi a fost nevoit să dea o dezminţire cu privire la datele apărute în ziar. După acest necaz, John S.T.Smith, om la locul lui, paşnic pensionar din Leeds, poartă numai haine albe. „Să nu zică vreun mucalit că port doliu după mine însumi", explică el. *(P.I.)*

Casnică DAR... MILIONARĂ!

Când Ava Minsky Foxman s-a gândit să rămână acasă pentru a-şi putea creşte aşa cum trebuie copiii, nu şi-a imaginat totuşi că „simplul" stat acasă poate fi atât de obositor şi că va simţi atât de puternic nevoia de... a face ceva. Şi-a adus atunci aminte de o mai veche pasiune a ei şi a început să „fabrice" figurine din sârmă şi mărgele. Le-a şi găsit un nume: „moonbabies" – copiii Lunii, aşa cum se numesc copiii născuţi în zodia Racului (22 iunie-22 iulie). Era în 1996, pe timpul unei puternice furtuni de zăpadă care a blocat-o împreună cu fiica sa Taylor şi fiul său Brennan, în vârstă de 9 şi respectiv 6 ani. Epuizând toate distracţiile şi activităţile posibile, iar furtuna nedând vreun semn că va înceta, Ava a făcut primele două figurine pentru copiii ei. Aceştia s-au îndrăgostit de ele şi imediat ce şcolile şi-au reluat cursurile, s-au dus cu ele în clasă. Rezultatul a fost neşteptat: toţi părinţii au început să o sune şi să-i spună că şi copiii lor vor asemenea figurine pe care să le poarte prinse de hăinuţele lor. Reacţia Avei a fost rapidă: şi-a întemeiat o companie proprie şi în următoarele 3-4 luni a vândut peste 300 de figurine, în special unor mari magazine en-gros! Peste doar alte câteva luni, cifra vânzărilor depăşea câteva sute de mii, şi Ava avea peste 100 de angajaţi!

Ceilalţi membri ai familiei nu au întârziat să se alăture pasionatei mame: copiii abia aşteptau să se întoarcă de la şcoală pentru a-şi ajuta mama la birou iar tatăl, de altfel un cunoscut chirurg oftalmolog, specialist în probleme de retină, a devenit principalul consilier de afaceri al soţiei sale. Totul era acum... o afacere de familie!

Ava deţine un procent de 70 modele pe care le fabrică în diferite forme, de la insigne, pandantive şi cercei, la inele pentru şerveţelele de masă şi port-vizituri. Ava donează 10% din profitul pe care îl realizează unei fundaţii care se ocupă de bolnavii de SIDA, iar drepturile de fabricare pentru un anume model, numit „Prinţesa Diana", au fost donate Fundaţiei Principesa de Wales. De rămas, rămâne însă destul – Ava este într-adevăr o milionară! Oare câte casnice ar putea fi pe la noi? *(M.D.)*

„Cruciada" copiilor

Atunci când tânăra Marie-France Botte a avut ideea să înceapă o luptă susţinută împotriva prostituţiei infantile, nu ştia la ce se expune. Întrucât obiectivul său îl reprezentau copiii tailandezi, ea a intrat în vizorul mafiei chineze,

care controlează această piaţă. De altfel, în Tailanda, unele medii consideră cel puţin deplasat să riposteze cineva faţă de prostituţia infantilă, câtă vreme moda „turismului sexual" scoate sume fabuloase din buzunarele multor occidentali bogaţi. Numai estimările oficiale ridică la peste 250000 numărul minorilor între 5 şi 12 ani, furaţi sau vânduţi de părinţi, care ajung victimele acestei industrii a ororii; realitatea este însă mult mai cruntă.

Pe lângă aceste cutremurătoare dezvăluiri, Marie-France a şi constatat, pe propria-i piele, ce înseamnă crima organizată. A fost deseori ameninţată, arsă cu ţigarea, i s-au răstignit pe uşă pisici înjunghiate, dar a găsit tăria morală şi psihică să reziste în tot acest infern. Drept urmare, a adus la Bangkok mai multe misiuni umanitare, organizaţii şi asociaţii care i-au susţinut „cruciada", împărtăşindu-i opiniile. Obiectivul următor – Vietnamul. Din păcate, amintitul fenomen cunoaşte o amploare nebănuit de mare, în reţeaua respectivă ajungând să fie inclusă, în ultimul deceniu, şi România. (A.N.P.)

Ce le trece unora prin minte?

◆ Dacă încă nu ştiaţi, aflaţi că există în lume mai multe *cluburi ale demolatorilor* care nu au nici o legătură cu modul profesionist de a transforma o casă în ruine. Nu vrem să dăm idei nimănui, însă ceea ce au făcut cincisprezece membri ai Aurora Karate Demoliton Club din Canada stă la loc de cinste în istoria acestei bresle. Numai cu pumnii lor noduroşi, furioşii au reuşit să doboare complet o casă cu zece piese (având doar parter) în 3 ore şi 12 minute! Acţiunea, pe care aş numi-o Moloz şi Adrenalină, a fost una benevolă, comandată de un cetăţean care dorea să-şi ridice din temelii o altă casă.

◆ Deşi pare o legendă din folclorul picant al puşcăriaşilor, brazilianul Raoul Mendietta a chemat un post de televiziune pentru a-i imortaliza performanţa: dărâmarea cu capul (la propriu, nu la figurat) a peretelui unei celule. Chiar dacă majoritatea locuitorilor Terrei ar prefera să-şi folosească acel „instrument" pentru şah sau tabinet, Raoul a câştigat un pariu consistent într-un mod cel puţin pitoresc. Grosimea zidului ce i-a stat timid în cale a fost de 15 centimetri. O nimica toată pentru un craniu ambiţios.

◆ Ţinând o bară de fier între dinţii lui cu smalţul intact, francezul Pierre Rigaut a făcut fărâme o placă de beton cu grosimea de 10 centimetri şi suprafaţa de 4 metri pătraţi. Nimeni nu s-a întrebat ce l-a apucat sau dacă are vreun certificat psihiatric, căci spectatorii acestei atitudini eroice asistau la un show al Asociaţiei bărbaţilor cu dantură de oţel din Sédan, pentru care mâinile, chiar dacă-s vânjoase, reprezintă doar un detaliu morfologic de decor. *(P.I.)*

După o lecţie de morală gastronomică, o profesoară a fost concediată

Când un profesor e prea grijuliu cu elevii săi poate primi un vot de blam usturător. Un cadru didactic de la o şcoală din Essex, Marea Britanie, l-a surprins pe unul din elevii săi mâncând cu lăcomie o gogoaşă şi i-a ţinut o scurtă lecţie de morală gastronomică, atenţionându-l că e prea gras, şi că o alimentaţie bazată pe făinoase e cât se poate de nesănătoasă. Tânărul Bobby a făcut acasă o criză de isterie, plângându-se părinţilor că a fost umilit de profesoară. Mama victimei s-a dus imediat la şcoală pentru a-i cere socoteală acesteia, dar nu a primit scuzele de rigoare. După ce a făcut o plângere la directorul şcolii, în speranţa că insulta care i-a victimizat odrasla va fi compensată de penitenţe în faţa colectivului de elevi care au fost martorii umilinţelor suportate de Bobby, profesoara a fost concediată. Pentru simplul fapt că a refuzat să-şi ceară scuze şi să-şi facă mea culpa. „Am vrut să-i fac un bine, i-a replicat profesoara mamei copilului, aşa încât nu înţeleg de ce să-mi cer scuze." Din fericire, profesoara a fost angajată imediat la o şcoală rivală. *(D.M.)*

MAMĂ A DOI COPII *(o fată şi un băiat), Maria Alvarez, în vârstă de 57 de ani, din Los Angeles, suferea de insuficienţă renală şi supravieţuia de trei ani şi jumătate cu ajutorul dializei. În plus, ficatul femeii funcţiona cu mare dificultate, având o dimensiune de două ori şi jumătate mai mare decât cea normală. Singura soluţie pentru a supravieţui era transplantul de rinichi şi ficat. Pacienta se afla de doi ani pe lista de aşteptare pentru organe compatibile, dar norocul părea să o ocolească. Copiii ei au luat însă o decizie incredibilă: rinichiul şi porţiunea de ficat necesare transplantului să fie prelevate de la ei. Ceea ce s-a şi întâmplat: fata i-a dat mamei sale un rinichi iar băiatul un fragment din ficat. Operaţiile au reuşit, iar viaţa familiei pare să fi intrat în normal. Comentariile asupra acestui caz au fost însă pro şi contra. Unii au elogiat gestul copiilor care şi-au salvat mama, alţii au considerat că nu e drept ca nişte tineri aflaţi în jurul vârstei de 25 de ani să doneze organe, chiar dacă omul salvat este mama lor.* **(A.P.)**

Cimpanzeul VEDETĂ

Conducerea unui parc zoologic din centrul Scoţiei a fost şocată aflând identitatea celui care îi bombarda cu telefoane misterioase fără să vorbească. Era vorba de Chippy, un cimpanzeu de 11 ani care furase mobilul lui Gary Gilmour, unul dintre conducătorii instituţiei. În scurt timp cimpanzeul a reuşit să descopere memoria aparatului folosind numerele stocate aici. Cei astfel deranjaţi au putut să-l prindă asupra faptului abia după câteva săptămâni de „distracţie". Deposedat de jucăria lui, Chippy a fost

puţin trist dar şi-a revenit repede pentru că, după ce povestea a fost dată publicităţii, a fost transformat într-o adevărată vedetă care trebuie să facă faţă unui număr imens de vizitatori. *(I.S.)*

O LUME NEBUNĂ

Oricât de bizară ar părea ideea de a fi adoptată o lege care să interzică medicilor să folosească telefonul mobil în timpul intervenţiilor chirurgicale, populaţia din Hong Kong cere autorităţilor statului să aibă în vedere acest lucru. Totul a pornit de la un caz care a făcut multă vâlvă în mass-media din oraşul amintit. Un şofer de taxi, Ching Chi-Cheong, se afla pe masa de operaţie, sub anestezie parţială, pentru extirparea unui polip intestinal. La un moment dat, a sunat telefonul mobil al medicului care îl opera. Acesta a început o lungă discuţie la telefon, în care negocia cumpărarea unei maşini. La câteva ore după ce bărbatul a fost scos din sala de operaţie, s-a constatat că trebuie să se intervină chirurgical din nou pentru repararea unui perete rupt al colonului. Pacientul a făcut plângere în justiţie şi, totodată, a povestit presei tot ce i s-a întâmplat. Ancheta a scos la iveală faptul că într-adevăr, în timpul operaţiei, medicul vorbise pe telefonul mobil 14 minute. Membrii Consiliului Medicilor din Hong Kong au fost nevoiţi să decidă concedierea confratelui lor şi, până la adoptarea unei legi, să recomande chirurgilor să nu vorbească la telefon în timp ce... mânuiesc bisturiul. *(A.P.)*

Săptămâna 5 - 11 OCTOMBRIE

DARYL HANNAH

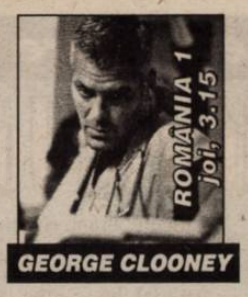

GEORGE CLOONEY

GEENA DAVIS

1

VINERI 7.15 Practic matinal 8.30 Serial: „Domnişoara Zorro" (ep.1) 9.15 Film: „Capcanele dragostei: Lună de miere în Hawaii" (SUA, 1989) 11.00 TVR Craiova 16.30 Drepturile omului 17.40 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.15 Documentar 24.00 Profesioniştii 1.00 Film: „Omul care ştia prea puţin" (SUA, 1997). Cu: Bill Muray.

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 10.20 Serial: „Frumoasele şcolii" 12.45 Debut 50 plus 14.00 Desene animate 15.00 Film: „Gimnastele" (SUA, 1997) 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Muzica e viaţa mea! 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Amy" 21.35 Fotbal: România – Georgia 24.00 Film: „Gonind spre Soare" (SUA, 1996).

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Domnişoara Zorro" 10.30 Viaţa satului 13.00 De luni până duminică 14.00 Desene animate 14.45 Film: „Carele zeilor" (SUA, 1997) 15.30 Fotbal: Italia – Ungaria (r) 17.30 Bravo, Bravissimo! 19.00 Doc.: „Dosarele roşii" 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize... 22.45 Minutul 91.

LUNI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 15.00 Pro patria 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Şapte zile" 19.35 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Iartă-mă! 21.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 22.30 Ce-i de făcut?.

MARŢI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 11.00 TVR Timişoara 15.00 Feminin 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Şapte zile" 19.35 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Colegi de cameră" (SUA, 1995). Cu: Peter Falk, Julianne Moore 22.35 Serial: „Geena Davis" 3.20 Film: „Lulu" (SUA, 1998).

MIERCURI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 11.00 TVR Cluj 15.00 Medicina pentru toţi 16.00 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Şapte zile" 19.35 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Teatrul Naţional de TV prezintă: „Escu..." de Tudor Muşatescu 21.30 Cu ochii'4 0.00 Profesioniştii.

JOI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 11.00 TVR Iaşi 15.45 Studioul artelor 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 19.30 Serial: „George şi Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Mizerabilii" (coprod., 2000, partea I). CU; Gérard Depardieu 22.30 Serial: „Justiţiarii" 3.15 Film: „De la apusul la răsăritul soarelui" (SUA, 1996). Cu: George Clooney.

JULIANNE MOORE
ROMÂNIA 1, marţi, 20.30

acasă

VINERI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 Serial: „Lumini diferite" 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.40 Reluări 13.30 Serial: „Iubire fără limite" 16.00 Căsuţa poveştilor 16.30 Doctorul casei 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Povestiri adevărate 19.00 Serial: „Seducţie" 20.30 Film: „Rude de sânge" (SUA, 1995). Cu: Daryl Hannah 22.15 Dansează cu mine! 23.20 Serial: „Dădaca" 0.20 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.10 Serial: „Sânge din sângele meu".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Luisa Fernanda" 16.00 Căsuţa poveştilor 16.30 La casa de vis 17.00 Ia-mă acasă! 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 19.00 Serial: „Seducţie" 20.30 Marea demascare 22.00 Serial: „Femei înşelate" 23.30 Serial: „Dădaca" 0.30 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.20 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 14.10 Reluări 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Serial: „Profesioniştii" 13.00 Serial: „Curcanii" 14.00 Film: „Roseanne" (SUA, 1994) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Seara regăsirii 18.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Teroare în Boston" (SUA, 1994). Cu: Tommy Lee Jones 22.15 Serial: „Totul despre sex" 23.45 Film: „O lume nebună, nebună, nebună" (SUA, 1963). Cu: Spencer Tracey 3.15 Film: „Misiune sfântă" (coprod., 1998) 5.00 Film: „Provocări erotice" (M. Britanie, 1997).

SÂMBĂTĂ 7.15 Desene animate 9.15 Serial: „Apărătorii planetei" 9.45 Serial: „Aventurile lui Papirus" 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Cei mai frumoşi ani" 13.00 Serial: „Nebun după tine" 13.30 Serial: „O mamă şi jumătate" 14.00 Film: „Mr. Mom" (SUA, 1983). Cu: Michael Keaton 15.45 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 17.00 Film: „Dragoste cu peripeţii" (SUA, 1994) 19.00 Ştirile PRO TV 21.30 Film: „În vizorul mafiei" (SUA, 1996) 23.20 Serial: „Clanul Soprano" 0.15 Film: „Audrey Rose" (SUA, 1997). Cu: Anthony Hopkins 2.30 Film: „Tropicul Cancerului" (SUA, 1970).

DUMINICĂ 7.15 Desene animate 9.15 Serial: „Apărătorii planetei" 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Norm încurcă-lume" 11.30 Serial: „Părinţi la Hollywood" 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Film: „Urechea acului" (M. Britanie, 1981). Cu: Donald Sutherland 15.00 Film: „Barcelona" (SUA, 1994) 17.00 Familia de cinci stele 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Gravidul" (SUA, 1994). Cu: Arnold Schwarzenegger, Danny DeVito, Emma Thompson 21.30 Film: „Atât de aproape de cer" (SUA, 1995). Cu: Keanu Reeves 23.30 Procesul etapei 2.30 Serial: „Prinţul tenebrelor".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 18.00 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Fără vorbe" (SUA, 1994). Cu: Michael Keaton, Geena Davis 22.30 Sub semnul întrebării 2.15 Film: „Lupta cu zeii" (SUA, 1995).

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.45 Serial: „Ani de liceu" 12.15 Serial: „Profesioniştii" 13.00 Serial: „Curcanii" 14.00 Film: „Maratonistul" (SUA, 1976). Cu: Dustin Hoffman 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 18.00 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Urmărire generală 21.00 Serial: „Expertul" 23.00 Provest 0.00 Serial: „Lege şi ordine" 1.00 Film: „Amintiri dureroase" (SUA, 1999).

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Serial: „Profesioniştii" 13.00 Serial: „Curcanii" (ultimul ep.) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 18.00 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Scorpionul Roşu" (SUA, 1994) 21.30 Fotbal Liga Campionilor 0.20 Fotbal: Rezumat UEFA 1.30 Film: „Adevăruri tulburătoare" (Norvegia, 1998). Cu: Robert Mitchum.

JOI 7.00 Bună dimineaţa! 10.00 Serial: „Monştrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 18.00 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Şi mai morocănoşi" (SUA, 1995). Cu: Jack Lemmon, Sophia Loren 23.00 Serial: „Lege şi ordine" 2.00 Film: „Contra cronometru" (Canada, 1999).

prima

VINERI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 19.30 Strada Milion 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Vulcanul" (SUA, 1997). Cu: Tommy Lee Jones 2.00 Film: „Legile comediei" (SUA, 1991).

SÂMBĂTĂ 10.00 Special 11.00 Sport Magazin 15.00 Serial: „Comisarul Rex" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Banc Show 22.00 Film: „În umbra unui ucigaş" (SUA, 1992). Cu: Scott Bakula 0.30 Film: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 12.30 Serial: „Chemarea străbunilor" 14.00 Strada Milion 15.00 Real TV 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Film: „Coconii II" (SUA, 1988) 22.00 Stil.

LUNI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" (ep.1) 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Necazuri în lanţ" (SUA, 1992). Cu: Patricia Arquette 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Prima Mix! 12.45 Video Civica 14.00 Strada Milion 15.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Copiii spun lucruri trăsnite 21.00 Serial: „ED" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „Omul cu un pantof roşu" (SUA, 1985). Cu: Tom Hanks 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 18.00 Focus 20.00 AloMania 22.00 Teal TV 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi împreună 18.00 Călătorind prin ţară 18.30 Ştiri 18.35 Documentar 20.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Scurtă rătăcire" (SUA, 1996). Cu: Denis Hooper 0.25 Robbie Williams în concert.

SÂMBĂTĂ 7.50 Serial: „Samuraiul" 9.05 Arta apărării 10.30 Arca lui Noe 11.00 Lumea lui Chit-chit 11.45 Serial: „Extratereştrii în familie" 12.10 Serial: „Sparky, roboţelul" 12.45 Film: „Goana după vânt" (partea a II-a) 14.10 Planeta singuratică 16.10 Serial: „Fiice şi soţii" 17.05 Serial: „Stăpânul domeniului" 18.30 Serial: „Bine, dragă!" 19.00 Serial: „Familia Porter" 19.30 Film: „Scarlet Pimpernel (Anglia, partea I) 21.05 Serial: „Misiune pe chei" 22.05 Serial: „Primul val" 22.50 Despre viaţă şi sex.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Extratereştrii în familie" 12.10 Serial: „Sparky, roboţelul" 12.45 Cătei meseriaşi 14.05 Doc.: „Splendorile naturii" 15.35 Serial: „Scurte povestiri cinematografice" 17.05 Doc.: „O altă dimensiune" 18.35 Serial: „Bine, dragă!" 19.00 Serial: „Eroul meu" (ep.1) 19.30 Film: „O doamnă" (Italia, 1996, partea I) 21.05 Serial: „Primul val" 22.00 Serial: „Secretele doamnei Bradley" (ep.1) 22.45 Film: „Sex şi moarte (Anglia, 1999).

LUNI 9.30 Serial: „Tribul" 12.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 16.30 Răscruci 18.35 Doc.: „Palete" 19.35 Serial: „Drumul spre Avonlea" (Canada, 1989) 22.00 Telejurnal 22.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Livada de vişini" de P. Cehov.

MARŢI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 18.00 E dreptul tău! 18.35 Cinematograful o istorie vie 19.35 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Punctul zero" (România, 1990).

MIERCURI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 18.00 Mit şi istorie 18.35 Documentar 19.35 „Drumul spre Avonlea" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Purtaţi de vânt" (coprod., 1998).

JOI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 15.10 Toţi, împreună 18.00 Afaceri la cheie 18.40 Documentar 19.35 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „În afara legii" (SUA, 1998).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Pericol iminent" 11.45 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Misiunea" (SUA, 1997) 23.00 Fotbal: România – Georgia 1.00 Film: „Dragoste şi confuzie" (Franţa, 1997).

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „A avea şi a nu avea" (SUA, 1994). Cu: Humphrey Bogart 10.00 Casa de piatră 13.00 Serial: „MacGyver" 14.00 Film: „Un mafiot la doctor" (SUA, 1997) 16.00 Film: „În luptă cu terorismul" (SUA, 1999) 18.00 Serial: „V.I.P." 19.00 Observator 20.00 Film: „Cineva care să mă apere" (SUA, 1987). Cu: Tom Berenger 22.00 Fotbal în direct 0.00 Serial: „Dezvăluiri intime".

DUMINICĂ 8.00 Film: „Dr Jekyil şi Dl Hyde" (SUA, 1972) 10.00 Desene animate 10.50 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 11.40 Motor GP 12.40 Serial: „Nash Bridges" 13.30 Film: „Vraja dragostei" (SUA, 1989) 15.00 Fotbal (r) 17.00 Strict autentic 19.00 Observator 20.00 Academia vedetelor 22.00 Film: „Fără răutate" (SUA, 1981). Cu: Paul Newman, Sally Field.

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.30 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.30 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Ucigaşul plătit" (SUA, 1972). Cu: Charles Bronson 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 12.00 Serial: „Stargate SG-1" 13.15 Film: „Prinţul de Hamburg" (Italia, 1997) 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Brigada mobilă 20.20 Film: „Furie oarbă" (SUA, 1990) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 12.00 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.45 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.30 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 19.50 Film: „Philadelphia" (SUA, 1993). Cu: Tom Hanks, Denzel Washington 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

PAUL NEWMAN
ANTENA 1, duminică, 22.00

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 16.00 Domino 18.00 Documentar 18.30 As show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 În justiţie 23.30 Tentaţii.

SÂMBĂTĂ 8.00-15.00 Reluări 16.00 Lumea misterelor 18.00 Documentar 20.00 As Show 21.00 Telejurnal 22.00 Îţi mai aduci aminte, doamnă 22.45 Telesport.

DUMINICĂ 8.00 Muzica 9.00-13.30 Reluări 15.45 Cinetour 17.00 Documentar 18.00 Cutia muzicală 20.00 As Show 21.00 Telejurnal.

LUNI 8.00 Muzica 10.00-15.30 Reluări 16.00 Muzica 18.00 Documentar 18.30 As show 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Fotbal la Tele 7.

MARŢI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 18.00 24 de ore din 24 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 22.00 Manager XXI.

MIERCURI 8.00 Muzica 10.00-14.30 Reluări 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Reporter Tele 7.

JOI 8.00 Muzica 10.00 La ordinea zilei (r) 15.30 Documentar 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.50 Documentar 22.30 Telemedicina.

DENZEL WASHINGTON

PATRICIA ARQUETTE

BILL MURAY

SALLY FIELD

cel mai nou star de cinema

SHREK

Ofensiva căpcăunului verde

De fapt, cine este acest... Shrek? Povestea pare să înceapă ca orice poveste, cu formula rituală... a fost odată o prinţesă, Fiona, ferecată de către un dragon într-un turn amplasat pe o insulă pustie şi păzită de un căpcăun solitar – Shrek. Ca în toate poveştile ea aşteaptă prinţul fermecat, singurul care printr-un sărut o poate salva de soarta crudă ce i-a fost hărăzită. Viaţa tristă şi monotonă de pe insulă îşi urmează cursul implacabil până în momentul în care teritoriul este invadat de personaje din desenele animate. De fapt, insula pe care trăieşte Shrek pare a fi tărâmul de basm ce a aprţinut de drept legendarilor eroi precum Pinocchio, Albă ca Zăpada, Scufiţa Roşie, alungaţi cândva din „raiul ficţiunii" de ferocele Lord Farquaad, cel ce trebuie s-o ia în căsătorie pe prinţesă pentru a deveni rege. Căpcăunul e obligat să găzduiască aceste „creaturi" deloc pe placul lui şi, secondat de un prieten nedespărţit, un măgar trăncănitor şi nevrozat, să purceadă într-o suită de aventuri savuroase, care îşi propun să... deşire textura obişnuită a oricăreia dintre poveştile cunoscute şi celebre.

Dar, dincolo de povestea „la vedere" pe care se construieşte filmul, creaţia cinematografică „Shrek" a fost decodată de critici (şi nu doar de ei) şi sub altă formă. În ciuda faptului că „Shrek" este un film de desene animate, el nu e produs de celebrul studio „Walt Disney", ci de concurentul său cel mai de temut, „Dream Works", companie care îl are în frunte pe nimeni altul decât pe talentatul şi multi-oscarizatul Steven Spielberg. Alături de el, mai figurează un nume celebru, Jeffrey Katzemberg (*ex*-reprezentant al studiourilor „Disney"!). Mai mult, pentru realizarea acestui film, studioul lui Spielberg s-a asociat cu „Pacific Data Images", creatorii unui alt film animat de succes, „Antz". Când au demarat acest proiect (de altfel destul de costisitor), ambiţia celor doi (Spielberg-Katzemberg) a fost să rupă, din toate punctele de vedere, convenţionalismul cultivat decenii la rând de studioul „Disney" şi să aducă pe piaţă un produs cu totul nou. Asumându-şi riscul de a provoca un adevărat război civil la Hollywood! Au reuşit tot ce şi-au propus. „Shrek" a fost filmul cel mai aşteptat de public în anul 2001, a surclasat la capitolul box-office toate celelelalte producţii cu pretenţii care s-au lansat o dată cu el, a lăsat mult în urmă con-fratele animat „Atlantida", realizat de legendarul studio „Disney".

În ce constă noutatea?

În ciuda faptului că „Shrek" este o comedie, filmul foloseşte toate ingredientele unei satire la adresa poveştilor clasice (între altele, fie spus, europene), ecranizate de-a lungul timpului de studiourile Disney. Scrupulozitatea de tip Disney în respectarea regulilor elementare ale oricărei poveşti este complet dinamitată în „Sherk". Atitudinea ireverenţioasă mătură tot ce-i stă în cale: nemuritoarele personaje de basm, autorii lor – fie ei Fraţii Grimm sau Charles Perrault – şi, bineînţeles, „bătrânul" Walt Disney. Spectatorul e surprins şi desigur amuzat să constate că paginile unei cărţi de poveşti, scrise frumos cu litere gotice, cea din care căpcăunul citeşte, sunt rupte cu nonşalanţă de acesta, ghemotocite în palme şi folosite drept... hârtie igienică. Prinţesa? E departe de fata suavă, inocentă şi neajutorată din basmele copilăriei noastre. Ea practică karate şi râgâie la tot pasul. Prinţul? E de fapt un... lord sadic şi ridicol, de înălţimea unui pitic. Căpcăunul? Nici vorbă să mănânce carne de om, el este mai curând vegetarian. Măgarul? Vorbeşte într-una, folosind un limbaj de ghetto. Dragonul e... femelă, nimfomană, înnebunită de masculinitatea măgarului. Dar asta nu e tot: parcul Disneyland devine oraşul lui Lancelot DuLoc, cu un aspect semifascist, clasicele staruri animate sunt ridiculizate, cei şapte pitici sunt înlănţuiţi, Pinocchio e vândut la preţ redus, cu 5 şilingi, şi aşa mai departe.

Pe scurt, producătorii lui „Shrek" refuză să creadă în poveştile cu prinţi fermecători şi prinţese cu bucle bălaie sau în anacronismele benzilor desenate cu Asterix. Refuză să acorde basmelor clasice statutul de... intangibile şi le tratează ca pe nişte „cărţi de closet" pe care Shrek le foloseşte cu mare plăcere. De fapt, refuză să meargă pe urmele stilului practicat de Walt Disney, hotărâţi să inverseze valorile tradiţionale.

„Shrek" este filmul de desene animate destinat tuturor vârstelor. Pe adulţi îi îndeamnă să privească de pe soclul vârstei lor poveştile care le-au legănat copilăria, iar celor mici le oferă... personaje noi, monştri simpatici, meniţi să-i facă să perceapă – când vor fi mari – diferenţa dintre esenţă şi aparenţă.

Lupta dintre bine şi rău, dintre frumos şi urât este acum mult mai subtilă, astfel încât simpatia publicului se îndreaptă spre personaje care, în mod tradiţional, n-ar avea nici o şansă de a smulge sentimente de milă, compasiune, admiraţie sau... iubire.

Reperele obişnuite sunt dinamitate, umorul suculent al situaţiilor şi al dialogului fiind „bagheta magică" învestită cu puterea de a fascina publicul din cu totul altă perspectivă decât cea cuminte, concepută după „reţeta bunicii", arhicunoscută.

Starul anti-erou, creat pe computer

Cu cine seamănă „Shrek"? Critica de specialitate l-a asemănat cu filmele lui... Mel Brooks. Shrek, personajul principal, este urât, murdar, scatologic, gentil, singur. E o variantă amuzantă a lui Quasimodo; spre deosebire de acesta Shrek îşi trăieşte urâţenia în sine, fără să o considere o fatalitate sau un blestem trecător de care speră să scape. El este anti-eroul simpatic care se spală pe dinţi cu reziduurile provenite de la viermi, care scoate din urechi ceară pentru a-şi confecţiona o lumânare, care atunci când trage apa la WC declanşează o melodie rock n'roll... Shrek este un nou star creat de Hollywood. El, ca de altfel întreg filmul al cărui personaj principal este, e creat prin cele mai noi tehnici de realizare a imaginilor pe computer. Pentru a se naşte, căpcăunul a trecut printr-o laborioasă gestaţie: mai întâi, „părinţii" lui i-au clădit scheletul, apoi au adăugat straturi peste straturi de muşchi, i-au umflat pântecele atât cât să fie dizgraţios, i-au dat şi un chip deloc atrăgător şi, în final, l-au acoperit cu o piele verde. Evident, aceeaşi migală a necesitat fiecare personaj în parte. Ambiţia creatorilor a fost ca impresia de viu şi expresiv să meargă până la cele mai mici detalii. Pentru peisaje, s-au fotografiat mai întâi cadre reale care ulterior au fost sintetizate pe computer.

O muncă titanică pentru impactul vizual

Spielberg a ştiut că „Shrek" trebuie să fascineze publicul în primul rând vizual. Aşa cum se întâmplase cu „Jurassic Parc" în 1993. Asta a însemnat o muncă incredibilă, dublată de măiestrie. A fost nevoie de 30 de animatori, cărora li s-a pretins nu doar să fie excelenţi desenatori, ci, înainte de toate să aibă simţul mişcării. „Pentru realizarea unui film animat tridimensional, animatorul de fapt nu desenează, preciza Guillaume Aretos, directorul artistic al producţiei. Cu mausul, el stabileşte acele puncte pe care trebuie să se înscrie sensul natural al mişcării. E ca şi cum un păpuşar ar manipula scheletul unei marionete prin nişte fire invizibile, capabile să detalieze mişcările de-o manieră incredibil de subtilă. Imaginaţi-vă că numai pentru Shrek, deasupra capului lui, au existat 500 de asemenea puncte de control care au permis realizarea celor mai variate expresii ale feţei. Dar, aici a fost vorba de un lung metraj! O întreagă lume a trebuit recreată virtual, pe ecranul calculatorului, după un plan extrem de precis. O adevărată armată de artişti (250) au inventat fiecare element vizual în parte, de la lingura din casă până la ultima frunză de pe copaci. Unul dintre cele mai dificile elemente de realizat pe computer este focul. Flăcările scoase pe gură de către dragon constituie o premieră în filmul de animaţie în trei dimensiuni. Meritul pentru această lucrare i-a revenit unui specialist francez."

Atuurile lui "shrek"

- Filmul a fost lansat în Statele Unite pe 18 mai 2001, în acelaşi timp cu producţiile „feroce" realizate la Hollywood: „Pearl Harbor", „Tomb Rider", „Atlantis".
- Din primele trei zile, a fost un succes de box-office, punând în umbră, din punct de vedere al triumfului, producţiile „serioase".
- Numai în Statele Unite filmul a acumulat aproape 250 de milioane de dolari, cifră niciodată atinsă de o producţie semnată de studiourile „Disney". Un succes similar a fost atins doar de „Toy Story".
- Regia este semnată de Andrew Jackson şi Vicky Jenson.
- Creaturile animate au voci celebre: Myke Myers (Shrek); Cameron Diaz (Prinţesa Fiona); Eddy Murphy (Măgarul); John Lithgow (Lordul Farquaad).
- În ciuda faptului că este o comedie, un film de divertisment, are şi un substrat „matur", cu nuanţe politice şi etice: face elogiul diferenţei între cei mărunţi care se revoltă şi câştigă şi cei puternici în aparenţă, dar vulnerabili ca structură. Îi opune pe marginalizaţi celor favorizaţi de soartă.
- Atacă tirania şi cinismul epurării „străinilor".
- Prin Shrek este creat un personaj care induce ideea de acceptare a „urâtului" şi obezităţii.
- Noţiunea de „rău" din poveştile clasice nu este reprezentată de o persoană, cum ar fi dragonul sau cine ştie ce vrăjitoare, ci de un întreg sistem (regatul Lordului Farquaad).
- Filmul a constituit o surpriză a festivalului de la Cannes, intrând în competiţie oficială pentru premiul „Camera d'Or". Anul 1953 a fost ultimul în care un film de desene animate („Peter Pan") a fost admis în cadrul festivalului.
- Producătorii vizează realizarea unui „Shrek 2".

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Combinarea corectă a alimentelor,

UN SECRET AL SĂNĂTĂȚII

Soții Ludmila și Dimitrie Botezat, terapeuți formați la școala celebrilor Djuna și Kandâba (după ce soția a absolvit studiile superioare de medicină alopată), practică foarte eficient o serie întreagă de tehnici complementare: iridodiagnosticarea (stabilirea diagnosticului după aspectul irisului pacientului), ayurveda, bioterapia, shiatsu, fitoterapia ș.a. Întotdeauna, ei se bazează însă pe astrologia medicală, abordată nu ca metodă particulară, desprinsă de celelalte, căci – spun cei doi terapeuți – încă din Antichitate se cunoșteau și se utilizau ca atare relațiile complexe dintre om, natura apropiată și Cosmos.

În cuvinte mai simple, soții Botezat remacă faptul că bolile apar ca rezultat general al ignoranței noastre, având însă trei cauze principale: stresul, alimentația incorectă și igiena necorespunzătoare (exterioară, dar și interioară, aici incluzând și curățenia gândurilor, a sferei mentalului). În legătură cu aspectul cotidian cel mai bine conștientizat, dacă se poate spune așa – alimentația – ni s-a oferit o schemă succintă reprezentând „reguli ale alimentării corecte", care ne pot scăpa de numeroase maladii, după cum afirmă și cei doi terapeuți.

În principiu, o serie de alimente consumate în mod curent sunt împărțite în trei grupe:

1 – ouă, carne, semințe, bulion, vinete, nuci, ciuperci;

2 – verdețuri, zarzavat, legume (cu excepția cartofilor), fructe de livadă și fructe de pădure, pepene, sucuri;

3 – pâine, mălai, griș, miere, compoturi.

Regula menționată este simplă: se pot combina, la o masă, alimente din grupa 1 cu cele din grupa 2 sau cele din grupa 2 cu cele din grupa 3; este contraindicată combinarea alimentelor din grupa 1 cu cele din grupa 3 (ceea ce noi, să recunoaștem, facem destul de frecvent). Lichidele se beau cu cel puțin 20 minute înainte de masă, deloc în timpul mesei și la 2 ore după masă (dacă s-a consumat carne, după 4 ore). Pepenele galben se recomandă să fie consumat separat, cu 30 de minute înainte de masă și orice alte fructe – nu ca desert, ci, de asemenea, cu circa o jumătate de oră înainte de masă.

Fără îndoială, ați remarcat că referirile soților Botezat țin de o dietă apropiată de ceea ce numim natural, fără a include ingredientele, concentratele, aromele „identic naturale" ș.a.m.d. ce pot fi găsite în orice magazin alimentar, pentru a ne face viața mai ușoară, dar ne rup de acel mod de hrănire sănătos, care ne place să credem că, măcar la țară, încă supraviețuiește. De asemenea, se poate constata și că o „regulă a alimentării corecte", cum este cea prezentată mai sus, nu reprezintă și o lege unică, rigidă, de nerespectarea căreia s-ar lega toate bolile văzute și nevăzute. Este, dacă vreți, o sugestie pentru cei ce vor să încerce evitarea complicațiilor inutile, „accesate" mai mult sau mai puțin conștient. Și – de ce nu? – o repetabilă aducere-aminte a ideii că nu există boli, ci doar bolnavi, ca și a zicalei foarte realiste: „Omul nu trăiește să mănânce, ci mănâncă să trăiască".

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog și parapsiholog, medium și bioterapeut, vă stă la dispoziție în următoarele domenii ale supracunoașterii:

- Consultanță parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea și identificarea unor situații obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existențe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediați pe adresa redacției o scrisoare care să conțină o fotografie și doleanțele dv. Pe aceeași adresă (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341) trebuie să expediați un mandat poștal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

LEACURI DIN VECHIME

IASCA nu se folosea doar la aprins focul, alături de amnar și cremene, ci își afla utilitate și în medicina populară. În uz extern, ea ajuta la oprirea sângerărilor în urma tăieturilor, a rănirii cu ventuze sparte, a tratamentului cu lipitori sau a ruperii negilor. Pentru aceasta, bucăți de iască se puneau pe rană, fie uscate, fie înmuiate în „apă de fier" sau în „apă de antipirină" (medicament sub formă de pulbere, folosit împotriva febrei). Iasca uscată, aprinsă într-o oală de noapte pentru fumigații la șezut, ajuta la oprirea trânjilor (hemoroizilor).

PRIESNITZ – cam așa scriau medicii denumirea a ceea ce, în vorbirea curentă, a devenit *„prișniță"*. Vasile Voiculescu explică: „Un prieșniț este o cârpă sau o bucată de vată înmuiată în apă rece, pusă pe partea bolnavă a trupului, peste o lovitură, la o umflătură, la un buboi, la o măsea umflată, la gâtul cu gâlci, la o rană (când apa e cu acid boric), la un deget ce coace (sugiu), într-un cuvânt oriunde este o durere, o nevralgie, o umflătură sau un început de coacere." Procedura descrisă era simplă, dar destul de complexă, iar „prieșnițul" făcea deseori minuni, într-o mulțime de afecțiuni – de la lingoare (tifos) și junghi (pneumonie), până la probleme cardiologice și neurologice.

SPIRT DE ȚIPIRIG era un alt nume dat amoniacului, care, în amestec cu untdelemn, se folosea pentru a-i „trage" pe bolnavii răciți, pe cei cu dureri, cu nevralgii etc. De asemenea, spirtul de țipirig se dădea „să-l miroasă celor beți, celor ce leșină și își pierd cunoștința". Un leac care – nu-i așa? – și-ar găsi largă utilizare și astăzi!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

În 19 zile, rețeta Maicii Benedicta

VINDECĂ HEPATITA

Maica *Benedicta Păpătoiu* are 80 de ani și, din 1935, când a ales calea slujirii lui Dumnezeu, se află la Mănăstirea Rătești, de pe valea râului Buzău. Multă lume o cunoaște, datorită științei sale de a prepara un leac special pentru vindecarea hepatitei. Formula, modul de preparare și de administrare le-a preluat de la mama sa „și mama de la mama ei, că leacul e vechi, nu se mai știe de când" – cum ne mărturisea. În ultima vreme, nu s-a mai putut ocupa de pregătirea prafului său miraculos, din cauza unor probleme de sănătate. A avut însă amabilitatea să ne încredințeze toate amănuntele necesare, pentru cine se încumetă să încerce prepararea respectivului leac, nu fără a preciza că a oferit rețeta și unor medici renumiți, care însă nu au reușit să obțină rezultatul dorit.

COMPONENTELE sunt următoarele: rădăcină de ștevie – 150 g; rădăcină de rostopască – 25 g; sâmburi de strugure – 150 g; coji de ouă uscate – 50 g; sâmburi de măsline – 50g; coardă de viță-de-vie arsă înăbușit cu pământ – 150 g; sămânță de cânepă – 25 g. Rezultă așadar o cantitate totală de 600 g, care se poate dubla. Componentele amintite se usucă, se pisează și se cern, apoi, amestecate, se ard într-un vas la foc obișnuit. Ulterior, se râșnesc bine, pentru a se obține o pulbere foarte fină, care se împarte în doze: o lingură de masă rasă se pune într-un pliculeț de hârtie.

ADMINISTRAREA e de preferat să înceapă într-o zi de luni, pentru tratamentul complet fiind nevoie și de 1,5 l de vin natural; „vin de buturugă și nu altfel" – a ținut să accentueze maica Benedicta. O doză de pulbere se pune cu o seară înainte în 0,250 l de vin. Luni, se amestecă foarte bine și se împarte în trei părți, care se iau înaintea principalelor mese, astfel încât praful înmuiat, de consistența zațului de cafea, să nu se piardă. Marți se face pauză, miercuri se ia exact aceeași doză ca și luni, joi e iarăși pauză și vineri se termină prima jumătate a tratamentului. Săptămâna a doua nu se administrează preparatul. Tratamentul se încheie în a treia săptămână, modul de administrare fiind același cu cel din prima săptămână. Prin urmare, sunt necesare șase doze de pulbere ce se vor consuma în condițiile amintite, în total tratamentul durând numai 19 zile (cu întreruperile semnalate mai sus).

Maica Benedicta a menționat că preparatul este indicat în hepatite, fapt pentru care – deși acesta nu produce nici un fel de reacții adverse – nu-l recomandă și în alte afecțiuni, întrucât nu știe dacă ajută și la vindecarea altor boli. În perioada tratamentului și după încheierea lui nu se impune un anume regim alimentar, el putând fi urmat atât de bolnavi, cât și de convalescenți sau chiar de persoane care nu au avut vreo formă de hepatită, dar al căror ficat nu funcționează perfect. Reluând precizarea că este posibil ca preparatul să nu vă reușească din prima încercare, încheiem cu urarea maicii Benedicta, care afirmă că nu ea vindecă, ci doar prepară pentru suferinzi praful, așa cum s-a făcut din moși-strămoși: „Să vă dea Dumnezeu sănătate, că de la El ne vin toate!"

Să ne îngrijim singuri

Iubiți-vă picioarele!

Îngrijim plantele și le îndrăgim. Neglijăm însă și chiar ignorăm o „plantă personală", planta piciorului, adică talpa.

Să ne ocupăm puțin de ea.

● Când după o zi întreagă de muncă sau de mers pe jos simțim picioarele obosite, este bine să punem un pumn sau doi de sare într-un lighean cu apă călduță, în care să stăm 10-20 minute. La sfârșit, e neapărat nevoie să ungem cu o cremă picioarele, pentru că sarea usucă epiderma.

○ Un efect revigorant și foarte plăcut obținem dacă în apa din lighean sau din cadă picurăm 10-15 picături de ulei volatil – portocal, lămâi, iasomie, bergamotă, lavandă.

● Masați picioarele în întregime – de la vârfuri la coapsă – cu palmele goale. De altfel este bine ca și la sfârșitul dușului sau al băii în cadă, după ce am folosit tot felul de bureți, spumanți, săpunuri etc., să trecem cu palmele goale peste întreg corpul. Gestul ajută la înlăturarea electricității electrostatice acumulate de pielea frecată cu amintitele produse sintetice.

○ De mult ajutor în alungarea oboselii picioarelor este și muzica. Apropiați tălpile sau chiar lipiți-le de aparatul care emite muzică terapeutică sau doar melodii care vă sunt la suflet. Vibrațiile benefice vor fi „aspirate" prin tălpi, iar prin rezonanță, armonia se va extinde în tot corpul.

● Puteți scăpa de oboseala picioarelor... bătând în podea cu ele! Mai întâi loviți cu călcâiul drept de trei ori, apoi cu cel stâng de trei ori și cu ambele călcâie de trei ori. Mai amuzant și mai ușor de făcut este acest exercițiu însoțit de o muzică ritmică... Vă înveselește și vă ridică moralul! Să nu vi se pară ciudată această mișcare. Ați văzut desigur atleții care la sfârșitul problelor își scutură picioarele... Stimularea vibrațiilor prin bătăi în podea face ca stazele energetice și depunerile de acid lactic să se elimine.

○ Dacă trebuie să stați timp îndelungat în picioare, nu țineți genunchii tensionați (țepeni). Flexați-i (îndoiți-i) ușor. Atunci, toată greutatea corpului va trece de pe călcâie pe întreaga suprafață a tălpii și va fi mai ușor de suportat de corp.

● Când aveți picioarele obosite, ungeți tălpile cu ulei de floarea-soarelui și expuneți-le la lumină (la soare sau doar în apropierea unui loc luminos). Căldura va face ca toate principiile active adunate de floare din forța Soarelui să fie asimilate de întregul corp.

Vă puteți odihni picioarele stând așezați în cadă și sprijinindu-le de perete sau de un suport oarecare, mai înalt. Treceți cu jetul de apă rece de la glezne până la bazin. Completați mișcarea cu un masaj făcut cu palmele goale pe aceeași zonă.

Tot pentru odihnirea picioarelor, dar și pentru revigorarea lor, puteți merge pe loc, în pas de marș, în cada de baie pe care ați umplut-o trei sferturi cu apă puțin călduță. (Dacă suportați, puteți face exercițiul în apă rece.) Încheiați cu un marș în pas alert de-a lungul căzii, înainte și înapoi. Realizăm astfel, cu ajutorul apei, cel mai bun automasaj, blând dar suficient de viguros – în funcție de rapiditatea mișcărilor.

GABRIELA FLORETA BUCUR
Psiholog reflexoterapeut

EMILIA VLĂDESCU *răspunde cititorilor*

N.N. – Craiova: Domnule Nicolae, cred că nu ați înțeles mesajul meu. Eu nu vă pot recomanda un anume tratament; eu tratez la rândul meu prin metode personale. Dumneavoastră, din câte am „văzut", suferiți cu: inima, bila, vezica urinară (prostata pe care o menționați în scrisoare), rinichii, ușor – pancreasul, omoplatul drept – reumatic, spondiloză cervicală, urechile sunt ușor afectate, circulație periferică proastă. Din cauza firii dv., destul de dificilă, nu cred că un tratament natural (pe bază de ceaiuri sau regim alimentar) ar da rezultate în cazul prostatei. Având în vedere că prostata nu este de natură cancerigenă, vă recomand operația.

S.E.C. – Deva: Problemele dv. de sănătate: sunteți hipertensivă, probleme cu reumatismul, spondiloza cervicală, rinichiul stâng, infecție urinară, ovarul drept (poate fi o ușoară răceală), ficatul (probabil, o mai veche afecțiune), splina, plămânii sunt ușor sensibili (atenție la răceli), tiroida pe sistem nervos, sinuzită. Pentru celelalte probleme nu cred că așteptați răspuns. În privința regresiilor temporale, este nevoie de prezența și de acceptul subiectului. Așa că, îmi pare rău, dar folosind fotografia numai atât vă pot spune. Consider de cuviință ca, pentru a afla mai multe (nivel de evoluție spirituală) să depuneți și dv. un efort personal. Vă aștept cu mare plăcere în București, pentru a vă putea ajuta concret.

Castel medieval

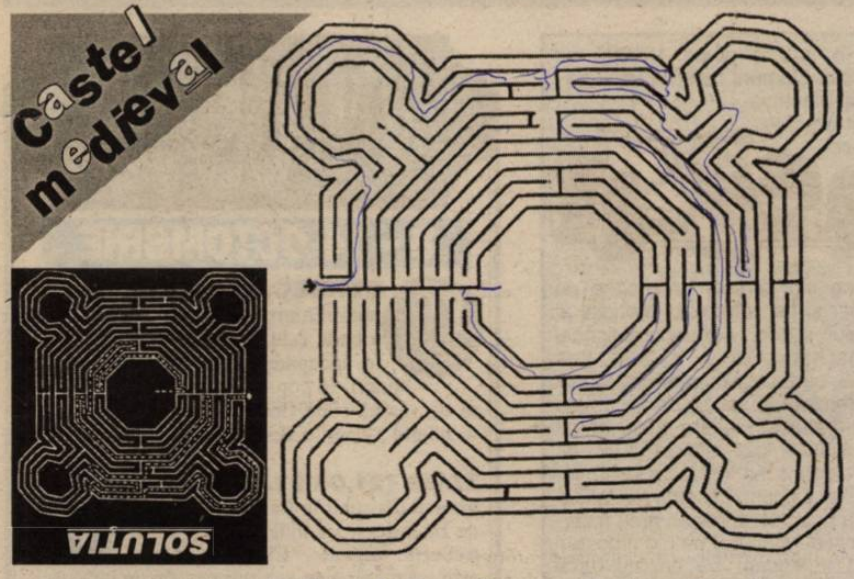

Am construit un labirint în formă de castel medieval care are o singură intrare și o singură cale neîntreruptă ce conduce până în centru. Găsiți calea începând de la intrarea marcată cu săgeată. (Gh.R.)

- *– Pot vorbi cu domnul director?*
  – Îmi pare rău dar de o săptămână se odihnește sub pământ!
  – Atunci nu vreau să-l mai deranjez!

- *– Aud că te-i logodit cu fata cu care dansai la balul de alaltăieri!*
  – Așa e!
  – Dar abia ai cunoscut-o!
  – Ai dreptate dar am dansat cu ea de opt ori și n-am mai găsit subiect de conversație!

- *– Hai să ne căsătorim copiii! propune un proaspăt om de afaceri partenerului său.*
  – N-ar fi rău, dar ce poți să-i oferi fiicei tale?
  –Îi dau câte 10000 de dolari pentru fiecare an împlinit!
  – Câți ani are fiica ta?
  –20!
  – E cam tânără, să mai așteptăm câțiva ani!

- *– De ce se scoală Bulă o dată cu găinile?*
  – Începe să-l strângă prea tare bocancii!

PAR(anormale) de ToPAN

UTILE

Carnea tare se frăgezește prin fierbere dacă se pune în apă un obiect de metal (lingură sau furculiță) sau dacă i se adaugă un praf de bicarbonat de sodiu.

Carnea de pasăre sau de vită se poate frăgezi sau îmbunătăți dacă, în timp ce fierbe în clocot, se ia spuma și apoi se toarnă în oală câte o lingură de alcool pentru fiecare kilogram de carne. Același rezultat se obține și dacă, în apa clocotită, se adaugă câteva frunze de urzici.

Carnea bătrână de pasăre sau de vită se poate frăgezi dacă se va înmuia în oțet înainte de fierbere, dacă se va fierbe în apă cu puțin oțet sau dacă se adaugă un vârf de cuțit de bicarbonat de sodiu în apa în care e pusă la fiert.

Carnea prea slabă iese mai gustoasă dacă este unsă cu ulei înainte de a fi pusă pe grătar sau la cuptor.

Carnea prăjită devine mai savuroasă dacă înainte se ține câteva minute în apă clocotită.

Supa de carne congelată iese limpede dacă se pun în oală cojile de la două ouă.

Mâncarea prea sărată se poate corecta dacă se pun în ea câteva felii de cartof crud.

ȘAH — PROBLEMA DE AZI: ALBUL MUTĂ ȘI FACE REMIZĂ

PONZIANI, 1782

DEZLEGARE: 1. Ne3 De3 (altfel se pierde dama) 2. Df2! Df2 (dacă 2...Dc5? 3 a5! și albul câștigă) 3. a5 și pat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

Verificați-vă cunoștințele

SURORI

1. Ce se înțelege în popor prin „soră de scoarță"?
2. Ce reprezintă „sora" într-o mănăstire de femei?
3. Ce înseamnă, în unele regiuni ale țării „soră de mireasă"?
4. Care au fost cele mai renumite surori scriitoare din Anglia?
5. De unde este originară „floarea soarelui" cunoscută și sub numele de „sora soarelui"?
6. Cine a scris piesa de teatru „Trei surori"?
7. Cine a pictat, în 1843, tabloul „Cele două surori"?
8. Cine a regizat, în 1984, filmul „Surorile"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Sfântul Apostol Petru a fost supranumit „Marele Pescar". 2) „Bastionul Pescarilor" se află la Budapesta. 3) Opera „Marin Pescarul" a fost compusă de Marțian Negrea (1893-1973). 4) Nuvela „Pescarul Amin" a fost scrisă de Vasile Voiculescu. (1884-1963). 5) Filmul „Pescari din Islanda" a fost realizat în 1924 de regizorul francez Jacques de Baroncelli. 6) Tabloul „Sărmanul pescar" a fost pictat de Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898). 7) Păsările numite „pescar" fac parte din ordinul „lariformelor".*

Poșta cititorilor *Timpul pe care ni l-am acordat pentru așteptarea răspunsurilor dv. nu a fost chiar inutil după cum cred câțiva dintre cititorii noștri de vreme ce abia cu câteva zile în urmă am primit o scrisoare „rătăcită" de la* Dan Victor Munteanu – *Galați cu șase răspunsuri corecte la tema „Aur". Reluăm acum publicarea numelor celor care au dat răspunsuri corecte.*

La întrebările cu tema „Ceața" din numărul 34:

– 6 răspunsuri corecte: prof. Marin Ștefan – Șimleu Silvanei și Mihai Waspusch – București. Vom ține cont de sugestiile dv. de a da mai multe detalii pentru a nu crea confuzii.

– 5 răspunsuri corecte: Maria Iova – Constanța și Elena Ispas – Piatra-Neamț.

– 4 răspunsrui corecte: Dan Victor Munteanu – Galați.

Pentru întrebările cu tema „Coride" am primit:

– 7 răspunsuri corecte: prof. Marin Ștefan – Șimleu Silvanei

– 6 răspunsuri corecte: Mihai Waspusch – București

– 5 răspunsuri corecte: Dan Victor Munteanu – Galați

Vom încerca să ținem cont de sugestiile dv. pentru care vă mulțumim. (I. Stoica)

TOLBA CU SCRISORI

KOLEA KURELIUC din Suceava. Am publicat și intenționăm să mai publicăm fotografii de la cititori cu condiția să fie clare și... decente. Până acum excepții de la regulă n-au existat. Dacă fotografia trimisă de dv. n-a fost publicată înclinăm să credem că poșta e de vină.

Mai mulți cititori sunt interesați de aparițiile editoriale ale scriitorului Dan Apostol. Iată câteva dintre ele: „Deocamdată... enigme" (1984, 1986); „Zborul 19" (1985 - în colaborare); „Din tainele naturii" (1987); „Neștiuta natură" (1988); „Urme de pași în Cosmos" (1989); „Terra, planeta vieții" (1990); „Stăpânii adâncurilor" (1991); „Dintr-o lume dispărută" (1993); „OZN - Exploratorii infinitului" (1997); „Atlantida și Pacifida" (1998)...

Rubrică realizată de **DORIN MĂRAN**

PERSPICACITATE
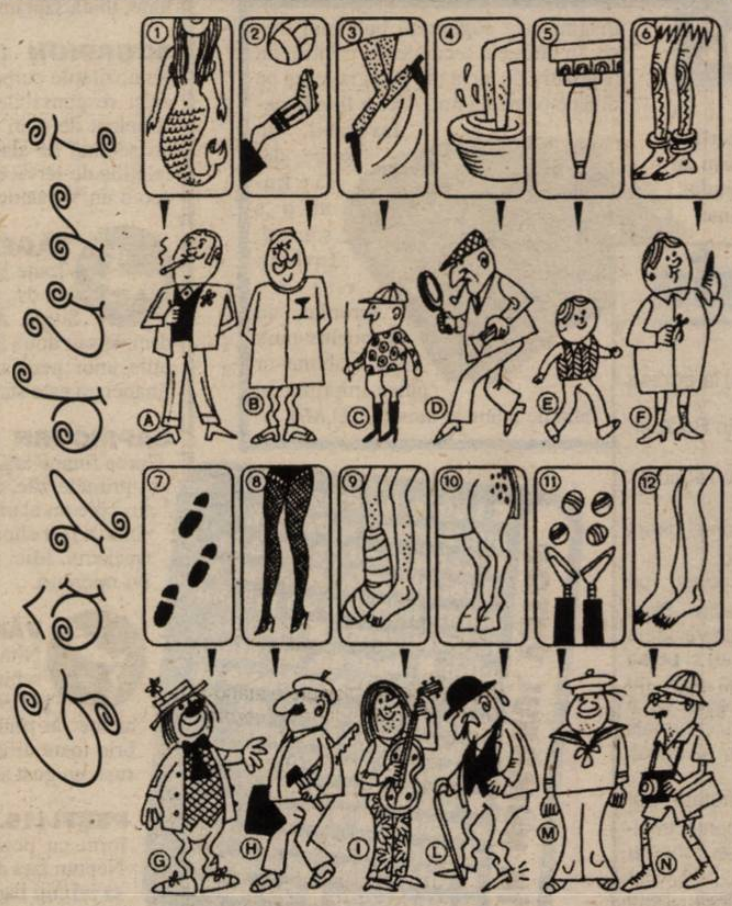
În imaginea de mai sus sunt reprezentate diferite persoane (de la A la N) și gândul fiecăreia poate să corespundă unei imagini numerotate de la 1 la 12. Identificați-le. (Gh.R.)

SOLUȚIA: *A-8, B-9, C-10, D-7, E-2, F-12 (padichiurista), G-11, H-5, I-3, L-4, M-1, N-6.*

GRĂDINA — micul nostru Paradis

Tipul vaselor în care sunt plantați cactușii influențează mult umiditatea pământului și implicit dezvoltarea plantelor. Cactușii cresc mai repede în ghivece de plastic decât în vase de lut ars. Datorită pereților poroși ai vaselor de lut apa se pierde repede iar planta are de suferit, în ciuda faptului că nu dă semne evidente din acest punct de vedere. În schimb, ghivecele din material plastic nu permit apei să se

elimine decât prin orificiul de scurgere pe unde, de fapt, se scurge surplusul.

În ciuda faptului că sunt considerați adevărate rezervoare de apă, cactușii nu suportă apa în exces. Numai în condițiile în care solul are un drenaj bun se pot administra cantități mari de apă, dar o dată cu eliminarea surplusului de apă pământul sărăcește în substanțe nutritive iar procesul de creștere a plantei se încetinește.

În perioda de vegetație, dacă sunt afară, cactușii se udă cel puțin o dată la două zile, cu o cantitate de apă astfel dozată încât să nu existe un surplus prea mare evacuat prin orificiul de scurgere (ca să nu sărăcească pământul). Începând din luna septembrie, udarea se poate face o dată la 2-3 zile, iar în perioadele ploioase pot fi lăsați neudați deoarece își trag umiditatea din aer. În luna octombrie, în perioadele calde, se udă o dată pe săptămână și acest ritm poate fi păstrat până în luna noiembrie.

Când temperaturile de afară scad brusc, plantele se pun la iernat, în camere răcoroase (6-10 grade), până în primăvara următoare. Nu se udă deloc.

Pentru cactuși, ca de altfel pentru oricare altă plantă apa ideală este cea de ploaie. Apa de fântână sau cea de la robinet e bine să fie un timp păstrată în vase deschise, la soare sau la temperatura camerei, pentru eliminarea clorului și pentru încălzire.

10 SECRETE ale cactușilor

Solurile de origine ale cactușilor au un conținut ridicat în substanțe minerale bogate în fosfați și săruri de potasiu, mai sărace în săruri de azot și mult mai sărace în substanțe humice, lucru de care trebuie să se țină seama la stabilirea amestecurilor de pământ.

Solul ideal este cel cu granulație mare. Îmbunătățirea structurii amestecului se poate face prin introducerea unor elemente cu granulație mare (nisip, pietricele etc.)

Pentru ca umiditatea solului să se păstreze mai mult timp, în amestecul de pământ se pot introduce elemente spongioase, cu o mare capacitate de reținere a umidității, cum ar fi sfărâmături de cărămidă, argile etc.

O bună aerație, necesară respirației rădăcinilor se realizează prin introducerea în amestecurile de pământ a particulelor de cărbune de lemn.

Amestecul favorabil dezvoltării cactușilor e format din: pământ de frunze (30%), pământ de grădină (25%), nisip grosier (25%), praf și sfărâmături de cărbune de lemn (10%), cărămidă pisată, tencuială (10%). *(A. Popescu)*

Biblioteca Județeană

Ne-am făcut de cacao!

De câte săptămâni nu ostenesc a atrage atenţia că dincolo de fotbalul din campionatul intern din fotbalul românesc nu rămâne nimic. Nimic, decât o continuă frecţie de-a lungul unor etape, unele mai fraudate decât altele, în care fotbal se joacă mai puţin decât în biserică, în schimb discuţiile sunt nesfârşite parcă ar fi vorba despre cine ştie ce filozofie. Auzim de ani şi ani de zile despre cum fură arbitrii partidele, fluierând ba în favoarea unora, ba în favoarea altora. Auzim idei creţe după care ca să existe un arbitraj corect ar trebui aduşi arbitri din străinătate. Foarte interesantă ideea, dar rămâne o întrebare: la ce e nevoie de arbitri străini? Se joacă vreun fel de fotbal în campionatul nostru? Nu se joacă nimic. Şi atunci? La ce bun atâta efort şi bani pentru arbitri străini!?

Are vreo importanţă dacă o echipă este pe locul întâi sau 14? N-are. Poate că pentru orgolii, afaceri şi agitaţie să fie folositor campionatul nostru de fotbal, dar cui folosesc toate astea? Fotbalului românesc? Nicidecum. Totul e în interesul unor conducători de cluburi, a federaţiei, a ligii. Şi atât. Pentru că atunci când trebuie să arătăm nivelul fotbalului românesc de club, descoperim neantul din spatele fotbalului nostru. Cel mai bun exemplu? Campania europeană la care au luat parte nu mai puţin de patru echipe de club: Dinamo, Steaua, Rapid, FC Braşov. Vreo diferenţă între ele? Vreo diferenţă între campioană şi vreo lanternă roşie? Nici una. În faţa unor echipe de club din Europa am arătat ce avem mai bun: impotenţa. Dacă Rapid a jucat destul de bine în faţa lui PSG, pierzând în ultimele minute ale prelungirilor din retur, iar FC Braşov n-a avut ce discuta în faţa lui Internazionale, Dinamo s-a făcut de ruşine, pierzând cu 3-1 în ambele manşe, în faţa unei echipe modeste din Elveţia, iar Steaua, de la care multă lume se aştepta să scape turma, n-a putut trece de o şi mai slabă echipă. Dacă în faţa unor echipe mediocre, echipele noastre fanion n-au fost în stare să mişte, ce să mai vorbim despre fotbalul românesc despre care presa şi chiar unii specialişti vorbesc chiar nepermis de mult. Rămâne o singură consolare: echipa naţională arată altfel sub bagheta lui Hagi. Poate că la acest nivel să mai avem ocazia să vorbim despre fotbal.

SPORT FLASH

Cursa de la Indianapolis luată la puricat

Marele Premiu al SUA la Formula 1 s-a desfăşurat pe traseul din Indianapolis, în faţa a peste 180000 de spectatori. Oameni care au venit să-l vadă pe Montoya, un pilot pe care îl cunosc

mai bine din cursele americane de Cart, dar şi pe campionul mondial al actualului sezon, germanul Michael Schumacher. Cursa a fost una specială, pentru că după atentatul din 11 septembrie, măsurile de securitate au fost drastice. Fiecare metru pătrat al circuitului a fost verificat şi nici un aparat de zbor n-a fost lăsat să survoleze zona. Oricum, în semn de solidaritate cu poporul american greu încercat, piloţii au avut lipit pe monoposturi steagul american. La capătul unei curse palpitante, în care Schumacher a plecat de pe prima poziţie a grilei de start, primul care a trecut linia de sosire a fost Mika Hakkinen.

GEORGE CUŞNARENCU

Teroristul bălţilor

Invadatorii sunt aici, terorizând populaţia! Semnalul de alarmă se referă la enorma broască-taur (Rana catesbeiana), originară din America şi introdusă relativ recent în Franţa, devenită un veritabil terminator pentru populaţia de creveţi, şerpi şi ţestoase de apă, puii unor păsări, peşti etc. Nu e deloc o glumă, pentru că batracianul-monstru ajunge la o talie de peste 25 cm (femela) şi greutate ce depăşeşte frecvent 1 kg! Deja, în Italia şi în Ţările de Jos, unde „teroristul" american a fost adus încă din 1960, a devorat toate broaştele concurente. Aşa că îngrijorarea pescarilor e perfect justificată, ei trecând – pentru exterminarea redutabilului agresor – în tabăra colegilor vânători. Drept urmare, boasca-taur a ajuns să fie vânată de... pescari, cu puşca! (A.N.P.)

Arborele-dragon

Acest arbore din Insulele Canare se numeşte Arborele-Dragon. Când gheţurile erei cuaternare au acoperit o parte din Europa, acest arbore a fost „împins"

spre sud. El conţine o răşină roşiatică numită „sângele dragonului". *(I.S.)*

POLO... pe elefanţi

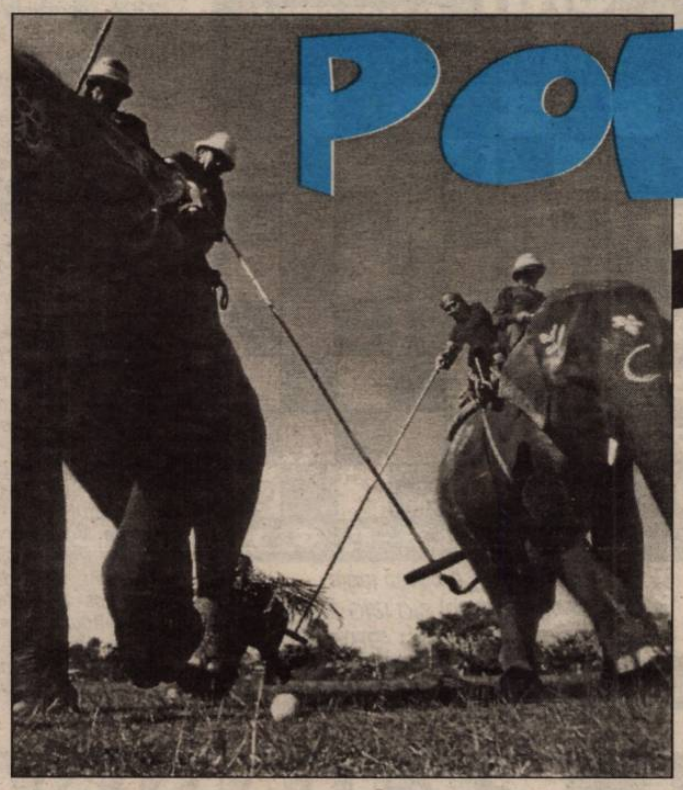

Joc pe care noi îl asociem în general cu bazinele olimpice de înot, polo-ul era un sport favorit al aristocraţiei şi se practica de pe cai. Iată-i însă pe elefanţi luând locul cailor! O variantă destul de... bizară, deşi în Nepal, unde este realizată această fotografie, s-a ajuns la al 17-lea campionat, în finala căruia se confruntă o echipă mongolă şi una britanică. *(M.D.)*

E bine prăjită pâinea ta?

Internetul e prezent în calculatorul dv., în telefonul portabil, în autoturismul dv. Mâine, Internetul va fi prezent şi în prăjitorul de pâine şi asta datorită realizării unui aparat înzestrat cu un dispozitiv special de încălzire şi un modem. Această găselniţă aparţine unor studenţi englezi protagonişti ai revoluţiei micului dejun. Deocamdată aparatul e capabil să imprime imagini care sugerează buletinul meteo. În ultimele secunde ale prăjirii, un dispozitiv de încălzire pirogravează pe felia de pâine un nor, dacă e timpul nefavorabil, un soare, dacă e frumos ş.a.m.d. Într-un viitor apropiat, un dispozitiv mult mai elaborat ar putea imprima pe felia de pâine şi mesaje. *(D.M.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 150 DM, un abonament pe un an, 50 $ sau 75 DM, un abonament pe şase luni).
- Abonaţi-vă rapid pentru a avea certitudinea „conectării" la universul enciclopedic oferit de prestigiosul săptămânal cultural-ştiinţific „Magazin".

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	22.000 LEI	☐ 3 LUNI	70.000 LEI	☐ 5 LUNI	114.000 LEI
☐ 2 LUNI	44.000 LEI	☐ 4 LUNI	92.000 LEI	☐ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Legile lui Einstein sub semnul întrebării ■ Comerţ cu poluare la nivel planetar ■ Omul ar putea fi învins de maşinile inteligente ■ Femina club ■ Acneea, un atac frontal ■ Schizofrenie şi artă ■ Transplant de organe fără bisturiu ■ Primul hotel orbital ■ Cronici din lumi paralele ■ Starurile îşi dezamăgesc uneori fanii ■ Întâmplări adevărate ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

8 – 14 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai remarcabil aspect al acestei perioade este declinul curbei financiare, începând de luni şi până joi sau vineri. În consecinţă, fiţi cu mare băgare de seamă când duceţi mâna la buzunar. În weekend primiţi o veste bună.

TAUR (21.04-21.05): Un eveniment deosebit în familie vă umple de bucurie şi vă îndepărtează de la treburile urgente. Curba psihicului este pe maxim, în schimb cea financiară oscilează periculos în jurul normalului. Atenţie la un Scorpion din anturaj!

GEMENI (22.05-21.06): Nici o scamă de nor în constelaţia dv., dimpotrivă. Venus şi Marte formează acum o pereche ideală pentru planurile dv. sentimentale. Curba afectului este cea mai vioaie; ea urcă permanent şi are un maxim sâmbătă.

RAC (22.06-22.07): Două evenimente contradictorii se vor petrece la mică distanţă, miercuri şi joi. Primul provine din sfera financiară şi este pozitiv, iar cel de-al doilea se desfăşoară în mediul profesional şi este deloc plăcut, dar veţi ieşi basma curată.

LEU (23.07-22.08): Sunteţi prea agresiv şi vreţi cu orice preţ să vă impuneţi părerile. Iată motive de disensiuni la serviciu, de polemici care ar putea fi evitate dacă aţi fi mai conciliant. Deocamdată, nimic nou despre bani, poate săptămâna viitoare.

FECIOARA (23.08-21.09): Curba psihicului are o scădere destul de însemnată, şi asta ar putea dovedi că parcurgeţi o etapă cenuşie – fie în cuplu, fie în mediul profesional. Dar spre finele intervalului gândurile dv. se limpezesc şi vă recăpătaţi optimismul.

BALANŢA (22.09-22.10): Se poate ivi o problemă financiară delicată, pe la mijlocul acestei perioade. Mercur şi Soarele nu fac casă bună şi asta înseamnă că în afaceri ceva scârţâie. Pe de altă parte, viaţa în cuplu decurge cât se poate de bine, toată săptămâna.

SCORPION (23.10-21.11): Sinuozităţile curbei financiare şi ale celei responsabile cu psihicul sunt suficient de mari pentru a reprezenta un semnal de alarmă. Fiţi cât mai prudent în relaţiile de serviciu, mai ales dacă sunt prezenţi acolo un Vărsător şi un Capricorn.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Toate bune şi frumoase în constelaţia dv., mai ales relaţia din Jupiter şi Soare. Asta sugerează că veţi lua o decizie sau două înţelepte sau că veţi da sfaturi utile unor persoane foarte apropiate. Situaţia financiară este staţionară.

CAPRICORN (21.12-19.01): Curba financiară prezintă o creştere în primele zile, apoi scade vertiginos spre un alarmant minim (joi sau vineri). Dar situaţia se îmbunătăţeşte brusc în weekend. Mici probleme cu sănătatea se pot ivi miercuri.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Nimic nou în sfera materială, în schimb în mediul profesional se pot ivi scântei din cauza unor probleme de principiu. Însă veţi parcurge cu brio toate dificultăţile, care vă vor lăsa, totuşi, un gust amar. O veste bună, duminică.

PEŞTI (19.02-20.03): Conform cu poziţia pe care o are Neptun faţă de Soare, s-ar putea să primiţi bani sau o veste foarte bună despre ei. Oricum, şi curba financiară este prietenoasă cu dv., deci faptul s-ar putea să se confirme. Atenţie la un Capricorn!

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII: *Vasile Pârvan, Şt.O.Iosif, Vasile Voiculescu, G.M. Zamfirescu, Constantin C.N.Nottara;* Dwight Eisenhower, Margaret Thacher, Luciano Pavarotti, François Mauriac (Nobel literatură 1952), Giuseppe Verdi, John Lennon.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 542 • ANUL XLIV • 11 OCTOMBRIE 2001 • 16 PAGINI • 6000 LEI Nr. 41 (2292)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

11 OCTOMBRIE

1919 Pe cursa aeriană Londra-Paris s-a servit pentru prima dată masa în avion.

1968 Statele Unite lansează în spaţiul cosmic naveta Apollo 7.

S-a născut în această zi

1928 Ennio Morricone, compozitor italian, autor de muzică de film („Pentru un pumn de dolari" – 1964).

Comerţ cu poluare

la nivel planetar

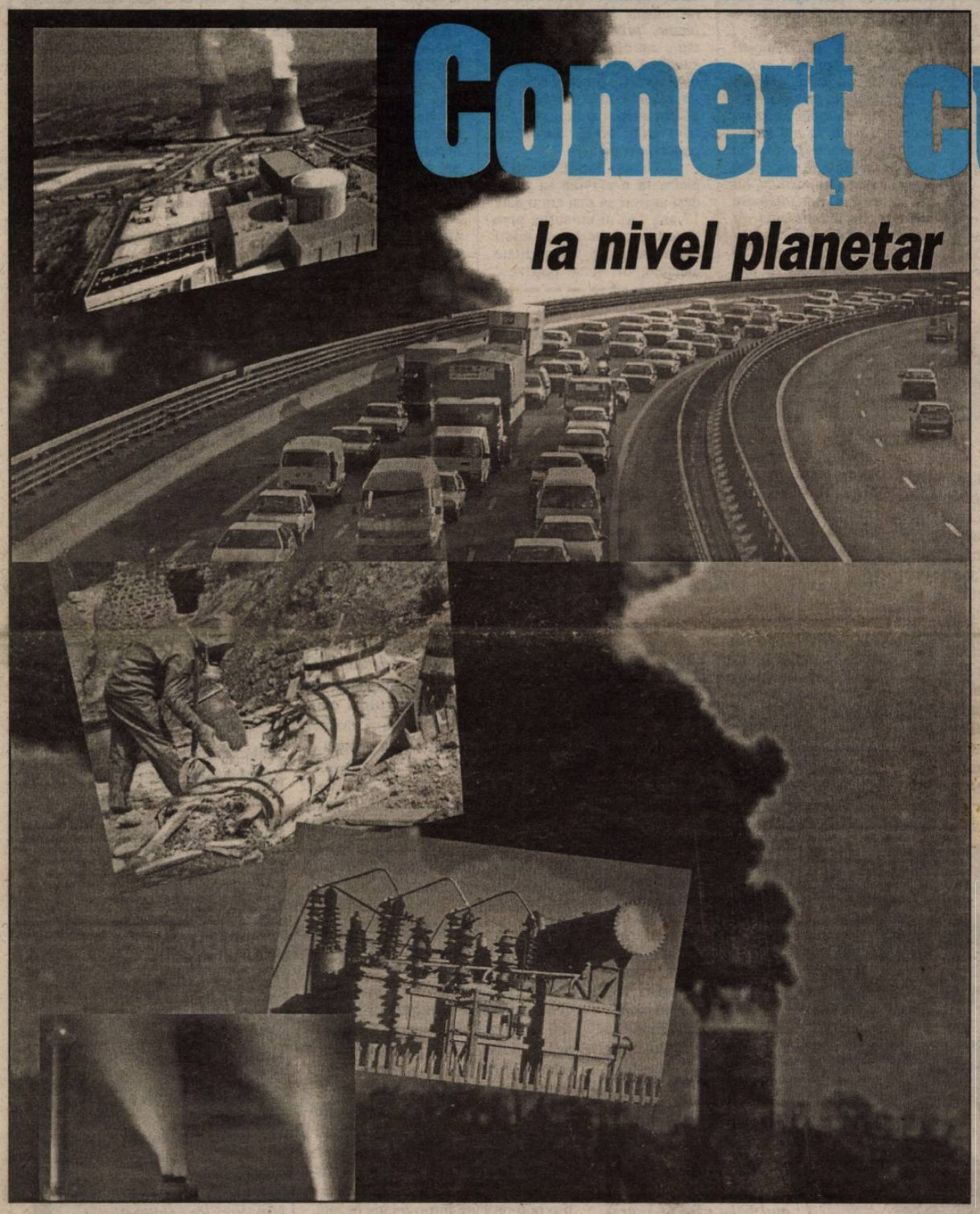

- Starea de veghe

Eurocon 2001: ZIUA GENETICII

- Incursiune în paranormal

Cineva, de acolo, de sus, vindecă?

- Femina club

Orice femeie tinde spre un model ideal

- Misterele lumii

Cronici din lumi paralele

- Întâmplări adevărate

Misteriosul predicator din Ohio

- Terra X
- Avocatul casei
- Grădina
- Sport

TV

Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

Danaida
(bronz, 1913, New York)

ADULŢI BEBELUŞI
şi copii bătrâni

Natura umană este plină de senzaţional, şi în ce priveşte latura patologică a corpului fizic. Ne referim aici la boli extrem de rare, dar – poate tocmai de aceea – cu un impact puternic asupra celor ce iau cunoştinţă de ele, indirect. Astfel este *progeria* – îmbătrânirea prematură, cu progresie rapidă, care face ca un copil de 10 ani să arate, din punct de vedere fizic, ca la 60-70 de ani, simptomele manifestându-se violent şi în planul metabolismului. Impresia este deosebită, inclusiv sub aspect afectiv şi psihic. Dacă în asemenea cazuri rarisime specialiştii consideră că la origine stau anumite motivaţii genetice, în cazul *adulţilor-bebeluşi*, cel chemat să ofere răspunsuri este psihiatrul. Aici, problema e ceva mai bizară. Bolnavii sunt adulţi de diferite vârste, care... nu vor să fie adulţi. Le e întotdeauna dor de mama; în ţările vestice, precum Anglia şi Germania, li se creează condiţii speciale de defulare corespunzătoare, în mici instituţii pe care le-am putea numi „creşe pentru adulţi". Pacienţii îmbracă scutece şi pampers, a căror utilitate este pusă în evidenţă în mod nemijlocit, se hrănesc din biberon, folosesc suzeta, se joacă şi gânguresc, manifestându-şi afecţiunea infantilă la modul cel mai firesc, faţă de asistentele „puericultoare". Sunt afectaţi de acest dezechilibru, de regulă, cei mai mici foşti copii din familie, pentru care părinţii nu au găsit timp suficient de apropiere şi îngrijire, care au avut mame foarte autoritare şi au dovedit înclinaţii către fetişism. Dincolo de drama cumplită şi de grotescul ipostazei respective, e de reţinut amănuntul, poate esenţial, că (şi) asemenea maladii rarisime compun mozaicul halucinant de complex reprezentat de fiinţa umană. *(A.N.P.)*

Biblioteca Judeteană

cartea albă

BĂTĂLIA

Am citit săptămâna trecută romanul *Bătălia* scris de Patrick Rambaud şi publicat, în versiunea românească a Irinei Mavrodin. Un roman excelent pentru care, de altfel, Rambaud a primit premiul *Goncourt*, marele premiu pentru roman al Academiei Franceze. O construcţie perfect liniară, vie şi convingătoare. O idee strălucitoare şi veţi vedea de ce. Deocamdată, iată ce scrie Eve de Castro despre *Bătălia* lui Rambaud: „Un roman făcut în întregime din bubuituri de tun, praf de puşcă, oţel şi sânge, care pictează cu vârful sabiei îngrozitoarele frumuseţi ale unui câmp de luptă. O poveste fără dragoste, fără speranţă, fără viitor. O odă adusă curajului, morţii, fidelităţii, orgoliului, măreţiei. Balzaciană în cel mai bun înţeles al cuvântului".

„Îngrozitoarea frumuseţe a unui câmp de luptă"? Pentru că numai literatura poate crea un asemenea oximoron. *Bătălia* nu este povestea unui război contemporan, ci povestea luptei de la Essling, condusă de Napoleon în anul 1809. Forţa creatoare a lui Rambaud reconstituie minuţios lupta, destinele şi creează un tablou absolut tulburător. „Balzaciană"? Fără nici o îndoială, aşa este. Pentru că iată-l pe Patrick Rambaud reuşind ceea ce Balzac n-a reuşit în timpul vieţii lui. Şi nu că n-a vrut. În 1831, la 28 de ani de la lupta de la Essling, Balzac era convins că va scrie un roman istoric intitulat „Bătălia". Iată ce scria prin 1834: „Prin cartea asta vreau să vă introduc în toate ororile şi în toate frumuseţile unui câmp de bătălie; bătălia mea este cea de la Essling. Cea de la Essling cu toate urmările ei. Trebuie ca, din fotoliul lui, cel care citeşte să vadă la rece câmpia, accidentele de teren, masele de oameni, evenimentele strategice, Dunărea, podurile, să admire detaliile şi ansamblul acestei lupte, să audă artileria, să fie interesat de mişcările de pe câmpul de luptă, să vadă totul şi să-l simtă, în fiecare articulaţie a acestui mare corp, pe Napoleon". Pentru a-l scrie, Balzac închiriază, în 1835, o trăsură şi vizitează satul Essling, câmpia Marchfeld, platoul Wagram, insula Lobau. Îşi ia note, dar nu va reuşi să scrie niciodată romanul. La 168 de ani de la bătălia care-l fascina pe Balzac, Patrick Rambaud reuşeşte să scrie romanul visat de predecesorul lui, exact în aceleaşi date pe care le descria Balzac în scrisoare. De ce îl fascina pe Balzac această bătălie? De ce îl fascinează pe Rambaud? Poate pentru că în acel an natura războiului se schimbă. „Această bătălie deschide era marilor hecatombe, care, de atunci încolo, aveau să marcheze campaniile Împăratului" spune Louis Madelin, un istoric al Imperiului. La Essling au murit mai bine de 40000 soldaţi în vreo treizeci de ore, 27000 de austrieci şi 16000 de francezi, adică un mort la trei secunde. Autorul recunoaşte că s-a folosit de cărţi de istorie, de amintiri şi memorii ale unor supravieţuitori ai bătăliei, contemporani. Recunoaşte că nu putea inventa mult în acest domeniu. Astfel, un martor ocular îşi aminteşte despre un stegar al cărui cap a fost retezat de o ghiulea. Bani de aur ascunşi în cravată se risipesc pe jos. Secvenţa există în roman, împreună cu secvenţe în care se relatează munca medicilor chirurgi care aveau la dispoziţie 20 de secunde pentru a tăia oasele şi carnea unui rănit în bătălie. O altă scenă, reluată şi ea din nişte amintiri ale valetului de casă al Împăratului, pomeneşte despre o supă din carne de cal mort, asezonată cu praf de puşcă. Descrierea costumelor, a cântecelor, a decorurilor, a topografiei, a stării vremii, portretele personajelor principale, totul este autentic. Alte personaje sunt inventate, ceea ce sporeşte farmecul acestui roman istoric. „Un istoric, spunea Alexandre Dumas, îşi apără punctul său de vedere şi îşi alege eroii care îl ajută în demonstraţia sa. Doar romancierul este imparţial: el nu judecă, ci arată", spune Patrick Rambaud. Ceea ce a ieşit în *Bătălia* nu este opera unui istoric, ci, fără îndoială, a unui romancier adevărat.

GEORGE CUŞNARENCU

GRAŢIELA S., Botoşani: ***„Conform zodiacului chinezesc, pe care-l admir mult mai mult decât pe cel clasic, european, anul 2001 este Şarpe de Metal. Până la sfârşitul acestui an aş vrea să mă mărit cu un băiat pe care-l cunosc de doi ani. Există vreo referire la căsătorii în zodiacul chinezesc? Eu sunt Dragon (Berbec), iar el este Maimuţă (Leu). Ce ne poţi spune despre o astfel de relaţie?"***

– Dragă Graţiela, există două semne anuale în zodiacul chinezesc care – spune tradiţia – aduc o viaţă tumultuoasă, plină de satisfacţii, dar şi de surprize neplăcute: Dragonul şi Şarpele. Anul în care te-ai născut tu a fost Maimuţă de Metal (1980) şi acesta contează în primul rând, şi apoi zodiile lunare şi orare. Între acest an al naşterii tale şi anul curent (de fapt între semnele lor) există armonie, dar nu „perfectă" – deci între Maimuţă (1980) şi Şarpe (2001). De asemenea, elementele lor au şi ele o relaţie bună (Metal cu Metal). Pe de altă parte, relaţiile Dragonului cu Maimuţa sunt excelente ca semne, dar controversate din punct de vedere al elementelor lor fundamentale, şi anume: Dragonul este semn de Lemn, iar Maimuţa semn de Metal. Tradiţia chinezească spune că relaţiile sunt foarte bune când predominant este Lemnul, şi foarte proaste când predominant este Metalul... Trage singură concluzia, în faţa deciziei pe care vreţi s-o luaţi împreună. Toate datele de mai sus sunt orientative. Ţine-mă la curent cu ceea ce aţi hotărât.

CLARISA N., Ploieşti: *„(...) De doi ani sunt îndrăgostită de un băiat, nu am nici un dubiu în privinţa asta. Numai că întâmplarea şi nu altceva a făcut să mă îndrăgostesc aproape la fel de mult de un altul, în vara asta. Situaţia mea e imposibilă, nu ştiu ce să fac, mă întâlnesc separat, dar chestia asta nu mai poate dura. Amândoi au devenit suspicioşi şi simt că risc să se îndepărteze de mine şi unul, şi celălalt. Mi-ar fi foarte greu să renunţ la vreunul din ei (...) Nu prea am cu cine să mă sfătuiesc, iar singură nu văd încă soluţia salvatoare. Săptămâna trecută mi-a spus o prietenă că în revista dumneavoastră există răspunsuri la astfel de probleme, privind compatibilităţile astrologice. Aşa că vă spun că eu sunt Scorpion, unul din băieţi este Fecioară, iar celălalt este Berbec. Ce părere aveţi, care mi s-ar potrivi mai bine, din acest punct de vedere?"*

– Dragă Clarisa, numai în pielea ta n-aş vrea să fiu – deşi aş dori să mai am o dată 17 ani. Ori ai un suflet prea generos, ori tu însăţi suferi de o oarecare instabilitate afectivă, ori ţi se potrivesc ambele interpretări. Dacă cele două „compartimente" din rezervorul tău de afectivitate nu se stingheresc reciproc, atunci eşti într-o mare dilemă. Şi s-ar putea ca numai timpul să te scoată la liman. Pe de altă parte, s-ar putea să apară o ruptură cu unul dintre ei, căci la vârsta asta imprevizibilul poate face legea. Eu zic să-ţi aduni gândurile, să devii cât se poate de lucidă câteva clipe, ore sau zile şi să decizi tu înaintea lor, adică să fii tu la cârma evenimentelor.

Din punct de vedere astrologic, Scorpionul este o zodie dificilă din punct de vedere sentimental. El poate trece de la o afecţiune vulcanică la o răceală de gheţar. Teoria spune că mai este şi răzbunător, dar şi foarte generos, într-un cuvânt este un om al extremelor. Însă este previzibil, dacă nu-l calci pe coadă, nu se repede la tine. Aceeaşi teorie mai spune că atunci când femeia este dominantă, compatibilitatea maximă se stabileşte între el (Scorpionul) şi Rac şi alt Scorpion, iar faţă de Fecioară există o incompatibilitate maximă. Cu Berbecul se stabilesc relaţii intermediare. Dacă tu te laşi dominată de un bărbat Berbec, relaţiile sunt tot de dulce indiferenţă. Dacă te laşi dominată de un bărbat din zodia Fecioarei, atunci relaţia este aproape de idealitate... Din această prezentare a „regulilor" compatibilităţilor astrologice clasice, reiese clar cu cine ar trebui să continui idila. Dar oare viaţa are legi atât de stricte? Dacă lucrurile ar sta atât de rigid, atunci femeile şi bărbaţii ar trebui să poarte pe piept câte o inscripţie cu zodia în care s-au născut, ca să ştie de cine să se ferească şi de cine să se apropie.

Pe de altă parte, trebuie să menţionez un superlativ al femeilor Scorpion: teoria afirmă că aceasta este cea mai adaptabilă dintre toate... Oricum, situaţiei tale nu te poţi adapta, trebuie schimbat ceva. Te rog să mă ţii la curent cu desfăşurarea lucrurilor.

RADU IANIERI

Dacă dragoste nu e...

Stimată redacţie,

Nu ştiu exact de ce vă scriu. În viaţa mea a intervenit o problemă pe care cred că am rezolvat-o cu brio. Sunt totuşi curioasă să cunosc opinia dv. Cu câteva luni în urmă mă aflam la capătul unei relaţii de prietenie cu un băiat care mi-a fost alături, şi la bine, şi la greu, timp de patru ani. Un tip drăguţ dar nu foarte arătos, în schimb foarte inteligent şi serios, student la engleză. Mă suporta aşa cum sunt şi nu mă plictiseam deloc cu el dar îndrăgostită nu cred că am fost şi nu prea simţeam o atracţie fizică aşa de mare încât să fac dragoste cu el deşi am stat multe nopţi împreună. Apoi am cunoscut un tip mai în vârstă de care însă m-am îndrăgostit tare de tot şi pentru care aş fi renunţat, fără să mai stau pe gânduri, la feciorie. Dar el nu s-a grăbit să facem acest pas, chestie care m-a incitat foarte tare. Am visat să mă căsătoresc cu el şi am început să ne facem planuri în acest sens. Părinţii n-au avut nimic împotrivă dar în urma unor discuţii mai serioase am înţeles (parcă era greu să înţelegi) că peste ani el va fi bătrân iar eu tânără. Aşa încât, cu multă delicateţe şi tact i-am mărturisit acest lucru. A fost de acord să ne despărţim. La puţin timp după, am cunoscut un băiat de vârsta mea (la o petrecere), o vedetă a cartierului, care pur şi simplu mi-a luat minţile. Niciodată n-am fost atrasă de cineva aşa de tare. Mă gândeam ce fericită aş fi în braţele lui, măcar o noapte după care, fie ce-o fi. Leo, aşa îl cheamă, mi-a spus după doar câteva zile: „Dacă vrei să rămânem împreună trebuie să faci dragoste cu mine." După care mi-a întors spatele. Fără să mă mai sune. Nu m-a şocat deloc propunerea lui, tupeul lui. Apoi m-am gândit bine, m-am consultat cu prietenii şi am hotărât să nu-i dau satisfacţie. Nu pentru că mi-ar fi fost teamă că va afla tot cartierul (avea obiceiul să se laude cu prăzile sale) sau că ar fi umblat şi cu alte fete, ci pur şi simplu pentru că instinctul mi-a dictat asta. Partea proastă e că suspin toată ziua şi toată noaptea după el. E primul băiat care m-a atras fizic sută la sută. Mă înnebuneşte gândul că nu voi mai întâlni un „super" de genul lui dar hotărârea mea e luată.

Anca, 20 de ani, Bucureşti

– Dacă Leo şi-ar fi dorit foarte mult să se apropie fizic de tine, ar fi trebuit să o facă mai întâi pe căile tradiţionale, dovedindu-ţi prietenia. Acest macho de cartier pare foarte nerăbdător să-şi completeze agenda cuceririlor, mizând pe o „terapie de şoc", pe o curtoazie ultimativă. Dragostea pentru el nu înseamnă decât joc, ambiţie, senzualitate. Există un gen de băieţi timizi, interiorizaţi, cu un impact nesemnificativ asupra fetelor, care îşi joacă ultima carte, atacând frontal, mecanic, vulgar chiar, ţinta vizată, încercând să-şi răzbune „infirmitatea". Mai există un gen de băieţi „agresivi", care se comportă natural, încercând să cenzureze reacţiile defensive ale victimei, să o stârnească, să o provoace. Uneori în spatele acestor teribilisme se ascunde o disponibilitate extraordinară pentru tandreţe, fidelitate... Din informaţiile tale sumare este greu să-l încadrăm pe Leo în aceste două tipologii. Avid de relaţii întâmplătoare, facile, sigure, Leo nu pare să-şi facă probleme legate de eventuale insuccese, jucând tare, încrezător în puterea sa de seducţie care se rezumă la aspectul fizic. Un individ mediocru, ratat în dimensiunea sa morală (cel puţin deocamdată). Cu timpul îşi va da probabil seama că va avea nevoie de o relaţie stabilă şi că va trebui să se schimbe. În ceea ce te priveşte ai făcut exact ce trebuia, refuzându-ţi o plăcere riscantă pe care ţi-o poţi procura într-o relaţie bazată, dincolo de pasiune, pe sentimente reciproce, pe tandreţe, comunicare.

*

Ca de obicei, îi invit pe tineri să-şi spună punctul de vedere în legătură cu povestea Ancăi.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

FIŢI ATENŢI LA...

Bolile cu transmitere sexuală

În România 73,7 la sută dintre tinerele cu vârste cuprinse între 19-24 ani sunt active din punct de vedere sexual iar 93 la sută dintre tinerii cu vârste cuprinse între 19-24 ani sunt activi sexual. Dintre aceştia, 18,6 la sută dintre tinere au avut doi sau mai mulţi parteneri sexuali iar 73,9 la sută dintre tineri au declarat că au avut trei sau mai multe partenere sexuale. Dacă adăugăm că recursul la prezervativ este redus în rândul lor, se deduce că riscul de a contacta o boală cu transmitere sexuală este foarte mare.

Dintre simptomele BTS enumerăm câteva:

– scurgeri vaginale diferite de cele obişnuite (mai abundente şi urât mirositoare)

– scurgeri la nivelul uretrei, la bărbaţi

– arsuri şi/sau înţepături în timpul urinării

– mâncărimi la nivelul organelor genitale sau al anusului

– apariţia unei erupţii la nivelul organelor genitale sau chiar pe întregul corp

– mărirea volumului ganglionilor inghinali (la nivelul articulaţiilor picioarelor)

(Informaţiile ne-au fost furnizate de Asociaţia română anti-sida)

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu (şef secţie), Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
•402001085030 ($) •402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
ION ŢUGUI
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU, DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Controverse cosmologice

Legile lui Einstein sub semnul întrebării

◆ Avem legi universale sau doar... regulamente locale? ◆ Strania creaţie a „habitatului cosmic" ◆ Depindem de echilibrul unor factori ◆ A existat un început? ◆ Legile actuale s-ar putea să fie valabile doar pentru Universul nostru şi nu pentru celelalte universuri.

Conferinţă la Cambridge.

Atunci când priveşti un film sau citeşti o carte SF, lucrurile sunt relativ simple: există o convenţie pe care ai acceptat-o şi la sfârşitul cărţii sau filmului... totul se termină. De cele mai multe ori nu te mai gândeşti la fanteziile autorului mai mult decât o oră sau două.

Ce ne facem însă când 30 dintre cei mai distinşi astronomi şi cosmologi contemporani fac o afirmaţie tranşantă: legile care, credem noi, guvernează Universul, inclusiv relativitatea einsteiniană, trebuie rescrise! De ce? În primul rând pentru că legile acestea s-ar putea să fie valabile doar pentru Universul nostru, şi nu şi pentru celelalte universuri a căror existenţă nu mai este în prezent pusă sub semnul întrebării.

„Devine din ce în ce mai probabil că regulile, despre care credeam că sunt fundamentale de-a lungul timpului şi spaţiului, să fie doar nişte regulamente, valabile numai în porţiunea care ne revine nouă." Aceste cuvinte aparţin nu unui mai însemnt sau mai puţin însemnat scriitor de anticipaţie, ci însuşi Astronomului Regal al Marii Britanii, Sir Martin Rees. „Creaţia începe să apară ca ceva chiar şi mai straniu decât ne-am imaginat", spune tot el în recenta sa carte „Habitatul nostru cosmic". Şi, profund preocupat de aceste lucruri, el convoacă, împreună cu celebrul Stephen Hawking, o... conferinţă privată. La Cambridge. Locul unde acum peste 300 de ani se publica prima teorie a Universului de către cel care, până la sosirea lui Einstein, a deţinut, practic necontestat, un fel de „exclusivitate" a cunoaşterii sale: Sir Isaac Newton.

Moştenirea lui Einstein contestată.

Ce ar trebui în fond „schimbat" la Einstein? În primul rând afirmaţia privind constanţa absolută a vitezei luminii în vid, celebrii 300000 km/sec. Aceasta pentru că cercetări actuale fac din ce în ce mai evident faptul că viteza luminii era MAI MARE în primele stadii ale evoluţiei Universului! Teoria Relativităţii a lui Einstein, unul din cele mai mari (dacă nu cel mai mare) triumfuri ale Cosmologiei secolului XX, descrie modul în care „comportarea" Universului este controlată de gravitaţie. Această concluzie, pentru care Einstein şi-a asumat într-un fel curajul de a o susţine, a fost în fond consecinţa enormului număr de observaţii, cercetări experimentale şi teoretice, care au reprezentat studiile privind originea şi evoluţia Universului, adică ceea ce constituie însuşi obiectul Cosmologiei. Care, în secolul pe care tocmai l-am încheiat, a beneficiat de contribuţia formidabilă a fizicienilor, doritori să „gândească ceea ce nu poate fi gândit" privind creaţia. Pentru Einstein însă exista un subiect şi

Una din nenumăratele galaxii ale Universului „nostru"

mai profund: a avut Dumnezeu vreo alegere? Cu alte cuvinte: ar fi putut legile fizicii, care guvernează Universul nostru format după Big Bang, să funcţioneze altfel?

Răspunsul lui Einstein a fost: NU. Dar s-a întâmplat un lucru: evoluţia fără precedent a tehnologiei de toate felurile şi chiar şi a Fizicii însăşi din ultima jumătate de secol a transformat Cosmologia dintr-o ştiinţă teoretică, în una practică. Impunând astfel re-examinarea concluziilor lui Einstein.

NOI, de la cele mai mărunte fire de praf, la Universul întreg, suntem jocul echilibrului între diferiţi factori cosmici. Unul dintre aceştia este nivelul de producere a energiei de către reacţiile de fuziune din stele, printre care şi Soarele: 0,7 la sută din masa de hidrogen dintr-o stea se transformă în energie, în... lumina stelară. O diferenţă infimă să fi existat şi nici noi, nici Universul nostru nu am mai fi existat. Sau, cel puţin, nu am mai fi fost aceiaşi.

Un început discutabil.

Aşa cum îl imaginăm şi îl înţelegem noi astăzi, Universul este „neted" – adică materia şi energia sunt distribuite uniform pe întinsul său. Dar nimic nu a impus o asemenea situaţie: teoretic vorbind, aceeaşi cantitate de materie ar fi putut fi cuprinsă în doar câteva găuri negre sau totul să fi fost doar un fel de strat subţire de vapori plutind... unde oare?

„Se poate ca legile care guvernează Universul să nu se schimbe, dar este o coincidenţă remarcabilă că ele sunt exact cele necesare pentru producerea vieţii", spune Martin Rees. Şi adaugă: „Pare prea simplu pentru a fi adevărat!"

Alternativa pe care el şi alţi cercetători o iau în consideraţie este ideea că Universul nostru este doar unul dintr-un număr infinit de universuri, în fiecare acţionând legi diferite ale naturii. Unele universuri ar fi formate doar din câteva găuri negre uriaşe; altele nu ar fi decât o masă uniformă de gaz îngheţat. Un... „MULTIVERS", de fapt, al cărui mod de funcţionare şi evoluţie rămâne încă neînţeles şi controversat. De exemplu, Hawking însuşi este în dezacord cu unii din colegii săi în ceea ce priveşte ideea unei întregi serii de Big Bang-uri, pe motiv că aceasta ar „extinde" totul într-un trecut infinit, excluzând astfel posibilitatea unui început. Sau dând o cu totul altă semnificaţie unor noţiuni cum ar fi „începutul" sau „sfârşitul".

SF în lumea marii ştiinţe? Sau pur şi simplu dovada clară că nici o fantezie nu depăşeşte în fond realitatea? Avem cu adevărat nevoie de un nou Einstein pentru a înţelege toate acestea? Oricum, DACĂ suntem tentaţi să ne gândim că un viitor „presărat" de multe, multe, universuri, asemenea celor imaginate de aceşti mari oameni de ştiinţă contemporani, va veni vreodată, nu noi vom fi „acolo" pentru a-l întâmpina...

MIHAELA DOROBANŢU

UNIVERSUL – o taină trăită

Din adâncimile de nepătruns ale lumii subcuantice până la marginile Universului – iată călătoria pe care ne-o propune o carte nou apărută în peisajul editorial românesc: UNIVERSUL FĂRĂ TAINE. O carte specială, rod al unei munci enorme, în care autorii, IOAN FARCAŞ şi ILIE GHEŢU, încearcă să interpreteze pentru noi diversitatea lumii şi să distingă în ea Adevărul.

Universul face parte din cele câteva – puţine – teme fundamentale care preocupă dintotdeauna atât omul ca simplă fiinţă, cât şi omul ca cercetător, indiferent de domeniul căruia i s-a dedicat. Universul se regăseşte ca obiect fundamental de cercetare atât în astronomie şi cosmologie, cât şi în fizică, în religiile lumii, în filosofie... După cum el este prezent în filme şi literatură de anticipaţie, în operele compozitorilor, în încercări picturale sau grafice dedicate aceluiaşi scop: a-l sesiza, a-l cuprinde, a-l oferi înapoi celorlalţi oameni în propria înţelegere a fiecăruia dintre cei care s-au oprit la cercetarea lui. Fiecare din aceste discipline omeneşti constituie, ca să împrumutăm un termen astronomic, o „fereastră" prin care putem privi spre el. Fiecare ne oferă... o parte a fotografiei finale. Întrebarea care apare este una simplă: vom avea vreodată acces la întreaga fotografie?

Asemenea „încercări" se întâlnesc în majoritatea ştiinţelor, dacă ar fi să ne gândim doar la „încăpăţânarea" cu care fizicienii caută să unifice cele patru forţe fundamentale ale Naturii pe care le cunoaştem astăzi: şi au reuşit să unifice trei dintre ele. O a patra continuă să reziste: gravitaţia – unul dintre „eroii principali" ai cărţii de faţă. Deoarece ea întovărăşeşte, am putea spune, soarta Universului, de vreme ce acesta, aşa cum îl „vedem" noi acum, urmează, conform „scenariului" tipic pentru celebra teorie a Big Bang-ului lui George Gamow, să evolueze spre un colaps gravitaţional final, o „cădere în sine însuşi spre o gaură neagră cuantică", aşa cum spun autorii cărţii, din care „să renască" printr-o nouă explozie, un nou Big-Bang.

Este însă total, sau măcar în mare parte, mulţumitoare imaginea unui Univers ciclic, oscilând pentru veşnicie între moarte şi renaştere? Putem „să ne facem" că nu ne gândim la originea şi motivaţia „primului" său început?

„Există taine pe care matematica nu le va descifra niciodată, oricât de mult s-ar strădui savanţii lumii de azi şi din viitor", spun Ioan Farcaş şi Ilie Gheţu în cartea lor. Adevărul, cu literă mare, pe care ni-l propun ei, este cel pe care l-am ştiut de fapt din totdeauna, dar l-am considerat a fi unul... paralel cu cel al performanţelor noastre raţionale: originea Divină a Universului. Prin reafirmarea acestui Adevăr ca o necesitate logică, impusă tocmai de contextul ştiinţific al realizărilor actuale ale omenirii, cartea al cărui titlu complet este *„Universul fără taine. Teoria şi Proiectul Farghet. Marea teorie unificată a Universului"*, reprezintă o lectură interesantă şi care nu doar să aducă informaţie în cantităţi suplimentare, ci să-l facă pe cititor să-şi pună noi întrebări. Referirile la Biblie şi comentarea textelor sacre este baza pe care multe dintre clarificările care ne-au lipsit până acum pot fi obţinute. În ceea ce îi priveşte pe cei doi autori, ei afirmă că tocmai acest lucru dovedeşte că au „descris ORIGINEA UNIVERSULUI cu exactitate şi «nepărtinire»". Nepărtinire este într-un fel cuvântul cheie, fiindcă ştiinţa nu este aşezată împotriva religiei, a credinţei, ci alături, „sub aspectul de necesitate a vieţii umane". Aşa cum încheie autorii textul principal al cărţii lor, „fiecare pas al ŞTIINŢEI în truda spre cunoaştere este de fapt o nouă apropiere de PUTEREA lui DUMNEZEU..." *(M.D.)*

OMUL – AL TREILEA CIMPANZEU?

Dacă se mai îndoia cineva de teoria darwiniană a originii omului, biologia moleculară modernă vine să arate cele mai bune dovezi despre apropierea noastră de maimuţe – după cum afirmă profesorul de fiziologie Jared Diamond, de la Universitatea California, SUA. El comentează cifre ce nu contenesc să ne uimească: doar cu 1,6 % diferă patrimoniul genetic al omului de cel al cimpanzeului obişnuit şi al cimpanzeului pigmen, bonobo. În comparaţie cu această realitate, cele două specii au în comun cu urangutanul (deci tot o maimuţă primată) numai 96% din ADN.

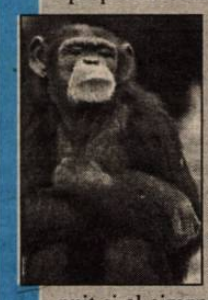

Se pare, aşadar, că evoluţia istorică reprezintă singurul temei al superiorităţii de care noi, oamenii, facem atâta caz. Deşi, la alte capitole, ne situăm undeva, la periferia lumii vii. În ciuda izbitoarei apropieri, omul efectuează numeroase experienţe de laborator pe cimpanzei. Pe de altă parte, omul este singurul animal de pe Pământ care îşi distruge semenii, dar şi ecosistemul în cadrul căruia el însuşi vieţuieşte; iar mijloacele tehnice moderne nu fac decât să accelereze acest proces. Concluzia este că, dacă vrem cu adevărat să cucerim statutul superior pe care ni l-am arogat, trebuie să învăţăm cu toţii să ne reconsiderăm atributele speciei şi să renunţăm la tot ce ne pune în pericol viitorul. Oare Adam şi Eva, victimele păcatului biblic, ce cale ar alege? *(A.N.P.)*

PORCUL TRANSGENIC ŞI XENOGREFELE

Firma britanică P.P.L. Therapeuticus a realizat primele 5 clone transgenice. Este vorba de naşterea unor purceluşi al căror patrimoniu genetic a fost modificat în vederea obţinerii de organe grefabile pe subiecţi umani. Deşi au fost concepute în aşa fel încât să nu fie respinse de organismul uman, xenografele ridică unele probleme greu de escamotat. Este vorba de genele unor viruşi care „dorm" în corpul animalului şi care în cazul unor grefe ar putea fi resuscitaţi. O mai bună cunoaştere a genomului mamiferelor ar putea permite depistarea acelor viruşi „adormiţi". Majoritatea cercetătorilor consideră totuşi că, cel puţin deocamdată, soluţia cea mai sigură constă în prelevarea de ţesuturi sau organe grefabile tot de la fiinţele umane. *(D.M.)*

TALAZURI COSMICE

Misiunea *Cluster II*, reprezentată de o mică flotilă spaţială – patru sateliţi dispuşi pe o orbită variind între 19000 şi 119000 km – a fost concepută pentru o acţiune mai puţin obişnuită: studierea „barierei" care protejează Terra de bombardamentele solare. Altfel spus, observă *in situ* efectele vânturilor solare (acele fluxuri de particule ejectate în permanenţă de astrul zilei) asupra zonei apropiate Pământului. Evoluţia sateliţilor de o parte şi de cealaltă a „magnetopauzei" (zona care mărgineşte „magnetosfera", unde se manifestă câmpul magnetic terestru) a oferit cercetătorilor posibilitatea să filmeze pentru prima dată în trei dimensiuni această barieră. Concluzia a fost că magnetopauza se află într-o continuă mişcare, deloc calmă. Furtunile solare îi imprimă o anumită deplasare, îi produce scobituri, ondulaţii şi un gen de talazuri largi de sute de kilometri. Iată aşadar un serios semnal de atenţionare legat nu numai de posibilele avarii produse sateliţilor şi sistemelor de comunicaţii terestre, ci şi adresat viitorilor navigatori spaţiali. *(A.N.P.)*

Un laser care ÎMBLÂNZEŞTE FULGERELE

În hangarele Universităţii din Berlin, o lumină albă, extrem de intensă, ţâşneşte în aer, între doi electrozi uriaşi aflaţi la patru metri distanţă unul de altul. Zgomotul care însoţeşte descărcarea electrică îi obligă pe observatori să-şi astupe urechile. Studiind imaginea acestui flash, cercetătorii au ajuns la concluzia că această experienţă ar putea fi utilă în manipularea fulgerelor. Scânteia care a declanşat flashul provine de la un laser cu o putere de un terawatt, adică 1000 de miliarde de waţi sau echivalentul a 1000 de centrale nucleare. Laserul a fost realizat de o echipă de ingineri franco-germani şi este cel mai puternic laser transportabil din lume. Nu într-o valiză, ci într-un conteiner de 6/2,5 metri, având o masă de 8 tone. De unde şi numele de Teramobil. Flash-ul produs de laser poate fi comparabil cu un filament electric efemer. După trecerea sa, se produce ionizarea aerului şi mediul devine conductor. În cazul unei furtuni cu fulgere, sarcinile electrice ale unui nor vor urma flash-ul produs de laser, făcându-le să cadă în locul dorit. Cu totul altfel decât se întâmplă în cazul descărcărilor electrice artificiale sau naturale când fulgerul îşi urmează propria sa cale. E suficient să trimiţi un fascicul laser spre un nor cumulos-nimbus ameninţător şi să instalezi un paratrăsnet pe traiectoria razei. O dată impulsionat de laser, fulgerul va urma linia indusă de fascicul până la paratrăsnet. În aparenţă simplă, această idee a anilor '70 a devenit accesibilă datorită recentelor experienţe ale Teramobilului, dar şi ale unor lasere de putere mai mică din SUA şi Japonia. Teramobil este şi un remarcabil detector de poluanţi atmosferici. Bazată pe acelaşi principiu de funcţionare al unui radar de lumină, tehnică utilizată de Teramobil, permite identificarea unui mare număr de poluanţi cum ar fi metanul sau compuşii organici volatili. Faţă de alte lasere, acesta are un câmp de frecvenţe mai larg permiţând reperarea dintr-o singură „lovitură" a unui mare număr de compuşi chimici. Teramobil ar putea fi şi protagonistul unui proiect futurist. Este vorba de crearea unei stele artificiale pe care astronomii le-ar putea folosi pentru etalonarea telescoapelor. Fasciculul laserului va atinge straturile atmosferice înalte unde, la sfârşitul cursei sale, va străluci ca o stea, perfect localizată. Un far ideal pentru astronomi.

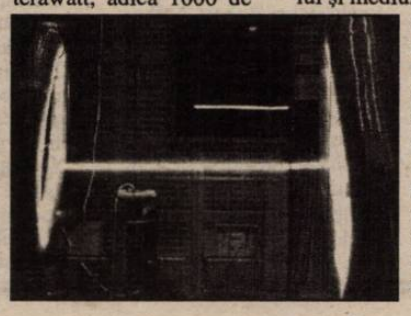

DORIN MĂRAN

Inexplicabilul de lângă noi

CULTURĂ ŞI RELIGIE

Problemele existenţiale au reacţii imediate, omul contemporan este mai revendicativ faţă de semenul său din trecut, aspiraţiile individuale devin mai repede azi colective, şi astfel tabloul neliniştii lumii arată imagini accelerate, imposibil de temperat. Neliniştile personale devin nelinişti ale istoriei. Omul cultural este din ce în ce mai capricios, iar damnarea, ca sentiment al frustrării, exclude spiritul catalizator, concentrarea opţiunilor pentru trăiri înalte, îndeobşte integrate naturii religioase a omului. S-a vorbit mult despre un iminent război al religiilor. Descrierea acestui potenţial front deschis s-a făcut cu ochii la acelaşi Dumnezeu al tuturor oamenilor, compartimentat în funcţie de interesele religioase ale fiecărui compartiment. Se pare că oamenii şi-l împart pe Dumnezeu convocându-l în scopuri părtinitoare când de o parte, când de alta. Divinitatea fragmentată este, din punct de vedere teologic tradiţional, o imprudenţă a gândirii culturale. Dumnezeu-Unic-Unul nu poate fi atras, ca idee mistică, în jocul unor interese, de fapt nici unui interes, deoarece este inacceptabilă ipoteza umanizării Divinităţii în raport cu legea sacră a îndumnezeirii omului...

În ultimul deceniu, într-o clipă din istoria contemporană, au apărut mii de sinoptice religioase, mii de doctrine ce se revendică de la Evanghelii sau de la învăţăturile biblice. Această euforie schismatică echivalează cu cea mai spectaculoasă distrucţie a echilibrului religios. Din punct de vedere politic, doctrinarismul religios diversificat subiectiv şi „revoluţionar" prepară psihologia confruntării. Mii de ideologii spirituale au început să funcţioneze având în subsidiar ideea de „corecţie" în chiar interiorul Cărţii Sfinte. S-a ajuns până la sugerarea unei noi religii, care îşi împrumută exerciţiul „canonic" de la suma ştiinţelor contemporane. O religie scientistă exclude meditaţia, interiorizarea, recunoaşterea intuitivă a puterii divine. Asistăm astfel la „confecţionarea" unei alte divinităţi, la profilul căreia iau parte elementele cosmice şi legile naturale ca manifestări ale unei forţe ce se identifică cu un savant universal care patronează un laborator expansionist şi infinit!

Nu ştim cât din aceste ideologii religioase au în ele un conţinut nu doar vulnerabil, ci chiar caricatural, dar vedem cu ochiul liber că se încearcă ruinarea altarelor clasice pentru a se construi în locul lor altele discutabile, în care e greu să recunoaştem revelaţiile dumnezeieşti. Lor le-a luat locul „revelaţia" omenească, ce încearcă să-l corecteze pe Dumnezeu. Aşa începe criza religiilor. Primul efect al acestei manifestări entropice este labilizarea naturii religioase şi subminarea la om a fibrei mistice...

Religiile fundamentale ale actualei civilizaţii sunt marcate de apariţia unor escrescenţe doctrinare care au o capacitate rapidă, de proliferare pentru că mai toate propun un nou umanism mai puţin dependent de rigorile religioase tradiţionale. Se vorbeşte şi se scrie enorm despre „Maestrul Iisus Christos" şi nu despre Mântuitorul Iisus din conştiinţa creştinilor; se vorbeşte despre un Dumnezeu care, în administrarea vieţii şi a Cosmosului, este „văzut" ambivalent, pe jumătate bun şi pe jumătate rău! Se neagă însemnele simbolice ale creştinătăţii şi se propun mantre şi simboluri noi, care ar conţine adevăratul har divin. În felul acesta logistica este evidentă, pentru că aceasta conduce mai întâi la confuzii şi imediat confuziilor li se cer opţiuni. De-a lungul a două milenii cultura a fost aproape de religie. Azi nu mai putem spune la fel. Nici liberii cugetători nu mai sunt chiar liberi iar cugetarea religioasă devine conflictuală şi recrutează fantezii spirituale puse la motorul care apare pe frontul religios. Dacă vrei să distrugi o religie, construieşte-i amendamentele conflictuale şi un cât mai dens plan de confuzii.

Religia a evoluat având aliat cultura. Azi confuzia religioasă nu mai are nevoie de sprijinul culturii pentru că mai puternice par doctrinele. Iar doctrinele nu pot sfârşi decât pe front!

ION ŢUGUI

Răpiţi de OZN-uri

CINEVA, DE ACOLO, DE SUS, VINDECĂ?

În multe cazuri cei răpiţi au sentimentul că au fost supuşi unor controale medicale, unor terapii şi nu de puţine ori cei în cauză chiar scapă de beteşuguri pe care le avuseseră înainte. Putem da câteva exemple în acest sens dintre cazurile examinate de Dr. Edith Fiore şi descrise în cartea ei *Encounters*.

Diane Tai, o brunetă graţioasă, trecută cu puţin de 40 de ani, suferise la şapte ani o operaţie pentru care a fost obligată să stea mai mult timp bandajată la ochi. Atunci a descoperit că putea vedea, chiar şi în felul acesta, lucrurile şi fiinţele din jurul ei, ca-şi când ar fi posedat un simţ suplimentar. *Diane Tai* suferea şi de atrofie musculară spinală, o boală genetică. Sora ei, care avusese aceeaşi suferinţă, a murit la vârsta de nouă ani şi nici ei nu i se dădeau şanse mai mari. Ea îşi amintea că fusese adusă pe o navă şi că se rugase de răpitorii ei s-o vindece. I s-a răspuns: *„noi veghem asupra copiilor noştri"*. Ulterior starea ei s-a stabilizat, iar medicii se minunau cum de mai este în viaţă şi cum de mai poate umbla.

Linda îşi amintea că i s-a deschis abdomenul şi un soi de aspirator a absorbit din zona stomacului o masă neagră de ţesuturi, despre care răpitorii i-au spus că era cancer. Apoi i se va înlătura şi un nodul din sân. Ulterior omuleţii o învaţă să-şi utilizeze forţele cu care a fost înzestrată, pentru a-şi vindeca semenii. *Linda* îşi va mai aminti că a asistat şi la vindecarea altor oameni culcaţi pe faimoasa „masă de operaţie" de pe navă. Unuia dintre aceştia i s-au aplicat fluxuri energetice, pentru a fi vindecat de un cancer; altuia pentru o tumoare pe creier. O fetiţă de cinci-şase ani primeşte o injecţie în zona stomacală pentru a fi scăpată de viermi intestinali. Urmează un bărbat corpolent de vreo patruzeci de ani căruia i se tratează umărul dizlocat, apoi un băiat de vreo cincisprezece ani, cu şoldul bolnav, pe care omuleţii încearcă să-l regenereze prin fluxuri energetice, activând creşterea celulelor. Sora Lindei, ***Sherry,*** a „visat", cu toate detaliile de rigoare, că a fost răpită şi operată. Poate era un cancer. În acest timp, ca printr-o experienţă extracorporală, se priveşte din înălţimea încăperii. Instrumentarul era mult diferit faţă de cel folosit într-o sală de operaţii pământeană. Şi Sherry îşi va aduce aminte că a văzut „în vis", în locul acela, mai multe persoane operate, poate chiar o sută, unele cu abdomenul sau cu coşul pieptului deschise, cu plămânii sau cu inima palpitând.

Ted a trăit şi el o experienţă extracorporală în timpul unei răpiri, asistând cum nişte aparate cu laser îi taie partea superioară a craniului, care este îndepărtată ca un capac, eliberând vederii creierul. Un bisturiu cu laser, din care iese o rază de lumină cât un fir de păianjen, îi transformă în cenuşă o mică porţiune (tumoare?) din creier, după care cenuşa este aspirată de un alt aparat. I se pune apoi la loc partea de craniu îndepărtată şi o cască *sudează* pur şi simplu totul la loc, fără urme, fără cicatrice. I se explică apoi că operaţia a fost necesară, altminteri viaţa i-ar fi fost în pericol, or cei care l-au răpit au nevoie de el în calitate de *contactat*. Şi ***James***, un medic de circa 35 de ani, îşi va aduce aminte că nişte creaturi verzi i-au făcut intervenţii chirurgicale în zona craniană (de pildă în nas sau în urechi), prima dintre ele la vârsta de şase ani. El îşi amintea de presiunea unei căşti care i-a fost pusă pe cap, de un obiect care i-a fost introdus în nas, cu ajutorul unei „andrele" prin care trecea un soi de energie, în sus, spre lobul frontal al creierului. Tot el va istorisi că a fost examinat de un *scanner* care arăta nu doar toate ţesuturile interne, ci şi căile *energetice*, evidenţiindu-le pe cele prea slabe, care trebuiau stimulate prin *frecvenţe selective*.

Şi *James* îşi amintea că a fost pus, cu o altă ocazie, să asiste la încercările disperate ale omuleţilor de a salva, fără succes, un bărbat muribund din cauza unei inflamaţii a ficatului. Muribundul a fost în cele din urmă trimis să-şi trăiască ultimele clipe la domiciliul său.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/41

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

INCONŞTIENTUL: rezervorul care ne completează cunoştinţele

Dacă rezumăm întâmplările care au marcat experienţa comună a prof. Servadio şi a subiectului său despre care discutăm, trebuie să precizăm un punct despre care subiectul în orice caz nu avea nici o cunoştinţă. Anume, deoarece în seara precedentă uneia din sesiunile de psihoterapie, prof. Servadio invitase la cină un coleg american, dr. L.E. şi pe soţia sa, aflaţi pentru doar două zile la Roma, el decide în ultimul moment să anuleze întâlnirea de a doua zi. Cum subiectul nu răspundea la telefon, o trimite pe bona sa să-l anunţe acest lucru, fiind pentru prima oară deci când subiectul făcea cunoştinţă cu bona! Şi totuşi, el o „văzuse" în vis înainte ca ea să apară!

Cu alte cuvinte, subiectul nu avea cum să ştie: a) că soţia profesorului avea să lipsească de acasă (ea decide inopinat să facă acest lucru;) b) că tot soţia avea să plece la mare pentru a petrece câteva zile într-o căsuţă pe malul mării); c) că în această casă avea să locuiască împreună cu fiica sa şi cu alte două fetiţe, în vârstă de opt ani şi de trei ani şi jumătate; d) că profesorul avea să „sufere" de pe urma faptului că trebuia să stea câteva zile singur, fără soţie, şi fără nimeni care să-l îngrijească; e) că acelaşi profesor avea să ofere invitaţilor săi un fel anume de spaghetti; f) că bona urma să intervină în întreaga poveste şi, în fine, g) că avea să ia în ultimul moment decizia de a amâna şedinţa de psihoterapie. Ei bine, după ce s-a gândit mult la cele întâmplate, profesorul Servadio a ajuns la concluzia că ultimele două puncte ţin mai curând de telepatie şi sunt încărcate cu elemente de precogniţie, totul fiind explicabil prin faptul că era plauzibil ca el să se fi gândit la toate acestea, împletind gândurile cu cele îndreptate spre pacientul al cărui caz îl preocupa!

Să acceptăm că toate aceste elemente ar fi fost cunoscute de pacient pe căi senzoriale normale. Ce s-ar fi întâmplat atunci? Psiho-dinamica visului şi-ar fi găsit justificarea sa totală. Totul ar fi fost ca şi cum, pe baza atât a unor întâmplări reale cât şi a reactivării schemelor de viaţă şi gândire din copilărie, pacientul s-ar fi plâns substituţilor părinţilor (şi în primul rând psihanalistului său!) de faptul că era neglijat, de lipsa afecţiunii mamei (al cărei echivalent era soţia psihanalistului), de faptul că era tratat ca un servitor (de ce altfel ar fi fost folosită bona, o femeie de serviciu deci, drept intermediar?)...

Pacientul însă NU ŞTIA TOATE ACESTEA! Cel puţin nu le ştia în mod conştient. Visul său capătă sens numai în cazul în care înţelegem că acest enorm rezervor, care este inconştientul nostru, devine disponibil pentru completarea cu materiale de natură extra-senzorială a cunoştinţelor pe care le avem, le-am obţinut, în mod conştient...

MIHAELA DOROBANŢU

Scepticism şi credulitate

Feriţi-vă de

LUNA NEAGRĂ!

De aproape patru secole, pentru astrologi Pământul are doi sateliţi naturali. Şi nu e de mirare, pentru cititorii destinului în astre orice este posibil, atunci când criteriile ştiinţifice se topesc sub dogoarea imaginaţiei lor neostenit de fecunde.

Doar prezenţa Lunii pe cerul nopţilor noastre devenise plictisitoare. Iar maestrul italian Riccioli a fost primul care ne-a alinat monotonia, „descoperind-o", în 1618, pe *Lilith*, a doua Lună, numită de el *Luna Neagră*. Era o minciună frumoasă, şi cum ne place uneori să fim traşi pe sfoară cu eleganţă, ideea a fost preluată de-a lungul veacurilor de prestigioşi astrologi precum Cassini (sec.XVIII), Sepharial şi Robert Ambelain (sec.XX). Şi cum un mincinos neconvingător se autodemască, noua vedetă trebuia înveşmântată în straie „ştiinţifice" pentru ca poetica ei prezenţă să fie persuasivă. Astfel, diafanei Lilith i s-a stabilit o perioadă de revoluţie de 177 de zile, iar influenţa ei asupra muritorilor se manifestă în viaţa sexuală şi intelectuală. I s-a stabilit exaltarea (calitate astrologică desemnând evoluţia pozitivă) în zodia Gemenilor, iar în cărţile de tarot are numărul XV, corespunzător Necuratului. Cu alte cuvinte, dacă în astrograma natală vi se ia în consideraţie Luna Neagră, ceva nu e în regulă cu destinul dv.

Doar atât? Nicidecum. Mai lipseau conotaţiile mitologice, fără de care o planetă este un simplu bolovan rătăcitor în Cosmos. Prompt, Lunii Negre i s-a asociat zeiţa romană a fecundităţii Pământului, Proserpina. Aceasta are malefica însuşire de a fi stăpână a lumii subterane trei anotimpuri pe an. Numai primăvara este prietenoasă cu truditorii ogoarelor, în restul timpului îşi arată colţii de dincolo de cortina tenebrelor...

Parte integrantă a filosofiei oculte, la capitolul „Dominarea viitorului", astrologia nu încetează să încerce să domolească revolta împotriva incertitudinii zilei de mâine. Paradoxul acestei pseudoştiinţe este că atunci când îşi abandonează exprimarea poetică şi vrea să devină precisă şi pragmatică, se acoperă de ridicol.

PAUL IOAN

Comerţ cu

POLUARE LA NIVEL PLANETAR

În avalanşa de promisiuni şi statistici de la începutul acestui secol se află un incredibil pariu cu blestemul actualei instabilităţi climatice a planetei, efectul de seră. Mai-marii industriilor poluatoare ale lumii, aglomeraţi în emisfera nordică şi reuniţi în tumultuoase conferinţe de profil (ultima desfăşurându-se la Haga anul trecut), s-au angajat într-un troc cu emisiile de bioxid de carbon. Nici Isaac Asimov nu şi-ar fi imaginat că „bucăţi de atmosferă curată" vor fi scoase la mezat. Cumpărătorul e cel vinovat de actuala intoxicare a aerului, iar vânzătorul e acela care nu poluează pentru că nu are un nivel de dezvoltare suficient de avansat.

Lecţia ploilor acide

Ideea „bonurilor de poluare" sau a comerţului cu aer curat este practicată cu succes în SUA, unde din 1990 se desfăşoară proiectul Clean Air Act, la nivel federal. Producerea energiei electrice cu ajutorul centralelor termice fiind vinovată de emiterea în atmosferă a bioxidului de sulf – care se reîntoarce pe Pământ sub forma ploilor acide – , în acest sector s-au declanşat schimburile de *credite de poluare*. Poluatorii trebuia (şi trebuie în continuare) ori să cumpere tone sau procente de aer curat de la nepoluatori, ori să investească în noi tehnologii de micşorare a emisiilor toxice.

Toate aceste schimburi se fac în limita unui plafon total de emisii. Mai pe şleau spus, dacă o centrală termică emite 100 de tone de bioxid de carbon şi o alta (aflată în altă zonă) numai 50, iar nivelul total admis este de 100 tone, prima centrală plăteşte echivalentul a 25 de tone gaze toxice (de exemplu) celei de-a doua, fără să-şi diminueze producţia de energie electrică. Dar legea americană este astfel concepută, încât este mai ieftin să-ţi reduci cantitatea de noxe, prin investiţii în tehnologii depoluante, decât să plăteşti „bonurile de poluare". Rezultatele au fost peste aşteptări. În prima fază a aplicării Legii Aerului Curat în SUA (1990-2000), emisiile au scăzut cu 30 la sută mai mult decât a fost prevăzut, iar pentru perioada 2001-2010 se estimează că acest ritm îmbucurător va continua. Dar această iniţiativă (care a cooptat peste 350 de întreprinderi) a fost dirijată în cadrul unei singure ţări, deci a existat o centralizare a tuturor datelor. Se poate face acest lucru la nivel planetar?

Efectul de seră încă se negociază

În esenţa lui, comerţul cu aer curat conţine o mare contradicţie: ţările dezvoltate nu renunţă cu nici un preţ la nivelul producţiei lor industriale (deci la profit) şi, implicit la nivelul de intoxicare a atmosferei. Neînţelegerile au ieşit flagrant la suprafaţă cu prilejul summitului de la Kyoto (1997) şi de la Haga (2000). Cine sunt cei care ar trebui să cumpere aer curat şi de la cine?

O statistică recentă pune în evidenţă emisiile de bioxid de carbon pe cap de locuitor, în diverse state. Pe primul loc se află SUA şi Canada, urmate de Australia, Japonia, fostele ţări ale URSS şi Europa în ansamblul ei. Cele mai nepoluante ţări sunt cele situate în Africa, urmând India, China, America Latină. Practic, emisfera nordică puternic dezvoltată ar trebui să apeleze la cumpărători din emisfera sudică sau din orice altă zonă cu emisii mai reduse de bioxid de carbon. Dar aici apare o altă divergenţă: ţările mai puţin evoluate din punct de vedere industrial tind să-şi dezvolte activităţile economice şi să nu mai vândă materie primă, ci produse înnobilate industrial. Or, cumpărarea de „bonuri de aer curat" le-ar frâna această tendinţă, căci le-ar obliga să rămână la un nivel de poluare redus...

Dilemele se ţin lanţ, însă, cu toate acestea, în anul 2010 se prevede o reducere a emisiilor a mult hulitului bioxid de carbon cu 5,2 la sută faţă de anul 1990. Va fi posibil aşa ceva? Ecologiştii susţin că ar fi posibil, însă consumul de combustibil fosil (cărbune, ţiţei etc.) nu pare să scadă prea mult. De ce? Pentru că producerea de energie nucleară se loveşte tot mai mult de problema depozitării securizate a deşeurilor radioactive.

Practic, contradicţiile se ţin lanţ iar atmosfera Pământului e tot mai îmbâcsită cu noxe, temperatura globală creşte inevitabil, anomaliile climatice au intrat într-o periculoasă normalitate. Iar comerţul cu aer curat rămâne, deocamdată, o chestiune pur teoretică la nivel mondial.

PAUL IOAN

Stephen Hawking avertizează:

Omul ar putea fi învins de

MAŞINILE INTELIGENTE

Celebrul matematician, fizician şi astronom britanic, actualul deţinător al catedrei lui Isaac Newton la Universitatea Cambridge; relansează spectaculos şi... într-un mod neaşteptat controversa privind manipulările genetice. Oamenii ar trebui să-şi schimbe ADN-ul prin modificări genetice, pentru a... ţine pasul cu progresele uluitoare şi extrem de rapide din inteligenţa artificială. Alternativa: maşinile inteligente construite chiar de noi vor prelua controlul şi vor conduce ele lumea!

Viaţa în era computerelor

Oamenii trebuie să facă ceva pentru a ţine pasul cu performanţele computerelor, care se dublează în fiecare lună! Altminteri, sistemele electronice vor deveni superioare sistemelor biologice.

Afirmaţia nu aparţine oricui, ci unuia dintre cei mai celebri oameni de ştiinţă ai secolului XX – Stephen Hawking. Condamnat la o paralizie aproape totală de o scleroză multiplă care s-a anunţat încă din anii studenţiei, funcţionând aproape exclusiv prin creierul său, profesorul Hawking militează în acelaşi timp pentru... *cyber-tehnologie*, adică, în exprimarea sa, „trebuie să dezvoltăm cât mai curând tehnologii care să facă posibilă o conexiune directă între creier şi calculator, astfel încât creierele artificiale să ajute inteligenţa umană, nu să o stopeze"! El relansează astfel într-un mod spectaculos îndelunga dezbatere privind ingineria genetică. Recomandarea lui Hawking este simplă: noi, oamenii, trebuie, să ne schimbăm ADN-ul prin modificări genetice, pentru a ţine pasul cu progresul tehnologiei computerelor şi a evita ca maşinile inteligente să „preia controlul" asupra lumii! De ce să ne modificăm ADN-ul? Pentru că dezvoltarea umană este lentă, mult mai lentă decât a computerelor, aşa că în curând vom rămâne, în mod fatal, în urma lor – aceasta este esenţa afirmaţiilor făcute de către Stephen Hawking într-un interviu acordat revistei germane „Focus" şi reluat în Marea Britanie de către „The Observer".

Omul viitorului va mai fi efectiv o fiinţă umană?

„Pericolul ca această inteligenţă a calculatoarelor să preia lumea este real", adaugă Hawking!

O competiţie inevitabilă?

Se va întâmpla oare cu adevărat acest lucru? Previziunea lui Karel Capek din R.U.R., piesa de teatru în care se „lansează" cuvântul „robot", au oare vreo şansă să devină realitate? Acolo, roboţii ajung, într-un fel, să realizeze tocmai această (aparentă, continuăm să apreciem noi) superioritate asupra oamenilor, punând stăpânire pe fabrică şi, implicit, pe tot ce se întâmplă împrejur. Aşa ceva să aibă în vedere Hawking? – el în.suşi dependent integral, să nu uităm, de un computer.

„Încearcă să conducă dezbaterea asupra ingineriei genetice într-o direcţie greşită", spune Sue Mayer, Director pentru politica de cercetare la cunoscuta companie Genewatch. Şi adaugă: „este naiv să ne gândim că ingineria genetică ne va ajuta să rămânem înaintea computerelor"...

Geniu şi Genetică

Evident că nimeni nu poate nici măcar în glumă să conteste nici geniul absolut al lui Hawking, nici importanţa fundamentală a Geneticii pentru viitorul nostru ca indivizi, ca societate, ca... ambient cosmic. Şi atunci când un asemenea om se hotărăşte să deschidă o discuţie asupra unui asemenea subiect, ea nu poate fi „expediată" cu uşurinţă.

O „manipulare cu bune intenţii a genelor umane", prin care oamenii ar putea „amplifica complexitatea ADN-ului cu care sunt născuţi, îmbunătăţind astfel indivizii" – iată „reţeta" sa. Un drum lung şi greu, drumul modificării genetice, este de acord Stephen Hawking, dar un drum pe care „trebuie să-l urmăm dacă dorim ca sistemele biologice să rămână superioare celor electronice".

Cyber-tehnologia al cărei avocat a devenit Hawking tentează mulţi oameni de ştiinţă, entuziasmaţi de uriaşele posibilităţi deschise de ingineria genetică şi de interacţiunea om-maşină, dar specialiştii în etică îndeamnă la mult mai multă grijă: chiar la nivel experimental lucrurile pot scăpa de sub control!

Iar gândul că, de fapt, un calculator „ştie" doar ceea ce omul a „pus" în el, se poate dovedi într-un viitor nu foarte îndepărtat, o iluzie extrem de periculoasă...

MIHAELA DOROBANŢU

Anatomia secundei

Eurocon 2001: ZIUA GENETICII

SF-iştii din România – dar şi din alte ţări europene – şi-au dat întâlnire, în august trecut, pe insuliţa numită *Atlantycron,* lângă vechea cetate Capidava, la numai 20 km de centrala nucleară de la Cernavodă (trecut şi prezent hi tech, împreună). Una din cele trei zile ale congresului european – EuroCon-ul, cum şi-l numesc SF-iştii – a fost rezervată unei discuţii despre genomul uman, harta ADN-ului, molecula vieţii, cea care se găseşte în fiecare celulă a viului. Au participat la această „zi a geneticii", ca invitaţi speciali, cunoscutul biolog britanic Jonathan Cowie şi geneticienii români Alexandru Ecovoiu şi C. Sava – şi ei au prezentat audienţei „fişa" pe care o aveţi mai jos, cu trei compartimente distincte, interesante, cred eu, pentru toată lumea. Deci...

Unele date esenţiale despre genomul uman

- Călugărul austriac Gregor Mendel descoperă existenţa genelor, descoperire pe care în 1866 nu o băga nimeni în seamă. Geniala observaţie este readusă în sfera interesului ştiinţific în 1900.
- Savanţii britanici Watson şi Crick descoperă ADN-ul, în aprilie 1953 (înainte de ora ceaiului).
- Mare parte (circa 83%) din harta genomului uman a fost publicată în februarie 2001 de către Trustul Wellcome din Marea Britanie, finanţat de către Celera Team din SUA.
- Genomului uman i-au trebuit 4 miliarde de ani să evolueze din bacteriile primordiale.
- Genomul uman conţine circa 35000 de gene (estimare aproximativă).
- Numărul de „biţi" de informaţie care alcătuiesc aceste gene cartate este de peste 2,6 miliarde. (Un volum de 200 de pagini, format de buzunar, conţine circa 500000 de caractere. Aşadar, genomul uman este echivalent cu circa 5000 de volume format de buzunar).
- Sunt codificate astfel circa 250000 de proteine disponibile – pentru cele 100 de milioane de celule ale unei fiinţe umane adulte.
- Câteva sute de gene sunt gene bacteriene.
- Musculiţa de fructe este alcătuită din 15000 de gene.
- 99% din genele umane sunt identice de la un individ la altul. (Diferenţele rasiale sunt marcate doar de câteva gene).
- Cimpanzeii au circa 99% din genele fiinţei umane.
- Genomul canin este într-o proporţie de 85% identic cu cel uman.

Întrebări cheie despre modificările suferite de animale şi plante:

- Care sunt argumentele pentru susţinerea producţiei de plante modificate genetic?
- Sunt oare necesare modificările genetice operate deja la unele specii de plante?
- Vor fi necesare, în viitor, modificările genetice asupra plantelor de cultură?
- Care sunt riscurile ecologice ale modificării genetice a plantelor şi animalelor?
- Ce riscuri există la consumul plantelor şi animalelor modificate genetic?
- Probleme cheie legate de modificările genetice ale fiinţei umane
- Ce este terapia genetică şi dacă este posibilă?
- Pot modificările genetice să mărească durata medie de viaţă a fiinţei umane?
- Dacă da, cât de mult?
- Oamenii modificaţi genetic vor fi tot fiinţe umane?
- Care sunt beneficiile sociale dar şi riscurile modificării genetice a fiinţei umane?
- Vom fi, oare, capabili să proiectăm fiinţe umane conform dorinţelor noastre?
- Care sunt problemele etice ale noii ştiinţe genetice?

...Cu o concluzie: cea mai „fierbinte ştiinţă a zilelor noastre, genetica, trebuie democratizată, explicată public, convinşi oamenii că cercetătorii în cromozomi şi gene sunt inginerii veacului al XXI-lea şi, probabil, ai veacurilor următoare. De aceea, analiza secundei, ca şi, cu siguranţă, alte pagini ale revistei noastre, vă vor semnala, adesea, că în atelierele Viului se lucrează furibund. Pentru binele oamenilor.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Poate cea mai frecventă boală ce se declanşează în copilăria mare – 8-12 ani – este aşa cunoscuta apendicită. Acută ori cronică, respectiva boală presupune inflamaţia apendicelui, acest organ de natură limfatică, cu lumen îngust şi înfundat, în care se pot localiza: microbi, resturi alimentare, paraziţi etc.

Congestia apendicelui se trece uşor cu vederea, la copilul mic şi detectarea se face doar în cazul când infecţia se extinde şi respectivul organ perforează.

Masa de puroi poate

APENDICITA

invada din apendice către cavitatea abdominală, declanşând atât de temuta peritonită.

Simptomul principal al bolii este durerea în fosa iliacă dreaptă, unde se află de regulă apendicele. Durerile sunt intense de la o oră la alta şi accentuate în timpul mersului. Tendinţa este ca bolnavul să îşi aplece trunchiul spre înainte parcă apărându-se iar atunci când stă culcat pe pat, îşi aduce piciorul drept, în unghi peste abdomen. La palparea zonei apendiculare, abdomenul poate fi moale, uşor relaxat dar, odată perforat apendicele, din contră, abdomenul devine dur şi dureros. Durerile sunt urmate de dificile stări de greaţă, vomă şi mai ales de instalarea febrei. Când temperatura creşte peste 39º C, categoric peritonita este pe cale să perforeze şi prezentarea la medic este de mare şi grabnică urgenţă.

Cu deosebită atenţie, medicul va hotărî intervenţia chirurgicală asupra apendicelui, dar numai după ce explorarea zonei va fi realizată minuţios. Nu orice durere localizată în fosa iliacă dreaptă duce neapărat la diagnosticul de apendicită. Examenul radiologic al organelor de vecinătate, unele tulburări gastro-duodenale, hepato-biliare ori intestinale, trebuie separate şi excluse din precizarea diagnosticului de apendicită.

Atunci când copilul se plânge de dureri abdominale repetate, când nu este încriminată o altă cauză, se presupune diagnosticul de apendicită, probele fiind coroborate şi cu alte investigaţii. Pe abdomenul copilului bolnav nu aplicaţi pungă cu gheaţă, nu-i puneţi comprese calde, nu-i faceţi masaj! Tratamentul este unic – îndepărtarea chirurgicală – şi cel care hotărăşte este numai medicul.

Dr. VALERIU MANTA

Indiscreţii

Emoţii princiare

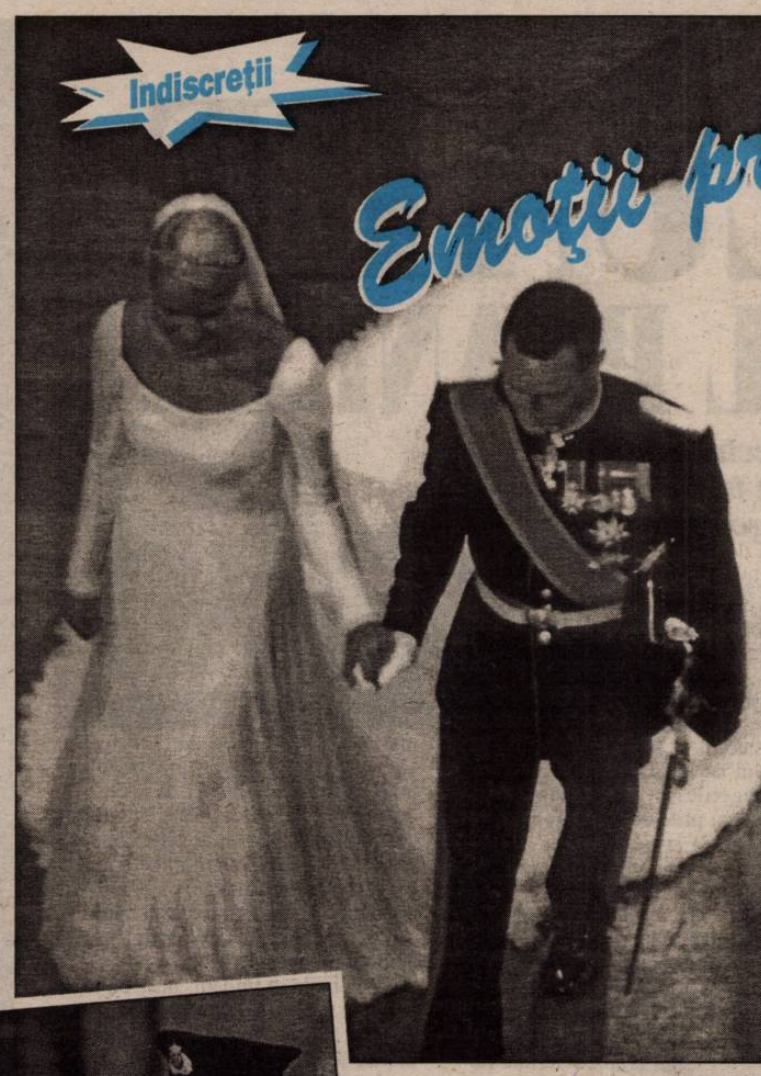

În prezenţa celor mai multe dintre capetele încoronate ale Europei, cu câteva săptămâni în urmă, prinţul Haakon al Norvegiei şi-a unit destinul cu Mette-Marit, viitoarea regină, ce a cucerit deja inima norvegienilor prin frumuseţe, naturaleţe şi simplitate. Dar ce înseamnă simplitate în acest caz? Tânăra mireasă şi-a dorit „o rochie de vis, simplă şi modernă", iar stilistul Ove Harder Finseth a realizat ceea ce vedeţi şi dv. în imaginile alăturate. Voalul, din tül de mătase măsoară 6 metri, iar trena pare „fără sfârşit", aşa cum şi-ar dori să fie iubirea tinerilor căsătoriţi.

Gastronomice

Continuând seria sfaturilor privind conservarea legumelor pentru iarnă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus, ne oferă alte amănunte.

GULIILE

Se aleg gulii proaspete şi foarte tinere, deoarece când sunt mai bătrâne devin mai aţoase. Se curăţă de coajă, se spală şi se taie în felii groase de 0,5 cm. Se opăresc timp de 8-10 minute, se scot, se lasă să se scurgă de apă şi apoi se aşază feliile unele peste altele, în borcane. Se umplu apoi borcanele cu apa în care fost opărite, atât cât să le acopere, lăsând un spaţiu de 1,5-2 cm până la marginea borcanului, pentru a avea loc să fiarbă. Se sterilizează 30-35 minute în prima zi şi 10 minute a doua zi. Guliile astfel conservate se folosesc la diferite mâncăruri cu sau fără carne.

DOVLECEII ÎN FLOARE

Se aleg dovlecei foarte tineri, sănătoşi şi mici, în aşa fel încât să încapă în picioare, în borcane de 1 kg, rămânând un spaţiu de 3-4 cm până la marginea borcanului. Se rad uşor îndepărtând numai pielita şi se opăresc 3-5 minute. Se scot, se lasă să se scurgă, se aşază în borcane, unul lângă altul şi se toarnă deasupra apa în care au fost opăriţi. Se sterilizează în prima zi 25-30 minute, iar a doua zi 10 minute. Din dovleceii astfel conservaţi se pot prepara sufleuri sau diferite mâncăruri.

PĂTLĂGELE ROŞII

Se aleg roşii mici, rotunde, cărnoase, proaspete şi foarte tari. Se curăţă de codiţe, se spală şi se aşază pe o sită ca să se scurgă bine de apă. Când s-au zvântat, se înţeapă cu o scobitoare, de 3-4 ori fiecare, pentru a le pătrunde saramura şi se aşază în borcane, cu grijă, fără a le îndesa. Se prepară o saramură dintr-o lingură rasă de sare la un litru de apă, se lasă să se răcească şi se toarnă peste roşii. Se sterilizează în prima zi 25 minute, iar a doua zi 10 minute.

ŢELINA

Se aleg rădăcinile de ţelină cu coajă netedă, fără prea multe rădăcini subţiri. Se curăţă de pământ şi de rădăcinile subţiri, apoi se spală în mai multe ape şi se rade coaja cu un cuţit. Se spală bine, se taie felii groase de 5-6 mm, care se opăresc 6-7 minute. Feliile se scot, se scurg de apă şi se aşază în borcane, unele peste altele. Se completează cu apa în care au fost opărite. Se sterilizează în prima zi 30-35 minute şi a doua zi 10 minute.

MORCOVII

Se aleg morcovii tineri, nu prea mari, proaspeţi şi foarte sănătoşi. Dacă sunt mai mici se lasă întregi. Când însă sunt mai mari, se taie în două. Se spală, se scurg de apă şi se opăresc 15 minute. Se aşază în borcane pe înălţime, unul lângă altul şi se completează cu apa în care au fost opăriţi. Se sterilizează în prima zi 40-45 minute şi a doua zi 15-20 minute.

Dosarele frumuseţii

Pielea are aceleaşi structuri şi funcţii atât la femeie cât şi la bărbat fiind compusă din epidermă, dermă şi hipoderm.

Părul şi glandele sebacee fac parte din epidermă pornind din dermă, formând aparatul pilo-sebaceu. Glandele sebacee secretă sebumul – substanţă complexă indispensabilă unui ph normal al pielii.

SEBUMUL în exces

Pielea are numeroase funcţii: barieră mecanică, organ tactil, prima barieră de apărare contra agenţilor exteriori (bacterii, viruşi, praf, alergeni etc.), rol fundamental în termoreglare.

Pielea este un organ care conţine numeroşi receptori hormonali, ea este hormono-sensibilă şi hormono-dependentă.

Când sebumul este secretat în exces pielea are de suferit: se îngroaşă, se perturbă toate funcţiile, apar punctele negre, chisturi sebacee, pustule etc. La primele semne trebuie luate măsuri de îngrijire specifice: igienă impecabilă, demachiere cu produse adecvate, pentru fiecare individualizat se recomandă unguente şi loţiuni. Alimentaţia trebuie orientată spre legume, fructe, carne slabă – fără dulciuri, grăsimi, excitante (cola, ciocolată).

Se doarme pe o pernă acoperită cu un tifon schimbat zilnic, nu se umblă pe faţă, o dată sau de două ori pe săptămână se foloseşte săpun special.

Tratamentul cosmetic se impune: prin metode specifice, produse naturale rezultate din combinaţia de produse apicole, plante şi fructe – eficienţa este maximă – secreţia sebacee se normalizează în doar câteva etape de tratament, neajunsurile pielii grase dispar printr-o echilibrare metabolică a funcţiilor pielii.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 39
Valabil până pe data de: 11 OCTOMBRIE 2001

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

REFLECŢII PSIHOLOGICE

Indiferent dacă mărturiseşte sau nu, ORICE FEMEIE TINDE SPRE UN MODEL IDEAL

Psihologul american doctorul Vermon Miles este de părere că fiecare femeie are o dorinţă ascunsă, aceea de a atinge un anumit model ideal, fizic şi spiritual. Pentru aceasta, femeia îşi alege un anumit model. Din acest punct de vedere psihologul american identifică modelul copilăros, sportiv, senzual, intelectual, feminist, sentimental sau tradiţional.

Femeia *copilăroasă* trăieşte cu capul în nori şi de cele mai multe ori este iraţională. Ea încearcă, în ciuda timpului ce trece, să rămână la o vârstă fragedă, „refuzând" să se maturizeze.

Modelul *sportiv* este dinamic, competitiv, dornic de a fi remarcat şi iubeşte natura. Acest gen ori se încrede mult în posibilităţile trupului ei şi prea puţin în inteligenţă, ori, dimpotrivă, e prea puţin sigură de fizicul ei şi simte nevoia de a-l ameliora.

Tipul *senzual* este mereu nemulţumit de sine, suferind de un sentiment de inferioritate în faţa altor femei. Are dificultăţi în sfera afectivă şi sexuală.

Femeia *intelectuală* are nevoie de autoafirmare şi vede în valorile intelectului un mijloc de eliberare dintr-o condiţie inferioară, la care, de cele mai multe ori este ţinută de bărbaţi. Dacă este ambiţioasă şi tenace ea înţelege uşor realitatea şi raporturile ei cu societatea. Dacă este o fire slabă ea nu va reuşi să se realizeze şi se consideră în permanenţă frustrată, nutrind invidie faţă de cei din jur.

Feminista are o mare dorinţă de libertate şi emancipare. Ea este curajoasă, inteligentă şi caută să scape de starea de inferioritate socială şi culturală.

La femeia *sentimentală* predomină afectivitatea. La ea personalitatea este dominată de emotivitate şi simte mereu dorinţa profundă de a fi iubită.

Ultimul model este al femeii *tradiţionale*, ce are o mentalitate ancorată la vechi scheme, ea neputându-se adapta la viaţa modernă. La acestea a contribuit un cadru colectiv dogmatic, care a suprimat personalitatea sau nu a lăsat-o să se dezvolte. Prin educaţie, acest tip de femeie poate să-şi remedieze lipsurile.

Iată acum părerea unor celebrităţi referitoare la aceste modele.

Michele Morgan a optat pentru genul de femeie intelectuală, deoarece, apreciază ea, acest gen ar fi mai sincer şi mai apropiat de natură.

Caroline de Monaco este de părere că femeia tradiţională, soţie şi mamă a unei familii numeroase, este cea mai potrivită, privită prin optica omului începutului de mileniu, dar cu o puternică amprentă modernă.

Jane Fonda crede că unica femeie care reuşeşte să-şi realizeze dorinţele şi ambiţiile în societate este cea sportivă, căci este mult mai uşor să-ţi atingi ţinta prin efort fizic decât printr-un proces intelectual. Sportiva se formează printr-o disciplină aplicată în toate. Tot acest model, după părerea starului, este capabil să rivalizeze în orice domeniu cu bărbatul.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Remedii naturale

INSUFICIENŢA CIRCULATORIE

Insuficienţa circulatorie se manifestă printr-un complex de simptome, printre care se numără stările de ameţeală, epuizare fizică şi psihică, greutate în respiraţie, palpitaţii, chiar dureri în zona cardiacă. Cauzele acestui tip de insuficienţă circulatorie sunt multiple, de multe ori fiind legate de hipotensiunea arterială. În această situaţie, ceaiurile de coada şoricelului sau de vâsc au un efect deosebit de eficient.

Reţeta nr.1 – Peste 3 linguriţe de coada şoricelului se toarnă 500 ml de apă clocotită şi se lasă să stea cinci minute. Se strecoară; se beau zilnic 3 căni de ceai cald.

Reţeta nr.2 – Peste 2 linguri de vâsc alb se toarnă o cană de apă rece şi se lasă să stea peste noapte. Dimineaţa, se bea soluţia obţinută, fără să fie încălzită. Tot dimineaţa de pregăteşte o nouă cantitate care se lasă până seara, când va fi băută tot rece.

IPOHONDRIE

Prin acest termen se înţelege fie o stare închipuită de boală, fie o perturbare a sănătăţii, perturbare ce poate fi de natură nevrotică, bolnavul trăind într-o stare permanentă de frică, convins că suferă de o boală grea. La bărbaţi sindromul debutează cel mai adesea în al patrulea deceniu de viaţă, iar la femei în al cincilea deceniu. Ceaiul folosit de medicina populară poate completa cu succes un eventual tratament prescris de medic.

Se foloseşte un amestec de plante, în cantităţi egale: rădăcini de valeriană, frunze de roiniţă, frunze de mentă, frunze de vârnanţ, rădăcini şi tulpini de cicoare. Din amestecul de plante se fierb 3 linguriţe cu 3 căni de apă, timp de 5-10 minute. Se strecoară. Se beau, în cursul zilei, 3 căni de ceai cald.

Acneea
un atac frontal

În perioada pubertăţii şi, uneori, şi în anii primei tinereţi sau chiar ai vârstelor mature, acneea este o prezenţă mai mult decât supărătoare. Mulţi semnatari ai scrisorilor sosite la redacţie se plâng exact din acest motiv. Care este cauza? Care sunt factorii care favorizează apariţia coşurilor? Cum se poate anihila acneea? Acestea sunt doar câteva dintre întrebările care aşteaptă un răspuns.

Explicaţia ştiinţifică

Pe scurt, acneea este consecinţa unei *hiperactivităţi* a glandelor sebacee. Glandele sebacee, întotdeauna prezente la baza unui fir de păr (fie el şi invizibil), au rolul de a secreta sebum (lipide) ce intră în alcătuirea unei pelicule hidrolipidice care protejează pielea împotriva agresiunilor chimice (o face etanşă), permiţându-i totodată să-şi păstreze supleţea. Aceste glande sunt repartizate în proporţie diferită pe întreaga suprafaţă a corpului, dar pe faţă numărul lor este foarte mare. Sub efectul hormonilor sexuali, în perioada pubertăţii, glandele sebacee produc un exces de sebum, care este evacuat spre exterior printr-un canal minuscul (de la baza firişorului de păr), altfel suficient de încăpător pentru a adăposti bacterii. Dacă bacteriile se multiplică, reuşesc să transforme un compus al sebumului în acid gras, iritant pentru piele. Totodată, la pubertate, stratul de la suprafaţa pielii se îngroaşă, devenind mai dur, mai rezistent; celulele care îl compun se multiplică foarte repede, se apropie între ele, împiedicând eliminarea celulelor moarte. Acelaşi lucru se întâmplă cu celulele de la baza fiecărui firişor de păr. Prinse în capcana sebumului, celulele moarte formează un fel de dopuri care astupă canalele de evacuare. Sebumul excedentar, nemaiputând fi evacuat, se adună sub piele, sub forma unor săculeţi, a unor bobiţe, formând aşa-numitele *comedoane închise*. De la caz la caz, acestea fie rămân sub piele (sub forma unor *puncte albe* sau *negre*), fie se elimină de la sine, în timp. Punctele negre conţin de obicei bacterii. Acestea pot apărea în număr mai restrâns în jurul vârstei de 10-12 ani şi pot atinge un maxim între 15 şi 20 de ani. Sub efectul unei cantităţi excesive de sebum, bacteriile cresc în dimensiune, se înmulţesc şi produc substanţe iritante care pot rupe săculeţul comedonului şi pot provoca infecţii. Astfel apar coşurile mari, roşii, dureroase, care supurează, denumite medical *pustule*.

Tratamente locale

Industria farmaceutică a elaborat o sumedenie de creme, geluri, loţiuni şi măşti împotriva acneei. În general, acţiunea acestora vizează eliminarea comedoanelor existente, încetinirea procesului de formare a punctelor negre, a pustulelor şi a microchisturilor de grăsime. Din nefericire, eficacitatea lor este extrem de variabilă, de la individ la individ. În cazul unora, un produs poate să dea rezultate spectaculoase, iar în cazul altora să se soldeze cu un total eşec. Totul depinde de reacţia pielii şi a organismului la una sau alta din substanţele de bază care intră în compoziţia produsului. De obicei, medicii dermatologi merg pe asocierea mai multor produse farmaceutice gata elaborate sau pe prescrierea de reţete de loţiuni sau creme care se prepară în farmacii. În funcţie de caz, medicii pot recomanda şi antibiotice (cu aplicaţie locală sau orală) pentru a elimina bacteriile. *Un efect antiseptic deosebit de eficient, dovedit în practică, îl au cremele sau măştile pe bază de argilă verde.*

Mai nou, un produs „de ultimă generaţie" în materie de eliminare a punctelor negre, este reprezentat de „timbrele" care se lipesc pe piele, deasupra coşurilor. După câteva minute, în care punctele aderă la plasture, „timbrul" se dezlipeşte. Punctele negre sunt astfel extrase, fără ca pielea din jur să fie traumatizată.

Tratamente generale

Există pilule contraceptive care, datorită substanţelor care intră în compoziţia lor, acţionează favorabil împotriva acneei. Modificând funcţia ovarului, aceste pilule reduc secreţia de hormon masculin, responsabil de producerea sebumului la nivelul pielii. Aceste pilule au însă dezavantajul favorizării unei uşoare creşteri în greutate. În schimb, celelalte pilule contraceptive, care nu influenţează silueta, nu sunt eficiente în cazul acneei.

Cercetări recente au pus în evidenţă capacitatea unei molecule (isotretinoina) de a stopa procesul acneic. Se estimează că rata reuşitei este de 80%, după un tratament de şase luni. Fiind un derivat al Vitaminei A, această substanţă acţionează asupra cantităţii de sebum produsă de glandele sebacee, având totodată capacitatea de a reduce procesul de hiperkeratinizare (închistare) şi de infecţie. S-a constatat că la sfârşitul primei luni de tratament acneea dă semne clare de intrare în recrudescenţă; coşurile roşii şi inflamate intră într-o fază de liniştire sau dispar, iar pielea îşi recapătă luminozitatea. După câteva luni, coşurile închistate se reduc şi ele ca dimensiune sau „se topesc". Acest tratament se practică însă numai la indicaţia medicului, după un complex examen de sănătate generală. Tratamentul are şi unele efecte secundare, de la uscarea exagerată a pielii până la apariţia de migrene sau, în cazul gravidelor, la riscul de a naşte un copil malformat.

7 factori favorizanţi ai acneei

1. Alimentaţia bogată în dulciuri şi grăsimi.
2. Stresul, anxietatea, depresia.
3. Expunerea la soare în exces. (Deşi într-o primă etapă pare să cureţe pielea de coşuri, după 3-4 săptămâni, favorizează o recrudescenţă mai puternică a acneei. Soarele îngroaşă pielea, conducând la retenţia de celule moarte).
4. Unele tipuri de celule anticoncepţionale.
5. Unele haine (cu textură dură, din fibre care nu lasă pielea să respire).
6. Produse cosmetice nepotrivite, respinse de organism.
7. Igienă deficitară.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

G. GRIGORESCU din Bucureşti. *Infecţia prostatei la adulţi tineri este de obicei o consecinţă a infecţiei canalului uretral (după un raport sexual, de exemplu) sau a unui focar de infecţie din organism (de exemplu, abces dentar, sinuzită*

PROSTATITA INFECŢIOASĂ

etc.). Boala care afectează în aceste situaţii prostata se numeşte prostatită. Simptomele care anunţă infecţia prostatei se manifestă sub formă acută: starea generală a organismului se alterează ca la o gripă (cu febră, frisoane, dureri musculare, dureri de cap), la care se asociază tulburări urinare, senzaţia de arsură pe canalul uretrei, nevoia frecventă de a urina, mergând până la declanşarea unui blocaj urinar care necesită spitalizare de urgenţă. Germenul care provoacă infecţia se depistează uşor la un examen de urină, iar tratamentul constă în administrarea unui antibiotic şi a unui anti-inflamator. Boala pare să se vindece imediat, dar întreruperea tratamentului este o mare greşeală pentru că prostata este un organ care se lasă mai greu penetrat de antibiotic. De obicei, se merge pe un tratament de mai lungă durată (până la 3-4 săptămâni), altfel există riscul recidivelor, care mai departe se pot transforma într-o prostatită cronică, al cărei tratament poate să impună intervenţie chirurgicală, cu scopul eliminării focarului infecţios. În schimb, dacă tratamentul este corect efectuat (cu antibioticul potrivit şi pe o durată de timp bine determinată) vindecarea totală este indubitabilă.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Tânjesc după o tandreţe aparte

– „Sunt o femeie de 35 ani. Am fost căsătorită şi am divorţat pentru că am simţit întotdeauna că iubesc femeile, FEMEIA." „Găseşti foarte rar la un bărbat tandreţea după care tânjesc femeile, mângâierile pe care şi le pot da. Bărbaţii sunt mai preocupaţi de carieră, de bani şi uită să le ia soţiilor lor o floare de ziua lor. Între două femei nu se întâmplă niciodată aşa. Îmi place în primul rând să simt femeia lângă mine, să o alint, să îi înţeleg sufletul şi de-abia apoi pot face şi dragoste cu ea. Nu sex." „Oare e o boală faptul că nu mă simt bine decât cu o femeie?"

– Dragă C., nu cred în etichete de genul „boală", pentru că fiecare suferinţă, fiecare abatere de la „normal" (în sensul statistic) ascunde o istorie personală, un drum parcurs cu greu în viaţă, din copilărie şi până în prezent. Din scrisoarea ta răzbate până la mine un dor de relaţia maternă, în care dăruirea mamei pentru copilul ei este aproape totală – sau ar trebui să fie aşa. O mamă ar trebui să poată să-şi înţeleagă copilul, să-l mângâie, să-l alinte atunci când acesta are nevoie, să vină în întâmpinarea nevoilor lui cu tandreţe. Pentru o mamă cel mai important lucru ar trebui să fie copilul ei, fericirea lui. Din păcate, nu toate mamele sunt capabile de asemenea sentimente şi manifestări, poate pentru că nu au maturitatea necesară, poate pentru că nici ele la rândul lor nu au avut aşa ceva de la mama lor şi, atunci, de unde să ştie ce şi cum să dea? Cumva cred că nici tu nu ai primit în copilărie ce aveai nevoie sau mai bine zis cât aveai nevoie – astea sunt oricum nişte noţiuni foarte relative şi individualizate. Cred că tu cauţi acum la iubitele tale dragostea mamei tale la care încă tânjeşti şi îţi doreşti, în acelaşi timp, să le dai şi tu lor o asemenea dragoste, să fii pentru ele o mamă mai bună decât ai avut tu.

Bărbaţii, e adevărat, sunt altfel. Ei nu au aceste sentimente materne. Înzestrarea lor genetică este pentru alte scopuri, în special supravieţuirea lor şi a familiei. Şi ei protejează, dar altfel, mai „putemic", nu atât de sensibil ca o femeie. Pentru ei cred că mai important este „a fi sau a nu fi" şi mai puţin „cum" sau ce se întâmplă în sufletul celor de lângă ei. Ei înşişi învaţă să nu ţină cont atât de mult de sensibilităţi, pentru a intra în rândul celorlalţi bărbaţi. Există, bineînţeles variaţii în funcţie de educaţia şi viaţa pe care a avut-o fiecare, dar tendinţele există în general. De aceea tu nu ai nevoie de ceea ce îţi pot ei oferi, pentru că nu ai luat încă destul de la „mama".

Sunt puţini oameni suficient de maturi din punct de vedere emoţional care să aibă un traseu al vieţii „normal", ca la carte. Asta nu înseamnă că ceilalţi sunt toţi anormali sau bolnavi. Înseamnă doar că fiecare are suferinţa proprie pe care şi-o conştientizează sau nu, în funcţie de cât de adâncă este sau de cât de capabil este individul respectiv de a se automatiza. Pentru asta există specialişti pentru a-l ajuta pe fiecare om care are o problemă, o suferinţă să o înţeleagă şi să o depăşească.

MIHAELA DOROBANŢU

Probleme „minore" necazuri majore

EXTRASISTOLELE anunţă o boală serioasă?

Înainte de a căuta răspunsul la întrebarea din titlu, ar trebui să ştim ce sunt şi ce semnificaţie au extrasistolele. Cardiologii consideră extrasistolele cea mai comună aritmie, adică cea mai banală ieşire a inimii din ritmul corect, normal al bătăilor sale. Mai exact? În mod normal, inima bate regulat. Se întâmplă chiar ca bătăile să se producă la intervale mai mici, când ritmul inimii este mai accelerat, sau mai mari, când ritmul inimii se răreşte, dar cadenţa se păstrează în ambele cazuri, deci cordul funcţionează „fără reproş". În schimb, când o bătaie intervine anormal de precoce în raport cu cea anterioară şi când este urmată de o pauză anormal de lungă, după care ritmul corect al inimii se restabileşte, avem de-a face cu o extrasistolă. Persoana în cauză simte o bătaie neregulată a inimii, dar, mai frecvent, percepe pauza neobişnuit de lungă ca pe o încetare a activităţii inimii, ceea ce-i induce o senzaţie neliniştitoare. Sunt numeroase cazurile în care extrasistolele nu sunt sesizate deloc de pacient, ele fiind descoperite doar la un control cardiologic. Deşi până în acel moment individul nu le percepea, odată informat de prezenţa lor, intră în panică, îşi concentrează mereu atenţia asupra ritmului bătăilor inimii şi, fie că acum simte extrasistolele, fie că nu, sentimentul de teamă se accentuează şi acesta, la rândul lui, generează alte extrasistole...

De cele mai multe ori, extrasistolele apar pe un cord sănătos, sub influenţa unor stări de tensiune nervoasă deosebită, a excesului de tutun, cafea sau alcool, a oboselii generate de stress. În aceste condiţii, renunţarea la factorii iritanţi (ţigări, cafea, alcool), practicarea unor activităţi fizice puţin solicitante şi în aer liber (plimbări, alergări, grădinărit etc.) şi stabilirea unui program care să respecte orele de odihnă sunt măsurile cele mai eficiente pentru dispariţia extrasistolelor.

Dar, extrasistolele pot semnala şi un deficit de magneziu în organism, deci pot anunţa o boală care urmează să se instaleze dacă persistă cauza. Ele apar de obicei la începutul unei hipertensiuni arteriale. Şi, nu în ultimul rând, extrasistolele sunt un simptom frecvent al oricărei boli de inimă. Ideal este ca, pentru clarificarea mecanismului lor şi, mai ales, pentru a depista din timp dacă există o boală cardiacă de fond, la apariţia extrasistolelor repetate să fie consultat un medic cardiolog. Un examen clinic şi electrocardiografic reprezintă metoda cea mai potrivită pentru evaluarea extrasistolelor.

CREIERUL, CONTINENT NECUNOSCUT

Schizofrenie și artă

Tratatele de psihiatrie arată că această boală gravă, care denunță o funcționare cerebrală anormală, este o psihoză care intervine în special la adultul tânăr și se manifestă prin „disociere mentală, discordanță afectivă și incoerență în orice activitate". Cei atinși de această maladie au tendința de a rupe contactul cu lumea exterioară, adică au o tendință autistă. Însuși termenul de schizofrenie provine de la cuvintele grecești schizein=a despica și fren=spirit.

Deși una din manifestările acestei boli este delirul generator de iluzii și halucinații, de degradarea intelectului, mai multe studii publicate de specialiști în domeniu arată că există o formă de exprimare a sensibilității alterate a schizofrenicului prin artă. Deși divergențele în privința nevoii de exteriorizare prin imagini (sau sunete emise la diverse instrumente muzicale, fenomen mai rar) sunt permanentizate de la începutul secolului XX, dr. Gérard Bariniaque (Franța) arată într-un studiu recent că alunecarea spre izolare totală de lumea exterioară (inclusiv absența comunicării elementare cu familia) își găsește o supapă în artă. Astfel, unii pacienți de la o clinică pariziană au reușit să accentueze efectul pozitiv al medicamentației de profil (neuroleptice) prin desene și chiar picturi profane. Statistica efectuată pentru perioada 1950-1990 arată că pacienții cu cele mai dese halucinații sunt cei mai predispuși să se manifeste printr-o comunicare de natură artistică. Un exemplu celebru în acest sens este cel al pictorului și poetului suedez Adolf Wölfli, care avea halucinații vizuale și auditive. El fusese internat în urma mai multor tentative de viol asupra unor minore. Lucrarea cea mai remarcabilă și-a intitulat-o „Sfânta Treime din marele oraș al sfântului cântăreț Adolf". Aici sunt prezente în plan central trei personaje cu fizionomie identică, având aureole sub formă de coroane și cruci. Perimetrul desenului (făcut în culori în care predomină rubiniul) are o bordură de tipul unui șirag de mărgele, iar chenarul este format din portative pline cu note muzicale fără coerență melodică... Marea enigmă a acestei capodopere a unui schizofrenic diagnosticat ca atare este cum de a reușit Wölfli să adune toate elementele acestei compoziții într-un mod atât de lucid, demonstrând că a rămas, totuși, un om inteligent care poate să-și controleze în bună măsură trăirile interioare.

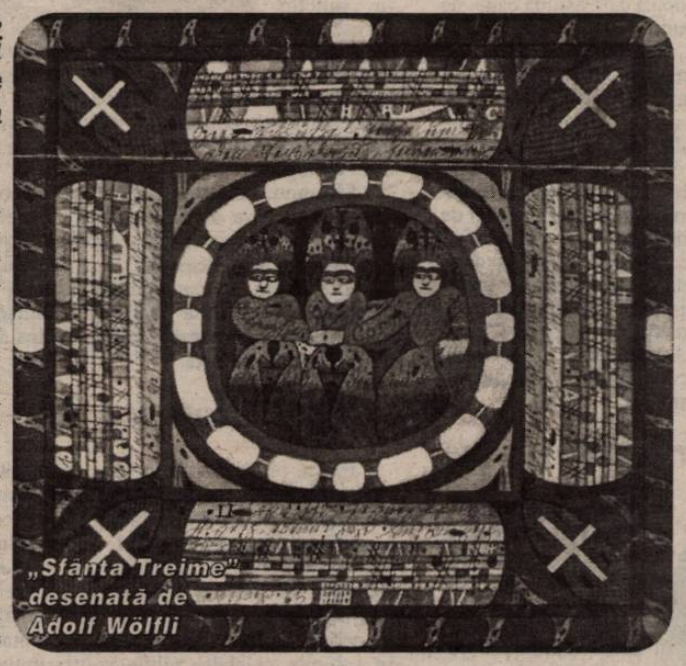
„Sfânta Treime" desenată de Adolf Wölfli

Tulburările biochimice ale creierului sunt imprevizibile. Secrețiile neuronale normale de neuromediatori – în special dopamina – sunt afectate de adevărate intoxicații cu diverși produși, dintre care cel mai cunoscut este adrenalina. Pe de altă parte, însăși geometria creierului are caracteristici aparte: s-a constatat o creștere a unor ventricule cerebrale și o atrofiere a hipocampului. Acestor date morfologice li se alătură cauze de ordin genetic și psihanalitic. Dacă geneticienii au constatat anomalii ale cromozomilor 6, 8 și 22, psihanaliștii remarcă o fragilitate nervoasă datorată unor dificultăți afective manifestate în prima copilărie (0-2 ani) între mamă și copil... Oricare ar fi adevărul științific, exprimările artistice ale schizofrenicilor denotă nevoia unui contact emoțional cu realitatea pe care au părăsit-o fără voia lor.

UNICATE ZOOLOGICE

Peștele cu periscop

Numai în Marea Roșie trăiește o specie controversată de pește (Xyrichtys niger), care prezintă deasupra capului o ciudată excrescență numită oarecum impropriu periscop. La ce ar putea folosi această „malformație", căci natura nu greșește niciodată?

Multă vreme nu s-a putut da nici o explicație plauzibilă. Impozanta creastă face această specie rarisimă vulnerabilă prădătorilor, prin faptul că poate fi reperată ușor. Dar studiindu-i comportamentul, în captivitate, secretul a fost deconspirat. Bizara creatură se îngroapă în nisip, iar periscopul rămâne afară; acesta reușește să simtă cele mai mici vibrații ale apei, cu ajutorul unor senzori multipli existenți pe toată suprafața lui. Însă rămâne o enigmă: cum de știe acest personaj exotic dacă vibrațiile respective sunt produse de o posibilă victimă a lui sau de un dușman?

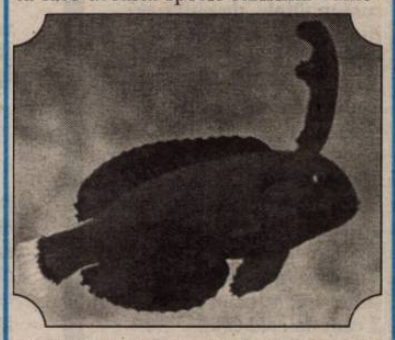

LEGENDE CARE FAC ISTORIE

Poate fi ROMULUS detronat?

Încă nici un oraș al lumii nu se împletesc mai fascinant miturile și adevărurile istorice așa cum se întâmplă cu Roma. Disputa în jurul răspunsului la întrebarea : cine a fondat Cetatea Eternă, etruscii sau romanii?, polarizează cercetătorii de multe decenii.

Adepții ipotezei etrusce susțin că însuși numele Romulus ar avea o origine etruscă, provenind fie de la *rome* (adică putere), fie de la *ruma* (adică sân, cu sensul de cel care conferă putere). Acești termeni etrusci au fost găsiți pe o stelă, printre ruinele unui sanctuar dedicat zeului Vulcan, unde fusese sacrificat un vultur în memoria lui Romulus. Mai mult, fondarea Romei nu ar fi fost începută în anul 753 î.Ch., ci mai înainte, de către aceiași etrusci.

Argumentele în acest sens sunt oferite de excelentele cunoștințe de urbanism ale înaintașilor romanilor. Pentru a se apăra de invazia acestora, regii etrusci ar fi ordonat amenajarea unei aglomerări urbane fortificate în jurul colinei Palatin, prin asanarea terenurilor mlăștinoase aflate între celelalte șase coline. Poziția viitoarei Rome nu fusese aleasă întâmplător. Viitoarea urbe se afla la intersecția drumurilor comerciale ale grecilor și pe acolo se făcea legătura între traseele care uneau Marea Tireniană de Marea Adriatică. Arheologii au găsit chiar locul unde urma să fie construit viitorul Forum. Cu alte cuvinte, romanii au desăvârșit construcțiile începute de etrusci, după ce au cucerit întreg Latium.

Care este adevărul științific? Legenda cu cei doi orfani alăptați de lupoaică pălește în fața unor certitudini. Printre acestea se află zidurile de apărare durate înainte de secolul VIII î.Ch. și canalele de scurgeri reziduale ale așezărilor urbane respective... Și totuși, Troia a existat, deci a existat și Enea, iar Romulus și Remus au fost fiii uneia din descendentele sale, Rhea Silvia. Aceasta nu putea avea copii și a comis afrontul de a se prezenta vestalelor, nerespectând principiul castității. Zeul Marte s-a supărat pe ea și a lăsat-o însărcinată. Amulius, soțul ei, a aruncat pruncii Romulus și Remus în Tibru... Parcă mai frumoasă e legenda decât „răceala" descoperirilor arheologice!

PALEOANTROPOLOGIE

CANIBALISM ANCESTRAL în America de Nord

Pe șantierul arheologic din zona localității Cowboy-Wash (statul american Colorado) au fost descoperite urme certe care atestă antropofagia unor comunități de amerindieni („Pueblos") trăitori aici în secolul XII. Bioanaliza excrementelor umane a confirmat faptul că fusese ingerată carne umană. Proteina incriminatoare este mioglobina, prezentă în mușchiul inimii.

Este o dovadă incontestabilă a faptului că, în lungile perioade de secetă, se practica, în disperare de cauză, canibalismul. Paleoantropologii susțin însă că recurgerea la acest mod de alimentație era ocazională, necaracterizând stilul de viață obișnuit al amerindienilor. Primele suspiciuni în acest sens datează de la sfârșitul secolului XV. În jurnalul său, Cristofor Columb descria (în 1493) casele băștinașilor din insula caraibiană Guadelupe, afirmând că văzuse depozite de cranii umane. Cu toate acestea, însuși descoperitorul Americii se îndoia de faptul că respectivii localnici ar fi canibali, întrucât modul lor de viață era unul pașnic, dar nu-și putea explica prezența acelor rămășițe umane. Cu prilejul acelor relatări s-a răspândit în Europa termenul spaniol de canibal (mâncător de oameni), care provine de la deformarea cuvântului *caraib* (locuitor din zona Mării Caraibilor).

Cercetătorii de la Universitatea Colorado (care au descoperit dovezile canibalismului) coroborează datele oferite de analizele biochimice cu faptul că gradul de civilizație al triburilor amerindiene din America de Nord era mai scăzut decât cel al comunităților și popoarelor din America Centrală și de Sud. Cu toată cruzimea unor obiceiuri ale aztecilor sau ale toltecilor (sacrificii umane prin cădere de la mare înălțime, smulgerea inimii din pieptul condamnatului încă viu etc.), antropofagia nu caracteriza aceste etnii.

TRIBURI PRIMITIVE ÎN ERA COSMICĂ

Războinicii de sacrificiu

Unul din cele mai stranii triburi din Papua-Noua Guinee, Gima-Saya (în traducere desfășurată „Soarele care ocrotește bambusul") numără aproximativ două mii de persoane și trăiește în junglă, într-un stadiu de civilizație apropiat epocii de piatră. Deși față de alte comunități Gima-Saya este relativ pașnic (doar intrușii în regiunea lor de vânătoare sunt uciși pe loc, fără a se declara dușman întreg tribul din care provin aceștia), în interiorul acestui trib se petrec lucruri incredibile din punct de vedere al violenței față de propriii urmași.

Festivități cu morți și răniți

Cea mai spectaculoasă și dramatică atitudine a lui Gima-Saya este cea din timpul manifestărilor dedicate unui zeu ancestral al războiului, numit Nuru („Întuneric"). Antropologii care s-au aventurat în mijlocul acestui trib au constatat cu stupoare că pur și simplu băieții între 10 și 14 ani sunt selecționați după criteriul apartenenței familiale și puși să se lupte între ei, dar nu oricum, ci pe viață și pe moarte!

După o pregătire de câteva luni, cele două „armate" – numite Gima-Nuru și alcătuite din 20-25 de copii – sunt așteptate de un public avid de violență, din care fac parte înseși mamele imberbilor combatanți. Armele folosite sunt sulițele și arcurile cu săgeți, toate confecționate din tulpini de bambus. Nimeni nu are voie să menajeze pe nimeni, rămân în viață cei mai curajoși și mai abili în arta uciderii adversarului. Cele două tabere sunt antrenate de bărbați care au trecut prin astfel de încercări extrem de dure și care, evident, au supraviețuit. Câmpul de luptă este împărțit pe „specialități". Pe un teren defrișat, la o depărtare de 30-40 de pași, se confruntă arcașii – care nu au nici o modalitate de a se feri de săgețile ucigașe. „Proba" se termină după ce toate cele 10-12 săgeți ale fiecărui luptător au fost trase. Apoi intră în morbidul joc echipele de sulițași, care se războiesc corp la corp... De obicei, dintr-un total de 40-50 de băieți, la fiecare astfel de festivitate anuală mor 10-15.

Băieți de 10-14 ani antrenându-se pentru sângeroasa confruntare

Și mai surprinzătoare este atitudinea membrilor familiilor celor decedați „în joacă". Nu există nici urmă de regret, dimpotrivă. Corpurile neînsufletite sunt așezate pe altare făcute numai din bambus și arse. Este ofranda adusă lui Nuru pentru protecția acordată de acesta tribului. Armele defuncților sunt păstrate la loc de cinste în colibe special amenajate, unde un fel de vrăjitor-vindecător face rugăciuni periodice. Antropologii au aflat de la cei vârstnici că într-un an nu a fost celebrat zeul Nuru, din cauza unor puternice intemperii care s-au abătut asupra insulei toată luna octombrie (perioada desfășurării ceremoniei). Coincidența a făcut ca ulterior să se abată asupra tribului o maladie digestivă care a făcut numeroase victime. Iar faptul a fost interpretat ca fiind o pedeapsă din partea sumbrului Nuru...

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆...titlul de padișah dat monarhului din unele țări din Orientul Apropiat și Mijlociu a apărut pentru prima oară în Persia? În limba persană „pad" înseamnă „protector" iar „shah" – rege.

◆...opalul este un bioxid hidratat de siliciu amorf natural? Având aspect

transparent sau uniform colorat este folosit ca piatră de podoabă.

◆...fusarul este un pește cu corpul în formă de fus, de culoare galben-castanie, cu 4-5 dungi transversale de culoare închisă? Răspândit în râurile din regiunile de coline și Dunărea de jos, nu prezintă valoare economică deosebită.

◆...orașul Toledo din partea centrală a Spaniei este situat pe valea fluviului Tojo, într-o regiune istorică vestită, Castilia Nouă? A fost capitală a regatului vizigoților între 567-711, a cunoscut patru secole de dominație maură și de mare înflorire, iar din 1085, după recucerirea lui de către regele Alfons al VI-lea, a fost capitala regatului castilian.

◆...razachia este un soi românesc de viță de vie? Are boabe uniforme albe sau roșii și prezintă interes pentru lucrările de selecție.

◆...leviathanul este un monstru marin fabulos care apare în Biblie? Despre el se vorbește în Cartea lui Iov.

◆...chimistul american Linus Carl Pauling a descoperit structura atomică a unor proteine,

inclusiv a hemoglobinei? Totodată a formulat ipoteza formării și acțiunii anticorpilor în organism. *(I.S.)*

Știați că...

Splendorile naturii

PEȘTERA LAZULUI

leagănul unui candelabru concreționar

Ca și Peștera Martel, *Peștera Lazului* este săpată în Valea Motrului Sec însă la baza masivului Sohodoalele. Portalul peșterii se poate vedea chiar din drumul ce urcă pe Valea Motrului.

Peștera Lazului a fost cercetată de biospeologii Chappuis și R. Jeannel în anul 1928. În anii 1955 și 1959 s-au făcut cercetări arheologice pentru ca în 1961 M.Bleahu și V.Decu să facă explorări care au dus la cartarea unei părți, lungă de 2200 m. După 1977 explorările au fost reluate de Cercul Speologic „Focul Viu" care au cartat alte noi galerii.

Peștera Lazului este o rețea vastă, modelată parțial în regim freatic. Până acum se cunosc 4 km. de galerii, dar există posibilitatea descoperirii altora. Intrarea se face printr-un portal de 4 x 3 m apoi se trece pe un coridor spațios săpat în calcare. Urmează o zonă numită *Labirint*, în care nenumărați pilieri încep să complice morfologia galeriei care devine foarte ramificată.

Una din ramificații duce într-un sistem de culoare înguste și sinuoase care comunică cu galeria inferioară, iar cealaltă ne conduce spre intrare. Prin aceste culoare se poate ajunge la nivelul superior al sălii, destul de periculos, dar se poate admira pe tavan unul din cele mai frumoase candelabre concreționare.

Galeria continuă și, nu departe, întâlnim secțiuni eliptice, cupole și nișe de coroziune, valuri de eroziune și marmite. Din acest punct de vedere *Peștera Lazului* ne oferă imaginea traseului pe care-l parcurge apa pe sub pământ și mecanismul de adâncire al unei rețele carstice. În tavan se deschid numeroase hornuri ce fac probabil legătura cu Peștera-aven din Sohodoalele Mici.

Către capăt peștera devine inaccesibilă deoarece acumulările de material aluvionar ne obligă să ne oprim călătoria.

Munții noștri... peșteri poartă.

IOANA PROCA-FLORIA

GALERELE

3000 de ani de supremație

Apărută la sfârșitul epocii de bronz, în secolul XIV î.Ch., galera de luptă va domina mările timp de 3000 de ani. O longevitate negalată în istorie. Până la sfârșitul neoliticului (anii 3500 î.Ch.) piroga era singurul mijloc de navigație. Spre anii 2600 î.Ch. ambarcațiunile devin mai încăpătoare și mai performante. În vechiul Imperiu Egiptean se poate vorbi de apariția primelor galere, cele armate aparând la sfârșitul epocii de bronz (sec. XIV î.Ch.). Un armator fenician a avut ideea de a prelungi partea din spate a chilei ambarcațiunilor cu un rostru de lemn întărit cu metal, un pinten infailibil care spinteca vasul rival. O inovație care se va răspândi în toată lumea mediteraneană. În Grecia insulară, în ciuda destrămării civilizației miceniene, spre sfârșitul secolului XI î.e.n., arhitectura navală progresează prin realizarea primului vas de război de dimensiuni mari, cu 50 de vâslași. La începutul epocii clasice, spre sfârșitul secolului VI î.Ch., filosofii, care erau în egală măsură și ingineri, încearcă să mărească forța navelor de război la bordul cărora sunt îmbarcate nu mai puțin de 300-400 de persoane. După căderea Imperiului Persan, Mediterana devine teatrul unor confruntări navale teribile care vor înceta în momentul în care Roma devine imperiu. Timp de patru secole, Mediterana își regăsește pacea până în secolul IV, o dată cu invazia barbarilor. După patru veacuri de acalmie, navele romane de război nu mai sunt capabile să ridice ancora. Doar Imperiul Roman din Orient mai păstrează o puternică flotă de galere. Apariția tunurilor și a archebuzelor în secolul XV inaugurează o nouă epocă, cea a confruntărilor de la distanță. În secolul XVI e rândul Franței să-și impună supremația maritimă mai ales în Mediterana Occidentală.

În secolul XVII, Ludovic al XIV-lea construiește cea mai mare flotă de galere, compusă din 40 de unități. Un veac mai târziu aceste vase nu mai sunt de actualitate, servind doar paza de coastă. Un decret din 1791 va aboli generația galerelor, ultima dintre ele fiind dezarmată în 1814.

DORIN MĂRAN

O catedrală ortodoxă pe Coasta de Azur

Oraș al tradițiilor, cu un farmec aparte, Nisa este și un oraș al catedralelor catolice, impunătoare printre care trebuie amintită cea din centrul vechi, Catedrala Sainte-Réparate, închinată patroanei acestor locuri. Ceea ce uimește însă aici este și prezența unei impunătoare catedrale ortodoxe, devenită, de asemenea, simbol al orașului.

Este vorba de Biserica Rusă, mărturie fastuoasă a prezenței unui mare număr de familii ruseşti importante de la sfârșitul secolul al XIX-lea pe Coasta de Azur și în special la Nisa.

Prin formele sale, eleganța și somptuozitatea decorațiunilor exterioare, Catedrala dă un colorit special orașului. Proporțiile sale majestuoase fac din acest așezământ cel mai mare locaș de închinăciune rus, situat în afara hotarelor țării. Biserica a fost ridicată pe locul unde se afla odinioară vila Bermond, intrată în posesia casei imperiale a Romanovilor.

Planurile aparțin arhitectului Preobrajenski și au fost făcute la cererea numeroșilor reprezentanți ai aristocrației ruse care doreau să se întâlnească și să asiste împreună la serviciile religioase. Întreaga construcție oglindește din plin bogăția țarului Nicolae al II-lea care a susținut cea mai mare parte a edificării impozantului monument.

Exteriorul impresionează prin bogăția formelor și diversitatea culorilor. Este decorată în tonuri de ocru, albastru și auriu, are fațadele împodobite cu ferestre, ocnițe, arcade și scări monumentale. Cele șase cupole caracteristice, așa-numitele „cepe" ale bisericilor ruse sunt acoperite cu țigle emailate și au în vârf crucea. Fiecare fațadă este un adevărat mozaic creându-se un ansamblu insolit, luminos și sobru în același timp, de o frumusețe rafinată. Interiorul este la înălțimea fațadelor exterioare.

Construit în formă de cruce greacă este înfrumusețat de numeroase decorații aurite, veritabile opere de artă. De o mare frumusețe este iconostasul, impunător, amintindu-l pe cel al vestitei catedrale Sfântul Vasile din Moscova. Biserica etalează o bogăție imensă prin icoane, pânze, pictura în frescă, incrustațiile obiectelor de lemn. Trebuie remarcate marchetajul ușilor împărătești și minuțiozitatea filigranelor tâmplei.

Unul dintre cele mai prețioase odoare ale bisericii este reprezentat de icoana Sfintei Fecioare din Cazan, îmbrăcată în argint și pietre prețioase.

Catedrala a fost inaugurată în 1912 când întreaga familie imperială rusă a fost martoră a evenimentului.

În zilele noastre, după aproape 100 de ani, Biserica Rusă din Nisa a fost transformată parțial în muzeu, dar se continuă oficierea serviciilor religioase pentru credincioșii ortodocși de aici.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

Primul HOTEL ORBITAL

Încă din anul 1999 firmele SPACEHAB Inc. (SUA) și Rocket Space Corp, „ENERGHIA" (Rusia) au inițiat proiectarea și apoi chiar construcția primului modul presurizat „privat" care, în ansamblul Stației Spațiale Internaționale ALPHA, ar urma să adăpostească transmisii televizate „live" din spațiu, cercetări private și chiar activități de turism orbital!

Denumit ENTERPRISE, acest modul presurizat (v. imaginea alăturată) a fost selectat de Agenția Aerospațială Rusă (Rosaviakosmos) pentru ca să înlocuiască modulul de cuplare pe care Rusia se angajase să-l construiască pentru stația ALPHA; rușii au comunicat deja această decizie Agenției Spațiale americane NASA, care a hotărât să o analizeze cu atenție...

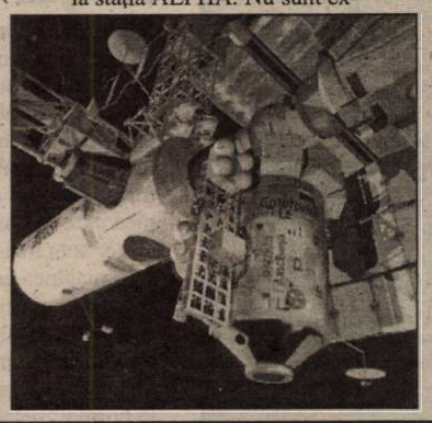

Cele două firme asociate, care au făcut eforturi financiare și de tehnică deosebite pentru a realiza acest modul presurizat și excelent dotat și care acum chiar oferă NASA o parte din cei 50 metri cubi de spațiu locuibil pentru echipajul stației, consideră că ar fi de datoria altor agenții spațiale, implicate în construcția stației ALPHA, cum ar fi NASA sau ESA, să suporte cele 100 milioane de dolari care revin operațiunilor de aducere pe orbită a modulului ENTERPRISE și de cuplare a acestuia la stația ALPHA. Nu sunt excluse nici firmele private care ar dori să participe la acest efort, pentru ca, în contrapartidă, să-și poată adjudeca unele transmisii TV spațiale, sau/și să facă activități de turism pe orbită, mai ales că precedentul a fost creat o dată cu zborul primului turist orbital, inginerul american Denis Tito. Cu ocazia unei secțiuni de lucru intitulată „Activități la bordul stației ALPHA" destinată Congresului de astronautică (Toulouse, 1-5 oct.) s-a prevăzut că există posibilitatea participării unor consorții de presă sau din domeniul publicității, cum ar fi firma DREAMTIME Inc. din Silicon Valley care, recent, a încheiat un contract cu NASA, pentru a-i stoca pe memorii digitale masiva arhivă de filme, casete și fotografii din spațiu, pe care o posedă NASA!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

CRONICI DIN LUMI PARALELE

Lumile de dincolo de lume

Inexistentul film al TRAVERSĂRII POLILOR

Într-o după-amiază toridă din luna august 1887, câțiva țărani care lucrau pe câmpul de lângă Banjos (Spania) au observat, ieșind dintr-o pivniță părăsită, situată în apropiere, doi copii, un băiat și o fată, a căror piele era tot atât de verde ca iarba sau frunzele copacilor. Îmbrăcați în veșminte curioase, țesute dintr-un material nemaivăzut, cei doi vorbeau o limbă necunoscută. Nici lingviștii veniți de la Barcelona, nici chimiștii din Madrid nu au reușit să identifice dialectul folosit de copii și respectiv țesătura din care erau făcute hainele lor. „Copiii verzi" au fost încredințați judecătorului de pace local, Ricardo da Calno, care a încercat să le spele „culoarea" de pe față, dar, dându-și seama că era vorba de un pigment natural al pielii și nu de vopsea, a renunțat, resemnându-se să admită existența celor două „imposibilități vii": ființe omenești de culoare verde! Chipurile copiilor aveau trăsături mixate europid-negride, dar ochii erau migdalați, tipic asiatici.

Timp de cinci zile, da Calno le-a dat cele mai diverse alimente, pe care amândoi le-au respins, pentru ca, până la urmă, să accepte puțină fasole verde, proaspătă. Neputându-se adapta regimului de alimentație, băiatul a murit. Fata a supraviețuit cinci ani, perioadă în care pigmentul verde a pălit treptat, ajungând la o nuanță destul de apropiată celei a rasei albe, dar păstrând la sâni și în alte zone ale corpului o tentă de vernil. După o vreme tânăra a reușit să învețe spaniola, însă cele relatate de ea nu au făcut decât să sporească misterul.

Copiii verzi = marțieni?

Țara de unde venise, scăldată într-un crepuscul permanent (fiindcă Soarele nu se ridica niciodată deasupra orizontului) era despărțită printr-un fluviu larg de o altă țară unde Soarele lumina tot timpul. Într-o zi, o furtună puternică s-a stârnit din senin, din mijlocul ei desprinzându-se un vârtej uriaș care făcea un zgomot de tunet și cei doi copii s-au trezit în pivnița de lângă Banjos...

Fata a fost crezută: nici nu putea fi altfel de vreme ce nimeni nu văzuse vreodată oameni cu pielea verde. Cazul nu a stârnit însă prea multă vâlvă, căci era imposibil de soluționat așa cum spunea cercetătorul francez Jacques Bergier: „Când apar fenomene într-adevăr deconcertante, oamenii nu sunt prea curioși" (*„Les extraterrestres dans l'Histoire"*, J'ai Lu, 1970).

Singura explicație dată la acel moment a fost că, probabil, cei doi copii veneau de pe Marte, a cărei atmosferă insuficient luminată cauzase culoarea verde a pielii. Astăzi știm însă că planeta Marte, chiar dacă a fost locuită cu mult timp în urmă, nu mai poate găzdui viață decât în zone foarte reduse de pe suprafața ei (probabil *Noachis Hellespontus* și *Solis Lacus*), unde ființele vii ar trebui să respire însă o atmosferă de 94,5% bioxid de carbon. În orice caz, pentru a ajunge pe Terra, copiii aveau nevoie de o navă spațială și nu de un ciclon. Ipoteza lansată de Bergier, conform căreia cei doi ar fi fost lăsați de o civilizație extraterestră în chip de test pentru a verifica reacția oamenilor, este tot atât de inconsistentă. Care civilizație ajunsă la stadiul zborurilor interstelare și-ar sacrifica deliberat copiii pentru un experiment de o valoare îndoielnică?!

Oameni cu pielea albastră

Pe Pământ există oameni cu pielea albastră. Mărturiile despre ei apar încă de acum câteva mii de ani, iar fenomenul nu are nimic misterios, fiind cauzat de un exces de metahemoglobină. Primul „om albastru" cunoscut în epoca modernă s-a născut în Franța în 1800. Orfan și privit ca un exponat de circ oriunde mergea, tânărul a hotărât să se izoleze de oameni și, emigrând în Statele Unite, s-a stabilit într-o zonă pustie de lângă Râul Troublesome Creek (Perry County – Statul Kentucky). Câțiva ani mai târziu, printr-o formidabilă coincidență, el a întâlnit o fată cu pielea albastră și, căsătorindu-se, cuplul a dat naștere unor copii cu aceleași caractere genetice. Timp de peste un secol, cei din Troublesome Creek au trăit izolați, căsătorindu-se între ei pentru a evita contactul cu lumea din afară, atât de frământată de disputele rasiale, încât, dacă zvonul despre „oamenii albaștri" s-ar fi întins, aceștia ar fi fost fără îndoială linșați cu toții.

De-abia prin 1965, specialistul în toxicologia sângelui - Madison Cawein - (de la Universitatea din Kentucky) a aflat despre cei 200 de locuitori ai orășelului Troublesome Creek a căror piele era albastră ca oțelul. Studiile sale de laborator au durat ani de zile, dar, în final, cauza ciudatei maladii a fost descoperită: organismul „oamenilor albaștri" nu poseda enzima ce inhibă metahemoglobina, component chimic al sângelui, de culoare cafeniu-albăstruie. Excesul de metahemoglobină pigmenta pielea nou-născuților în cel mai pur azuriu pentru ca, o dată cu vârsta, culoarea să devină un strălucitor albastru-închis.

Cui pe cui se scoate

În 1980 Cawein a reușit să găsească tratamentul adecvat: administrarea zilnică a unui antiseptic ieftin, „Methylene Blue" („albastru de metil"), care activează o enzimă ce o înlocuiește pe cea lipsă, transformând albastrul pielii în roz. Dar localitatea fiind izolată și lipsită de doctori, iar tratamentul neputând fi alocat decât sub îngrijire medicală, Madison Cawein (numit între timp director al Merrell National Laboratories din Cincinnati) a făcut apel la un ajutor federal, deși, după cum îi spunea el însuși reporterului revistei *„OMNI"* (septembrie 1983), „situația nu este chiar așa de simplă. Desigur, acești oameni sunt jenați de aspectul lor fizic și au un complex serios în contact cu lumea exterioară, dar în orășelul în care s-au născut se simt bine, sunt sănătoși tun și majoritatea ajung la vârste respectabile".

Este posibil ca o maladie similară, poate mai gravă, de origine endocrină, să fi provocat nașterea „copiilor verzi" găsiți în Spania? Au fost ei abandonați de părinți din cauza dificultăților întâmpinate într-o țară plină de superstiții și bigotism? Puțin probabil. Nașterea unor copii de culoare verde ar fi fost consemnată ca un eveniment extraordinar în orice spital și chiar dacă gravida născuse acasă, secretul nu putea fi păstrat pentru multă vreme. Copiii nu fuseseră crescuți exclusiv în casă, căci ar fi prezentat deficiențe ale organismului, evidente pentru doctorii care i-au examinat. Or, cu excepția faptului că vorbeau o limbă necunoscută, erau îmbrăcați în stofe imposibil de identificat și nu puteau suporta alimentele obișnuite decât cu mare greutate, atât băiatul, cât și fata se dovediseră absolut normali. Prea tineri pentru a „inventa" o astfel de poveste, cei doi nu și-ar fi dat viața pentru ea. Nu ar fi putut concepe o limbă total deosebită de oricare alta și nu ar fi reușit să prelucreze fibrele țesăturii pe care o purtau, astfel încât să nu poată fi recunoscută planta (sau animalul) ce le furnizase.

DAN APOSTOL

Richard Shaver și **deros**-ii săi, supraviețuitori ai dispărutei Lumeria și potențiali „vinovați" de toate relele care se petrec la fața pământului, au fost prezentate de Roy Palmer ca „ceva NOU în ficțiunea științifică."

Pe măsură însă ce vânzările revistei sale creșteau pe socoteala poveștilor cu **derosi,** Palmer este „inundat" de scrisori autentice de la cititorii care îl anunțau că și ei întâlniseră aceste ființe subterane. Unele dintre ele aflându-se la originea unor aventuri terifiante. „Ca și cum te-ai juca cu dinamita", spune unul din corespondenți care relatează cum împreună cu tovarășul său de călătorie a trebuit să-și folosească mitraliera pe care o aveau pentru a putea ieși din peșteră, cicatricile rănilor făcute de îngrozitoarele creaturi fiind vizibile și după foarte mult timp. „Nu ne publicați numele", imploră corespondentul încă înfricoșat: „nu suntem lași, dar nu suntem nici nebuni"... Înșelătorie? Dacă este înșelătorie tot ce susține Shaver, comentează Palmer, atunci este o înșelătorie împărțită cu foarte multe alte persoane!

Alții i-au scris lui Palmer că sunt convinși că se știa mult mai mult decât ceea ce apărea în povestirea Amiralului Byrd. O doamnă pretindea chiar că văzuse în 1929, la White Plains, New York, un film al zborului din 1926 peste Polul Nord al lui Byrd, în care acesta „comenta fermecat apropierea de un lac cu apă caldă înconjurat de conifere, cu un animal de mari dimensiuni care se vedea clar printre arbori". Nici un asemenea film nu a fost găsit vreodată. După cum transmisiile radio despre care au vorbit și Palmer, și scriitorul Raymond Bernard nu se regăsesc printre relatările detaliate ale lui Byrd privind expediția sa antarctică. Dar Bernard sugerează că acele relatări de fapt au existat, dar forțe secrete le-au suprimat! Și declară: „adevărul descoperirilor Amiralului Byrd rămâne un secret internațional prioritar de cea mai mare valoare." Dar lucrurile aveau în curând să se complice.

În martie 1959, Skate, submarinul nuclear american care pătrunsese sub scutul de gheață al Polului Nord, iese la suprafață exact în acest punct. Echipajul submarinului utilizează tot echipamentul navigațional pentru a calcula viteza rotației Pământului și a confirma în felul acesta ajungerea efectivă la Pol. După cum avea să remarce mai târziu căpitanul navei, James F. Calvert, „am înregistrat cu acuratețe toate sunetele, am făcut măsurătorile de gravitație, citirile de navigație, pentru a ne asigura totuși că am atins cu precizie Polul navigațional și avem cât se poate de multe date din acest punct celebru."

Palmer nu are de comentat asupra expediției submarinului Skate, dar revine triumfător în 1970, exclamând: „TOTAL!... ACUM AVEM O FOTOGRAFIE!". Pe care o și publică în revista sa, „Farfuriile Zburătoare", pe care o lansase în 1957. Era o fotografie primită de la Serviciul Administrativ pentru Științele Mediului Înconjurător al Departamentului SUA pentru Comerț. Una dintr-o serie de 40 000 de imagini ale Terrei obținute prin satelit. Pe ea se vedea o pată neagră, circulară, un fel de groapă sau un fel de gol în jurul Polului Nord...

MIHAELA DOROBANȚU

Amprente ale spiritualității noastre

Domnia lui Ștefan cel Mare – cea mai lungă și mai glorioasă din istoria Moldovei, peste 47 de ani – a fost marcată, după cum subliniază Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu, nu doar prin fapte vitejești ci și prin gospodărirea înțeleaptă a țării și sporirea bogăției ei. Pe această linie se înscriu și numeroasele construcții – laice și bisericești – înflorirea artelor: arhitectură, pictură, decorațiile în lemn, metal sau piatră. Numărul așezămintelor religioase ridicate de marele Ștefan este mai mare decât al oricărui alt domnitor. Se spune chiar că voievodul înălța o biserică după fiecare bătălie, așa că nu e de mirare că s-a ajuns să i se atribuie orice așezământ religios mai vechi. Se știe însă că pe lângă ctitoriile sale vestite, cum este Putna, voievodul a înălțat și unele biserici noi, pe locul altora mai vechi.

Acesta este și cazul mănăstirii Tazlău, zidită în satul cu acest nume, la 25 de kilometri de Piatra Neamț, pe locul unei mai vechi sihăstrii, din secolul al XIV-lea.

După cum se știe Tazlău era o străveche vatră românească din secolul al XIII-lea cu sate și tradiții specifice. Aici trăiau sihaștrii anahoreți al căror număr ajunsese în secolul al XIV-lea destul de mare. În 1482, la data de 9 octombrie, Alexandru cel Bun permite boierilor săi, Toder și Lie, să întemeieze o mănăstire în locul respectivei sihăstrii.

Aceasta, având hramul „Nașterea Maicii Domnului", a fost cunoscută sub numele de „Mănăstirea de la Obârșia Tazlăului, dispărută după apariția celei fondate de Ștefan cel Mare.

Domnitorul zidește din temelii noua mănăstire, păstrând vechiul hram. Construcția se efectuează între 4 iulie 1496 – 8 noiembrie 1497, frumosul locaș devenind astfel mănăstire voievodală. Înconjurată de chilii, cu turn de clopote și zid de incintă, ea făcea parte dintre mănăstirile fortărețe. Exteriorul este simplu, decorat numai cu ferestre și două șiruri de ocnițe iar vechea pictură interioară a fost reînnoită la jumătatea secolului al XIX-lea. De remarcat că și alți domnitori au contribuit la înfrumusețarea acestui sfânt locaș. Astfel Alexandru Lăpușneanu îi adaugă un pridvor, adaptat perfect ansamblului. Se păstrează, de asemenea, ușa originară din lemn de arin, sculpată ulterior de „călugărul Mihai în zilele Domnului Io Ieremia Movilă Voievod... Cozma maistru" (1596)

Zidurile masive înconjurătoare sunt păstrate în parte până în zilele noastre, ca și turnul de strajă, dovedind astfel, peste secole, rolul pe care aceste așezăminte de credință și cultură l-au avut în apărarea țării.

IRINA STOICA

Martori ai unor fenomene rare 2

(explicabile și inexplicabile)

Mirajul. Refracția aerului cald explică un fenomen interesant. Când solul este încins puternic imaginea unui obiect din depărtare apare răsturnată precum în oglinda unui lac.

Noi am întâlnit un miraj în Delta Dunării pe porțiunea de dune nisipoase (de circa 3 km) situate între localitatea Sfântul Gheorghe și țărmul mării. Mărirea aparentă a obiectelor este un fenomen care se observă în zilele calde când straturile de aer sunt mai dense cu cât sunt mai apropiate de sol. Imaginea unui corp apare mai sus și mai mare.

Dar noi nu am întâlnit mirajul clasic, cu obiecte răsturnate, ci am văzut corpuri care se zăreau în depărtare, mai apropiate și mult mărite, ridicate deasupra solului. Spre seară totul a revenit la normal; respectivele obiecte abia se distingeau la mare depărtare, micșorate și așezate pe sol.

Linia luminoasă din peșteră. Peștera Meziad am vizitat-o de mai multe ori. Odată, fiind în excursie cu elevii, i-am rugat pe aceștia să stingă toate luminile pentru ca să-mi pot încărca filmul în aparatul fotografic. Ei s-au conformat întocmai. Și, deodată, toți am observat o lumină ca o linie ușor frântă, care se depărta, micșorându-se în interiorul unei galerii complet întunecate. Ne aflam în etajul superior al peșterii. Fenomenul a fost observat de un grup de aproximativ 20 de persoane. Nu poate fi vorba de o luminiscență provenită din peretele peșteri. Respectiva lumină se afla în mijlocul galeriei, ceea ce rămâne inexplicabil (chiar și de către renumiți speologi profesioniști).

OZN. Mă aflam la malul mării cu un grup de tineri care cântau la chitară. Era o noapte fără nori și fără Lună. La un moment dat a apărut pe cer un corp în formă de disc, de culoare verzui-fosforescentă și de mărime aparentă cam cât un sfert din Luna plină. Foarte curioasă era mișcarea sacadată și în formă de spirală. Corpul țâșnea foarte repede și apoi se oprea brusc, pentru ca după aceea să-și recapete traiectoria elicoidală.

În urma acestui fapt conchidem că fenomenul OZN EXISTĂ. Nu putem însă să extrapolăm atribuindu-i diferite explicații. S-au publicat foarte multe (cărți și reviste) despre fenomenul OZN. Pe de o parte cercetătorii (și îndeosebi astronomii) cheltuiesc sume uriașe pentru a putea prinde din spațiul cosmic măcar o undă radio care să ne releve prezența unei lumi îndepărtate de o noastră, pe de altă parte, toate fenomenele de acest gen, care au fost semnalate, nu au fost „oficializate". Deși se transcriu întâmplări, se aduc probe direct materiale sau chiar se confirmă întâlniri cu extratereștii, NIMENI nu oferă o declarație oficială!

În ultimul timp se vehiculează teoria unei arme secrete care produce... imagini virtuale...

FLORIAN FRAZZEI

MISTERIOSUL PREDICATOR din Ohio

Dl. „CumTeCheamă". Aşa i-au spus toţi. Noi, cei care citim acum povestea lui nu ne putem probabil imagina starea de spirit a populaţiei unui întreg oraş de mineri când el a apărut pentru prima oară şi a predicat. Părul lung, barbă, o robă lungă până în pământ şi largă, sandale în picioare – pentru cei prezenţi era ca şi cum ar fi avut în faţă imaginea lui Iisus însuşi.

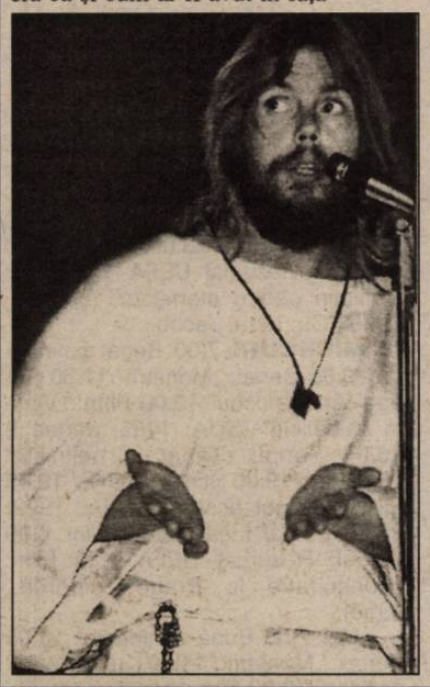

Credincioşii săi îl urmează pe străzi şi se adună peste tot pe unde îl poartă paşii: în biserici, în enorme săli de sport, pe dealuri. Mulţi sunt convinşi că are puteri dumnezeieşti. „Este atins de Duhul Sfânt", spune o adeptă a sa, Connie Muir, care adaugă: „Oamenii se schimbă vizibil după ce el le vorbeşte".

Mai mult, medicii înşişi sunt stupefiaţi când constată că foarte mulţi oameni sunt vindecaţi la o simplă atingere a Predicatorului. Chiar şi tensiunea bătrânilor o poate scădea!

Predicătorul-misterios a apărut aşa, din seninul cerului, în 1999. O apariţie de-a dreptul Christică, o bunătate care se citea şi pe figura şi în gesturile lui, şi care a atras de la început lumea. Pe măsură ce era cunoscut de mai multă lume, numărul celor care îl urmau creştea. Când cineva îl întreba cum se numeşte, răspundea simplu: „Cum Te Cheamă". Aceasta conform unei vechi tradiţii evreieşti care interzicea să-ţi dezvălui numele străinilor. Şi cu acest nume a început să fie chemat de toţi. Autorităţile l-au identificat totuşi: se numeşte Carl J. Joseph, născut în Steubenville, Ohio, şi are 40 de ani. Nu se ştie prea mult despre trecutul său – doar că ultimii zece ani i-a petrecut efectiv parcurgând pe jos 47 dintre statele Americii şi 13 alte ţări, predicând peste tot cuvântul lui Dumnezeu. El insistă de fiecare dată că nu este Mesia. Când a realizat, acum 10 ani, că atinsese un înalt nivel de putere spirituală, a renunţat la orice avere personală, s-a îmbrăcat în roba albă pe care o poartă mereu de atunci, considerând-o mult mai comodă şi mai practică, şi nu s-a mai ras – ceea ce explică asemănarea sa cu Iisus Christos.

Doamna Connie Muir a adunat toate obiectele atinse de el, convinsă că într-o zi vor deveni relicve, mai ales că puterile lui nu se limitează la oameni, ci şi la obiectele pe care aceştia le folosesc... *(M.D.)*

Din prea multă dragoste

Isabelle Lacopi, din oraşul spaniol Almeria, s-a născut oarbă. În ciuda infirmităţii, când la 18 ani deveni o fată frumoasă, câţiva tineri începură să se învârtească în jurul ei, cel mai insistent fiind Garcia Castellon. Şi, încetul cu încetul, între cei doi tineri se înfiripă o dragoste curată care-i duse în faţa altarului.

„Sunt o fiinţă nenorocită, gândea tânăra soţie. Niciodată nu voi putea vedea chipul soţului meu." După un an, familia se mări. Un băieţel sănătos şi frumos veni să mărească tristeţea mamei care îşi vedea copilul doar cu ochii minţii. Într-o seară, povesteşte oarba, stăteam pe un scaun, în faţa aparatului de radio, cu băieţelul meu în braţe. Deodată am avut impresia că în creier s-a produs o scânteie electrică. Apoi, am avut perceperea unor diferite gradaţiuni de lumină, fără să-mi dau seama că ele ajungeau la mine prin intermediul ochilor. O pată albă, care se apropia şi se îndepărta de ochi, mi-am dat seama că era mâna mea. N-am spus nimic soţului. În primele zile, când am început să zăresc, aveam noţiuni greşite despre distanţe, ceea ce mă obosea. Raza soarelui ce intra în cameră mi se părea materială şi la început o ocoleam de frică să nu mă izbesc de ea. Dar cea mai mare bucurie am avut-o când, pentru prima oară, mi-am văzut copilul şi soţul fără să mă folosesc de mâini ca să-i pipăi. Marea am văzut-o pe furtună. M-a apucat un rău de mare ca şi când m-aş fi aflat la bordul unui vas în larg şi nu pe uscat. Din dragoste, într-o după-amiază m-am dus la Institutul de Orbi. Apoi am revenit de mai multe ori, timp în care m-am străduit să descriu surorilor mele de suferinţă cât de diferită este lumea, aşa cum este ea în realitate faţă de cea pe care ne-o închipuim. Eforturile mele, însă, au fost zadarnice şi până la urmă a trebuit să renunţ la bunele mele intenţii deoarece nu m-am putut face înţeleasă. *(A.D.)*

Un bătrân din Marea Britanie a fost nevoit să îşi petreacă vacanţa consumând numai alimente lichide, după ce un pescăruş i-a furat proteza. Basil Matthews se afla în vacanţă împreună cu soţia sa la hotelul Chatsworth HouseHotel din Llandudno. „Imprudentul" bărbat şi-a spălat proteza dentară, apoi a pus-o pe pervazul ferestrei la uscat. Un pescăruş, a intrat pe fereastră, a înhăţat dinţii bătrânului, a dat un ocol prin cameră şi, sub privirea stupefiată a bărbatului a dispărut în văzduh. „Nu l-am văzut niciodată pe soţul meu vorbind urât, însă întâmplarea aceasta l-a făcut să înjure de mama focului", a declarat soţia păgubaşului. *(A.P.)*

O LUME NEBUNĂ

Cadavrul unei femei din Malaezia a fost găsit după 19 luni de la dispariţia sa de la domiciliu. Faptul mai puţin obişnuit nu este însă acest lucru, ci motivul crimei a cărei victimă fusese. În urma cercetărilor poliţiei s-a descoperit că femeia a fost ucisă în cadrul unui ritual bizar care se practică în Malaezia pentru a stabili numerele câştigătoare la loterie. Autorul crimei, un bărbat în vârstă de 35 de ani, a declarat poliţiei că a comis abominabila faptă împreună cu fratele său şi un prieten. Cadavrul l-au îngropat pe o plantaţie de palmieri de la Sungai Siput, din statul de nord, Perak. În ciuda faptului că au sacrificat o fiinţă omenească, ei nu au câştigat la loterie, în schimb se vor alege cu ani grei de închisoare.

Adevărul e că mulţi locuitori din Malaezia încă mai cred în magia neagră: grupuri de oameni sacrifică de obicei capre şi cocoşi în timp ce conducătorul lor intră în transă şi pretinde că află combinaţiile de numere câştigătoare la loteria naţională. Evident, efortul său nu este gratuit.

Copiilor din Marea Britanie le este mai frică de părinţii lor decât de dinozauri sau extratereştri. Cel puţin aceasta este concluzia unor psihologi englezi în urma efectuării unui studiu pe un lot de copii cu vârste cuprinse între 4 şi 10 ani. Abia după părinţi, vin, în ordinea spaimei pe care o declanşează în sufletul copiilor, dragonii, ciclopii, Dracula, Frankenstein sau alţi monştri. (A.P.)

Ce le trece unora prin minte?

Stă în firea celor cu umor în exces şi cu idei trăsnite să facă farse. Numai că acestea sunt gustate de oricine, dar nu de „victime", care, uneori, pot trece la represalii. Aşa s-a întâmplat cu Dave Gilbert din Rockville (SUA), care a construit o cutie poştală (aidoma celor oficiale) şi a plantat-o la el pe stradă, timp de o săptămână. Dintr-o curiozitate bolnăvicioasă, a citit toate epistolele, a închis plicurile şi a vrut să le pună într-o cutie poştală autentică, moment în care a fost surprins de un poliţist. Ulterior a declarat că a dorit să-şi cunoască mai bine vecinii, dar reacţiile acestora l-au determinat să se mute în alt cartier.

Lisei Altenborough, o americancă plină de iniţiative, i-a venit ideea de a-l închide în baie pe John, paşnicul ei soţ. De ce? Pentru a-şi viziona liniştită telenovelele. Desigur, între Lisa şi John s-au schimbat o vreme expresii folclorice ireproductibile, apoi femeia s-a aşezat liniştită în faţa televizorului. Ştia că bărbatul va rămâne încarcerat până la sfârşitul episodului respectiv, întrucât locuiau la etajul opt. Nu vrem să ne imaginăm ce s-a-ntâmplat când John a fost eliberat.

René Gaudy a plasat în patul conjugal un şarpe (neotrăvitor) în locul său, în plină noapte. Mireille, soţia, când a simţit mângâierea reptilei, a scos un răcnet dezarticulat, a luat-o la fugă şi s-a aruncat drept în braţele lui René, care o aştepta calm în sufragerie. Exact asta dorea şi el, după o puzderie de ani de căsnicie, să-i cadă din nou în braţe, pătimaşă ca odinioară. (P.I.)

Un turist australian a fost

SFÂŞIAT DE CĂTRE UN GIGANTOPITHECUS

Yowie este varianta australiană a lui Yeti, omul zăpezilor din Tibet şi a lui Bigfoot (Picior Mare) din SUA şi Canada. Spre deosebire de rudele sale, Yowie este însă mai agresiv. În urmă cu câteva luni a fost găsit cadavrul unui turist australian mutilat de către misteriosul hominid. Drama s-a petrecut în condiţiile în care turistul era înarmat cu o puşcă din care s-au tras cinci gloanţe. Specialiştii apreciază că în Australia există două specii de hominizi, adesea confundate. Una de dimensiuni mai mici nu atacă oamenii, care descinde din hominidul Australopithecus Robustus şi o alta, de până la 2,5 metri, care descinde din Gigantopithecus, mult mai agresivă decât rudele sale tibetane sau nord-americane. Deşi întâlnirile cu aceste creaturi sunt extrem de rare, este indicat în momentul în care se profilează silueta unui Yowie, turiştii sau localnicii să dispară cât mai repede din calea sa. *(D.M.)*

■ *O femeie cu stil*

RĂZBUNARE de dincolo de moarte

Steve şi Belinda Stocks din Gramidy, Arizona (SUA) au trăit împreună aproape cincizeci de ani. Viaţa lor a fost un amestec dulce-amărui de ciondăneli şi tandreţe, de vorbe aspre şi şoapte de alint. Şi cum femeia rămâne în orice împrejurare femeie, Belinda avea un secret care a rămas inexpugnabil pentru Steve, până în clipa când ea a închis ochii definitiv.

Asta se întâmpla acum doi ani, iar taina cu pricina era conţinutul unei casete de argint bine ferecată. Graţie înţelegerii dintre ei, bărbatul avea voie să-i afle misteriosul conţinut abia după moartea ei. Iar când Steve a deschis cutia buclucaşă, a găsit o hartă ciudată, bine încifrată, care reprezenta partea sudică a deşertului Arizona. Ce rost avea acea hartă şi de ce a fost ascunsă atâta amar de vreme? Gândul lui Steve s-a îndreptat imediat spre o comoară. Dar de ce n-a vrut şi Belinda să se bucure de ea?

Om practic, Steve şi-a luat rucsacul cu merinde în spinare şi p-aci ţi-e drumul. Ca să nu se plictisească, i-a lăsat şi pe cei doi nepoţi să-l însoţească. Au rătăcit prin deşert aproape şaisprezece luni, îndurând soarele torid al zilei şi frigul parşiv al nopţii. La un moment dat, bărbatul şi-a trimis nepoţii acasă şi, cu gândul la cine ştie ce grăunţe de aur curgându-i printre degete sau la foşnetul unor bancnote dolofane, şi-a continuat perseverent şi optimist căutările. L-a oprit doar vreo două săptămâni vechiul lui reumatism, care se ataşase iremediabil de oasele sale...

În sfârşit, în primăvara acestui an, Steve a identificat locul împricinat şi s-a apucat să sape. La un metru şi jumătate adâncime a găsit o altă casetă de argint. A chiuit de s-a auzit şi-n cer şi a deschis-o înfrigurat. Îşi dorea din tot sufletul ca şugubeaţa de Belinda să nu fi pus acolo o altă hartă. A deschis-o tremurând şi a găsit un plic. A urmat al doilea chiuit din toţi plămânii, dar s-a potolit brusc. În plic erau... fotografii surprinzându-l în braţele unei femei apetisante, de pe vremea când avea vreo treizeci şi ceva de ani! Încremenit, bărbatul a reuşit totuşi să ducă la gură plosca de whisky. Avea mare nevoie...

Acesta fusese secretul Belindei. Ea ştiuse de aventura lui, angajase un detectiv particular, dar apoi a tăcut mâlc. Însă după moarte dorise să-l supună la caznele căutării în neprietenosul deşert. Şi reuşise. De dincolo, din neant, femeia probabil zâmbea văzându-şi bărbatul orbecăind printre dunele de nisip. Se răzbunase elegant, aşa cum numai femeile rasate ştiu s-o facă. *(P.I.)*

Fotografii de la sfinţi

«Ce ziceţi de prietenul meu?!»

DARIA MIHĂILĂ – Oneşti

Săptămâna 12 - 18 OCTOMBRIE

MARCELO MASTROIANNI

KIM BASINGER

KEANU REEVES

1

VINERI 7.15 Strict necesar 9.10 Film: „Mizerabilii" (r) 11.00 TVR Craiova 14.30 Drepturile omului 15.30 Conviețuiri 17.00 Poveste de dragoste 17.45 Serial: „Pasiuni" 17.30 Serial: „Șapte zile" 20.00 Jurnal 20.30 Ploaia de stele 22.00 Știrile de sâmbăta asta 22.30 Serial: „Amy" 0.00 Film: „Doi îngeri albaștri" (SUA, 2000).

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Desene animate 10.20 Serial: „Frumoasele școlii" 12.45 Debut 50 plus 15.00 Ora G 16.00 Teleenciclopedia 17.00 Fotbal: Astra Ploiești – Sportul Stundețesc 19.00 Muzica e viața mea! 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 23.15 Film: „Principiul dominoului" (SUA, 1977). Cu: Gene Hackman.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.30 Serial: „Domnișoara Zorro" 10.15 Sfânta Cuvioasă Parascheva (transmisiune directă) 13.00 De luni până duminică 14.00 Fantezie muzicală 15.00 Fotbal: Gloria Bistrița – Rapid 17.15 Aromă de duminică 17.30 Bravo, bravissimo! 20.00 Jurnal 20.30 Ghici cine vine la tine? 21.30 Film: „Negociatorul" (SUA, 1998) 0.05 Minutul 91.

LUNI 7.00 Jurnalul de dimineață 15.00 Pro patria 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Șapte zile" 19.35 Serial: „George și Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Iartă-mă! 21.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 22.30 Ce-i de făcut? 0.45 Marle jazz.

MARȚI 7.00 Jurnalul de dimineață 11.00 TVR Timișoara 15.00 Feminin 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Șapte zile" 19.35 Serial: „George și Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Cine a furat incendiul" (SUA, 1995). Cu: Erika Eleniak 22.25 Serial: „Geena Davis" 3.15 Film: „Biblia de neon" (coprod., 1995).

MIERCURI 7.00 Jurnalul de dimineață 7.30 Strict necesar 11.00 TVR Cluj 15.00 Medicina pentru toți 16.00 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Șapte zile" 19.35 Serial: „George și Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Teatrul Național de TV prezintă: „Escu..." de Tudor Mușatescu (partea a doua) 21.30 Cu ochii'n 4 22.30 Recurs la morală 0.00 Profesioniștii.

ERIKA ELENIAK
ROMÂNIA 1, marți, 20.30

JOI 7.00 Jurnalul de dimineață 7.30 Strict necesar 11.00 TVR Iași 15.45 Studioul artelor 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Serial: „Șapte zile" 19.35 Serial: „George și Leo" 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Mizerabilii" (partea a II-a). Cu: Gérard Depardieu, John Malkovich 22.30 Serial: „Justițiarii" 3.15 Film: „Condamnat la moarte" (SUA, 1998). Cu: Martin Sheen.

acasa

VINERI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Știrile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 Serial: „Lumini diferite" 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.40 Reluări 13.30 Serial: „Iubire fără limite" 16.00 Căsuța poveștilor 16.30 Doctorul casei 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Povestiri adevărate 19.00 Serial: „Seducție" 20.30 Fotbal: Bacău – Farul 22.30 Dansează cu mine! 23.30 Serial: „Dădaca" 0.30 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.20 Serial: „Sânge din sângele meu".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Luisa Fernanda" 14.50 Film: „Ultima dragoste" (SUA, 1999) 16.30 La casa de vis 17.00 Ia-mă acasă! 17.30 Serial: „Dragoste și putere" 19.00 Serial: „Seducție" 20.30 Marea demascare 22.10 Serial: „Femei înșelate" 23.40 Serial: „Dădaca" 0.35 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.25 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 14.05 Reluări 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Știrile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARȚI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Știrile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 21.30 Fotbal UEFA 23.30 Serial: „Dădaca" 0.30 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 1.20 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 11.45 Reluări 12.30 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Știrile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.40 Reluări 13.35 Serial: „Iubire fără limite" 15.30 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.30 Serial: „Dragoste nebună" 17.30 Serial: „Amor latino" 18.30 Știrile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" 20.00 Serial: „Betty cea urâtă" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Terra nostra" 23.00 Serial: „Dădaca" 0.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 0.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața! 10.05 Serial: „Monștrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Seara regăsirii 18.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Asasini" (SUA, 1995). Cu: Sylvester Stallone, Antonio Banderas, Julianne Moore 22.30 Serial: „Totul despre sex" 0.00 Film: „Cum să furi un milion" (SUA, 1966). Cu: Audrey Hepburn, Peter O'Toole 2.45 Film: „Regăsirea" (SUA, 1997). Cu: Keanu Reeves 4.45 Film: „Anchetă pe Marte" (SUA, 1996).

SÂMBĂTĂ 7.15 Desene animate 9.15 Serial: „Apărătorii planetei" 9.45 Serial: „Aventurile lui Papirus" 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Cei mai frumoși ani" 13.00 Serial: „Nebun după tine" 13.30 Serial: „O mamă și jumătate" 14.00 Formula 1 15.00 Fotbal: Craiova – Dinamo 17.20 Film: „Blankman" (SUA, 1994) 19.00 Știrile PRO TV 21.00 Seara regăsirii 23.00 Serial: „Clanul Soprano" 0.00 Film: „Veteranul" (SUA, 1998). Cu: Tommy Lee Jones 2.00 Film: „Roma" (coprod., 1972). Cu: Federico Fellini, Marcelo Mastroianni.

DUMINICĂ 7.15 Desene animate 8.30 Formula 1 10.40 Serial: „Tânărul Hercule" 11.00 Serial: „Norm încurcă-lume" 11.30 Serial: „Părinți la Hollywood" 12.00 Profeții despre trecut 14.45 Film: „Crimă cu intermediar" (SUA, 1994) 17.00 Familia de cinci stele 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Vacanța Mare 20.30 Fotbal: Steaua – Ceahlăul 22.30 Procesul etapei 2.30 Serial: „Prințul tenebrelor".

LUNI 7.00 Bună dimineața! 10.00 Serial: „Monștrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Film: „Polițiști în alertă" (SUA, 1990) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.00 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Omul din vis" (SUA, 1995) 22.30 Sub semnul întrebării 2.15 Film: „Telefonul morții" (SUA, 1985). Cu: Kurt Russell.

MARȚI 7.00 Bună dimineața! 10.05 Serial: „Monștrii" 11.45 Serial: „Ani de liceu" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.00 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Urmărire generală 21.00 Serial: „Expertul" 23.00 Provest 0.10 Fotbal – Rezumat UEFA 1.30 Film: „Amintiri pentru eternitate" (coprod., 1995). Cu: Irène Jacob.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața! 10.05 Serial: „Monștrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Film: „Viață în sălbăticie" (SUA, 1985, partea I) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.00 Teo 19.00 Știrile PRO TV 19.45 Film: „Pericol ascuns" (SUA, 1992) 21.30 Fotbal Liga Campionilor 0.00 Fotbal: Rezumat UEFA 1.30 Film: „Conspirație la Praga" (coprod., 1996).

JOI 7.00 Bună dimineața! 10.05 Serial: „Monștrii" 11.30 Serial: „Ani de liceu" 12.00 Film: „Viață în sălbăticie" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.00 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Atât de aproape de cer" (SUA, 1995). Cu: Keanu Reeves 23.00 Serial: „Lege și ordine" 1.00 Film: „Camera timpului" (SUA, 1993).

prima

VINERI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 19.30 Strada Milion 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Supraveghetorii" (SUA, 1994). Cu: Tom Berenger 2.00 Film: „Deep Star Six" (SUA, 1989).

SÂMBĂTĂ 10.00 Special 11.00 Sport Magazin 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Banc Show 22.00 Film: „Un ucigaș printre noi" (SUA, 1990) 0.30 Film: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 12.30 Serial: „Chemarea strămoșilor" 14.00 Strada Milion 15.00 Real TV 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Film: „Ducesa și vulpoiul" (SUA, 1976). Cu: George Segal, Goldie Hawn 22.00 Stil.

LUNI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Verdict sub amenințare" (SUA, 1994). Cu: Armand Assante 23.00 Focus Plus.

MARȚI 8.00 Prima Mix! 12.45 Video Civica 14.00 Strada Milion 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 20.00 Copiii spun lucruri trăsnite 21.00 Serial: „ED" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotașilor 21.00 Film: „A fi sau a nu fi" (SUA, 1983) 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Prima Mix! 15.00 Serial: „În căutarea dreptății" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 18.00 Focus 20.00 AloMania 22.00 Teal TV 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toți împreună 18.00 Călătorind prin țară 18.35 Documentar 19.40 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.00 D'ale lu' Mitică 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Escală fatală" (SUA, 2000). Cu: David Hasselhoff 0.25 Pop Club.

SÂMBĂTĂ 7.50 Serial: „Samuraiul" 9.05 Arta apărării 10.30 Arca lui Noe 11.00 Lumea lui Chit-chit 11.45 Serial: „Extratereștrii în familie" 12.10 Serial: „Sparky, roboțelul" 12.45 Film: „Goana după vânt" (partea a III-a) 14.10 Planeta singuratică 16.10 Serial: „Fiice și soții" 17.05 Serial: „Sabina, vrăjitoarea adolescentă" 17.30 Serial: „Parohia din Dibley" (ep.1) 18.30 Serial: „Bine, dragă!" 19.00 Serial: „Eroul meu" 19.35 Film: „Scarlet Pimpernel" (partea a II-a) 21.10 Serial: „Secretele doamnei Bradley" 22.05 Serial: „Primul val" 22.50 Despre viață și sex.

DUMINICĂ 8.30 Tradiții 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Extratereștrii în familie" 12.10 Serial: „Sparky, roboțelul" 12.45 Cățel meseriaș 14.05 Doc.: „Splendorile naturii" 15.40 Serial: „Scurte povestiri cinematografice" 16.05 Serial: „Fiice și soții" 17.05 Doc.: „O altă dimensiune" 18.35 Serial: „Bine, dragă!" 19.00 Serial: „Eroul meu" 19.30 Film: „O doamnă" (partea a II-a) 21.05 Serial: „Primul val" 22.00 Serial: „Secretele doamnei Bradley" 22.50 Film: „Jocuri interzise" (Anglia, 1995).

LUNI 9.30 Serial: „Tribul" 12.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toți împreună 16.30 Răscruci 18.35 Doc.: „Palete" 19.35 Serial: „Drumul spre Avonlea" 22.00 Telejurnal 22.30 Teatrul Național TV prezintă: „Nuntă însângerată" de F. G. Lorca.

MARȚI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 13.45 Desene animate 15.10 Toți, împreună 18.00 E dreptul tău! 18.35 Cinematograful o istorie vie 19.45 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.05 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Coroana de foc" (România, 1990).

MIERCURI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.45 Desene animate 15.10 Toți, împreună 18.00 Mit și istorie 18.35 Documentar 19.45 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.00 Serial: „Jonathan Creek" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Vară capricioasă" (Cehia, 1967).

JOI 8.00 Veni, Video, Vici! 9.30 Serial: „Tribul" 12.30 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Femeia misterioasă" 15.10 Toți, împreună 18.00 Afaceri la cheie 18.35 Documentar 19.50 Serial: „Drumul spre Avonlea" 21.05 Doc.: „Supranaturalul" 22.00 Telejurnal 22.30 Film: „Teroare la Casa Albă" (SUA, 1998).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 12.00 Serial: „Stargate SG-1" 15.00 Serial: „Zile din viața noastră" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „Anaconda" (SUA, 1997). Cu: Jennifer Lopez, Ice Cube 22.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 23.30 Film: „Mușchetarii zilelor noastre" (SUA, 1998). Cu: Michael Dudikoff.

MICHAEL DUDIKOFF
ANTENA 1, vineri, 23.30

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „De-ai ști să gătești..." (SUA, 1935) 10.00 Casa de piatră 13.00 Serial: „MacGyver" 14.00 Film: „O împușcătură în întuneric" (coprod., 1964). Cu: Peter Sellers 16.00 Film: „Viață schimbată" (SUA, 1997) 18.00 Serial: „V.I.P." 19.00 Observator 20.00 Divertis Show 21.15 Serial: „Căile misterului" (ep.1) 22.30 Fotbal – Campionatul Spaniei 0.30 Serial: „Dezvăluiri intime".

DUMINICĂ 8.00 Film: „Theodora se răzbună" (SUA, 1936) 10.00 Desene animate 11.10 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.00 Motor GP 13.00 Motociclism 14.00 Serial: „Nash Bridges" 15.00 Fotbal – Primera Division 17.00 Strict autentic 19.00 Observator 20.00 Academia vedetelor 22.00 Film: „Nadine" (SUA, 1987). Cu: Jeff Bridges, Kim Basinger.

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.30 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.15 Serial: „Stargate SG-1" 12.00 Serial: „Sub soarele Africii" (ep.1) 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „RoboCop" (SUA, 1987) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Stargate SG-1" (ultimul ep.) 12.00 Serial: „Sub soarele Africii" 14.00 Film: „Alexandru cel Mare" (SUA, 1956) 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Brigada mobilă 20.20 Divertisment 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Echipa perfectă" (ep.1) 12.00 Serial: „Sub soarele Africii" 14.00 Film: „Hoți de buzunare" (SUA, 1973). Cu: James Coburn 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 11.00 Serial: „Echipa perfectă" 12.00 Serial: „Sub soarele Africii" 16.00 Serial: „Detectivii Hart" 17.20 Serial: „Milagros" 19.00 Observator 20.00 Film: „RoboCop" (SUA, 1987) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 16.00 Domino 18.00 Documentar 18.30 As show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 În justiție 23.30 Tentații.

SÂMBĂTĂ 8.00-15.00 Reluări 16.00 Lumea misterelor 18.00 Documentar 20.00 As Show 21.00 Telejurnal 22.00 Cântecu și casa lui 22.45 Telesport.

DUMINICĂ 8.00 Muzica 9.00-12.30 Reluări 15.45 Cinetour 17.00 Forța destinului 18.00 Cutia muzicală 20.00 As Show 21.00 Telejurnal.

LUNI 8.00 Muzica 10.00-15.30 Reluări 16.00 Muzica 18.00 Documentar 18.30 As show 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Fotbal la Tele 7.

MARȚI 8.00 Muzica 10.00-15.00 Reluări 18.00 24 de ore din 24 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 22.00 Manager XXI.

MIERCURI 8.00 Muzica 10.00-14.30 Reluări 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.45 Documentar 22.30 Reporter Tele 7.

JOI 8.00 Muzica 10.00 La ordinea zilei (r) 15.30 Documentar 18.00 Documentar 18.30 As Show 19.30 La ordinea zilei 21.00 Telejurnal 21.50 Documentar 22.30 Telemedicina.

IRÈNE JACOB

TOM BERENGER

GOLDIE HAWN

GERARD DEPARDIEU

PATRIOTISMUL

tema predilectă a viitorului Hollywood

Nimic nu va mai fi ca până în 11 septembrie. Nu e o afirmaţie hazardată, realitatea o dovedeşte. Până şi ideea de „castă" intangibilă a lumii filmului de la Hollywood a fost zdruncinată.Temele predilecte şi cu succes garantat „made in America" vor trebui abandonate o vreme. Patriotismul, comedia şi creaţiile fantastice, dar optimiste, vor fi temele dominante cel puţin ale viitorului apropiat. E deja hotărât: nici măcar pentru programul de Crăciun nu se va face abatere. „În acest moment întreaga lume artistică se străduieşte să conştientizeze exact ceea ce simte marele public, aşa că majoritatea studiourilor hollywoodiene pun sub semnul întrebării vechile lor proiecte, ceea ce presupune schimbarea aproape din temelii a fostelor proiecte şi programe", declara recent vicepreşedintele de la „Metro-Goldwyn-Mayer (MGM).

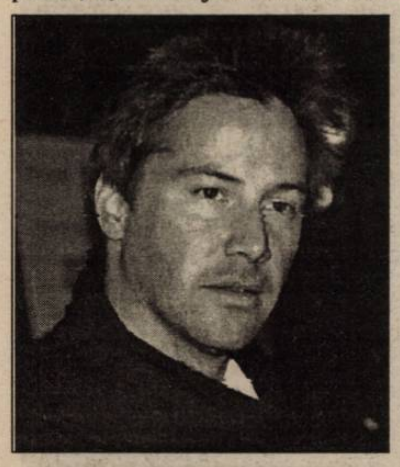

După cum deja s-a putut constata, unele studiouri, cum ar fi Warner Brothers" şi „Walt Disney", au amânat deja lansarea de toamnă a ultimelor lor creaţii în care existau scene cu atentate sau bombe. Filmul lui Martin Scorsese, de exemplu, e vorba de „Gangs of New Yorks", care îşi propusese iniţial să aducă pe marele ecran originea mafiei din Statele Unite, de la începutul secolului al 19-lea, a fost nevoit să-şi întârzie apariţia. E de văzut ce se va întâmpla şi cu producţia studiourilor MGM, „Windtalkers", o poveste a indienilor-eroi din cel de-al doilea război mondial care au contribuit la victoria Statelor Unite împotriva japonezilor, graţie sistemului lor de comunicare criptat, bazat pe folosirea limbii proprii, necunoscute de inamic.

La rândul său, „Warner Bross" a renunţat să lanseze pe 5 octombrie, cum era prevăzut, filmul „Collateral Damage", avându-l ca vedetă pe Arnold Schwarzenegger şi a cărui poveste se bazează pe viaţa unui pompier a cărui soţie moare în urma unui atac pus la cale de teroriştii columbieni. Clădirea ţintă: consulatul american. Casa de producţie speră totuşi ca în decembrie anul acesta, să poată să lanseze comedia semnată de Steven Soderbergh, „Ocean's Eleven", jaful unui cazonou.

Societatea „Exhibitor Relations" e printre puţinele case de producţii care s-ar părea că nu va avea nici o problemă cu filmele programate să apară în cinematografe: trei desene animate foarte potrivite momentului de derută, în măsură să ridice moralul publicului american: „Harry Potter şi piatra filozofală", „Seniorii mieilor", şi „Monştrii".

Educaţi să se agaţe şi de cea mai mică speranţă, americanii nu disperă. „Dacă privim în urmă, la perioada de după cel de-al doilea război mondial, constatăm că industria divertismentului a cunoscut

una dintre cele mai prolifice perioade, aceasta fiind o modalitate ca oamenii să evadeze din real", declara purtătoarea de cuvânt a studiourilor MGM.

Indiferent de strategia lumii filmului şi a divertismentului, de frământările ei, se pare că până una-alta americanii nu mai dau năvală în sălile de spectacol, în ciuda îndemnurilor celor ce-i sfătuiesc să-şi reia viaţa normală. Şi, dacă totuşi, va fi nevoie de un reper în privinţa preferinţelor acestuia, în ciuda previziunilor, cel mai solicitat film din primele două săptămâni de după atentat a fost „Hardball", cu Keanu Reeves în rolul principal, un film „uşor" bazat pe povestea inofensivă a întâmplărilor petrecute în mijlocul unei echipe de baseball pentru tineret.

Un rol inedit pentru majoritatea starurilor:

VOCEA DE LA CAPĂTUL FIRULUI

Istoria televiziunii a înregistrat o premieră mondială: peste 30 de staruri de primă mărime de la Hollywood s-au alăturat altor câtorva zeci din alte ţări pe aceeaşi scenă, pentru a participa la spectacolul televizat gratuit în întreaga lume, „A Tribute to Heroes", menit să strângă fonduri destinate victimelor atentatului terorist din 11 septembrie şi, totodată, să mai alunge suferinţa din inimile compatrioţilor lor. Ca niciodată, într-un elan de solidaritate şi necondiţionat, starurile au acceptat să participe, să cânte, să povestească scurte întâmplări, dar tragice, sau chiar să răspundă la telefon (celor care doreau să facă donaţii). Mariah Carey şi-a făcut prima apariţie televizată după cura de dezintoxicare, Bruce Springstein a interpretat „My City of Ruins", Celine Dion a cântat o variantă originală a imnului Americii, „God Bless America"... Stelele de pe ecran au coborât de pe soclul lor intangibil, s-au transformat în muritori de rând vulnerabili în cele din urmă şi au acceptat să stea umăr la umăr, indiferent de topuri: Al Pacino, Jack Nicholson, Robert De Niro, Robin Williams, Tom Cruise, Julia Roberts (care a donat 2 milioane de dolari), Tom Hanks, Will Smith, Cameron Diaz, George Clooney, Jim Carrey (care a donat 1 milion de dolari), Sylvester Stallone, Clint Eastwood... Efortul lor... gratuit n-a fost chiar lipsit de beneficii: altruismul şi spiritul lor de solidaritate au putut fi admirate de peste 89 milioane de telespectatori de pe întreaga planetă.

GWYNETH PALTROW şi BEN AFFLECK

„victime" ale conjuncturii

Nu în sensul tulburător şi concret, sinonim cu pierderea vieţii, ci doar tangenţial, din punctul de vedere a rolurilor pe care le interpretau în ultimele lor filme. Ca şi în cazul mult aşteptatelor „Collateral Damage" cu Arnold Schwarzzenegger sau „Spiderman", cei doi actori şi-au văzut filmele puse pe lista... de aşteptare în privinţa difuzării. În „View From the Top", suava Gwyneth interpreta rolul unei femei care dejoacă planurile unui grup terorist ce intenţiona să deturneze un avion. În ceea ce-l priveşte pe fostul ei logodnic, actorul Ben Affleck, acesta susţinea în „Sum Of All Fears" rolul unui erou care opreşte la timp un diabolic atentat pus la cale de terorişti din orientul mijlociu şi care urma să se concretizeze într-o explozie de proporţii, în toiul festivităţilor de celebrare a Super Bowl.

TOPUL FILMELOR...

într-o Americă rănită

Începând din primul weekend care a urmat atentatului din 11 septembrie, americanii au încercat să uite întrucâtva cumplitele evenimente prin care au trecut şi... au evadat în sălile de cinema. În ciuda aparenţelor, cei ce se ocupă de statistici şi topuri, au fost uimiţi să constate că totuşi afluenţa publicului către tărâmul iluzoriu derulat pe marile ecrane a fost impresionantă. Şi, conform obiceiului american, la scurt timp s-au putut realiza obişnuitele lor clasamente în legătură cu cele mai solicitate creaţii ale celei de-a şaptea arte.

„Hard Ball", avându-l ca protagonist pe Keanu Reeves – povestea unei tinere echipe de baseball într-un cartier defavorizat din Chicago – s-a situat pe primul loc al topului, cu încasări de peste 10 milioane de dolari în doar primele trei zile de la lansare, detronând „The Musketeer", filmul care fusese lansat cu o săptămână înainte de atentat şi care îi are în rolurile principale pe Justin Chambers, Tim Roth şi Catherine Deneuve. „The Musketeer" a trecut pe locul 3 (cu încasări de peste 5,3 milioane de dolari), pe locul 2 situându-se „The Glass House", un thriller psihologic cu Leelee Sobieski (peste 6 milioane de dolari).

Mai mult ca oricând, sociologii şi psihologii s-au grăbit să folosească acest top al filmelor pentru a analiza reacţia populaţiei americane supuse în masă unui stres deosebit de puternic. Şi, au constatat că dacă în primele zile de după atentat americanii au preferat să rămână lipiţi de ecranele televizoarelor care prezentau non-stop consecinţele dramatice ale nefericitului eveniment, începând din primul weekend au simţit nevoia să evadeze măcar pentru câteva ore din faţa cruntei realităţi. Desigur, topul filmelor şi aprecierile specialiştilor nu au luat în calcul doar populaţia din oraşele crunt lovite, ci populaţia întregii Americi de Nord.

Paul Dergarabedian, preşedintele Departamentului de relaţii cu publicul de la Hollywood, abilitat să analizeze scorul box-office-ului, a apreciat că rezultatele sunt deosebit de încurajatoare şi dovedesc că „filmele au constituit întotdeauna o modalitate de destindere pentru oameni. Acum, mai mult ca altădată, acest lucru este evident".

GROS-PLAN

■ ***David Duchovny*** a părăsit serialul care i-a adus celebritatea, „X-Files", hotărât să se consacre marelui ecran şi nu oricum, ci în filme cu succes garantat. Eticheta pe care încă o are bine lipită pe frunte – Agent Mulder – e greu de dezlipit, aşa că actorul ştie că are nevoie de colaborarea cu un regizor... genial care să-l topească în alt personaj, astfel încât să nu mai rămână nici o urmă din fostul angajat F.B.I. Speranţele lui se îndreaptă spre celebrul deja Steven Soderbergh, regizorul filmului „Traffic" sau mai vechiului (1989) „Sex, minciuni şi video". De fapt, chiar despre o continuare a controversatului „Sex, minciuni şi video" ar fi vorba. Dar, deocamdată, Soderbergh nu s-a hotărât în privinţa distribuţiei. Până una-alta, David Duchovny va apărea ca vedetă pe genericul filmului „Zoolander" pe care de curând l-a încheiat şi va petrece cât mai mult timp posibil alături de soţia lui Tea Leoni şi de fiica lor Madelaine.

■ Actriţa ***Anne Heche,*** bisexuală, a făcut de curând o serie de declaraţii surprinzătoare: „cred că eram complet nebună în timpul relaţiei mele cu Ellen DeGeneres". Ce înseamnă acest lucru?

Anne Heche pune totul pe seama unei deviaţii psihice în sensul că suferea... de o dedublare a personalităţii. Şi asta nu e tot: se credea o fiinţă extraterestră, pe nume Celestine, care vorbea cu Dumnezeu. De fapt, toate aceste amănunte privind propria ei persoană le-a făcut publice în preziua lansării pe piaţă a unei autobiografii intitulate sugestiv „Call Me Crazy". În carte, actriţa pune toate aceste probleme pe seama faptului că în copilărie a suferit un traumatism cranian, apoi a fost violată de tatăl ei. Ca să poată supravieţui, şi-a construit o viaţă dublă, deşi acest lucru n-a ajutat-o prea mult, mai ales că tatăl ei a murit de SIDA, pe când ea avea doar 12 ani. Actriţa mai povesteşte că anul trecut şi-a regăsit sănătatea mentală, după mai multe şedinţe de psihanaliză. În plus, a întâlnit dragostea adevărată. La începutul lunii septembrie s-a căsătorit cu cameramanul Coley Laffoon.

■ După despărţirea de actorul Benjamin Bratt, ***Julia Roberts*** n-a stat prea mult pe gânduri şi a intrat într-o nouă idilă, de data aceasta cu un cameraman, Daniel Moder. Dar nici n-a apucat să savureze deliciile noii ei poveşti de dragoste că necazurile au apărut. Problema e că Daniel e căsătorit şi că, după ce a cunoscut-o pe Julia, s-a hotărât să divorţeze. La aflarea acestei decizii a fiului ei, Patricia Moder, mama lui Daniel, a făcut o criză cardiacă şi, la numai 59 de ani, a decedat. Când s-a produs tristul eveniment, Daniel se afla cu Julia la rench-ul acesteia din New Mexico. Evident, ideea vinovăţiei l-a copleşit. Şi asta nu e tot: neobişnuit să fie urmărit pas cu pas de fotoreporterii indiscreţi, el a avut la un moment dat neinspirata idee să atace cu pietre un gazetar. Acesta a făcut plângere la poliţie aşa că „fericitul" iubit al vedetei riscă să treacă şi printr-un proces.

Sora lui Daniel a declarat că ultimele cuvinte ale mamei lor i-au fost adresate fiului ei care, oricum, nu se afla lângă ea: „Uit-o pe Julia şi întorce-te la soţia ta". Dar, actriţa o ţine una şi bună:"îl iubesc şi mă iubeşte, nu e vorba doar de o simplă aventură..."

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

TRANSPLANT DE ORGANE

fără bisturiu

Pentru a dobândi încredere într-un om, trebuie să-l cunoşti cât mai bine. E imposibil ca, ajungând să o cunoşti pe bioterapeuta din Galaţi *Elena Şerban*, să nu te simţi în siguranţă în preajma ei; pentru că energia vitală pe care o trimite către ceilalţi nu înseamnă doar „substanţa" nevăzută a tratamentelor sale atât de apreciate, ci şi mediul contagios – la modul pozitiv – de echilibrare individuală şi de existenţă benefică a noastră, a celor ce vieţuim împreună într-un anume timp şi loc. Dar faima Elenei Şerban nu trebuie căutată în zona relaţiilor interumane ori economice: „izvoarele" calităţilor sale se găsesc în natură şi în credinţă.

Copilărie hrănită în iarbă

Născută într-o zi de 23 august, în satul gălăţean Barcea, Elena – cea mai mică între cele 5 surori – a fost încredinţată pentru o vreme bunicilor, mama suferind o gravă complicaţie la naştere, ce nu-i permitea s-o îngrijească aşa cum se cuvine. A fost „copilăria desculţă" a fetiţei purtate prin păduri de bunicul ei, de primăvara până toamna târziu, când cădeau primele zăpezi. A primit de la ţărână binecuvântarea energiilor telurice benefice, laolaltă cu cele înălţate spre Soare, în trupurile copacilor şi ale florilor, a dormit în bordei ani la rând, dar s-a împărtăşit şi cu înţelepciunea vorbelor şi cu dreapta măsură a faptelor celor bătrâni, care-o ocroteau – nu ca pe-un lucru ce le-ar fi aparţinut, ci ca pe o făptură ce trebuie îndrumată să-şi afle locul adevărat în lume.

Toate cele amintite mai sus au o semnificaţie covârşitoare, nu numai pentru Elena şi nu numai pentru memoria afectivă a oricărui om. Amprenta copilăriei rămâne până la capătul vieţii, inclusiv – sau mai ales în ceea ce noi numim stare de sănătate; sănătatea corpului fizic, ca şi echilibrul sufletesc şi spiritual. În ce-o priveşte pe Elena, tot în copilărie a început să simtă lucruri conştientizate mai târziu. De obicei, un surplus de energie o îndemna să se apropie instinctiv de ceilalţi copii, cărora le transmitea din vitalitatea ei. Nu întâmplător, cercul de joacă se întregea pe poiana din faţa casei părinteşti, care există şi astăzi. Altfel spus, Elenei i-a fost dat să-şi hrănească ea însăşi copilăria conform cu o lege eternă a Universului: între cerul deschis şi pământ – nimic altceva, decât trupul omului, avid de energia sănătoasă a naturii.

Vindecare în celula umană

Elena Şerban este şi o femeie credincioasă, dar şi înclinată oarecum către partea lirică a vieţii, deşi aparenţele ar defini-o mai degrabă drept foarte pragmatică şi voluntară. În ultimii ani, ea a ştiut să se educe şi spiritual, pentru a-şi stăpâni şi a folosi cât mai bine însuşirile extrasenzoriale. De fapt, şi ea ne mărturisea ceea ce relevă numeroşi bioterapeuţi autentici: vindecarea nu vine *de la* terapeut, ci este canalizată *prin* acesta, către organismul afectat. Faptul că este ajutată, în tratamentele telepatice, de „fiinţe sublime" (cum le numeşte ea), de ghizii astrali, Elena îl conştientizează la modul cel mai concret posibil: „Atunci când am un pacient şi eu mă gândesc că trebuie să-l ajut, mă concentrez şi aceste entităţi vin alături de mine, le simt şi le văd ca pe nişte forme luminoase. Repet, sunt «ajutoarele» mele în tratamente, şi nu acei îngeri păzitori care stau în preajma fiecărui om."

Diagnosticarea nu depinde obligatoriu de analizele de policlinică, deşi au şi acestea importanţa lor. Elena vede corpul pacientului, cu energia vitală: dacă aceasta are culoare închisă, spre negru, e semn de boală, ca şi petele de pe organe. Pe organul explorat, poate să vadă – de exemplu – pietre (la rinichi etc.), apă (la plămâni), nisip ş.a.m.d. Dar ea mai spune că poate să pătrundă până în interiorul celulei, unde vede şi mai bine dezechilibrele! De unde vine această incredibilă capacitate? „De la Tatăl – spune Elena. Sunt conectată la unda divină, care îmi trimite informaţii."

Chirurgia „psi"

Aminteam la început faima de care se bucură terapeuta gălăţeancă. Aceasta se datorează inclusiv rezolvării unor cazuri ieşite din comun (cum ar fi nanismul sau „piticismul"), ca şi abordării unor practici neobişnuite. Vom aminti aici – deşi cu convingerea că precizarea va genera şi scepticism – aşa-numita chirurgie „psi", transplant de organe fără bisturiu. Am folosit termeni medicali comuni, în lipsa unora potriviţi ideii de mai sus, dar efectul operaţiei este acelaşi. Elena precizează: „Fac transplant de organe, de schelet, folosind acel bisturiu energetic care există în toată fiinţa. Prin concentrare mentală, «extrag» organul bolnav, înlocuindu-l cu altul, numai şi numai din lumină. Procedura o repet, mai multe zile. De fapt, să nu-şi închipuie cineva că eu scot din trupul fizic vreun ţesut. Eu scot corpul energetic negativ din organul bolnav, sub forma organului respectiv, punând în loc energie pozitivă, în aceeaşi formă."

Practic, Elena spune că vindecă orice boli, „începând de la stadiul de «legumă», până la alarmă de gradul zero". Rezultate deosebite a obţinut în tratamente pe os, adică aşezarea bazei şi remontarea scheletului, ca şi prin tragerea articulaţiilor şi călcarea cu piciorul – metode practicate empiric, de altfel, din bătrâni. În fine, dintre cazurile mai impresionante, ţinem să remarcăm ameliorarea sănătăţii unor copii cu retard motor şi psihic, spasmofilii şi leucemii. Drama constă în faptul că părinţii acestora au renunţat la tratament, când au constatat că unii pacienţi merg spre vindecare, dând de înţeles că ar pierde pensia de handicapat, facilităţile şi gratuităţile corespunzătoare...

* * *

„Noi suntem adormiţi, avem gene îngheţate" – afirmă Elena Şerban, motivând astfel şi avalanşa de malformaţii congenitale. Ea ajută suferinzii atât cât îi stă în puteri, dar remarcă şi câteva condiţii esenţiale, pentru ca singuri să ne îngrijim de sănătatea noastră: credinţa, dar şi apropierea de natură cu iubire, echilibrul traiului zilnic, dar şi păstrarea nealterată a unui racord cu vârsta copilăriei, din care trebuie să ne tragem izvoarele de energie vitală, benefică.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

CONSUMAŢI VITAMINE!

Ştie că vitaminele sunt indispensabile bunei funcţionări a organismului uman, sursa optimă din care ele pot fi asimilate reprezentând-o alimentele. De aceea, e bine ca atunci când ne hrănim să cunoaştem şi calităţile mâncărurilor respective, legate sau nu de diverse afecţiuni. Vă prezentăm mai jos o listă succintă cu principalele vitamine şi cu informaţii despre ele, urmând ca dumneavoastră să hotărâţi ce vă prieşte şi ce nu, dar nu înainte de a vă consulta şi terapeutul, pentru a afla cum staţi cu sănătatea.

– *Vitamina A* se găseşte în morcov, cereale, caise, lapte, unt, gălbenuş, ulei de ficat de morun; rol pozitiv în buna funcţionare a ochilor, cicatrizarea rănilor, sănătatea mucoaselor şi a pielii, antiinfecţios.

– *Vitamina B1* se găseşte în orez, boabe de grâu, nuci, drojdie; rol pozitiv în funcţia oculară, metabolismul glucidelor, hemoglobină.

– *Vitamina B2* se găseşte în carne, cereale, lapte, brânză, ouă; rol pozitiv în creştere, sănătatea mucoaselor şi a pielii, conjunctivite.

– *Vitamina B5* se găseşte în lapte, ouă, carne, ficat, drojdie; rol pozitiv în mecanismele enzimatice, sănătatea pielii.

– *Vitamina B6* se găseşte în carne, ficat, peşte, drojdie; rol pozitiv în mecanismele enzimatice, sănătatea pielii, globule albe.

– *Vitamina B12* se găseşte în carne, ficat, drojdie sau sintetizată de unele bacterii intestinale; rol pozitiv în creştere, metabolismul ficatului, sânge, sănătatea pielii şi a mucoaselor.

– *Vitamina C* se găseşte în vegetalele proaspete; rol pozitiv în asimilarea glucidelor, formarea glucogenului muscular, antiinfecţioasă.

– *Vitamina D* se găseşte în ulei de peşte, lapte, gălbenuş; este antirahitică,

– *Vitamina E* se găseşte în germeni de grâu, salate, polen; rol pozitiv în fertilitate, echilibrul muscular.

– *Vitamina F* de găseşte în uleiul de floarea-soarelui, nuci, alune; rol pozitiv în arterioscleroză, afecţiuni trombozante, sănătatea pielii.

– *Vitamina K* se găseşte în urzici, varză, roşii, mazăre şi este antihemoragică.

APARIŢII EDITORIALE

A apărut „GHIDUL BIOTERAPEUŢILOR ŞI VIZIONARILOR DIN ROMÂNIA" la Editura Esoteria din Bucureşti. Ghidul este un instrument necesar pentru cei interesaţi, iar

autorii ne promit reactualizarea lui anuală. Cei ce doresc să intre în posesia acestei lucrări o pot procura adresându-se în scris la O.P. 63 - C.P. 142, sector 1, Bucureşti.

LEACURI DIN VECHIME

BRĂŢARA DIN LEMN *nu are o tradiţie autohtonă, ea provenind, se pare, din îndepărtate ţinuturi răsăritene. Era făcută astfel încât să cuprindă încheietura mâinii, adică exact zona unde se ia pulsul, purtarea ei având scop profilactic faţă de răceală. Se aprecia că mai eficiente erau brăţările din lemn roşu, ceea ce face trimitere la obiectele similare din cupru vândute şi în unele magazine de remedii naturale, de la noi.*

VERIGA DE OS *era un alt obiect ceva mai bizar şi, fără îndoială, de o foarte mare vechime, folosită la tratarea urechii de* **năjit** *(o afecţiune cauzată de răceala la cap). Se confecţiona din os de cerb şi tămăduirea consta în punerea ei la urechea bolnavului, în timp ce se rostea descântecul „de năjit". Apoi, se sufla prin ea de trei ori în ureche, se punea cărămidă caldă, ca să tragă boala şi, în scurt timp, vindecarea venea.*

Să ne îngrijim singuri

MASAJUL PLANTAR – o cale de luptă cu depunerile adipoase

Obezitatea este o boală care se instalează pe nesimţite, în momente extreme ale vieţii: de mare bucurie sau de mare disperare – căsătorie, cumpărarea unei maşini, primirea unei funcţii de răspundere, pierderea unei fiinţe dragi, divorţ etc.

Una dintre căile de luptat cu depunerile adipoase este reflexoterapia plantară. Iată zone legate de metabolism şi digestie. (Stimulăm arderile, transformând grăsimile în energie şi îmbunătăţim digestia pentru a asigura o bună drenare a toxinelor.) Întotdeauna – indiferent pentru ce situaţie se face – masajul reflexogen se începe cu zonele legate de rinichi, uretere, vezică urinară, uretră, pentru a pregăti şi a curăţa căile de eliminare a toxinelor dislocate.

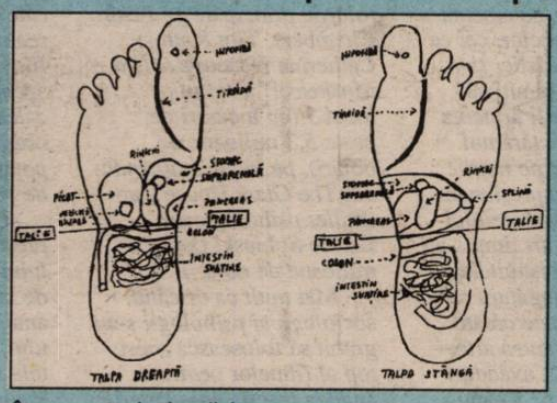

Pentru obezitate, ne ocupăm de zona stomac, ce se găseşte pe ambele tălpi, sub perna mică a degetului mare. Această arie se foloseşte şi pentru balonări, palpitaţii, greaţă, disconfort cardiac sau general. Sub zona stomac este oglindit duodenul. Continuăm cu întreg traseul colonului, cu ficat, vezică biliară, pancreas, intestin subţire, cu tiroidă, suprarenale, hipofiză şi căi limfatice.

La masarea acestor puncte vom simţi o aglomerare de granule care sunt compuse din cristale de acid uric, acid oxalic, calciu migrat, deşeuri de metabolism. Apăsarea se face la început uşor, pentru a „toci" vârful cristalelor, apoi mai puternic, pentru a le dizolva şi a le elimina. (Puteţi studia schiţa alăturată, a zonelor reflexe sus-amintite, realizată de autoarea articolului de faţă.)

GABRIELA FLORETA BUCUR
Psiholog reflexoterapeut

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De vorbă cu avocatul casei

Doamnei ALEXANDRA IONIŢĂ din Ploieşti

Din scrisoarea adresată redacţiei am înţeles că vă preocupă problema împărţirii bunurilor deoarece urmează să divorţaţi, fiind despărţită în fapt de mai mult timp, ca urmare a abandonării căminului conjugal de către soţul dv.

Astfel, vom încerca să vă explicăm problemele ce vă preocupă.

Cu privire la casă trebuie să ştiţi că în nici un caz soţul dv. nu are un drept cu privire la aceasta.

Casa este, din câte ne-aţi relatat, proprietatea mamei dv., deci dv. nu sunteţi proprietară şi chiar dacă aţi fi oricum nu poate fi inclusă în masa de bunuri care urmează a fi împărţită la divorţ deoarece ea ar avea regimul bunurilor proprii ale soţilor.

Aceste bunuri sunt prevăzute limitativ de lege, iar dacă aţi fi proprietara casei, aceasta, fiind dobândită înainte de încheierea căsătoriei, are regimul acelor bunuri care sunt proprii şi care nu sunt supuse împărţelii la divorţ.

V-am explicat ipotetic doar acest aspect pentru a înţelege de ce soţul dv. nu are nici un drept cu privire la această casă.

De asemenea, şi în ipoteza în care ar surveni decesul mamei dumneavoastră, în calitate de moştenitoare veţi dobândi casa, care va avea regimul de bun propriu, având în vedere caracterul personal al dobândirii.

Cu privire la suma de 1.700.000 lei pe care soţul dv. o aduce pentru a întreţine cheltuielile şi sarcinile căsătoriei trebuie spus că se va ţine cont de această contribuţie doar la împărţirea bunurilor comune, bunuri ce sunt dobândite de soţi în timpul căsătoriei.

Faptul că dv. nu aveţi nici un serviciu nu are, de asemenea, nici o relevanţă. Trebuie să ştiţi că, potrivit dispoziţiilor legale în această materie, munca femeii, depusă în gospodărie şi pentru creşterea şi educarea copiilor, constituie o contribuţie la dobândirea bunurilor comune.

Regimul bunurilor dobândite în timpul căsătoriei

Astfel, această contribuţie la dobândirea acestor bunuri care sunt supuse partajului în cazul unui divorţ, constă nu numai în aporturi băneşti şi mijloace materiale, ci şi în munca prestată efectiv în gospodărie.

Cu privire la autoturismul dobândit în timpul căsătoriei care este pe numele soţului dv. trebuie avute în vedere mai multe aspecte.

În primul rând trebuie să ştiţi că este total greşit faptul că soţul dv. susţine că maşina este numai a lui pe considerentul că el figurează în actele maşinii. Orice bun dobândit în timpul căsătoriei este un bun comun al soţilor. Trebuie înţeles că maşina este şi a dv. în calitate de coproprietară în devălmăşie.

În al doilea rând, împărţirea bunurilor comune la desfacerea căsătoriei are loc ţinându-se cont de contribuţia efectivă a soţilor la dobândirea bunurilor.

Astfel, din ceea ce am înţeles, contribuţia dv. este evidentă de vreme ce maşina este cumpărată cu bani pe care îi deţineaţi înainte de încheierea căsătoriei şi care, de asemenea, sunt consideraţi bun propriu.

Pentru a dovedi că maşina a fost cumpărată cu acei bani depuşi la C.E.C. puteţi folosi orice mijloc de probă.

Av. BIANCA ALECU
Cabinete asociate de avocaţi
MIHĂILĂ & OANCEA

☺ *Mecanicul auto îşi instruieşte ucenicul:*
– Spune-i că reparaţia a costat 250 de dolari şi dacă înghite asta adaugă: „plus piesele de schimb!" După aia discut eu cu el.

☺ *Discuţie între două femei:*
– Refuz să cred că voi îmbătrâni! Perspectiva mă sperie cumplit. Nici nu vreau să mă gândesc la cea de a 50-a aniversare a zilei mele!
– De ce ? Ce s-a întâmplat atunci?

☺ *– Numeşti tu ceea ce ai pe cap, pălărie?*
– Numeşti tu ceea ce ai sub pălărie, cap?

☺ *– Anul ăsta vom merge în concediu în Alpi! Declară soţia.*
– Mai bine te-ai gândi puţin la datoriile noastre, intervine timid soţul.
– Dar asta pot s-o fac foarte bine şi în Alpi!

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: NEGRUL MUTĂ ŞI FACE REMIZĂ

ORMOS-BATOCZKY, 1951

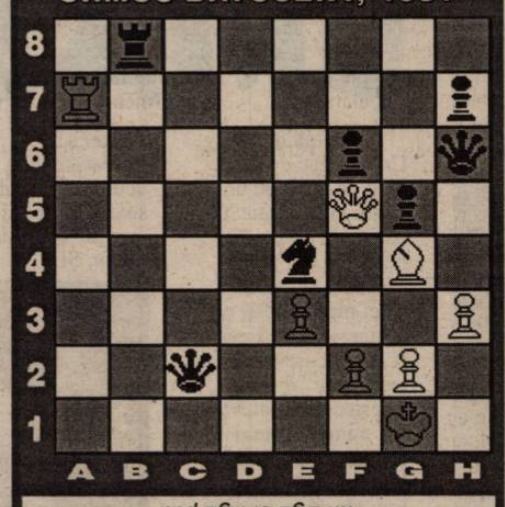

DEZLEGARE: 1... Tb1 2. Rh2 Th1!! 3.Rh1 Cg3 4. fg3 (altfel se pierde dama) 4... Dg2 5. Rg2 pat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PAR(anormale) de ToPAN

Verificaţi-vă cunoştinţele

EVANTAIE

1. Din ce erau confecţionate evantaiele din antichitate în Egipt şi la Roma?
2. Când a fost inventat evantaiul pliant?
3. Din ce sunt confecţionate, de obicei, evantaiele chinezeşti?
4. Cine a pictat, în 1817, tabloul „Femeie cu evantai"?
5. Cine a scris piesa de teatru „Evantaiul doamnei Windermere"?
6. Ce înseamnă dispunerea obiectelor „în evantai"?
7. Ce mare compozitor german a dat un original autograf pe evantaiul unei doamne, notând primele acorduri din „Dunărea albastră" de Johann Straus şi adăugând „din păcate nu de mine!"

Răspunsurile din numărul trecut *1) Prin „soră de scoarţă" se înţelege fiica din altă căsătorie a unuia dintre soţi, privită în raport cu copiii celuilalt, avuţi, de asemenea, din altă căsătorie. 2) Într-o mănăstire de femei sora este cel mai mic grad din ierarhia călugărească. 3) În unele regiuni „sora de mireasă" înseamnă druşca. 4) Cele mai renumite surori scriitoare din Anglia au fost Charlotte, Anne şi Emily Bronte. 5) „Floarea soarelui" sau „sora soarelui" cum i se mai spune, este originară din America. 6) Piesa de teatru „Trei surori" a fost scrisă de Anton Pavlovici Cehov (1860-1904). 7) Tabloul „Cele două surori" aparţine pictorului francez Théodore Chassériau (1819-1856). 8) Filmul „Surorile" a fost realizat de regizorul român Iulian Mihu.*

Poşta cititorilor *Pentru întrebările din numărul 37 cu tema „Mihai Viteazul" am primit mai multe scrisori decât de obicei, majoritatea cu 7 răspunsuri corecte şi detalii semnificative. Acest lucru ne face să ne gândim să abordăm mai des teme legate de istoria patriei. Au dat câte şapte răspunsuri corecte: Elena Ispas – Piatra Neamţ; Iacob Parasca – Ştefăneşti (jud. Argeş); prof. Maria Iova – Constanţa; Florentina Gorea – Topliţa; prof. Marin Ştefan – Şimleu Silvanei şi Mihai Waspusch – Bucureşti. Din păcate Dan Victor Munteanu – Galaţi s-a grăbit din nou şi a dat doar 5 răspunsuri corecte.*

Pentru întrebările din numărul 38 cu tema „Fraţii" au răspuns corect următorii:

– 7 răspunsuri corecte: Elena Ispas – Piatra Neamţ; Maria Iova – Constanţa; Florentina Gorea – Topliţa; prof Marin Ştefan – Şimleu Silvanei şi Mihai Waspusch – Bucureşti.

– 4 răspunsuri corecte: grăbitul nostru prieten Dan Victor Munteanu – Galaţi.

Tuturor cititorilor noştri le mulţumim pentru cuvintele frumoase adresate revistei şi rubricii. (I. Stoica)

TOLBA CU SCRISORI

❖ *Aldea Forin din Turnu Măgurele.* Piatra filozofală era concepută ca o substanţă care se obţine prin diverse procedee alchimice şi care avea însuşirea de a preschimba orice în aur prin simplă atingere şi de a vindeca în mod asemănător orice boală. Pretinzând că piatra acţionează în toate cele trei domenii ale naturii, în cel mineral transmutând metale, în cel animal vindecând bolile şi în cel vegetal determinând o vertiginoasă creştere a plantelor, alchimiştii o numesc „remediul celor trei regnuri" sau „panaceu universal".

❖ *Drăgan Cristina din Piatra Neamţ.* După unele estimări, în primul an al erei noastre, numărul probabil al populaţiei de pe glob era de numai 100 de milioane. Abia după 1000 de ani numărul populaţiei a ajuns la 275 de milioane de locuitori.

❖ *Pârvu Elisabeta din Bucureşti.* Despre misterioasele particule neutrino, subiect pe care l-am mai dezbătut în revista noastră, vom scrie din nou în curând.

Rubrică realizată de **DORIN MĂRAN**

PERSPICACITATE

Ce robinet trebuie deschis pentru ca grădinarul să poată uda florile? (Gh.R.)

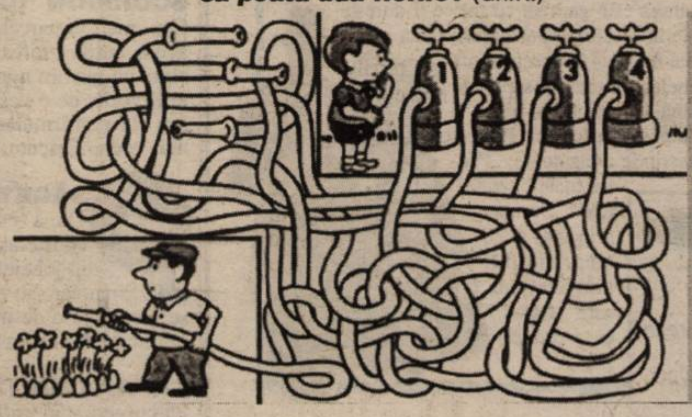

SOLUŢIA: *nr. 4*

Atenţie maşina!

Într-unul din cele patru desene se află un element schimbat faţă de celelalte trei. Puneţi-vă atenţia la încercare! (Gh.R.)

SOLUŢIA: *Este vorba de desenul nr. 3 în care femeia poartă bratara pe mâna dreaptă. În celelalte trei desene bratara se află pe mâna... stângă!*

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Dacă trandafirul este considerat floarea occidentului, crizantema este, de veacuri, floarea orientului. Introducerea în cultură a acestei flori se pierde în trecutul istoric al popoarelor Chinei şi Japoniei, unde şi în prezent este foarte populară şi iubită. Pentru niponi, crizantema este simbolul sentimentelor curate. Impresionantă prin mărime, cu o ţinută maiestoasă şi cu o durată mare de păstrare, crizantema şi-a făcut numeroşi admiratori şi în Europa, chiar din momentul când a fost adus în Marsilia un soi cu flori roşii. Era în anul 1789. Franţa, Anglia şi Italia au adoptat-o în rândul florilor de prim rang, acordându-i onoarea cuvenită. În ţara noastră, crizantema este considerată adevărata regină a toamnei.

CRIZANTEMA *regina toamnei*

Pretutindeni se cultivă numeroase soiuri care se deosebesc între ele ca înălţime, tipul şi mărimea inflorescenţei, culoarea şi timpul de înflorire. Se întâlnesc crizanteme cu flori simple (asemănătoare margaretelor), cu flori asemănătoare anemonelor, cu flori involte (ca un bulgăre), plate ca o tipsie, ciufulite etc.

Crizantemele se înmulţesc vegetativ (fie prin butaşi, fie prin despărţirea drajonilor) şi anotimpul din care începe activitatea de înmulţire este toamna, după înflorire. Acum se aleg plantele mamă, de la care se vor recolta butaşii sau se vor desface drajonii (lăstarii care apar la suprafaţa solului din jurul plantei). Plantele-mamă trebuie să fie dintre cele mai viguroase, sănătoase, cu flori normal dezvoltate, specifice soiului pe care dorim să-l înmulţim. Plantele alese se scot din pământ după recoltarea florilor şi se transplantează în lădiţe sau ghivece, la distanţe mici (10-15 cm). Păstrarea pentru iarnă se face în spaţii răcoroase unde temperatura să nu scadă sub 5-6 grade. Abia în luna martie se încălzesc aceste încăperi ori se mută lădiţele cu plante în alte camere, la temperatura de 12-14 grade. Datorită căldurii şi umezelii (plantele se udă din momentul în care se trec la căldură), apar lăstarii care vor fi folosiţi ca butaşi când ajung la lungimea de 8-12 cm.

Înrădăcinarea butaşilor se realizează în lădiţe cu nisip sau umplute pe jumătate cu pământ (de grădină sau de frunze) iar restul cu nisip în care se înfig butaşii. Prinderea durează 2-3 săptămâni, temperatura optimă de înrădăcinare fiind de 16-18 grade.

În ceea ce priveşte înmulţirea prin drajoni (avantajul este că aceştia au deja rădăcinile formate), se efectuează în luna aprilie. Lăstarii plantei-mamă se desfac cu grijă ca să nu se rupă rădăcinile şi se plantează la locul definitiv.

Întrucât crizantemele rezistă foarte bine la temperaturi scăzute, plantele-mamă se pot păstra şi afară, în locuri mai adăpostite, acoperite cu frunze sau cu pământ. Primăvara se descoperă, iar când drajonii sunt destul de mari (10-15 cm înălţime) se despart şi se plantează separat. *(A. Popescu)*

Georgia era să ne facă de ruşine

Sâmbătă m-am uitat şi eu, ca tot românul împărţial, la partida de fotbal România-Georgia. Nu că jocul ar fi avut oarece miză, că n-a avut, ci pentru a vedea la lucru naţionala lui Hagi în perspectiva jocului din baraj. N-am văzut mai nimic. Decât o partidă care a părut un joc amical. Nici un şut pe spaţiul porţii adverse în prima repriză spune mult despre jocul amical al tricolorilor. O să-mi spuneţi că auzind că Ungaria nu câştiga partida din Italia cu 3-0, jucătorii noştri au tras pe dreapta. Aşa o fi, dar să te conducă Georgia pe teren propriu, ceea ce nu s-a mai întâmplat în scurta istorie a fotbalului din ţara condusă de fostul ministru de externe Şevarnadze, e totuşi cam mult. După primirea golului, parcă tricolorii s-au mai trezit din somn şi şi-au adus aminte că, totuşi, Hagi le-a vorbit şi lor şi presei despre o victorie. Până la trezirea definitivă era să fie 0-2 şi chiar 0-3, nici acum nu-mi explic cum au ratat georgienii situaţii atât de clare. În fine, după ipoteticul 0-3, jucătorii noştri au început să alerge după... egalare. Pe care au reuşit-o printr-o excepţională lovitură de cap a veteranului Gică Popescu. Deşi s-au mai zbătut, în dorinţa de a câştiga, in extremis, tabela a consfinţit scorul egal. E clar pentru oricine că Hagi şi echipa naţională n-au avut una din zilele lor bune, dar dacă nu se schimbă ideea şi concepţia de joc, şanse prea mari n-avem în meciul de baraj. Să consemnez debutul curajos al lui Pancu şi scoaterea rapidă, în fine!, a lui Mutu pe marginea terenului (poate cel mai prost jucător din naţională şi asta nu pentru că nu face nimic, că-şi dă cu stângu-n dreptul, ci pentru că strică toate ocaziile echipei, ceea ce e impardonabil). M-aş fi aşteptat să-l văd în echipa naţională pe un excelent fotbalist care joacă la Dinamo Kiev, Ghionoaie. Nu l-am văzut, dar mai aşteptăm. Una peste alta, Georgia era să ne-o facă! Poate că naţionala îşi va schimba faţa pentru meciul de baraj, altminteri nu prevăd nimic bun. Şi asta fără să fiu un vizionar...

SPORT FLASH

Maraton cu celularul la ureche

La Bucureşti s-a desfăşurat cea de-a zecea ediţie a Maratonului Internaţional Bucureşti Ericsson la care au participat peste 180 de concurenţi din Canada, Germania, Italia, Franţa, Marea Britanie, Republica Moldova, SUA şi, evident, România. Maratoniştii au plecat din Piaţa Universităţii şi s-au oprit, după 42, 195 km pe stadionul „Iolanda Balaş-Soter", primul care a trecut linia de sosire, fiind „ceferistul" Ianoş Artur Mikloş (29 ani). Lui i-au trebuit 2 ore, 25 minute şi 24 secunde pentru a acoperi distanţa clasică, un timp cu zece secunde mai bun decât timpul câştigătorului de anul trecut, dar, totuşi, un timp modest, s-o recunoaştem. Şi mai modest a fost timpul câştigătoarei în proba feminină, Maria Teodorescu, care a câştigat proba şi anul trecut. Cu banii câştigaţi, 800 dolari, gălăţeanca nu se gândeşte să-şi cumpere un telefon mobil Ericsson, ci vrea să-şi plătească ratele restante la întreţinere. Făcând haz de necaz, pot spune că ideea nu e rea: foarte mulţi români ar putea recurge la acest sport pentru a ieşi din datorii. Aici am ajuns... cu maratonul!

GEORGE CUŞNARENCU

Omul de oţel

Antrenamentele fizice sistematice, începute încă din copilărie, determină nu numai formarea unei musculaturi de excepţie (fără a căpăta neapărat şocantul relief al culturiştilor), dar şi a unei osaturi de excepţie. Există astfel de oameni care nu numai că pot sparge stive de cărămizi cu pumnul, dar au şi un schelet care poate suporta greutăţi inimaginabile. În fotografie se află un astfel de bărbat oţelit şi curajos în acelaşi timp, care suportă greutatea unei motociclete; aceasta trece peste o scândură aşezată pe oasele bazinului, iar corpul este, totuşi, aşezat pe o saltea care preia o mică parte din şoc. (P.I.)

URIAŞII livezilor

O ţelină de 20 kg. Un dovleac de 8 kg, lung de aproape un metru şi jumătate. O conopidă cu un diametru de doi metri. Morcovi de peste cinci metri. Roşii care cântăresc 5 kg fiecare şi lămâi care cântăresc „doar" 4 kg. Acestea sunt câteva din minunile serei englezului Bernard Lavery din Lincolnshire. Inspirat, după propria mărturisire, de celebra poveste a lui Jack şi a fasolei sale fermecate, el a dedicat ani mulţi de studiu obţinerii unor „uriaşi" ai lumii legumelor. Şi ...a reuşit.

La „Campionatul mondial al legumelor gigantice" a obţinut până acum 14 titluri mondiale... *(M.D.)*

Butic pe două picioare

Louis Délariaux, un student francez de 24 de ani, nu are banii necesari începerii unei afaceri „serioase". Dar, fire întreprinzătoare, Louis şi-a confecţionat un pardesiu special pe care l-a transformat în prăvălie. Având un corp atletic, el poartă pe străzile micilor oraşe şi comunelor din zona în care locuieşte (Aix-en Provence) o greutate de peste 30 de kilograme. Pardesiul-tarabă este garnisit cu tot ce-ţi doreşte inima, de la ceasuri şi parfumuri, până la rachete de tenis şi poşete sport, de la ochelari de soare şi săpun de baie, până la patine cu rotile şi pixuri cu pastă parfumată. Pe spate are o inscripţie atrăgătoare: „Pentru toate buzunarele". Duşmanul principal al comerciantului umblăreţ nu este fiscul, ci... ploaia. *(P.I.)*

UN CIP sperietoare de păsări!

Hotărât lucru, nimic nu mai este ce a fost. Până şi vechile şi popularele sperietori se schimbă: ele vor fi în curând înlocuite de sperietori ...electronice! „Hawkeye" este primul născut din această nouă familie. Arată ca o sperietoare obişnuită, doar că este dotat „în cap" cu un calculator şi pus în mişcare de un motor electric. Hawkeye îşi agită furios braţele, se „plimbă" pe o distanţă de 200 de metri şi „urlă" fioros ori de câte ori o zburătoare se apropie. Acestea o iau la fugă, evident, şi dacă au nefericita idee de a reveni, Hawkeye intră din nou în funcţiune, emite alte strigăte şi recurge la alte mişcări – nu mai puţin ameninţătoare şi unele şi altele. Şi toate acestea pentru cinci luni de zile, după care nu mai trebuie decât ...să-i schimbi bateriile. *(M.D.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 150 DM, un abonament pe un an, 50 $ sau 75 DM, un abonament pe şase luni).
- Abonaţi-vă rapid pentru a avea certitudinea „conectării" la universul enciclopedic oferit de prestigiosul săptămânal cultural-ştiinţific „Magazin".

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	22.000 LEI	☐ 3 LUNI	70.000 LEI	☐ 5 LUNI	114.000 LEI
☐ 2 LUNI	44.000 LEI	☐ 4 LUNI	92.000 LEI	☐ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Celulele vii acţionează ca un computer ■ Valuri ucigaşe ■ Criza de ficat. Întrebări şi răspunsuri ■ Femina club ■ Cristaloterapia sau cum ne pot ajuta cristalele ■ Surprinzătoarea civilizaţie Maya ■ New York-ul medieval ■ Există şi alte planete... Pământ?! ■ Cronici din lumi paralele ■ Întâmplări adevărate ■ Starurile îşi dezamăgesc uneori fanii ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

15 – 21 OCTOMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Din păcate, în această săptămână curba financiară tinde să scadă destul de drastic şi chiar are un minim miercuri sau joi. Pe de altă parte, curba afectiv-emoţională este cât se poate de semeaţă, semn că viaţa în cuplu e dulce ca mierea.

TAUR (21.04-21.05): Un eveniment deosebit se va petrece în mediul profesional, şi probabil că vă va aduce un zâmbet larg pe faţă. Într-adevăr, curba profesională are un maxim pe la mijlocul intervalului, iar Mercur este în poziţie favorabilă faţă de Soare.

GEMENI (22.05-21.06): Poate fără să vrea, o persoană din anturaj vă provoacă o dezamăgire de care veţi aduce aminte mult timp. În general, săptămâna aceasta vă va lăsa un gust amar, însă spre sfârşit veţi primi o veste excelentă din mediul familial.

RAC (22.06-22.07): Două evenimente contradictorii vor pigmenta această perioadă, în care veţi face duşuri reci şi calde, într-o succesiune năvalnică. Dar cel mai important lucru este ascensiunea galopantă a curbei financiare, fapt care se poate concretiza joi.

LEU (23.07-22.08): Dincolo de aparenţe, conflictele pe care le aveţi cu persoana iubită nu sunt decât simple hărţuieli nevinovate, aşa, să mai treacă timpul. Fiţi mai atent la unele probleme stringente, a căror neglijare vă poate diminua drastic bugetul.

FECIOARA (23.08-21.09): Din ce în ce mai mult se profilează un succes profesional important. Saturn şi Soarele vă sunt acum aliaţi şi speranţele dv. se pot îndeplini cât de curând. Nimic nou despre bani, dar asta e de obicei o veste bună.

BALANŢA (22.09-22.10): Toate curbele astrale principale se află mult deasupra normalului, ceea ce înseamnă că toate ar trebui să vă meargă din plin. Numai că poziţia nefavorabilă a lui Pluton faţă de Soare vă poate aduce surprize mai puţin plăcute.

SCORPION ((23.10-21.11): Cea mai remarcabilă alură o are acum curba profesională, care prezintă un maxim miercuri sau joi. Poate fi vorba de o veste bună cu efect îndelungat sau de confirmarea imediată a unor zvonuri mai vechi. Oricum, e de bine.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): După cum se prezintă astrele în constelaţia dv., este posibil să răsară din jobenul acestei săptămâni un ghinion financiar sau sentimental. Marte şi Venus se ciondănesc de mama focului, aşa că nu vă implicaţi în nici un conflict.

CAPRICORN (21.12-19.01): Parcurgeţi stări sufleteşti contradictorii, iar aceste meandre au darul să vă şubrezească optimismul care, de obicei, vă caracterizează. La rândul ei, curba financiară oscilează periculos în jurul normalului, aşa că fiţi prudent!

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Nimic deosebit în constelaţia dv., de parcă planetele şi-au luat o săptămână de odihnă binemeritată. Aceste împrejurări sunt, totuşi, periculoase, deoarece pot ascunde erupţia unui vulcan, fie în cuplu, fie la serviciu.

PEŞTI (19.02-20.03): Două veşti bune vor însenina această perioadă, care se va dovedi optimă din punctul de vedere al inspiraţiei şi creativităţii. Ambele veşti vin din domeniul financiar şi, dacă se vor concretiza, veţi scăpa de aproape toate datoriile.

Personalităţile săptămânii: *Perpessicius (Dimitrie S.Panaitescu), Mihail Sebastian, George Ranetti, Mihai Gafiţa, Constantin I. Parhon, Mihail Sorbul, Gheorghe Ţiţeica;* Eugene O'Neill (Nobel literatură 1936), Miguel Asturias (Nobel literatură 1967), Arthur Rimbaud, Dino Buzzati.

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 543 • ANUL XLIV • 18 OCTOMBRIE 2001 • 16 PAGINI • 6000 LEI Nr. 42 (2293)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

18 OCTOMBRIE

1887 Statele Unite cumpără Alaska de la Rusia, plătind 7200000 de dolari

1922 Este înfiinţat postul BBC (British Broadcasting Corporation)

S-a născut în această zi

1967 Canaletto (Giovanni Antonio Canale), pictor italian, care s-a remarcat prin lucrări inspirate din peisaje veneţiene

New York-ul medieval

Brooklyn Chamber of Commerce reprezintă un turn-citadelă finalizat în anul 1927. Acest edificiu de peste 280 de metri înălţime a fost ridicat în districtul Brooklyn pentru a da o replică arhitectonică zgârie-norilor din districtul Manhattan, a căror realizare începuse în 1913. Conform unor legi urbanistice locale, turnurile trebuiau să aibă terase si balcoane, iar arhitectii acelor vremuri s-au inspirat din alura castelelor medievale europene, respectând severitatea stilurilor gotic si neo-gotic, dar si arabescurile specifice, încântătoare pentru orice privitor. Astăzi, după atacurile teroriste asupra „Gemenilor" World Trade Center, turnul Empire State Building a redevenit cea mai înaltă clădire a marii metropole americane, cu 381 de metri înălţime. (P.I.)

Spectacolul cunoaşterii

Celulele vii acţionează ca un computer

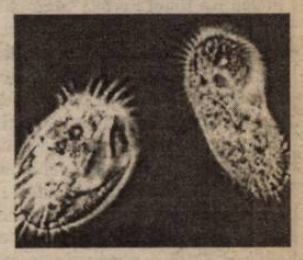

Terapii complementare

Lumina vindecătoare se află în noi

Starea de veghe

Ultima şansă – reconcilierea cu natura

Femina club

Bioritmul dictează orele de somn necesare

Misterele lumii

Cronici din lumi paralele

Întâmplări adevărate

Un proces cu surprize

S-a descoperit gena rezistenţei la

ANTRAX

Cuvântul „antrax" este în această perioadă sinonim cu „moartea". Teama unui atac biologic terorist, a cărui armă ar putea fi bacteria care generează o boală cu consecinţe letale, a devenit prioritară pentru întreaga omenire. În consecinţă, comunitatea ştiinţifică strânge rândurile pentru a valorifica rezultatele cercetărilor întreprinse până în prezent în legătură cu antraxul şi, implicit, pentru a găsi cât mai repede un remediu. În aceste zile, un grup de oameni de ştiinţă din Boston (Marea Britanie) a dat publicităţii faptul că au identificat la şoareci gena responsabilă de rezistenţa la antrax (o maladie de origine bacteriană). Unele forme modificate ale acestei gene ar putea creşte nivelul de răspuns imunitar de tip celular contra toxinei ucigaşe generate de bacterie.

Studiul întreprins a reuşit să descifreze ceea ce se petrece în timpul primelor etape ale infectării organismului şi, totodată, modul cum acţionează toxina eliberată de bacterie asupra celulelor imunitare, în special asupra macrofagelor (celulelor albe din sânge). Era deja cunoscut faptul că imunitatea vizavi de antrax era conferită de o genă localizată pe cromozomul 11. Dar, acum, la nivelul acestui cromozom, cercetătorii britanici au identificat gena responsabilă de reacţia organismului faţă de bacteria ucigaşă.

Botezată Kif1C, aceasta este singura genă variabilă de pe cromozomul 11, adică se manifestă în patru forme: două forme generează rezistenţa la antrax, iar alte două vulnerabilitatea organismului în faţa inamicului. „Latura negativă" a genei Kif1C comandă eliberarea unei toxine a antraxului, care provoacă reacţii inflamatorii şi de oxidare în structura macrofagelor, distrugându-le. Când celulele albe mor, ele descarcă toxina în sânge, ducând la moartea persoanei infestate. „Latura pozitivă" a genei Kif1C constă în protejarea macrofagelor de toxina antraxului, în sensul că le ajută să se debaraseze de toxină. Cunoscându-se aceste mecanisme secrete şi subtile ale genei Kif1C, cercetătorii susţin că se poate acţiona pe calea anulării prin manipulare genetică a funcţiilor negative ale genei. *(A.P.)*

- Avocatul casei
- Grădina
- Verificaţi-vă cunostintele

TV

Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

2001 – ANUL BRÂNCUŞI

Rugăciunea (bronz, 1907, Bucureşti)

Biblioteca Judeţeană

cartea albă

Ionel Fernic, contemporanul nostru

La editura „Ginta Latină" a văzut lumina tiparului cartea Mariei Roşca intitulată „Ionel Fernic, Trubadurul". Maria Roşca este absolventă ASE, a Şcolii de Muzică şi Artă din Bucureşti şi şi-a desfăşurat activitatea profesională timp de un sfert de secol la Radiodifuziunea Română, Direcţia Muzicală. Cu sprijinul MAE, al Radiodifuziunii Române şi al Ministerului Culturii a susţinut mai multe conferinţe sub genericul „Comori ale cântecului folcloric românesc intrate în patrimoniul naţional şi universal". Cu asemenea preocupări nu este de mirare că atenţia Mariei Roşca a fost atrasă de personalitatea lui Ionel Fernic. Sigur, a mai primat, în această alegere, şi faptul că în acest an se împlinesc exact o sută de ani de la naşterea compozitorului care s-a născut în primul an al secolului al XX-lea şi a murit 38 de ani mai târziu. Pentru cei care n-au aflat încă, să mai amintesc faptul că Ionel Fernic a scris nu doar celebrele romanţe pe care orice om de vârsta a doua le ştie sau le-a ascultat cel puţin o dată, ci şi proză, a tradus din poemele lui Omar Khayyam, a fost şi ziarist, a scris epigrame, a prelucrat folclor, a compus, a fost şef de orchestră, profesor de vioară, actor, cântăreţ bisericesc şi... aviator. Deci o personalitate care a încercat multe la viaţa sa, în urma căreia au rămas totuşi doar câteva şlagăre. Un om modest, care nu a încercat să iasă în faţă, un timid aş putea spune, de vreme ce, deşi avea o voce frumoasă, nu cânta în public, ci doar în cercul său de prieteni, frumoasele sale romanţe „Îţi mai aduci aminte, Doamnă?", „Balada crucii de mesteacăn", „Pe sub fereastră-mi curge-un râu" sau „Pe aceeaşi ulicioară". La Ploieşti, în armată fiind, se înscrie la Şcoala de Ofiţeri şi-şi vede împlinit visul din copilărie, acela de a zbura cu avionul. Rămâne la Ploieşti 10 ani şi îşi câştigă existenţa ca pianist în sălile de cinematograf, unde prezintă şi melodii „în primă audiţie". Scrie şi la o revistă literară un fel de cuplete juvenile, fără valoare, dar reprezentând trăirile acelei adolescenţe zbuciumate. În 1926 începe să compună romanţe proprii, la început pe texte de Ion Minulescu, „Romanţa celei care minte", pentru ca mai târziu, însă tot în 1926, să devină şi textier în „Iubito cu ochii verzi ca marea". Doi ani mai târziu compune romanţa „Ţiganca" cu un text inspirat din versurile lui Artur Enăşescu:

E Rita fecioară cu ochii sprinţari
Cu sâni ca de piatră
Născută-n alaiul a zece cobzari
Regină pe şatră!

În această melodie, Ionel Fernic combină cântecul duios şi sentimental cu o melodie fremătătoare, generând ce avea să fie numită romanţa nostalgică. Să nu uităm, spune Maria Roşca, că iniţiatorul romanţei autohtone a fost un compozitor oarecum uitat, Ionel Băjescu-Oardă (1883-1979), el lansând în 1905 celebra romanţă „Flori de nufăr". Ionel Fernic duce mai departe genul muzical lansat de Băjescu-Oardă, compunând piesa „La umbra nucului bătrân", pe versurile lui Alexandru Dinescu, lansată în 1930. În 1932, pe versurile lui Cincinat Pavelescu, Ionel Fernic lansează romanţa „Îţi mai aduci aminte, Doamnă?"

Îţi mai aduci aminte, Doamnă?
Era târziu şi era toamnă
Şi frunzele se-ngălbeneau
Şi tremurau de vântul serii...
Îţi mai aduci aminte, Doamnă?

Cântecele lui Ionel Fernic sunt interpretate de mari solişti ai timpului, cum ar fi Titi Botez, Cristian Vasile (acesta este redescoperit astăzi cu o mare plăcere) sau Zavaidoc. Nu doar cântăreţii au fost de partea compozitorului, ci şi poeţii. O asemenea poetă a vremii, Nunuţa Morţun, de ale cărei versuri Ionel Fernic s-a folosit nu de puţine ori în compoziţiile sale, a fost nu numai apropiată a melodiilor, ci şi apropiată inimii lui Ionel Fernic. Aşa încât, în 1930, când cei doi s-au căsătorit, n-a mirat pe nimeni.

Ceea ce a mirat însă pe toată lumea, inclusiv pe tânăra sa consoartă care n-a putut face faţă noii situaţii, a fost decizia lui Ionel Fernic de a se dedica aviaţiei. În primăvara lui 1935, trubadurul se înscrie la Şcoala de Pilotaj „Mircea Cantacuzino". Culmea este că doar peste câteva luni, în vară, obţine brevetul de pilot. Nu e mulţumit de ăsta şi se arată atras de paraşutism. Cunoaşte şi câteva peripeţii, rămâne şchiop şi înfiinţează o şcoală de paraşutism. Cine ştie cât ar mai fi compus şi unde ar fi ajuns cu brevetul lui de aviator dacă în ziua de 22 iulie 1938 avionul în care se afla, aparţinând companiei poloneze Lot, nu s-ar fi prăbuşit venind dinspre Cernăuţi.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

VIOLETA A., Iaşi: *„(...) Nici nu vă pot descrie ce durere mi-a pricinuit cel pe care până mai ieri îl consideram vechiul şi bunul meu prieten, D. Ne cunoaştem din ultimul an de liceu şi au trecut cinci ani de când suntem împreună. Toate erau bune şi la locul lor, nimic nu părea să afecteze legătura noastră. Eu mi-am găsit un loc de muncă destul de bun la o firmă de calculatoare şi câştig suficient pentru a avea cu ce să ne petrecem timpul liber. Evident, cu ajutorul părinţilor am avut nişte vacanţe pline cu toate felurile de distracţie. D. este încă student la Informatică şi nu mai are decât un singur părinte, pe mama lui. Bursa lui este aşa cum o ştie toată lumea şi în această situaţie eu sunt cea care contribuie material la mai toate distracţiile noastre, fără să ne permitem excese... Nu m-aş fi gândit niciodată la aspectul ăsta meschin dacă nu m-ar fi pus într-o situaţie incredibilă acum două luni, n-aş fi vrut să spun niciodată lucruri mai puţin plăcute despre el... Dar în august m-am îmbolnăvit în mod stupid de gripă, am avut temperatură foarte mare şi a trebuit să fiu internată. Mi s-a descoperit o dublă pneumonie şi am stat 12 zile internată. Vă vine să credeţi că niciodată nu a venit să mă viziteze? Nici el, nici mama lui, care credeam că mă simpatizează şi care se purta întotdeauna foarte atentă cu mine (...) Când am ieşit din spital şi am ajuns acasă, primul lucru pe care l-am făcut a fost să-i dau un telefon. N-aveam de gând să-i reproşez ceva, ci pur şi simplu îmi era dor de el. Culmea, nu l-am găsit acasă, mi s-a spus că e plecat într-o scurtă vacanţă (era weekend). Când mi-am permis să întreb cu cine, am fost repezită de mama lui şi apoi mi s-a închis telefonul. A fost prima oară când am plâns din cauza lui... Apoi am aflat surprinsă că fusese plecat cu o aşa-zisă cunoştinţă, colegă de facultate. Din acel moment, el nu mai există pentru mine, deşi peste câteva zile, aflând că am ieşit din spital, mi-a telefonat şi a încercat să se scuze. Nici n-am vrut să aud şi i-am închis telefonul pentru totdeauna (...) Aflând despre această rubrică, mi-am zis să mă interesez despre acest aspect al astrologiei şi am făcut rost de nişte broşuri. Am constatat că dacă eu sunt născută în zodia Taurului, sunt excluse legăturile bune, de orice natură, tot cu un Taur. Câtă încredere pot avea în astfel de afirmaţii? Oare dacă le-aş fi aflat dinainte, ar fi trebuit să fiu mai rezervată şi să am suspiciuni faţă de D.?"*

– Dragă VIOLETA, am mai primit scrisori de la persoane născute în zodia Taurului, cu probleme sentimentale asemănătoare. În primul rând trebuie să-ţi spun ceva din propriile mele lecturi astrologice: cu cât broşurile, revistele sau cărţile sunt mai vechi, cu atât parcă sunt mai aproape de adevărul pe care-l căutăm cu toţii despre noi înşine. Autorii nou-veniţi în această arenă alunecoasă vor cu orice preţ să schimbe câte ceva şi de aceea există neconcordanţe. Eu ţi-aş cita, dintr-o cărţulie interbelică anonimă, prima frază care-i portretizează: „Taurii se află sub influenţa lui Venus (planeta dragostei carnale), fapt care îi face frumoşi şi gentili în aparenţă, cu mare succes la sexul opus, însă în spatele farmecului lor se află o instabilitate sentimentală deseori ticăloasă..." Ce părere ai? Se potriveşte cu situaţia ta? Te-ai fi aşteptat din partea lui D. să fie aşa cum îl cunoşti abia într-un târziu? Dar despre tine însăţi ce poţi să spui, că şi tu eşti Tăuroaică?

Scuză-mă, dar nu pot să cred că nu ai şi tu o parte din vină. Din epistola ta reiese că eşti inocentă şi că a trebuit să intervină o situaţie de criză pentru a te dumiri cu cine ai de-a face. Ei bine, acest mod exclusivist al Taurilor de a se privi în oglindă şi a nu descoperi nici un defect le este specific. Taurii sunt ahtiaţi după escapade, pe care apoi le dau uitării fără scrupule. E o afirmaţie grea, dar provine din aceeaşi prăfuită cărţulie din care ţi-am citat. Atunci cum să te înţelegi armonios şi durabil cu un Taur sau o Tăuroaică? Tot sfatul astrologic spune că dacă nu reuşeşti să le plăteşti cu aceeaşi monedă, lasă-te păgubaşă. Dacă nu ai fantezia şi „perversitatea" lor, n-ai nici o şansă. Pe de altă parte, tot astrologia spune, parcă în contradicţie cu ea însăşi (ceea ce nu-i de mirare), că cele mai bune relaţii ale unui Taur sunt cu un Taur, un Scorpion şi un Vărsător – în această ordine. Ce înseamnă această contradicţie?

În fiecare zodie se acumulează contrastele caracteriologice şi temperamentale ale nativilor. Tu ai avut ghinionul să te îndrăgosteşti „peste măsură", cum spui, tocmai de un băiat opus firii tale statornice (aşa cum reiese din afirmaţiile tale). Şi mai află că tot portretele astrologice susţin că cele mai proaste relaţii le au (Taurii) cu Gemenii. Şi asta pentru că Venus (gu-vernatoarea Taurilor) şi Mercur (guvernatorul Gemenilor) sunt incompatibili ca şi cum atunci când un Taur vrea să facă dragoste, Geamănul se gândeşte doar la metafizica amorului...

Lăsând gluma la o parte, mai află că Taurul, ca semn de Pământ (ca şi Fecioara şi Capricornul) are legături excelente cu nativii zodiilor de Apă: Raci, Scorpioni şi Peşti. Şi tot astrologia clasică europeană mai spune că legăturile sunt grozave dacă zodiile de Pământ sunt dominante. Adică nativii lor trebuie să conducă relaţia, dar să fie dominanţi cu tact şi nu nişte despotici... În final, îţi mai spun că sunt de acord cu tine atunci când spui că atitudinea lui a fost inacceptabilă. Dar gândeşte-te bine dacă nu cumva a fost şi previzibilă, dacă nu cumva a dat vreun semn de-a lungul anilor că s-ar putea comporta aşa? Însă tu hotărăşti dacă mai are rost să faci o astfel de analiză şi să nu-ţi spui încontinuu, până te convingi singură, că *mâine este prima zi din restul vieţii tale.* Ţine minte zicala asta şi mai dă-mi un semn de viaţă.

RADU IANIERI

Iată câteva opinii ale unor adolescenţi din Bucureşti legate de experienţa sentimentală şi deruta prin care trece acum cititoarea noastră, Anca

M-a frapat una din afirmaţiile Ancăi. „El va fi bătrân şi eu tânără". În primul rând că până să îmbătrânească (el) ea ar fi putut fi foarte fericită în dragoste (dacă îl iubea cu adevărat). Pe urmă ar fi trebuit să ştie că femeile îmbătrânesc fizic mai repede decât bărbaţii. Uitaţi-vă la Sean Connery, are, cred, peste 70 de ani şi e un super-bărbat. Şi uitaţi-vă la Brigitte Bardot care arată rău de tot. Bineînţeles că aceste exemple nu sunt valabile pentru toţi. Dar oarecum concludente. Şi pe urmă, chiar dacă ai lângă tine un partener de vârstă apropiată, e clar că, după câţiva ani, pasiunea se stinge şi rămâne prietenie, rămâne familia. Eu dacă m-aş îndrăgosti de un bărbat cu 20 de ani mai mare decât mine n-aş ezita să rămân cu el.

(Anda Fotescu, 18 ani)

Cunosc o grămadă de tipi super care fac pe nebunii că sunt cei mai tari din cartier în materie de dragoste. Normal că se laudă. Au tupeu, fac multă gălăgie în jurul lor, dând impresia că nu le scapă nimic. Chestia e că mai sunt fraiere care se încurcă cu ei, dar, vai, de proastă calitate. Nici una din prietenele mele nu ar sta de vorbă cu ei. Doar aşa, două trei cuvinte în faţa blocului. Vă spun eu că tipii ăştia n-au acces la o fată care se respectă. Mă revoltă faptul că Anca a stat pe gânduri. Trebuia să-i expedieze un upercut şi să-l trimită să facă un duş rece.

(Andreea Neamţu, 16 ani)

Problema pe care a avut-o Anca mi s-a părut cam aiurea. A cunoscut un tip, l-a plăcut, el i-a cerut să facă dragoste, ea că nu, şi? ce-i cu asta? Păi ea nu ştie care sunt adevăratele probleme în dragoste. Mai are de învăţat la capitolul ăsta. Sper că n-am fost prea cinic.

(Andrei G., 26 de ani)

DORIN MĂRAN

FIŢI ATENŢI LA...

Bolile cu transmitere sexuală cauzate de bacterii

CLAMIDOZA. Cea mai frecventă boală cu transmitere sexuală.

Complicaţii: netratată poate produce infecţii foarte dureroase ale organelor genitale şi pneumonie sau infecţii oculare la copiii născuţi din mame infectate. Este prima cauză de sterilitate la femei. Atunci când infecţia este consecinţa unui raport sexual anal, ea se poate localiza în anus. Raporturile buco-sexuale pot provoca o infecţie a gâtului.

GONOREEA. Este cauzată de un germen foarte contagios, riscul de a fi infectat după un raport sexual cu o persoană infectată fiind de 50 la sută.

Complicaţii: netratată poate produce artrite, dermatite, boli de inimă şi boli ale aparatului genital care se pot solda cu sterilitate sau sarcini extrauterine. Se poate transmite la copil în timpul naşterii.

SIFILISUL. Transmiterea sangvină prin transfuzii a fost înlăturată, sângele fiind testat.

Complicaţii: fără tratament poate afecta creierul, inima. Poate fi transmis fătului în timpul sarcinii, producând malformaţii congenitale.

Infecţia cu HIV şi SIDA

■ SIDA este Sindromul Imunodeficienţei Umane Dobândite. SIDA este produsă de HIV – Virusul Imunodeficienţei Umane.

■ Infecţia cu HIV determină o slăbire a capacităţii de apărare a organismului uman, până la pierderea completă a acesteia.

■ Oamenii bolnavi de SIDA dezvoltă o varietate de boli pe care, în alte condiţii, organismul le-ar putea combate prin mijloace proprii.

Cum nu se transmite HIV?

HIV nu se transmite prin: ❖ aer, apă, mâncare; ❖ nu există pericol de contaminare la toalete, duşuri, saune, piscine, restaurante ❖ sărut, tuse, atingere, înfăţişare, mângâiere ❖ insecte sau muşcături de animale.

Informaţiile au fost transmise de ASOCIAŢIA ROMÂNĂ ANTI-SIDA

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu (şef secţie), Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
ION ŢUGUI
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU, DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Senzaţionalul din noi

CELULELE VII

acţionează ca un computer

Am ajuns noi, oamenii, la performanţe tehnologice la care acum mai puţin de o jumătate de secol nici măcar nu ne-am fi gândit. Se întâmplă însă câteodată, cu cât progresăm mai mult, să avem surpriza de a recunoaşte, unde ne-am fi aşteptat mai puţin, că într-o formă, dacă nu practic identică, cel puţin foarte asemănătoare, Natura ne-a luat-o înainte. Uneori cu milioane de ani. Cum se întâmplă cu cele mai simple micro-organisme care, de peste două miliarde de ani, funcţionează ca nişte adevărate computere...

Paramaecium – „softistul" începuturilor

Cine nu îşi aminteşte de primul „animal" învăţat la zoologie încă din şcoala generală, un protozoar unicelular, făcând parte din ordinul Ciliatelor? Ceea ce nu s-a ştiut până acum, este că aceste organisme sunt mari specialişti în reorganizarea, sortarea şi distribuirea ADN-ului lor când se reproduc! Folosind, în momentul când „descurcă" dubla spirală a ADN-ului, tehnici care seamănă izbitor cu cele ale programatorilor calculatoarelor moderne, atunci când ei încearcă să-şi rafineze softul pe care îl folosesc.

Parameciul şi fraţii săi „cu gene" (aceasta înseamnă *Cilia* în limba greacă) pot fi găsiţi aproape oriunde, chiar şi în mediile cele mai ostile, pe Pământul pe care trăiesc, iată, de cel puţin două miliarde de ani. Şi, după cât se pare, în urma celor mai recente cercetări, datorează această fenomenală supravieţuire modului în care au ştiut dintotdeauna să folosească pe deplin enorma putere de prelucrare a informaţiei înscrise în ADN-ul lor.

Un calculator natural!

Asta sunt ei, împreună cu alte organisme simple dar cu o remarcabilă putere de a rezista şi de a se adapta: „Sunt unele dintre organismele de mare succes de pe Pământ", afirmă Gregorz Rozenberg, directorul Centrului de Calcul Natural de la Leyden, în Olanda. Iar Ciliatele nu îşi datorează lunga lor viaţă perişorilor care le acoperă corpul şi cu care îşi adună hrana, ci modului în care îşi manipulează propriul ADN atunci când se reproduc. Ele sunt fiinţe unice prin faptul că au două nuclee. Unul, mare, asigură conducerea şi controlul zilnic al organismului, fiind

Celule ciliate – micile celule „cu păr" care s-au dovedit a fi fost probabil primele calculatoare de pe Terra

constituit din mai multe ramuri de ADN, în fiecare din ele aflându-se mii de copii ale aceleiaşi gene. Celălalt nucleu, mai mic, conţine un singur fir de ADN. El serveşte la generarea nucleului mare în noul organism şi, după reproducere el este „tăiat în bucăţi", putem spune, care sunt redistribuite pentru a asigura ca fiecare ramură de ADN să conţină copii ale unei gene diferite. *Descoperirea dr. Rozenberg şi a echipei sale a fost că aceste tehnici de creare a unor ramuri de gene comune seamănă cu tehnica „listelor conexe" (linked lists) folosite de programatori încă de la sfârşitul anilor 1940 ca o tehnică economică de căutare şi conservare a interconexiunilor între listele de informaţii.*

Supravieţuirea ca strategie

Deşi strategia de reproducere este unică, multe organisme folosesc tehnici de acest fel. După exemplul lor, încă din 1994 a fost inaugurat un nou domeniu: calculul ADN. Leonard Adelman a fost primul cercetător care a recurs la ADN pentru a rezolva o veche problemă de matematică, aşa-numita problemă a comisului voiajor, adică găsirea drumului cel mai scurt pe care ar trebui să-l aleagă un vânzător ambulant. El a „amestecat" într-un tub mai multe fire de ADN, fiecare prezentând un drum posibil, şi a găsit astfel soluţia: drumul cel mai scurt. ADN-ul s-a dovedit un excelent mijloc de calcul – este mic dar poate prelucra simultan mari cantităţi de informaţie.

Calculul ADN poate fi implementat chiar şi pe cele mai puternice supercomputere. Dar şi acestea nu folosesc decât câteva mii de procesoare, timpul necesar rezolvării unei probleme cum este cea a comisului voiajor pe un traseu cu mai multe adrese poate lua ani de zile. Ideea revoluţionară a dr. Rozenberg, prezentată recent la Conferinţa internaţională de la Praga privind viaţa artificială, este recurgerea directă la... ciliate, având în vedere extraordinara capacitate de prelucrare a organismelor vii. În fond – nu ele au reuşit pe această cale să pună la punct o atât de desăvârşită strategie a supravieţuirii?

MIHAELA DOROBANŢU

UN VEAC de... inventivitate

„Inventatorul e un individ care-şi pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Şi găseşte apoi răspunsul..."

1900 – ZEPPELINUL

Acest veritabil „dinozaur" aerian umplut cu gaz este privit, în lumea tehnicii, ca o... încarnare a tranziţiei de la secolul 19, cel al baloanelor zburătoare, la secolul 20.

La 2 iulie 1900, contele Ferdinand von Zeppelin a făcut primul zbor, de câteva minute, deasupra lacului Constance, cu LZ-1. Era primul dirijabil rigid, de 126 m lungime şi 12 m diametru, cu schelet de duraluminiu, care-i conferea o înaltă rezistenţă

mecanică. În plus, faţă de baloanele cu aer cald inventate de fraţii Montgolfier în 1782, a căror evoluţie se afla la voia... vânturilor, aceste aparate erau echipate cu motoare cu elice. Fiecare zeppelin avea posibilitatea de a transporta câteva zeci de persoane, într-un zbor transatlantic, între 1900 şi 1939 peste 50000 de asemenea călători acoperind o distanţă aeriană totală de circa 2 milioane de kilometri.

Totuşi, LZ-1, ca şi „succesorii" săi (de la LZ-2, până la LZ-130!), avea un călcâi al lui Ahile: cei 11000 metri cubi de hidrogen, gaz uşor inflamabil. În primul război mondial, versiunile militare ale acestor coloşi, altfel foarte bine utilaţi pentru observarea inamicului şi pentru bombardamente, reprezentau totuşi ţinta ideală pentru avioanele de vânătoare, astfel că părăseau de urgenţă câmpul de luptă. Dar sfârşitul supremaţiei uriaşilor aerului s-a înregistrat tot pe tărâm civil, în fatidica zi de 6 mai 1937. Atunci, aprinderea faimosului *Hindenburg*, la sosirea în New York, a făcut aproape 100 de victime: 35 de morţi şi peste 60 de răniţi. Era sfârşitul ireversibil al zeppelinului.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

subterană

Germenii rezistenţi, în apa subterană

Cercetători ai universităţii din Illinois, SUA, au demonstrat recent că apa poate reprezenta o cale de transmitere la om a bacteriilor rezistente la antibioticele folosite în fermele zootehnice. Ei au detectat opt gene de rezistenţă la antibiotice din familia tetraciclinei, la bacterii aflate în ape subterane situate la 250 metri distanţă de o creşcătorie de porci. Aceleaşi gene erau prezente şi în flora intestinală a porcilor. Faptul remarcat are potenţiale efecte serioase şi în plan economic, întrucât SUA utilizează tetraciclinele ca factor de creştere pentru animale, în timp ce Uniunea Europeană le-a interzis, cu patru excepţii care vor fi şi ele eliminate, începând cu ianuarie 2002. *(A.N.P.)*

VENTILATORUL microscopic

Nu e o realizare artizanală, nici vreo fantezie tehnologică, ci o idee cât se poate de practică a unor cercetători de la universitatea din Colorado. Instalat pe suprafaţa unui grăunte de siliciu, aparatul pitic e alcătuit din piese metalice minuscule, fiecare dintre cele 8 pale (lungi de 0,5 milimetri!) având o turaţie de 180 rotiri pe minut. La ce poate servi un asemenea micro-ventilator? Fireşte, nu pentru a ne răcori, în vreme caniculară, ci

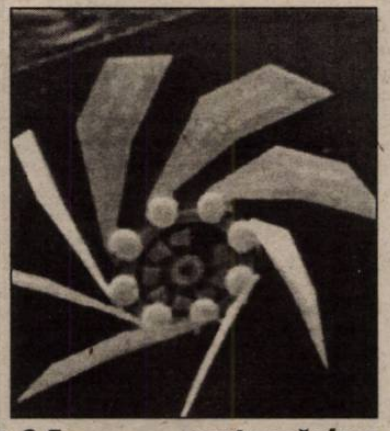

***pentru răcirea ordinatoarelor, eliminând astfel şi zgomotul supărător al ventilatoarelor clasice.* (A.N.P.)**

LUMINA „RĂSUCITĂ"

O echipă de oameni de ştiinţă ai universităţii din San Diego (California) a obţinut un compus din cupru şi fibre optice, capabil să devieze microundele în direcţia opusă celei indicate de legile obişnuite ale opticii, care – încă din secolul al XVII-lea – erau considerate imuabile. Iată însă că amintiţii cercetători au pus la punct primul material cu „indice de refracţie negativ". Ce înseamnă aceasta? În mod obişnuit, o undă electromagnetică, la trecerea din aer într-un alt mediu, suferă o deviere în acelaşi sens (foto 1), a cărei importanţă depinde de un indice de refracţie; în principiu, pozitiv. Totuşi, noul compozit generează o deviere în sensul celălalt (foto 2) şi deci un indice de refracţie negativ, ceea ce deschide un drum cu totul neaşteptat cercetărilor în domeniu. *(A.N.P.)*

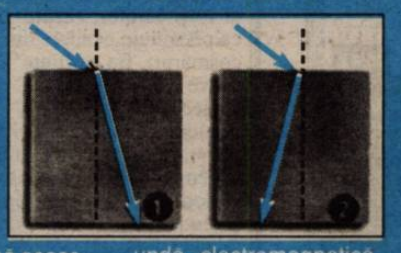

CE GROSIME ARE UN ATOM?

La Institutul de ştiinţă şi tehnologie din Nara (Japonia), s-a realizat o dublă performanţă, greu de imaginat până acum. Microscopul electronic pus la punct aici măreşte de 20 de milioane de ori, depăşind de 20 de ori capacităţile celor mai bune aparate similare existente în prezent. În altă ordine de idei, acest microscop permite observarea atomilor în trei dimensiuni, cu o precizie niciodată atinsă, înainte. Pentru a ajunge la uluitoarea performanţă, cercetătorii japonezi au fabricat un sistem care trimite eşantionului observat lumină polarizată, din toate părţile. Atomii sunt „stropiţi" cu raze X şi aruncă electroni asupra unui ecran fluorescent. Noua tehnologie a permis astfel şi măsurarea exactă a unui atom de tungsten: 0,274 nanometri grosime (nanometrul = o milionime dintr-un milimetru)! *(A.N.P.)*

MAŞINA DE CITIT GÂNDURILE

Tânărul cu „bonetă", din imaginea alăturată, este subiectul unui experiment insolit referitor la... cititul gândurilor! O veche fantezie a creatorilor de literatură SF, care iată că a ajuns la un pas de a deveni realitate, graţie oamenilor de ştiinţă de la Centrul de cercetări al Comisiei Europene, din Ispra

(Italia). Aceştia au pus la punct un computer, la care subiectul se racordează printr-o serie de electrozi, exact ca la realizarea unei electroencefalograme. Se „recoltează" astfel semnalele emise de creier, apoi sunt transmise computerului, care le înregistrează şi le analizează. De fapt, realizarea reprezintă o primă etapă, din cadrul unui proiect amplu, ce se speră ca în viitor să ofere posibilitatea – între altele – analfabeţilor să înveţe scrisul şi cititul. *(Gh.R.)*

ADN-UL INAMIC

Sună periculos, vorba unui cântec, dar situaţia este reală, după cum au indicat cercetările făcute la o clinică din New Jersey, SUA. O tehnică de asistenţă medicală a procreării constă în injectarea de citoplasmă (mediul intracelular exterior nucleului), din ovulul unei femei sterile, operaţiune în cursul căreia câteva mitocondrii (organite celulare lipsite de ADN) sunt, de asemenea, transferate. Această „împrospătare" a ovulului matern dă mai multe şanse embrionului de a se dezvolta în termenul normal, dar copilul va avea o modificare genetică ereditară, produsă de genele mitocondriale provenite de la cea de-a treia persoană – femeia fertilă amintită mai sus, un fel de „al treilea părinte". Ceea ce a dat de gândit şi a generat controverse a fost rezultatul aplicării tehnicii menţionate. Dacă toţi copiii născuţi au evoluat normal, în schimb, 2 dintre cei 17 fetuşi avortaţi fuseseră atinşi de sindromul Turner, caracterizat prin absenţa unui cromozom X. În mod curent, incidenţa acestei boli este de 15 la 1000 de fetuşi, deci creşterea până la 117/1000, în cazul studiat la New Jersey, poate fi semnificativă. Cu atât mai relevant devine acest amănunt, cu cât se ştie că genele mitocondriale nu sunt deloc lipsite de importanţă majoră: slăbirea lor poate provoca boli ale creierului, ale muşchilor sau ale ochilor, probleme care abia încep să fie identificate. *(A.N.P.)*

Inexplicabilul de lângă noi

FENOMENUL MISTIC

În epoca primitivă misticismul nu atinsese încă gândirea abstractă. Aceasta debutează cu *homo sapiens* şi este semnul pornirii civilizaţiilor pământene. Lunga epocă a idolatriei supraveghează relaţia cu păresimile investite cu spirit influent în societate şi în destinul individual. Mulţimea spiritelor suprasaturase mediul înconjurător şi semnele naturale, totul. De la vieţuitoare la arbori, de la regnul mineral la mersul norilor în atmosferă totul era dominat de un spirit, de fapt de o putere faţă de care omului nu-i revenea misiunea de a coordona supranaturalul, ci doar de a se supune şi de a se feri de el...

Fenomenul mistic este legat de capacitatea trăirii, el este o marcare psihică specială, prin care inteligenţa umană şi intuiţia au urcat vertiginos ajungând în mii de ani la supremaţia creaţiei. Până la revelaţiile divine fenomenul mistic era o permanentă atribuire mentală de sensuri inexistente, investite cu puteri presupuse a exista în realitatea văzută şi în aceea nedată vederii. Fenomenul se modifică radical, deoarece apare *adevărul*, apare conştiinţa existenţei lui Dumnezeu, iar din acest moment viaţa pământească şi Universul în totalitatea sa au o cauză care generează efecte...

Interesant este să reţinem din observaţii curente modul în care azi se manifestă fenomenul mistic religios. A dispărut fabulaţia şi ei i-a luat locul *dovada*. Fără dovadă, azi ne este mai greu să credem în manifestarea unui fenomen. Chiar dacă exerciţiul spiritismului nu poate fi atestat în întregime, adeseori datorită insubstanţialităţii mesajelor, totuşi trebuie să acreditâm ideea că lumea spiritelor nu-i o creaţie a fenomenului mistic, ci o altă realitate a altei lumi deloc străine de lumea materială exprimată tridimensional...

Experienţa pe care ţi-o oferă fenomenul în discuţie este fără îndoială extraordinară, unică, generatoare de profunde meditaţii şi de şocuri ale trezirii. Am proaspătă în memorie întâmplarea pe care mi-a relatat-o un duhovnic, Pui Gherontie, cel care acum trudeşte la punerea pe temelie a mănăstirii din Buşteni, plantată la baza Caraimanului, în linie descendentă cu celebra cruce din pisc...

Prin pilda părintelui Gherontie ieşim de fapt din fenomenul mistic şi intrăm cu ochii deschişi în revelaţie. Paralizat, cu braţul şi piciorul drept inerte, dependent de sprijinul celor din jur şi de cârjă, părintele s-a pomenit dintr-o dată, după luni de zile de şedere în spital, viguros şi teafăr, iar cauza acestei revigorări totale nu a putut fi lămurită de lumea medicală. Pur şi simplu, într-o dimineaţă s-a trezit sănătos, a început să strângă mâna celor din jur cu putere, uimindu-i, a început să umble ca orice om normal. La scurt timp după însănătoşirea miraculoasă, duhovnicul, preocupat ani de zile de zidirea unei mănăstiri în Bucegi, primeşte revelaţia prin vis. I se spune să caute un loc în care va distinge un brad cu ramurile în formă de candelabru, trunchiul şi şase ramuri dispuse simetric, în linie dreaptă faţă de trunchiul devenit axă a braţelor...

Au trecut luni de zile de alergături, însoţit de tehnicieni, în căutarea acelui conifer care i se revelase în vis prin intermediul unei înalte autorităţi sacre. Dar laitmotivul visului cu menţiunea expresă a acestui arbore nu a încetat nici o clipă, era ca o dictare din ceruri pentru o mare faptă pe pământ...

Într-o zi, părintele Gherontie are norocul să-şi vadă în relief simbolul revelaţiei. A fost un moment de răscruce al vieţii duhovnicului, a fost marea bucurie, pentru că ce i se spusese să caute, el întâlnea în realitate, realitatea însăşi coborâse din vis ca să se arate după dorinţa sacră...

Locul din Buşteni anunţat pe calea visului este la ora aceasta şantier. A apărut biserica mănăstirii, se sapă la fundaţia mănăstirii, la chilii...

ION ŢUGUI

Dosarul gândurilor comunicante

PSIHANALISTUL „demascat" de pacientul său!

◆ ***Subtila dinamică a visului***
◆ ***Ce au în comun manifestările patologice şi cele paranormale?***

Visul este o adevărată provocare pentru psihanalist, mai ales în eforturile acestuia de a ascunde orice elemente care ar putea să pară – sau care, într-o anumită măsură, chiar au şi fost – ostile pacientului. Visul îi permite pacientului să i se substituie analistului şi să-l trădeze în felul acesta: unii specialişti vorbesc despre „(psih)analistul *demascat* de către pacient"! De aceea, aşa cum a făcut şi prof. Emilio Servadio, în analiza unui vis ca cel al pacientului său, trebuie mers mai departe, depăşindu-se „simpla" constatare că este posibil ca visele telepatice, ca şi cele precognitive, să folosească informaţii paranormale, exact la fel cum se folosesc amintirile şi percepţiile din timpul zilei.

Pacientul profesorul Servadio i-a... demascat acestuia ostilitatea, chiar dacă a exagerat-o peste măsură, din cauza propriilor sale probleme din copilărie nerezolvate. Dar, auto-analizându-se, prof. Servadio şi-a dat seama că sentimente oarecum ostile la adresa pacientului existau cu adevărat. Erau sesizabile în „contra-transferul" care se crea de fiecare dată între cei doi. Şi erau generate printre altele de opoziţia aproape totală a acestui pacient, aflat timp atât de îndelungat într-o fază de rezistenţă a lui la, practic, orice îi sugera analistul.

Şi pacientul nu s-a oprit aici. A urmat „demascarea" unora din motivele emoţionale particulare ale momentului. „Schemele afective" ale celor doi, analist şi pacient, sunt complementare! Formează o configuraţie dinamică în doi, inconştientă. Cu alte cuvinte, un mediu extrem de propice manifestării de fenomene psi. Pentru pacient „demascarea" este evidentă şi totală: la amândoi există practic aceleaşi sentimente şi reacţii. Cu o diferenţă notabilă: cele ale medicului NU TREBUIE să interfereze cu cele ale pacientului! Altfel, acesta din urmă este în mare parte pierdut. Fiind copil, a sesizat – cel puţin a fost convins că o face – tendinţele criminale ale tatălui său. Le poate retrăi pe toate şi descrie din nou în toate amănuntele. Toate informaţiile, dar şi toată ostilitatea analistului faţă de el, subiectul, adică pacientul său. Ostilitatea detectabilă la medic, ca şi curentele emoţionale legate de acesta şi pe care el, medicul, a încercat să le ascundă, sunt uşor de sesizat de către pacient. Care, dacă ar avea ocazia, i-ar spune fără nici o ezitare analistului său: *Aţi depus mari eforturi pentru a mă ţine la distanţă. Eu însă pot spune cu toată puterea: ştiu! Tot ce crezi că nu observ, tot ce crezi că îmi poţi ascunde, totul este ştiut de mine...*

MIHAELA DOROBANŢU

Răpiţi de OZN-uri

ŞCOALA şi ÎNDOCTRINAREA

Un merit al cărţii *Encounters* scrisă de dr. Edith Fiore este şi încercarea de sistematizare a etapelor, detaliilor şi motivelor principale ale răpirilor. Între acestea apare ca un moment important, transmiterea unor informaţii, a unor mesaje, chiar a unor misiuni pe care apoi cel răpit să le aplice în mediul său, chiar dacă nu va şti de unde le cunoaşte. Faptul a fost remarcat şi de alţi investigatori ai fenomenului.

Dintre pacienţii dr. Fiore, *Linda* îşi amintea că a fost dusă într-un loc unde mai erau cincizeci-şaizeci de persoane, cărora o creatură stranie, foarte înaltă, foarte slabă, îmbrăcată cu o robă lungă, le explica ce trebuie să facă pentru a evita autodistrugerea omenirii, ca şi anumite acţiuni prin care pot vindeca pe alţii şi pe ei înşişi. *Gloria* spunea că a fost admonestată la un moment dat de o „profesoară" că n-a acţionat bine, că n-a respectat ceea ce i s-a explicat. Şi *Diane Tai* s-a văzut, într-o rememorare, în mijlocul unui grup de circa douăzeci de negri, uşor înfricoşaţi, îmbrăcaţi după moda de pe coasta de vest a Americii. La o întrebare a ei i s-a răspuns că sunt persoane anume pregătite pentru a merge, ca un soi de activişti, în ghetourile cele mai sărace ale oamenilor de culoare unde activitatea lor este foarte importantă. Tot *Diane Tai* va descrie un soi de centru de instruire, un „auditoriu", cu un ecran pe care se succed, cu o viteză ameţitoare, imagini si cuvinte, cei răpiţi fiind chemaţi să privească şi să încerce să înmagazineze în memoria lor cât mai multe din acestea. *James* descrie o maşină care ar înlesni şi ar accelera enorm transmiterea de cunoştinţe în creierul celor răpiţi. Interesant că şi un alt investigator – Wendelle C. Stevens – reproduce o mărturie asemănătoare despre *aparate de înscris informaţii*, cu mare viteză, în creier, informaţii care însă nu vor putea fi folosite (victima nu şi le va reaminti) decât la „momentul potrivit".

Într-una dintre şedinţele de regresie hipnotică descrise de Edith Fiore în *Encounters* pacienta *Diane Tai* îşi amintea că, fiind răpită, s-a văzut în mijlocul unui grup de persoane de toate rasele, cărora unul dintre straniii vizitatori nocturni le-a explicat că *Ei* urmăresc evoluţia oamenilor de mii şi mii de ani; iar acum circa 40000 de ani, când *Ei* (o rasă înrudită mai dinainte cu strămoşii noştri?) au venit aici prima dată, au luat *pe planeta lor* mulţi pământeni. Să existe oare în diferite unghere ale Universului alte „rezervaţii" în care sunt „cultivate" alte rase de oameni, care vin acum şi ne vizitează cu farfuriile zburătoare? *Diane Tai* îşi reamintea sub hipnoză că i s-ar fi spus că extratereştrii sunt, faţă de noi, în acelaşi raport în care ne aflăm noi înşine faţă de animalale noastre. Deci îndoctrinarea nu s-ar face ca de la egal la egal ci pentru a exercita asupra noastră un control *ca de la proprietar la proprietate*. O variantă sinistră a acestei ipoteze transpare şi din relatarea pacientului *James* hipnotizat de dr. Fiore. El şi-a reamintit că, răpit fiind, i s-au luat probe de sânge şi i s-au făcut şi alte investigaţii, vizitatorii încercând să afle cum de mai este în viaţă, având în vedere că în urmă cu douăzeci de ani i-au inoculat un virus care pentru *Ei* este mortal fără excepţie... Acum se gândeau să-l hibridize pe *James* cu specia lor, pentru a crea urmaşi rezistenţi la virusul respectiv...

Conform acestei viziuni, pământenii, întreaga civilizaţie omenească, ar fi deci subiectul unui imens experiment, biologic, genetic, sociologic al unei puteri care ne depăşeşte din toate punctele de vedere, putere care urmăreşte nişte obiective străine nouă şi pe care n-avem şanse să le înţelegem?

În august 1997, în urma reclamaţiei înaintată de o pacientă precum că ar fi aplicat metode de tratament neortodoxe, fără a avea consimţământul ei, lui dr. Edith Fiore i s-a revocat licenţa practicării psihoterapiei, pentru neglijenţă...

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/42

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

VRĂJITORIE şi literatură

Admiraţia noastră pentru fecunda imaginaţie a ocultiştilor medievali şi renascentişti, alăturată indulgenţei cu care le privim ideile filosofico-mistice, se îndreaptă şi spre francezul Pierre de Lancre (Sec. XVII), un teoretician neîntrecut al vrăjitoriei şi comportamentului „social" al vrăjitoarelor, văzute fie ca personaje evadate din coşmaruri, fie ca fiinţe suave ce populează cântecele de leagăn ale pruncilor. Pivotul activităţilor vrăjitoreşti îl constituie, şi pentru Lancre, întâlnirile periodice numite impropriu şi tendenţios „noaptea de sabat" (sâmbătă). Văzute ca nişte şedinţe de lucru şi distracţie ale celor care puteau interveni batjocoritor în destinul oamenilor, rendezvous-urile vrăjitoarelor erau precedate de călătoria lor spre locul secret de petrecere, ales cu grijă pentru a deruta Inchiziţia. Existau patru moduri de a ajunge la „bal": cu spiritul, mărşăluind pe cărări doar de ele cunoscute, zburând pe deja celebra coadă de mătură sau deghizându-se în cetăţeni onorabili. O dată ajunse în „bârlogul întunecos şi duhnind pestilenţial", ele aveau pe ordinea de zi invocarea diavolului, schimburi reciproce de experienţă, fixarea viitoarelor victime şi dansurile rituale cu tentă sexuală pronunţată (cel mai preferat fiind sarabanda). Revolta lor păgână împotriva puritanismului plăcerilor trupeşti era emblematică... Parcă sunt simple imagini de basm spus în şoaptă de fete şi femei părăsite, de bărbaţi ocoliţi de iubite, sau de flăcăii care fură prinţese cu frumuseţea ascunsă ipocrit de un voal impenetrabil privirilor lascive.

Ei bine, aceste detalii comportamentale ale vrăjitoarelor nu reprezentau pentru Lancre şi discipolii săi literatură înfierbântată de frustrări lumeşti. Ele sunt elementele unor teorii care pe de o parte înfierează puterile excesive ale unor făpturi inefabile, dar pe de altă parte iau apărarea „nevestelor diavolului" faţă de cruzimea autorităţilor clericale aflate permanent în vâltoarea vânării lor. Lancre se arată indignat mai ales de acuzaţiile nefondate aduse moaşelor, bănuite de orice comportament anormal al noului venit pe lume. Dar în acelaşi timp, poetul macabru din el sfătuieşte proaspetele mame să se apere de intervenţiile nemernice ale vrăjitoarelor cu ajutorul broaştelor râioase, al sângelui de cioară sau graur, cu praf din copite de iapă gestantă şi cu iarba ce creşte pe zidurile casei, amestecată cu miere şi oţet... Dar despre acest tip de delir în proză al unor ocultişti proeminenţi vom mai avea ocazia să vorbim.

PAUL IOAN

Pulsul secolului XXI

ULTIMA ŞANSĂ

reconcilierea cu natura

Un amplu colocviu organizat de Societatea National Geographic la Washington a repus în discuţie atitudinea comunităţii ştiinţifice mondiale faţă de natură în noul secol, comparativ cu ceea ce s-a întâmplat până-n prezent de la începutul revoluţiei industriale. Veacul al XIX-lea a fost etichetat drept al descoperirii şi descrierii naturii, iar secolul XX a fost al cuceririi naturii. Ce-ar trebui să ne propunem acum? Răspunsul, sintetizat într-o sintagmă deja prăfuită dar mereu dătătoare de speranţe, este reconcilierea cu natura.

Evadarea din ignoranţă

În pofida ritmului aproape sufocant al înnoirii şi circulaţiei informaţiilor, se pare că omul şi-a pierdut unul din atributele esenţiale ce-l caracteriza la debutul cuceririi naturii, şi anume calitatea de *explorator* al Pământului. Performanţele tehnologice inimaginabile acum câteva decenii au lăsat în umbră aspecte fundamentale ale cunoaşterii. Astfel, e greu de acceptat ideea că *numai 5 la sută din mediul marin şi oceanic este cunoscut.* Un al doilea exemplu major ce ilustrează o ignoranţă inadmisibilă este faptul *aproape 90 la sută din plantele oferite de generozitatea regnului vegetal aşteaptă să fie cunoscute, descrise, catalogate şi utilizate în folosul nostru.*

Unul din sensurile termenului de explorator – aşa cum se prevede în noul secol – este şi acela de căutător de soluţii pentru reconcilierea cu „ceea ce a mai rămas viu în natură după devastatorul veac XX", spune Dean Suthem de la World Wildlife Fund (Organizaţie mondială de salvgardare a florei şi faunei sălbatice). „Înaintăm vertiginos cu aşa-zisa cucerire a spaţiilor naturale şi nici nu avem cunoştinţă despre ceea ce distrugem iremediabil, adică sute şi chiar mii de specii de plante şi animale ignorate sau uitate de nepăsare". În această privinţă, ultima statistică a organismelor specializate ale ONU arată că, în anul 2000, un american folosea şi deteriora (în sensul ecologic al termenului) 12 hectare de pământ, un german 6 ha, un indonezian 1,5 ha, un indian 1,1 ha etc. Însă acest asediu economico-industrial a tot mai multe suprafeţe de teren s-a dovedit a fi cel mai dăunător din punct de vedere al vieţii tuturor tipurilor de ecosisteme. Şi, paradoxal, o altă statistică ne spune că, deşi foloseam la finele secolului trecut de patru ori mai multe resurse naturale decât la începutul său, *numai o treime din potenţialul natural care se reface spontan este utilizat.* De asemenea, „explorarea distructivă" a condus la epuizarea a aproape 60 la sută din potenţialul neregenerabil al aceleiaşi darnice naturi.

Promisiuni şi iniţiative

Cel mai primejdios duşman al naturii este, fără îndoială, efectul de seră. Exploratorul secolului XXI cunoaşte deja înlănţuirea fatală a cauzelor şi efectelor pierderii de milioane de hectare de pământ în zonele de coastă ale oceanelor: o dată cu încălzirea globală a Terrei, nivelul apelor creşte iar suprafaţa disponibilă pentru exploatare agricolă şi pentru locuinţe scade. În acelaşi timp, habitatul multor specii se diminuează, iar acestea intră neîncetat în acea fază numită „pe cale de dispariţie".

În consecinţă, una din direcţiile de explorare susţinute la colocviul sus-amintit este „emisia zero". Acest concept este legat de sursele de *energie albă*, total sau mult mai puţin poluante decât cele clasice (pe bază de combustibil fosil). Specialiştii spun că primii paşi sunt promiţători. Astfel, o bună parte din edificiile construite pentru Olimpiada de la Sydney (din anul 2000) au fost prevăzute cu *ferestre energizante* (care pot capta

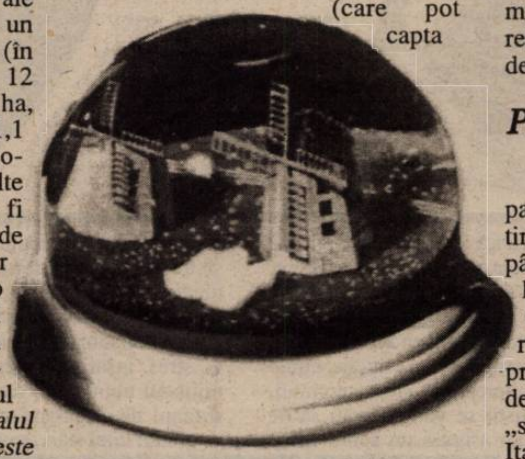

mai bine lumina şi căldura solare) şi cu acoperişuri din celule solare (generatoare de curent electric şi apă caldă). O altă iniţiativă este parteneriatul dintre trei mari firme de automobile – Ford, General Motors şi Daimler-Crysler –, care are în vedere realizarea până-n 2003 a 50 de maşini cu emisie zero, adică pe bază de combustie a amestecului de oxigen şi hidrogen. În această direcţie, în Islanda există numeroase proiecte care vizează folosirea pe scară largă a *hidrogenului extras din apă prin electroliză.* Autobuze, camioane, maşini agricole şi chiar mari nave de pescuit vor fi dotate cu motoare pe bază de hidrogen. Tendinţe asemănătoare există şi în Australia, unde se înregistrează cea mai mare emisie de gaze de eşapament din lume, pe cap de locuitor. Pe străzile Californiei circulă deja peste 2300 de vehicule cu motor electric, însă această variantă nepoluantă necesită o infrastructură costisitoare pentru a asigura încărcarea bateriilor. În statul american Arizona s-a făcut poate cel mai semnificativ pas spre reconcilierea cu natura; aici există zeci de *locuinţe făcute în proporţie de 90 la sută din materiale reciclate* şi care, prin modul de exploatare a energiilor albe (solară, eoliană etc.) consumă cu 60 la sută mai puţină energie electrică din reţea şi cu 55 la sută mai puţină apă decât media tradiţională americană.

Parteneriatele internaţionale

Din ce în ce mai mult, forma de parteneriat internaţional pentru ocrotirea anumitor ecosisteme se răspândeşte pe arii uriaşe în întreaga lume. Într-o foarte succintă enumerare, am putea aminti înţelegerile dintre SUA şi Rusia în ceea ce priveşte salvgardarea ursului polar, declararea Mării Mediterane drept „sanctuar al delfinilor" (Franţa, Italia, Monaco), protejarea coridoarelor montane din Himalaya (India şi Nepal), protejarea multinaţională a Amazonului, a Atlanticului de Sud („sanctuarul balenelor" din zona Antarcticii) etc.

Toate aceste iniţiative sunt rodul conştientizării faptului că mult dorita reconciliere cu natura (unii ecologi nu ezită să vorbească despre „firimiturile de sălbăticie care au supravieţuit") are două caracteristici: mondializarea eforturilor ecologice şi viteza de aplicare a proiectelor respective. În ţara noastră, Delta Dunării şi celelalte rezervaţii naturale trebuie în continuare să fie susţinute financiar şi ecologic cu resurse interne şi internaţionale.

PAUL IOAN

VALURI UCIGAŞE

Dispariţii misterioase

„Un perete de apă solidă: un val atât de mare încât acoperea Luna..." Iată câteva afirmaţii ale unor navigatori care au supravieţuit atacului unor valuri uriaşe. Unele dintre ele nu şi-au cruţat însă victimele, aşa cum s-a întâmplat în data de 4 noiembrie 2000 când un val uriaş care a apărut pe neaşteptate în apele liniştite din largul Californiei, a scufundat un vas. O soartă pe care probabil au împărtăşit-o şi alte vase care au dispărut în chip misterios în largul mărilor şi oceanelor. Aşa cum a fost cazul celei mai mari nave de transportat mărfuri (Derbyshire) pe care a pierdut-o vreodată flota britanică. Catastrofa s-a petrecut în 1980 în zona Okinawa, vasul având o încărcătură de 157000 t minereu de fier şi 44 de marinari la bord.

Câteva scenarii posibile

Valurile nebune, cum li se mai spune, pot apărea oricând şi oriunde pe suprafaţa mărilor şi oceanelor; pe timp de furtună sau pe vreme bună. Ele au o înălţime de 2-3 ori mai mare decât a celor din preajmă, putând ajunge la 20-30 de metri, adică înălţimea unui imobil cu 6-10 etaje. Aceşti giganţi sunt precedaţi de o adâncitură, de un gol uriaş în mare. Deşi modul lor de formare e încă necunoscut, specialiştii au avansat câteva teorii în acest sens. Iată unele dintre ele.

1 Când un curent puternic întâlneşte valuri care se deplasează din direcţie opusă, acesta acţionează ca o frână care face ca două sau trei valuri să fuzioneze dând naştere unui val uriaş.

2 Furtunile creează în general valuri de mare amplitudine dar, paradoxal, vântul împrăştie o parte din energia acestora. În timpul unei scurte acalmii, valurile se umflă şi ajung la amplitudinea lor maximă. Uneori acestea scapă din zona furtunii şi îşi urmează calea în ape mai calme.

3 Valurile nebune mai pot apărea în situaţia în care valurile mari stârnite de furtună se află în coliziune cu cele care vin din sens invers ca urmare a schimbării direcţiei vântului.

Un val nebun monitorizat timp de 14,8 secunde

Acest fenomen a fost localizat în câteva regiuni ale globului cum ar fi estul Africii de Sud, în apropierea coastelor Floridei, în Golful Alaska şi în sud-estul Japoniei, în zona curentului Kuroshio, recunoscut ca un inamic agresiv al vapoarelor. Dar valuri uriaşe se pot întâlni în aproape toate mările şi oceanele. Valuri de 35 de metri au fost semnalate şi consemnate în unele rapoarte marine. În februarie 1933, un petrolier care naviga în Pacificul de Nord a înfruntat timp de 7 zile o furtună puternică, vântul atingând viteza de 120 km/h. Marinarii au măsurat cel mai mare val înregistrat vreodată. El avea 34 metri înălţime, 342 metri lungime şi se deplasa cu o viteză de 23 m/s, evoluţia lui fiind apreciată la o durată de 14,8 secunde. Din fericire, petrolierul a trecut prin această barieră fără probleme. Până în prezent, modelele teoretice şi experimentele făcute în bazine nu au reuşit să pătrundă adevăratul secret al valurilor nebune. Rămân doar ipotezele care oricum nu-i încălzesc pe marinarii care se confruntă cu acest fenomen.

DORIN MĂRAN

Anatomia secundei

AUTOSTRADA ROMANĂ

La Comisia Naţională a României pentru UNESCO, unde lucrez, m-a vizitat într-o zi un domn distins, autor... al unei idei. Omul venise pentru că, în timpul verii, eu am „vărsat" pe ecranul Televiziunii publice, zilnic, o mică emisiune de 10 minute, intitulată „O idee pe zi pentru România" – şi domnul Valeriu Voichiţă, cum mi s-a prezentat, voia să contribuie la această tentativă a mea de a prezenta românilor lucruri normale, întâmplări de succes, produse inteligente şi oameni de valoare – adică, aşa cum consider eu, adevărata noastră societate. De formaţie inginer, jurist şi economist – acum pensionar – domnul Voichiţă mi-a făcut o demonstraţie care m-a lăsat fără grai: aceea că dacă dorim cu adevărat o autostradă Bucureşti-Braşov, tronsonul Bucureşti-Câmpina este realizabil, cu sume rezonabile, atunci când vom avea voinţa publică să-l construim; cât despre porţiunea Câmpina-Braşov, pe traseul de acum al şoselei naţionale, ea este nu numai îngrozitor de scumpă, dar şi tehnicamente nerealizabilă (nenumărate serpentine „în ac", spaţii înguste între munte şi Valea Prahovei, oraşele-staţiune printre care trecem) – pe când *vechiul drum roman,* cel de pe Valea Doftanei este o soluţie tehnică viabilă şi ieftină!

Adică, spune domnul Voichiţă, va trebui părăsită şoseaua actuală imediat după Câmpina, la Cornu, urmat râul Doftana până la pasul Predeluş, prin munţii Gârbova, apoi atinsă şoseaua Vălenii de Munte – Cheia – Săcele.– Braşov la circa 15 km după vârful Ciucaş şi cu puţin înainte de localitatea Săcele. Lungimea totală a traseului: 65 km; înălţimea maximă a căii: 600 m – 700 m, cu câteva serpentine largi dar cu spaţiu rezonabil de lat pentru şantier, de-a lungul întregului tronson. Cheltuielile, spune inginerul – jurist – economist pot fi în jur de 150 milioane dolari, adică infinit mai puţin decât peticirea continuă şi fără speranţă a şoselei din Valea Prahovei. Cu, în plus, un dublu câştig turistic; aducerea în circuit a unui loc acum aproape sălbatic, între Valea Doftanei şi Săcele, peste 40 de kilometri de drum de munte superb, ideal pentru hotelurile, vilele şi cabanele din viitor; dar şi cu – amănunt important – degajarea localităţilor Sinaia, Buşteni, Poiana Ţapului, Azuga, Predeal, acum suprasaturate de traficul auto.

„Dacă Dumnezeu va lumina minţile noastre şi ne vom lepăda de superficialitate..., (...) vom face un mic salt către seriozitate în interes naţional...", spune inginerul vizionar Valeriu Voichiţă, încercând să atragă, prin mine, prin articolul de faţă, atenţia specialiştilor, autorităţilor, a publicului.

Ideea autostrăzii care să urmeze drumul romanilor rămâne perfect valabilă, dincolo de avatarurile televizionistice şi mediatice (închideţi, vă rog, o clipă, ochii şi cu un pic de efort de imaginaţie puteţi deja circula pe ea.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Aparent fără motiv, se declară o diaree violentă, cu scaune lichide, ori cu uşoare urme de sânge, însoţite de dureri abdominale şi febră crescută chiar până la 39º C.

Îmbolnăvirea aceasta, cunoscută sub numele de salmoneloză, poate ataca persoane la toate vârstele. La câteva ore sau după 2-3 zile de la infectare, este clar că o gastroenterită acută s-a instalat.

Agentul patogen este deci salmonela, iar contaminarea

Ce este SALMONELOZA?

se face cu alimente infectate: carne, ouă, peşte, fructe ori apă potabilă dar infectată. Pericolul de a transmite boala ţine atâta timp cât în scaun este prezent agentul patogen. La început se declară o diaree acută cu dureri abdominale şi febră ridicată. La copii, în special la cei mici, scaunele diareice duc la deshidratare, scădere în greutate şi evoluţia bolii este dintre cele mai grave.

Salmonela, microbul în sine este depistat frecvent pe carnea de pasăre decongelată fie şi numai parţial apoi recongelată. Gheaţa de pe carne, şi ambalajul trebuie înlăturate cu grijă iar carnea trebuie trecută prin flacără ori opărită.

Destul de frecvent, este încriminat în propagarea îmbolnăvirii cu salmonela şi oul crud. Iată pentru ce se impune ca acesta să fie prăjit în ulei fierbinte pe ambele feţe, fiert în apă clocotindă cel puţin 4 minute şi mai sigur renunţat total la folosirea ouălor de raţă ca şi la preparatele cu ou crud (maioneze, creme). În plus, preparatele din carne de pasăre trebuie bine fripte sau fierte şi nimic nu este permis a se consuma în sânge, iar mai înainte de pregătire, alimentele nu se ţin de cald.

Câtă vreme persistă durerile, abdomenul bolnavului se acoperă cu comprese uscate şi fierbinţi (pernă electrică) ori pungă cu apă clocotită şi bine închisă.

Numai medicul va stabili pentru fiecare caz în parte regimul alimentar care să cruţe stomacul şi intestinul de la efort.

Dr. VALERIU MANTA

Negrul pe firmamentul modei

Cu dantelă rafinată şi culori delicate lenjeria feminină revine la romantism. Este punctul de vedere al creatorilor şi modelele alăturate nu pot fi considerate decât un argument în acest sens.

În privinţa veşmintelor... mai de suprafaţă, se cere menţionat faptul că nici în acest anotimp negrul nu a putut fi dat la o parte. Considerat obligatoriu în ţinuta persoanelor ce se doresc a fi apreciate drept moderne, elegante, sexy şi cu o ţinută perfectă, negrul rămâne deci pe firmamentul modei.

BIORITMUL dictează orele de somn necesare

Statistici recente arată că dacă 10 la sută din populaţia planetei este consumatoare de... somnifere, numărul femeilor incluse în acest procent este de două ori mai mare decât cel al bărbaţilor. Alarmant pentru specialişti este faptul că aceste consumatoare constante de somnifere, cu micile pilule nu fac altceva decât să altereze calitatea somnului.

În aceste condiţii specialiştii se văd obligaţi să ne reamintească unele reguli ce ne pot asigura un somn odihnitor. Nopţile noastre proaste sunt datorate în primul rând necunoaşterii propriului bioritm. Celebra „lege" a celor opt ore de somn recomandate nu are nici o justificare medicală, pentru că nu toată lumea are nevoie de acelaşi număr de ore de somn pentru refacere. Tot statisticile arată că 50% dintre noi dormim între orele 23 şi 7, deci, 8 ore, 25%, dorm doar 6-7 ore, iar restul, marii somnoroşi dorm între 9 şi 10 ore. Micii sau marii somnoroşi beneficiază de acelaşi timp de somn profund, reparator. Diferenţele de timp de odihnă necesar sunt corelate cu diferenţa de temperament, datorate unor factori genetici. Cu puţin antrenament se poate reuşi reducerea somnului nocturn, dar 5 1/2 ore pare să fie minimul ce trebuie respectat pentru a nu ajunge la nervozitate excesivă şi la scăderea performanţelor. Acest ritm biologic este legat de declanşarea unor secreţii hormonale care comandă adormirea şi trezirea. Când dormiţi prost, în primul rând trebuie să identificaţi cauzele nopţilor albe, care nu seamănă deloc între ele. Pentru că există mai multe tipuri de insomnii. Dintre adevăratele insomnii cea mai frecventă este cea de seară, legată de stres, insatisfacţii de tot felul sau surmenaj. Insomnia din mijlocul nopţii este cauzată tot de griji, de angoase sau de... somnul de după-amiază. Insomnia de dimineaţă este adesea semnalul unei stări depresive. Există însă şi false insomnii, ale celor care sunt programaţi genetic să doarmă puţin sau ale sedentarilor. În sfârşit, multe persoane se plâng că nu au închis ochii toată noaptea, deşi înregistrările arată 7-8 ore bune de somn. Fenomenul se întâlneşte frecvent la femei şi la persoanele în vârstă.

Şi, pentru că este de preferat să evitaţi somniferele, iată câteva „secrete" ale unui somn odihnitor.

- Înainte de a vă culca, destindeţi-vă făcând câteva exerciţii uşoare de gimnastică, ascultând muzică sau citind.
- Pentu un somn odihnitor, recurgeţi la fitoterapie. Virtuţile unor plante precum teiul, valeriana, muşeţelul au fost demult demonstrate.
- O linguriţă de miere şi un pahar cu lapte pot fi salvatoare.

Oricum, la somnifere nu trebuie să se recurgă decât în situaţii speciale şi nu mai mult de trei săptămâni.

Gastronomice

LEGUME CU SMÂNTÂNĂ

1 kg de legume fierte, 250 ml smântână, 30 g de făină, sare, 50 g brânză telemea sau caşcaval, 50 g unt, mărar sau pătrunjel tocat.

După ce se fierb legumele (cartofi, ţelină, morcov, păstârnac, fasole verde) se pun într-un vas termorezistent şi se adaugă untul. Separat se amestecă smântâna cu făină, se pune sarea necesară şi se răstoarnă peste legume. Deasupra se pune caşcavalul ras şi verdeaţa tocată, apoi se lasă în cuptorul încins timp de 10-15 minute.

SALATĂ

6 cartofi, 100 g măsline, ulei, 1 ţelină, 7-8 ciuperci, 250 ml smântână, 1/2 lămâie.

Se fierb cartofii, apoi se taie în felii subţiri. Se adaugă măslinele, se stropesc cu zeamă de lămâie şi ulei, după care se sărează. Ciupercile şi ţelina, fierte separat, tăiate şi stropite cu zeamă de lămâie se pun peste cartofi şi măslinе. Totul se acoperă cu smântână şi verdeaţă.

MEDALION DIN PIEPT DE PASĂRE

1 piept de găină, fiert, 3 linguri de pesmet, o ceşcuţă de lapte, 1 gălbenuş de ou, o lingură de smântână, 5 linguri de ulei, o lămâie, o lingură de făină, sare, piper.

Se toacă pieptul de pasăre fiert, apoi se combină cu pesmetul înmuiat în puţin lapte, se adaugă smântâna, gălbenuşul, sare şi piper. Se omogenizează compoziţia, apoi se fac mici medalioane rotunde, groase de 1-2 cm, ce se dau prin făină şi se rumenesc în ulei. Se servesc, cu salată şi garnituri diverse.

CLĂTITE CU CIUPERCI

Sunt necesare ciuperci, şuncă, ouă, făină, lapte, unt, caşcaval.

Se pregăteşte un aluat obişnuit de clătite, din 2 ouă, făină, lapte. Lăsaţi-l să se odihnească şi între timp pregătiţi umplutura. Se toacă foarte mărunt 150 g şuncă slabă, 150 g ciuperci. Se călesc puţin ciupercile în ulei, apoi se pune şi şunca. Pentru ca umplutura să se lege se pun 2-3 linguri de ciulama (unt + lapte + făină, fierte 2-3 minute). Se pregătesc clătitele, se umplu şi se aşază într-un vas Jena, cu puţin unt. Deasupra se rade caşcaval, se adaugă câteva cuburi de unt şi se introduce vasul în cuptor, la foc mic.

Dosarele frumuseţii

TENUL SENSIBIL

Ce înseamnă ten sensibil? Este tenul care dimineaţa, după spălare, „ţine", „strânge", care este refractar la cremă, care se irită peste zi, care, cu timpul, se subţiază, nu mai are culoare sau din contră se înroşeşte la fiece pas, care se ridează prematur. Mecanismele implicate sunt pe trei nivele diferite:

– tulburări vasculare, de fapt o perturbare a micro-circulaţiei stă la originea dilatării vaselor de sânge cutanate;

– rolul sistemului neuro-imuno-cutanat. Fibrele nervoase eliberează în epidermă substanţe biologic active – neuromediatori. Aceştia sunt implicaţi în senzaţia de disconfort a pielii. Situaţiile de stres pot declanşa eliberarea de neuromediatori care provoacă petele roşii;

– tulburări în funcţia de barieră a epidermei – filmul hidrolipidic este alterat, el nu mai joacă rolul său protector natural şi pielea devine mai vulnerabilă la agresiuni. Remediul există în tratamentele cosmetice apicole care, efectuate periodic, reduc la minim aceste neajunsuri. Alcătuit din mai multe etape tratamentul este un joc al produselor apicole:

– mierea pătrunde cu repeziciune în straturile profunde ale pielii influenţând favorabil metabolismul pielii;

– polenul – adevărata celulă vie – hrăneşte vizibil ţesutul redându-i tonusul, elasticitatea;

– lăptişorul de matcă conţine toate secretele pentru a păcăli apariţia ridurilor sau de a le diminua acolo unde sunt deja instalate;

– ceara de albine, înglobată în creme de masaj, de asemenea, cu conţinut apicol, are marea calitate de a vehicula în ţesuturi tot conţinutul biologic activ. Făcut periodic, tratamentul cosmetic apicol conferă tenului sensibil atât confortul biochimic cât şi confortul psihic.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 40
Valabil până pe data de: 25 OCTOMBRIE 2001

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Visele, o altă lume?

De la verbine, la CIULINII MIZANTROPIEI...

Despre plantele medicinale s-au scris indicaţii, recomandări şi chiar manuale întregi. Virtuţile lor magice şi, uneori, chiar terapeutice, au atras atenţia oamenilor, din adânci ere preistorice. Dar nu s-a vorbit şi... despre cele visate!

Întreaga vegetaţie reflectă puteri adunate atât de la Soare, cât şi de la Pământ. Văzute în vis, buruienile de leac reprezintă deschideri ale gândirii desprinse de ceea ce distruge sau stagnează. Ele dobândesc importanţă şi în simbolistica iubirii, nu numai a vindecării.

„Dacă pierzi o plantă în vis" – remarcă Marie Coupal, autoarea unui ***„Dicţionar de simboluri onirice"*** – *„pierzi o iubire, în funcţie de simbolul plantei."*

Plantele pe care le visezi identifică legăturile afective cu cei care ţi le-au dăruit. *Dacă se ofilesc,* respectivele persoane se îndepărtează de tine, *dacă planta e încă viguroasă,* întâlnirile cu ele sunt pline de căldură.

Plantele depurative (verbina, tomata) sunt de bun augur pentru cei cu frământări şi probleme. *Cele parfumate* sunt legate de relaţiile noastre şi vestesc bucurii sau necazuri, în funcţie de miros, după cum este el plăcut sau nu. *Morcovul* te trimite, desigur, la simbolul falic. *Atenţie la ciulini:* planta te reprezintă, în viaţa ta afectivă, în raport cu ceilalţi. Fii mai puţin auster, alungă mizantropia...

Dacă te visezi culegând ciuperci, înseamnă că simţi, subconştient, nevoia de aventură, de libertate. Ciupercile otrăvitoare nu înseamnă altceva decât că dragostea îţi aduce doar necazuri şi amar. Mai tulburătoare sunt efectele halucinogene ale ciupercilor care sugerează o dragoste iluzorie, fără viitor spre deosebire de ciupercile pregătite cu grijă care trimit cu gândul la experienţe senzuale rafinate. În schimb, *feriga* prevesteşte sprijin într-o clipă de singurătate.

Pădurea întreagă nu e decât un simbol al inconştientului. Dar despre aceasta, într-un articol viitor...

CONSTANTINA CARANFIL

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Remedii naturale

DISFUNCŢII ALE VEZICII BILIARE

Ceaiurile folosite de medicina populară sunt excelente pentru disfuncţiile ficatului şi ale vezicii biliare.

Reţeta 1. Avem nevoie de: ţintaură (10 g), seminţe de chimen (15 g), frunze de roiniţă (15 g), frunze de mentă (20 g), cimbrişor (20 g) şi muguri de ienupăr (20 g). Plantele se amestecă în cantităţile indicate. Peste o linguriţă de amestec se toarnă o cană de apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se strecoară. Se beau zilnic 1-2 căni de ceai cald.

Reţeta 2. Plantele folosite sunt următoarele: rizomi de obligeană (10 g), frunze de strugurii ursului (10 g), frunze de trifoişte de apă (10 g), seminţe de in (10 g), coada calului (10 g), frunze de mesteacăn râios (20 g), teci de fasole (30 g). Se amestecă în cantităţile indicate. Se fierb 3 linguriţe de amestec cu trei căni de apă timp de 5-10 minute. Se strecoară. Se beau zilnic 3 cești de ceai cald.

CRIZA DE FICAT

Întrebări şi răspunsuri

Despre ce este vorba? Aşa-numita criză de ficat este compusă de fapt dintr-un ansamblu de simptome digestive şi neurovegetative. Cu alte cuvinte, termenul „criză de ficat" este în general impropriu folosit, pentru că nu ficatul este în... criză, ci anasamblul de organe implicate în procesul de digestie.

Care sunt cauzele? Criza de ficat apare de obicei după o masă prea copioasă, bogată în grăsimi şi alimente indigeste, la care se adaugă, eventual şi cafea sau alcool în exces. Primul semnal: o durere în partea dreaptă sub-costală. Aceasta este legată de contracţia brutală a vezicii biliare care eliberează în duoden secreţiile biliare necesare digestiei.

La unele persoane, o criză de ficat poate apărea cu totul accidental şi foarte rar, în timp ce la altele îmbracă, prin frecvenţa declanşării ei, un caracter aproape cronic. În general, crizele de ficat frecvente se înregistrează în rândul femeilor între 30 şi 60 de ani, anxioase, stresate ori surmenate, sau pot precede şi pot însoţi stările de migrenă. În aceste cazuri nu se mai poate vorbi de un exces de alimente respinse de organism.

Cum o recunoaştem? Indiferent de cauza care declanşează criza de ficat, simptomele sunt asemănătoare: senzaţie de greaţă, vomă, ameţeli, amăreală în gură, dureri de cap pulsatile, fotofobie (imposibilitatea de a suporta lumina).

Care sunt bolile cu simptome asemănătoare? Aproape toate maladiile care antrenează migrene şi tulburări digestive pot simula o criză de ficat, dar în mod deosebit unele boli oftalmologice cum ar fi glaucomul, hipertensiunea intracraniană, abcesele şi tumorile cerebrale (acestea din urmă fiind însă rare ca incidenţă). O intoxicaţie alimentară legată de un parazit, o bacterie sau un virus provoacă, de asemenea, simptome asemănătoare „indigestiei" sau „crizei de ficat". Doar că în aceste situaţii, nu după mult timp apare şi diareea.

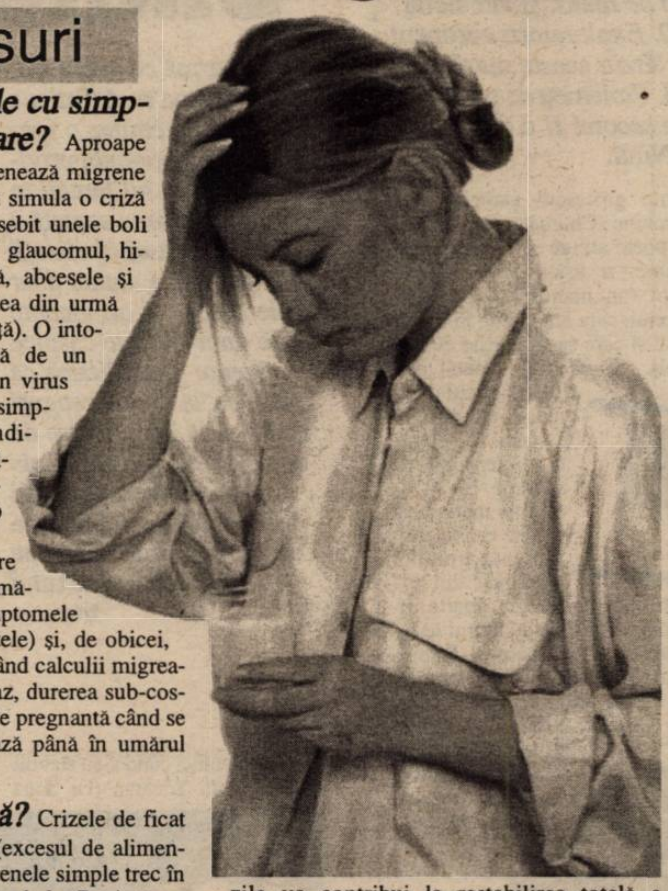

O litiază biliară (pietre la bilă) poate în egală măsură să declanşeze simptomele „crizei de ficat" (plus altele) şi, de obicei, acest lucru se întâmplă când calculii migrează în coledoc. În acest caz, durerea sub-costală dreaptă este extrem de pregnantă când se inspiră profund şi iradiază până în umărul drept.

Cum evoluează? Crizele de ficat având cauze alimentare (excesul de alimente) sau care însoţesc migrenele simple trec în câteva zile, fără să lase sechele. Deşi starea de disconfort este destul de importantă, tratamentul se reduce la o pastilă de Scobutil, Lizadon, ceaiuri calmante de plante, repaus la pat, într-o cameră mai întunecoasă. Un regim bazat pe alimente dietetice în următoarele zile va contribui la restabilirea totală a funcţiei digestive.

În cazul crizelor frecvente de ficat, care devin o adevărată problemă de sănătate ce afectează viaţa normală, e nevoie de un consult medical care să constate cu precizie cauzele.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

IONELA MARINESCU din Bucureşti. *Sângerarea nazală repetată cu care se confruntă fiica dv. poate fi un semn al anemiei, aşa cum presupuneţi. Totuşi trebuie să ştiţi că în mod paradoxal, în afară de paloarea obişnuită şi de senzaţia de oboseală permanentă, nici un alt simptom clinic nu e suficient pentru a*

SÂNGERAREA NAZALĂ

pune diagnosticul de anemie. De fapt, sub acest termen de anemie se poate ascunde o paletă destul de vastă de boli. Diagnosticul de anemie se pune însă cu precizie în urma analizei sângelui, când se procedează la numărarea de globule albe, globule roşii etc. Este ceea ce ar trebui să faceţi cu fiica dv., de vreme ce presupuneţi că ar suferi de anemie: să mergeţi la medic, să solicitaţi un consult şi analizele respective. În ceea ce priveşte sângerările repetate nazale, acestea se produc în general în urma unei rupturi (fără gravitate) a vaselor fine sangvine. Ruptura poate fi spontană, fără un motiv anume (în special la adolescenţi şi adulţii tineri) sau provocată de un traumatism (uşor sau mai puternic) la cap sau la nas. Totuşi, în cazul unor sângerări repetate, de durată lungă, cu pierderi importante de sânge, e obligatorie prezentarea la medic pentru a depista cauza şi pentru a se lua măsurile cele mai potrivite de tratament.

Cum opriţi corect o sângerare nazală? *1. Luaţi o bucăţică de vată, îmbibaţi-o în apă oxigenată şi introduceţi-o în nara care sângerează. 2. Persoana care sângerează trebuie aşezată pe scaun, cu bustul drept şi capul uşor înainte. Este o greşeală să fie lungită în pat sau cu capul dat pe spate, deoarece sângele se scurge în interior, ajungând în gât. 3. Nara care sângerează trebuie apăsată cu degetele, în timp ce respiraţia trebuie să se facă pe gură. 4. Când sângerarea se opreşte, nara nu mai trebuie presată, dar tamponul de vată poate fi lăsat în continuare câteva zeci de minute, apoi se îndepărtează. 5. În cazul unor sângerări cu o durată ce se apropie de 30 de minute, trebuie solicitat doctorul.*

Alimentaţie anticancer

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Pentru a stabili cu mai multă precizie legătura între alimentaţie şi bolile canceroase, Centrul Internaţional de Cercetări asupra Cancerului (CIRC) din Lyon (Franţa) a lansat, în 1991, unul dintre cele mai vaste studii europene, avându-se în vedere faptul că acesta se desfăşoară pe un număr de peste 500000 de persoane. Cercetarea vizează un set mai amplu de aspecte, menite să pună în evidenţă legătura de cauzalitate între diverşi factori şi maladiile canceroase: echilibru alimentar, date antropometrice, activitate fizică, factori hormonali, predispoziţie genetică. Studiul este încă în curs, dar la Conferinţa Internaţională privind Nutriţia şi Cancerul, găzduită în această vară de oraşul Lyon, au fost date publicităţii o primă serie de concluzii. Iată câteva dintre acestea:

- consumul de fructe şi legume are un efect protector cert asupra prevenirii cancerului de colon; riscul este crescut prin consumul exagerat de mezeluri (preparate industriale din carne, afumături); în schimb, în rândul consumatorilor constanţi de peşte, riscul este semnificativ diminuat.
- consumul rezonabil de carne roşie (porc, vacă etc.) nu este atât de periculos pe cât s-au aşteptat cercetătorii să constate în privinţa cancerului de colon, în schimb au constatat o legătură (e drept nu foarte alarmantă) între acest tip de alimente şi cancerul de stomac, precum şi al căilor superioare digestive.
- fumatul şi alcoolul sunt responsabilii principali în apariţia cancerului căilor aerodigestive superioare; împreună, cele două vicii multiplică de 50 de ori riscul declanşării unui cancer.
- este greşit să se creadă că simpla corectare a regimului alimentar e suficientă pentru a elimina pericolul apariţiei unui cancer; deosebit de importante sunt: activitatea fizică, mişcarea şi evitarea excesului ponderal.

DUREREA FIZICĂ GENERALIZATĂ

scurtează viaţa

Concluziile unui studiu britanic recent date publicităţii pot constitui un motiv de îngrijorare; potrivit acestora, persoanele vârstnice cu dureri corporale generalizate prezintă un risc de două ori mai crescut să dezvolte şi să decedeze din cauza unui cancer. Timp de opt ani, cercetătorii de la universităţile din Manchester (Anglia) şi Dundee (Scoţia) au analizat rata mortalităţii şi cauzele care le-au produs, la un număr de 6569 de persoane de peste 85 de ani. Toţi subiecţii incluşi în acest studiu mai participaseră la două cercetări anterioare, asupra durerii. Aceştia au fost chestionaţi în legătură cu durerile fizice (bine localizate sau generalizate) pe care le resimţiseră în lunile precedente, cu regimul de viaţă, obiceiurile alimentare, consumul de alcool, fumat şi depresii psihologice. Aproape jumătate din cei chestionaţi au declarat că suferiseră de o durere fizică localizată iar mai mult de un sfert n-au reclamat nici o durere. În schimb, 15% dintre persoanele incluse în studiu s-au plâns de dureri corporale generalizate. Pe parcursul a celor opt ani de cercetare, s-a constatat că 40% dintre decese au fost cauzate de diferite boli cardiace, o treime dintre subiecţi au sfârşit răpuşi de un cancer, restul fiind victime ale bolilor respiratorii. Ducând analiza mai în profunzime, cercetătorii au constatat că mai mult de jumătate dintre persoanele care au decedat din cauza unui cancer erau dintre cele care acuzaseră dureri localizate sau generalizate în corp. Acest risc crescut de deces datorat unui cancer în rândul persoanelor care acuză diferite dureri corporale este independent de vârstă, sex şi chiar de obiceiul fumatului, au mai observat cercetătorii.

Şi încă un detaliu: numărul deceselor prin morţi violente (accidente, sinucideri etc.) în rândul persoanelor care suferă de dureri corporale generalizate este de cinci ori mai mare decât în rândul celor care nu au de-a face cu această suferinţă.

Tinerii şi necazurile vârstei lor...

– Rubrica de astăzi o dedicăm în întregime tinerilor care ne scriu şi ale căror probleme au un plus de încărcătură, pe care îl dă şi vârsta lor, dar şi faptul că ei se află... la începutul drumului şi de aceea ele au o şi mai mare importanţă. Îi vom răspunde mai întâi corespondentului nostru Claudiu, în vârstă de 17 ani, din jud. Argeş. Iată ce ne scrie el: „La această vârstă mă aflu înaintea Bacalaureatului şi a hotărârilor celor mai importante pe care trebuie să le iau în ceea ce priveşte viitorul meu. Constat însă de la o vreme o slăbire a puterii mele de concentrare, şi aceasta tocmai când am mai multă nevoie de ea. Mă întreb dacă toate acestea se datoresc lipsei vieţii sexuale şi faptului că mă masturbez. Aş vrea să vă rog să-mi spuneţi ce să fac..."

– Cel mai bun sfat este să consultaţi un medic psiholog sau sexolog. Este însă la fel de important ca discuţia pe care o veţi avea să fie una pe deplin deschisă şi sinceră. Sunt convins că o astfel de întâlnire cu medicul vă va alunga temerile şi

Dr. CONSTANTIN-LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

neliniştile dv. şi în acelaşi timp vă va rezolva problemele.

– Marina din Vişeu este şi ea foarte tânără şi are o mare problemă, pe care ea însăşi o califică drept... delicată. Ea ne spune: „Urmează să mă căsătoresc şi îmi este teamă de absenţa sângerării la primul contact. Am auzit că este posibil să se întâmple aşa ceva şi nu ştiu ce va spune soţul meu".

– Sângerarea la primul contact sexual presupune ruperea unei membrane, himenul, care, de obicei, obturează intrarea în vagin. Această membrană poate avea forme sau constituţii ce diferă de la o persoană la alta. Uneori, din diferite cauze (structură mai densă, orificiu mai larg sau chiar lipsa himenului etc.), se poate ca la primul contact să nu existe sângerare sau ca aceasta să fie mică, insesisabilă. De aceea nu este obligatoriu ca sângerarea la primul contact sexual să existe la toate fecioarele. Comunicaţi acest lucru, vorbiţi-i direct şi sincer soţului dumneavoastră şi totul va fi OK.

MIHAELA DOROBANŢU

TRATAMENT CONTRACEPTIV

pentru bărbaţi

Compania farmaceutică olandeză „Organon" a iniţiat recent un proiect de cercetare care va oferi o garanţie imbatabilă bărbaţilor hotărâţi să-şi întrerupă temporar fertilitatea şi... să scape de problemele nedorite pe care adesea aceasta le declanşează. Noutatea pe care o promit oamenii de ştiinţă olandezi constă într-un contraceptiv hormonal cu efect pe termen lung, destinat evident bărbaţilor. În ce va consta tratamentul? Nişte beţişoare minuscule vor fi implantate sub pielea de pe braţul bărbatului ce doreşte să devină infertil. Aceste beţişoare au capacitatea de a favoriza producerea unei substanţe asemănătoare progesteronului, care de obicei intră în compoziţia pilulei contraceptive pentru femei. Rolul acestei substanţe este de a bloca producerea testosteronului? Dar asta nu va însemna anularea caracteristicilor masculinităţii? Nu, deoarece bărbaţilor care vor recurge la această formă de tratament li se va injecta, o dată pe lună, o substanţă adjuvantă cu rol în menţinerea libidoului şi a caracterelor specifice masculinităţii. Până una-alta, s-au găsit suficienţi voluntari care să participe la prima serie de testări a metodei. Rezultatele vor fi date publicităţii în cursul anului 2002, dar, potrivit opiniei cercetătorilor, produsul va fi lansat pe piaţă cel mai devreme în 2005.

EXPLORATOR

O veche tradiţie tanzaniană denumeşte lanţul muntos de la graniţa cu statele vecine, Zair şi Uganda, „Munţii Lunii". Este porecla dată Munţilor Ruwenzori („aducătorii de ploaie", cu vârful Margherita de 5100 de metri, şi alte nouă culmi de peste 4500. Exploratorii europeni au descoperit relativ târziu aceste masive muntoase – abia în anul 1888. Ptolemeu se referise la ei în scrierile sale, încă din secolul II d.Ch., bănuind că de aici izvorăşte Nilul.

MUNŢII LUNII

se află pe... Pământ

Dincolo de cortina de nori şi ceaţă

Particularitatea esenţială a Munţilor Lunii constă în faptul că ei nu pot fi văzuţi decât foarte rar din depărtare. O perdea quasi-permanentă de ceaţă, acumulată prin evaporarea apei din lacurile învecinate (Victoria, Albert şi Edward) îmbrăţişează coamele masivelor perioade îndelungate de timp. Abia dacă la două-trei săptămâni o dată ceaţa se risipeşte, dar şi atunci privitorul trebuie să aştepte împrăştierea norilor.

Băştinaşii, uluiţi de acest fenomen unic în peisajul montan prin durata lui, consideră că aceste vârfuri acoperite cu zăpadă fac legătura între Lună şi Pământ, şi cu ajutorul lor zeităţile benefice, locuind pe satelitul natural, coboară printre muritori. În lungile perioade de invizibilitate, munţii se întorc cu tot cu divinităţile adorate pe Lună.

Anormalitatea este la ea acasă în regiunea Ruwenzori. Fauna are în alcătuire unicate excepţionale, precum grotescul cameleon cu trei coarne (Chameleo johnstoni), care poate atinge şi 14 centimetri lungime, şi aşa-numitul iepure-elefant (un mamifer asemănător iepurelui, care are copite în loc de unghii şi care se înrudeşte cu elefantul). Şi mediul vegetal prezintă particularităţi ciudate. Foarte multe specii de plante au dimensiuni de aproape 15-20 de ori mai mari decât în alte ecosisteme. Absenţa arborilor este una din explicaţii, iar umezeala foarte ridicată a aerului de pe culmi le favorizează gigantismul. Reprezentative sunt lobeliile şi cruciuliţele (care ating 6 metri aici, având, în condiţii normale, 30 de centimetri). De asemenea aici creşte o specie de iarbă neagră cu o mărime înspăimântătoare, de 10-12 metri, putând fi confundată de la distanţă cu nişte arbori molatici.

Într-un fel, Ptolemeu avea dreptate când afirma că Munţii Lunii reprezintă una din mamele Nilului. Când întinşii gheţari ai crestelor se topesc, apele limpezi ajung şi în Lacul Victoria şi în cele ale Nilului Alb, înainte ca acesta să se unească cu Nilul Albastru pentru a forma Nilul propriu-zis, pe teritoriul Sudanului.

SURPRINZĂTOAREA CIVILIZAŢIE MAYA

DINASTII FEMININE

În urmă cu patru ani, cercetătoarea rusă Tatiana Prokuriakov emitea o ipoteză excepţională privitoare la rolul femeii în organizarea socială a misterioasei civilizaţii mayaşe. Dacă atunci doar unele desene şi ornamente ale unor obiecte casnice sugerau posibilitatea ca femeile să deţină ranguri înalte şi să beneficieze de unele privilegii, recentele descoperiri din nordul Mexicului demonstrează că au existat chiar regine aparţinând sexului frumos.

Dacă atunci când s-au stabilit în Peninsula Yucatan (cu două milenii înainte de Christos) mayaşii nu aveau o religie bine definită, secolul IV d.Ch. a reprezentat o cotitură din acest punct de vedere. Au apărut idei teologice şi pseudo-filosofice extrem de interesante, multe dintre acestea rămânând în memoria colectivă şi astăzi. Şi la mayaşi, la fel ca în cazul monarhiilor tuturor tipurilor de civilizaţie, rolul de dinamizator al vieţii spirituale l-a avut suveranul şi înţelepţii din jurul său. Însă descoperirile făcute în mai multe şantiere arheologice (de la Palenque, Yaxchilan, Narajo etc.) arată că în fruntea ierarhiei sociale au existat cel puţin trei dinastii desfăşurate exclusiv pe linie maternală.

Aceste uimitoare informaţii – provenind din mai multe serii de hieroglife decriptate foarte recent – ni s-au păstrat prin intermediul unor aşa-zise cărţi mayaşe. Slujitoarele reginelor respective (din dinastiile Pacal, Zac-Kuk şi Kanal-Ikal) primeau de la artizani specializaţi „foi" realizate din lemnul unui arbore anume, pe care scriau ceea ce le dictează suveranele. Aceste file aveau o lungime de 22-25 centimetri şi o lăţime de 10-12 centimetri, putând fi strânse la un loc în număr variabil (specialiştii le numesc codice). Reginele respective oficiau o mare diversitate de ritualuri, chiar şi pe cele mai sângeroase, hotărau condamnări la moarte şi condamnări la... sinucidere prin spânzurare. Ele formau elita intelectualităţii mayaşe în acele epoci, având la dispoziţie artişti (pictori, sculptori, arhitecţi) şi un grup religios aparte cu care – specializat în invocarea celor mai importante zeităţi – colaborau în caz de secetă, inundaţii, conflicte militare şi chiar judecarea unor infractori.

Un alt fapt senzaţional este următorul: se crede că acele regine mayaşe au rezistat la putere, în pofida faptului că în familiile lor existaseră şi bărbaţi, cărora li se permitea să locuiască în zona rezidenţială din jurul templului principal (cum s-a întâmplat la Tikal şi Palenque, în primele secole după Christos). Dar cercetările recente n-au reuşit să elucideze motivaţiile pentru care, în succesiunea la tron, au existat câteva dinastii feminine. Se pare că eşecul unor dinastii pe linie masculină în a asigura prosperitatea mayaşilor, sau chiar anii îndelungaţi de secetă (puşi pe seama unor zei care nu au răspuns invocaţiilor) au contribuit la creşterea respectului societăţii pentru posibilităţile femeilor provenind din familii de rang înalt.

Un alt factor important în creionarea acestei atitudini a fost, se pare, faptul că fetele mayaşe nu erau scutite de sacrificiile rituale, iar femeile de oficierea lor, alături de sacerdoţi. Desigur, ne este greu să ne imaginăm următoarea scenă sacrificială, prezidată de o regină: victimei, încă în viaţă, complet dezbrăcate, i se scotea inima, iar cu sângele scurs din abundenţă erau stropite statui de zei; cadavrul era jupuit şi un oficiant executa apoi un dans ritualic cu pielea victimei pe umeri sau prinsă în jurul şoldurilor...

Faptul că au existat perioade când femeile au ajuns în funcţia supremă n-ar trebui să ne mire. Astfel de „accidente" istorico-sociale s-au petrecut şi-n Egiptul antic. Se cunosc chiar şi sultăniţe (de exemplu Shajal Al-Durr, salvatoarea Egiptului în anul 1219) şi co-sultăniţe în lumea musulmană a secolelor XI-XII, ca să nu mai pomenim despre regenţa sau coregenţa la Curţile Europei medievale.

(În fotografia de mai sus se poate observa cum o fată a unei comunităţi Zacualpan – care se consideră una din urmaşele civilizaţiei mayaşe – oficial dispărută la finele secolului XVII – exersează mersul pe o bârnă, pentru o ceremonie dedicată zeului suprem Itzamna. În vechime, tinerii trebuia să-şi ţină astfel echilibrul, trecând peste o groapă sacrificială unde ardeau cantităţi însemnate de lemne.)

CAPODOPERE ÎN UMBRĂ

Pierrot

Nu se ştie nici astăzi dacă această statuetă din ceramică policromă, având 65 de centimetri înălţime, a aparţinut sau nu Lordului Byron. Capodopera a fost realizată la începutul secolului XIX, în doar trei exemplare, de un artizan anonim din Milano. Acesta l-a imortalizat pe celebrul Pedrolino (Pierrot în franceză), personaj al comediei italiene, cântăreţ şi pantomim. Când a călătorit special în Italia (în 1816), pentru a savura atmosfera Scalei din Milano, poetul englez a achiziţionat statueta şi a dăruit-o unei artiste, scriind pe spatele suportului litera „B". Ulterior, s-a pierdut urma tuturor celor trei „Pierrot"; cea aflată acum într-o colecţie particulară din Franţa are semnul făcut de Byron, însă nimeni nu poate garanta că este cea cumpărată de autorul lui „Manfred" şi a lui „Don Juan". Dar chiar şi aşa, ea valorează între 50 şi 75 de mii de dolari.

TRADIŢII

New York-ul medieval

Carlyle Hotel

Prima aşezare urbană înfiinţată de coloniştii olandezi, în 1626, s-a numit New Amsterdam şi se situa în sudul insulei Manhattan. În 1664 trece sub stăpânire engleză şi capătă denumirea actuală, în onoarea ducelui de York, viitorul rege James II... Peste aproape două secole şi jumătate avea să se producă aici triumful pe verticală al arhitecturii universale. Primul zgârie-nori ţâşnea din asfaltul de pe Broadway în 1913; s-a numit *Woolworth*, avea 241 de metri şi 60 de etaje, cel mai înalt edificiu al lumii la ora aceea.

Visătoare şi pragmatice, autorităţile new-york-eze promulgă în 1916 o lege a planificării urbane. Arhitecţi, constructori şi investitori participau periodic la întâlniri „de lucru", sub forma unor serate fastuoase. Istoria marii metropole aminteşte de balul din 1931, unde în saloanele hotelului Astoria s-au regrupat toţi marii arhitecţi ai epocii – Craig Severance (*Bank of Manhattan*, 268 metri), Raymond Hood (*Radiator Building*) şi neobositul Van Alen, cel care a gândit Chrysler Building (319 metri) – clădiri comerciale ridicate în perioada interbelică.

În uriaşa competiţie a imaginaţiei arhitecturale, construcţiile evului mediu de pe Vechiul Continent n-au fost uitate. Parcă dorind să contracareze porecla de zgârie-nori, artiştii în beton şi oţel au apelat la stilul gotic şi neo-gotic al catedralelor şi castelelor europene, încercând să impună un alt supra-nume: „mângâie-nori". Unul din ilustrele exemple este *Hotelul-Turn Carlyle*, inspirat după Catedrala Westminster din Londra. Creneluri, terase, grădini desăvârşesc, după o geometrie piramidală, vârful unei siluete suple de 340 de metri. Şi pentru a demonstra că nu numai Manhattan-ul poate dura pe umerii săi coloşi care-şi întind, la apusul Soarelui, o interminabilă umbră pe apele Atlanticului, în cartierul Brooklyn a fost finalizat în 1927 *Brooklyn Chamber of Commerce*, unde terasele crenelate, balcoanele şi mini-balcoanele abundă, iar norii sunt mângâiaţi de o veritabilă capelă unde turiştii se pot reculege.

Faţă de aceste capodopere arhitecturale, cele două turnuri gemene *World Trade Center* aveau o semeţie superioară (400 de metri, 120 de etaje) şi o austeritate geometrică dată de epoca modernă, în care „arabescurile" cu aromă medievală lipseau cu desăvârşire. Ele nu mai există începând cu 11 septembrie, dar cei mai mulţi new-york-ezi le vor mai apuca să le vadă răsărind iarăşi, în inima insulei Manhattan.

Woolworth Building

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

...Ninive a fost un strălucit oraș din antichitate, capitala Asiriei? A fost distrus de mezi și babilonieni în anul 612 î.Ch.

...primul metrou din lume a fost construit la Londra (1860-1863)? În țara noastră construcția primei linii de metrou a început în anul 1975 la București și a fost dat în folosință la 16 noiembrie 1979.

...leușteanul face parte din familia umbeliferelor? Este originar din America de Sud.

...steaua cea mai strălucitoare din constelația „Leul" este Regulus? Este urmată ca strălucire de Denebala.

...gavota este un vechi dans francez în mișcare moderată? A fost inclus în suită după sarabandă.

...turaliul sau tugraliul era o monedă turcească de aur, bătută la Cairo? A circulat și în țările române în secolele XVIII-XIX.

...în evul mediu, în țările române exista un tip de cetate numită palancă? Aceasta era construită din lemn și pământ.

...„moscoforul" este o imagine din iconografia greacă veche? Ea reprezintă un om care poartă în spinare un viței destinat sacrificiului.

...în astronomie prin „pătrar" se înțelege o fază a Lunii în care se vede luminată numai jumătate din astrul nopții? În primul pătrar faza luminoasă crește iar în al doilea pătrar aceasta scade.

...coasta sud-vestică a peninsulei India se numește Malabar? Este cuprinsă între Goa la nord și capul Comorin la sud fiind mărginită de munții „Ghații de Vest".

...„gaurul" este un mamifer de talie mare din familia bovideelor care trăiește în turme mici în nordul Indiei, în Birmania și la poalele munților Himalaia? Forma sa domesticită se numește gaial. *(I.S.)*

Știați că...

Splendorile naturii

PEȘTERA SFODEA

găzduiește clopote de eroziune și marmite

Situată în Podișul Mehedinți, în versantul stâng al văii Topolnița, la o altitudine de 435 m și 15 m deasupra văii, *Peștera Sfodea* se află pe teritoriul comunei Balta, satul Sfodea. Intrarea peșterii este săpată în masivul Boldul Izvoruluí. Ea a fost deschisă în 1967 dar explorarea a început în 1962. Explorările făcute prin 1980 au adăugat galerii noi. Este o peșteră activă, cu porțiuni subfosile, monoetajată, cu o lungime cartată de 700 m. Ea se dezvoltă pe un sistem de diaclize orientate est-vest și nord-est-sud-vest, înguste și înalte.

Intrarea este joasă, apoi se coboară într-o galerie cu înălțimi de 1-3 m, cu planșeul acoperit cu pietriș și nisip și mici ochiuri de apă. Sala mică pe care o întâlnim după 150 m are pereții împodobiți de curgeri stalagmitice, cu morfologia complicată prin prezența a doi pilieri de calcar, înalți de 3 m. În continuare, galeria este dezvoltată pe diacliză, morfologia fiind influențată de regimul vados,

de curgere, în care cavitatea s-a format. Aici admirăm cu nesaț lingurițe deosebite, clopote de eroziune și marmite. În pereți este marcat un nivel de curgere. Podeaua, deși în mare parte este acoperită cu aluviuni rămase de la viituri, este presărată, din loc în loc, cu stalagmite și cruste calcitice cu microgurui. Toate acestea împreună cu curgerile parietale împodobesc peștera dându-i măreția cuvenită.

Mai spre capăt, galeria devine activă și putem auzi zgomotul unei cascade a cărei înălțime depășește 3 m. Galeria se termină cu un lac de sifon impenetrabil.

După toată descrierea făcută, poate v-ați dat seama, stimați cititori, că Peștera Sfodea este opera unui mic pârâu care se pierde într-un ponor aflat în Valea Bălții, pârâu ce apare în firul Topolniței în amonte de deschiderea peșterii.

IOANA PROCA-FLORIA

Shakespeare în Statele Unite

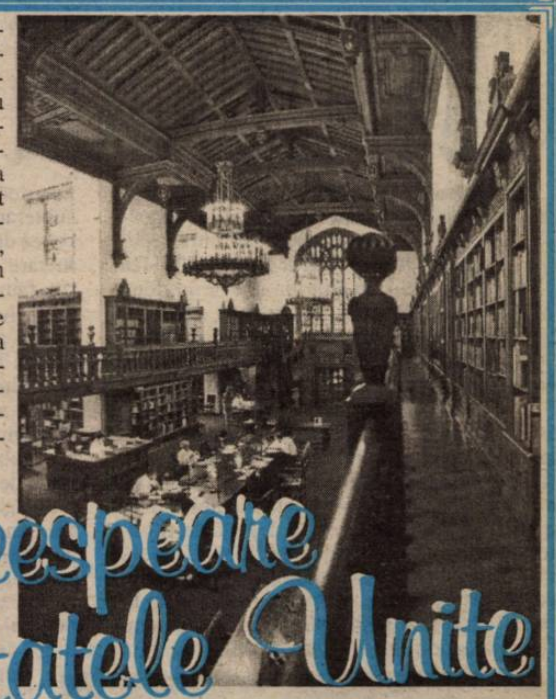

S-ar putea părea că Shakespeare trăiește nu doar în sufletele noastre. Prezența lui este vie atât la Londra, unde și-a petrecut mulți ani din viață, la Stratford pe Avon unde s-a născut și a murit, cât și în Statele Unite. Chiar în Capitala țării, nu departe de Biblioteca vestită a Congresului se află o altă bibliotecă, de fapt un întreg complex cultural, cunoscut sub numele de Biblioteca Folger. De fapt, ea poartă numele celui care a inițiat-o, Henry Folger, milionar și președinte al Standard Oil. Pasionat de literatură, trecând de mai multe ori oceanul împreună cu soția sa, Emily, care avea chiar studii literare, a început să-și umple casa cu cărți și manuscrise shakespeariene sau legate de opera marelui Will.

A început cu un exemplar de 1,25 $, găsind apoi un altul „mai prețios" valorând 107,50$. Aceasta i-a deschis gustul pentru lucrurile frumoase și rafinate ajungând să dea chiar sume de zeci de mii pentru un singur manuscris.

Timp de 40 de ani soții Folger nu au avut decât o singură pasiune, să colecționeze. Ducând o viață simplă și neavând copii, au strâns toată viața cărți, manuscrise, programe de teatru. Spre sfârșitul anilor 20 ai secolului trecut, a început munca pentru înălțarea, în Washington DC, a bibliotecii, făcându-se astfel un splendid dar poporului american. Din nefericire, la două săptămâni după așezarea pietrei de temelie, Henry Folger moare la vârsta de 72 de ani. Munca este însă continuată de admirabila lui soție și construcția, îmbrăcată în marmură albă, este deschisă la 23 aprilie (ziua nașterii și morții lui Shakespeare) 1932. Cenușa celor doi soți odihnește pentru totdeauna în această bibliotecă, depusă sub un bust al marelui Will.

Opera lor a fost continuată de alți iubitori ai literaturii. Astăzi aici, sunt colecționate nu numai manuscrise legate de viața și opera lui Shakespeare ci și o bogată garnitură de opere ale Renașterii. Pe lângă medalii, coperte deosebit de valoroase, calendare vechi și multe alte obiecte de preț, găsești aici și instrumente moderne de lucru, cum ar fi mașina specială de spălat manuscrise.

Sălile de lectură elegante, expozițiile permanente, bogăția colecțiilor a atras mulțimea specialiștilor. În 1970 a fost fondat Institutul Folger, având drept scop studiul operelor Renașterii și ale secolului al XVIII-lea și bucurându-se de participarea a peste 20 de universități la studii și simpozioane. În cadrul acestui institut funcționează, de asemenea, un teatru în care sunt interpretate piesele bardului de pe Avon. Această lume, în care într-un anume fel se refăce epoca elisabetană, este un adevărat templu în care se simte permanent un Shakespeare încă în viață, printre oameni.

IRINA STOICA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Palatul Ghica

După ce ai trecut de Bucur Obor, de piață și de Teiul Doamnei, șoseaua Colentina se îndreaptă direct spre Mare. Dacă totuși, în prima intersecție importantă pe care o întâlnești, ai inspirația să o iei la stânga, după ce depășești un rând de blocuri, vei avea posibilitatea să vezi un adevărat palat. După foarte mulți ani, bucureștenii l-au văzut prima oară la începutul anilor 1980, când se deschidea, în grădinile sale, un mare restaurant. Se putea însă pătrunde și în interior, unde, chiar și doar pentru o clipă, te scufundai în plin secol XIX, pe vremea răscoalei lui Tudor Vladimirescu, dar realizând, fără nici o îndoială, că te aflai într-un palat princiar.

– Cum a ajuns, stimate domnule ADRIAN MAJURU, să-și ridice aici, palatul, un domn al Țării Românești?

– Palatul a fost ridicat în 1822, ca reședință a domnitorului Grigore IV Ghica (1822-1828). Era de fapt un întreg complex, compus din palatul propriu-zis, corpul de gardă și o biserică. De fapt, spațiul cuprins între Lacul Tei și Râul Colentina era un vechi domeniu al familiei Ghica, familie care ridicase aici case încă începând din sec. XVIII. În acele case vechi a stat o vreme Alexandru Ipsilanti, în 1821. Palatul, ridicat un an mai târziu, a fost construit într-o arhitectură neoclasică italiană de tip rusesc. Fațadele dinspre lac coborau cu o terasă largă, în trepte, în grădina cu vedere spre Plumbuita, unde se află celebra mănăstire.

Bolțile holurilor și ale camerelor au fost pictate de italianul Gicoametti cu motive mitologice, vegetale și florale. Biserica a fost ridicată în 1833 și pictată de același pictor italian...

– Există și mărturii care să ateste permanența familiei Ghica pe acest domeniu?

– În preajma bisericii se află mormintele câtorva membri ai familiei, între care cel care a ridicat Palatul, Grigore IV Ghica. În plus, până la finalul secolului XIX, palatul a fost reședință de vară a familiei Ghica.

Și încă ceva: trebuie amintit faptul că în 1854 acest palat a fost reședința militară a lui Osman Pașa, cât timp armatele sale au bântuit Țările Române...

– Cum spuneam, noi l-am descoperit doar prin 1980...

– În anii interbelici, Palatul Ghica a adăpostit de fapt un orfelinat, cel al dr. Zigma. Mai târziu de-abia, către anul 1978, a fost resturat întreg ansamblul, palatul și împrejurimile fiind transformate în restaurant.

După 1990, Palatul Ghica a devenit sediul unei firme româno-americane, care a restaurat din nou întregul ansamblu Ghica-Tei. Oricum, este unul din locurile extrem de interesante din București, numeroase studii fiindu-i dedicate, printre care și cele ale colegilor Camelia Ene și Ionel Zănescu.

MIHAELA DOROBANȚU

Viitorul aparține spațiului

Există și alte planete... PĂMÂNT?

Este aproape sigur că această întrebare a fost pusă și de participanții la recentul Simpozion „Explorarea Spațiului" a căror atenție a fost polarizată de dezbaterea proiectului american de lansare pe orbită a unui telescop-satelit original; acesta va fi capabil să se autodirijeze spre acele stele din Galaxia noastră, care sunt creditate că posedă planete din clasa Terrei...

Cercetarea, care are în vedere descoperirea particularităților geofizice, de structură chimică, dimensionale etc. ale respectivelor planete, se va efectua, în primul rând, prin analiză spectroscopică, analiză care poate furniza date despre eventualele atmosfere ale acestor planete și chiar despre fenomenele meteorologice existente acolo!

Recent, prestigioasa revistă de știință „Nature" a informat că astrofizicienii de la Universitatea Princeton au pus la punct și o altă metodă de investigare, de-a dreptul originală și care implică înregistrări ale variației în timp a luminii reflectate de planete, metoda fiind astfel aptă să furnizeze date chiar despre acele planete care sunt foarte greu accesibile observărilor optice.

Specialiștii americani de la universitatea mai sus menționată au stabilit deja – și au verificat în cazul Terrei – că majoritatea luminii reflectate provine doar de la unele regiuni ale planetelor studiate; în acest caz, chiar și scanările având precizii reduse ale luminii polarizate, permit descifrarea și înregistrarea variațiilor parametrilor radiației reflectate.

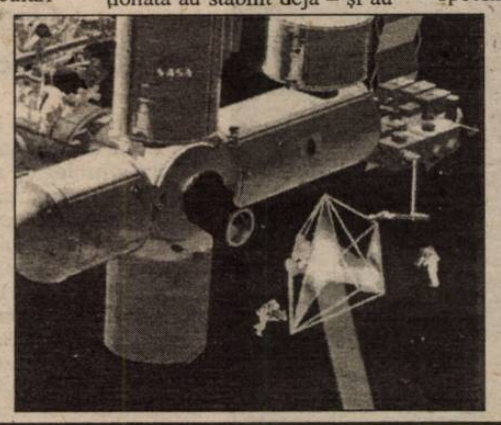

Încrezători în avantajul de a plasa în spațiu telescoape dotate cu aparate care aplică metoda lor de investigare, specialiștii de la Princeton cred că ar putea să concluzioneze – dacă caracteristicile luminii reflectate sunt identice cu cele provenind de la Terra – că „acolo" ar putea exista forme de viață organică!...

În imagine, o posibilă viitoare cuplare la Stația ALPHA a unui telescop spațial DART (Dual Anamorphic Reflector Telescope).

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

CRONICI DIN LUMI PARALELE 2

Nu trebuie uitate cazurile misterioase ale piticilor subpământeni semnalaţi între secolele al VII-lea şi al XIV-lea e.n. în Europa şi cele în două Americi. Pe vremea aceea nu se cunoştea în Europa (şi cu atât mai puţin în America) faptul că în Africa sunt pigmei, căci, deşi aceştia fuseseră descoperiţi de egipteni şi aduşi în Italia de către romani, tezaurul cultural al antichităţii zăcea îngropat sub lespezile uitării şi obscurantismului, de unde avea să-l scoată la lumină abia Renaşterea. Cu toate acestea, legendele triburilor de indieni din America de Nord, Centrală şi de Sud, Saga-urile scandinave, mitologiile saxone, slave, galeze, scoţiene, irlandeze şi în special vechile tradiţii celte amintesc despre existenţa gnomilor (omuleţi cu înălţimea maximă de 80-100 cm) care trăiesc într-o lume subterană, sunt foarte harnici şi cunosc procedee deosebit de avansate de extragere şi prelucrare a metalelor. Pentru evul mediu timpuriu, făurarii piticilor erau ceea ce fuseseră ucenicii lui Hefaistos (ciclopii) pentru grecii antici, adică perfecţiunea de neatins în metalurgie. Toţi eroii acelei perioade, de la Beowulf şi Arthur până la Siegfried şi Tristan, aveau arme, scuturi sau armuri lucrate de piticii subpământeni.

Robert of Lockseley, mai cunoscut sub numele de Robin Hood, proscrisul a cărui faimă o depăşeşte pe cea a Regelui Arthur sau a lui Sir Lancelot of the Lake, a fost însă, după cum au stabilit cercetările istoricilor britanici, un personaj real. Deşi există dispute asupra rangului său (yeoman – „om liber" sau mic nobil de ţară), se ştie că acest bărbat curajos a luptat timp de aproape trei decenii în frământata Anglie de sub Richard Inimă de Leu şi Ioan Fără de Ţară pentru libertate şi dreptate socială, împotriva privilegiilor mereu ascendente ale marii nobilimi şi înaltelor autorităţi eclesiastice. Participarea sa la revolta baronilor ridicaţi împotriva lui Ioan Fără de Ţară înainte şi după obţinerea *„Magnei Charta Libertatum"* (1215), ca şi titlul de scutier cu care l-a învestit Richard Inimă de Leu sunt recunoscute ca reale, iar stejarul din Sherwood a devenit un monument naţional. Or, dacă legendele despre „vesela ceată" s-au dovedit adevărate, atunci este posibil ca dintre oamenii lui Robin Hood să fi făcut parte nu numai Little John, Friar Tuck, Alan a Dale sau Will The Archer, ci şi gnomii Hob şi Ket. Aceştia se numărau printre ultimii reprezentanţi ai poporului de oameni mici de stat (nu depăşeau 100 cm) ce trăiau în peşteri şi tuneluri subterane în Anglia înainte de venirea succesivă a celţilor, romanilor, saxonilor şi normanzilor, sau cel puţin aşa susţin toate vechile legende din insulele britanice.

Pitici făurari din legendele Nibelungilor (gravură germană din secolul al XIX-lea)

Dar mărturii despre „piticii de sub pământ" apar şi în alte zone ale Europei. În anul 1138, călugării unei mănăstiri din Germania de Sud au dat peste un pitic negru care se ascundea în pivniţa lor de aliments. Nu vorbea nici o limbă, refuzând să comunice chiar şi prin semne. Exasperaţi, călugării l-au dus înapoi în pivniţă ca să vadă ce va face. Lăsat liber, piticul s-a repezit la zidul dinspre apus, a scos o piatră cubică şi a dispărut în tunelul din spatele ei. Totul se petrecuse atât de repede, încât nimeni nu a avut timp să-l oprească, iar gaura era prea îngustă pentru ca un om de statură normală să poată intra în ea, fie şi târâş. Speriaţi, cei din mănăstire au zidit tunelul, iar faptul ar fi fost dat uitării dacă nu rămânea notat în cronica scrisă de unul dintre călugări.

Între secolele al XII-lea şi al XIV-lea, o serie de cronicari şi eruditi, cum ar fi englezul Roger Bacon sau francezii Geoffroy de Villehardouin şi Guillaume de Machaut menţionează că, în sudul Franţei, pe la 1240 e.n. a trăit şi luptat un cavaler rătăcitor absolut neobişnuit. Foarte înalt cu plete lungi şi negre, cu un „chip de o frumuseţe nepământeană", ciudatul tânăr, care vorbea curent câteva limbi europene contemporane lui, dar şi latina, lupta întotdeauna de partea celor slabi sau nedreptăţiţi. Era însoţit de doi „pitici", de fapt nişte bărbaţi tineri, ce păreau foarte bine proporţionaţi, dar a căror înălţime era doar de 1 m. Cei doi aveau chipurile ciudate, cu ochii oblici – s-ar putea crede că era vorba despre asiatici (în acea perioadă, invazia mongolă se apropia vertiginos de Europa Centrală), însă culoarea pielii „piticilor" era de un ciudat albastru-vineţiu.

În septembrie 2000, câţiva tineri arheologi care efectuau săpături în ruinele unei abaţii de lângă oraşul Béziers (Languedoc) au găsit un sarcofag de piatră perfect conservat în ceea ce fuseseră nişte cripte ascunse sub temelia capelei. Înăuntru odihnea un schelet în armură completă, cu coif şi sabie lungă (broadsword). Spre stupoarea tuturor, scheletul aparţinea unei femei de vreo 40 de ani, înaltă de 1,82 m şi, după cele câteva şuviţe de păr rămase în coif, brunetă. În afara armurii, femeia nu avea nici un alt veşmânt sau podoabă. Pe sarcofag nu scrie nimic. Însă în aceeaşi criptă fuseseră înmormântaţi doi bărbaţi de o vârstă nedefinită, cu arme şi cămăşi de zale. Erau înalţi de 1,05 m, iar craniile lor păstrau trăsăturile mixte, euro-asiatice. Femeia-cavaler şi cei doi credincioşi scutieri ai săi dormeau somnul de veci alături, înfruntând împreună eternitatea, aşa cum înfruntaseră împreună viaţa într-o lume care nu tolera excepţiile mai mult decât cea de astăzi...

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

„DE CÂTE FOTOGRAFII MAI AVEŢI NEVOIE"?

A ceasta era întrebarea – am putea spune chiar strigătul – pornind din exasperarea lui Roy Palmer care nu putea înţelege ce se mai dorea în plus, când fotografiile „dovedeau" totul. Adică, se vedea clar o deschidere în sol, acoperită însă de nori pe celelalte fotografii obţinute prin satelit! Din păcate însă, pentru Palmer, problema era nu numai numărul fotografiilor, dar şi modul în care acestea fuseseră executate: fotografia cu pricina, de exemplu, cea invocată de el, era de fapt... un mozaic de imagini de televiziune transmise de un satelit. Timp de 24 de ore, satelitul luase imagini ale Pământului, din diferite puncte ale orbitei sale, care fuseseră apoi prelucrate de un computer şi asamblate în aşa fel încât să ofere o imagine generală a Terrei ca şi cum am fi privit dintr-un singur punct, aflat exact deasupra Polului Nord. Şi cum la Pol stăpânea atunci iarna arctică, totul era învăluit de întuneric şi, prin însuşi procesul de compunere a imaginilor, o pată întunecată ocupa centrul fotografiei. Aceasta era tot.

Evidenţa împotriva existenţei unor lumi paralele în interiorul Terrei devenea copleşitoare, ceea ce însă nu slăbea în nici un fel convingerea celor care credeau cu fermitate în aceste lumi. Ajunsese cineva, la propriu, sub crusta terestră? Şi apoi: cum se explica faptul că în ciuda marilor progrese tehnologice, ştiinţa modernă oferea teorii uneori extrem de diferite asupra... a ceea ce s-ar afla în interiorul Pământului? Pentru că, de fiecare dată, specialiştii în ştiinţele Pământului se întâlneau cu... neaşteptatul!

Există o tehnică cu totul specială care permite obţinerea, cu ajutorul calculatorului, a unei imagini a interiorului Pământului: *tomografia seismică*. Ea a furnizat nu puţine surprize. Se bazează pe „colectarea" sunetelor proveniţe din adâncurile Pământului şi foloseşte instrumente sofisticate pentru analizarea undelor de şoc provenite de la cutremure de pământ şi de la explozii provocate de om. Ei bine, există de multă vreme un consens în privinţa faptului că Pământul este format din trei nivele principale: o crustă solidă de granit şi bazalt (cu o grosime de aproximativ 40 km), o manta de rocă vâscoasă, groasă de 3200 km şi un nucleu central, format din fier şi nichel topit, cu un diametru de aproape 6500 km.

Oamenii de ştiinţă au presupus întotdeauna că acest nucleu central are o suprafaţă netedă – imaginile obţinute la mijlocul anilor 1980 au arătat că suprafaţa sa este extraordinar de accidentată, cu munţi adevăraţi, înalţi de peste 5000 m şi canioane de şase ori mai adânci decât celebrul Marele Canyon din Statele Unite. Se consideră că munţii s-au format datorită curenţilor din mantaua topită, unde zonele mai puţin dense se ridică, la fel cum se întâmplă cu aerul cald din jurul unui radiator, în timp ce zonele mai reci, din vecinătatea crustei, coboară.

Când însă cineva crede cu adevărat în lumile subterane, nici nenumăraţii metri pătraţi de imprimantă de calculator, nici hectarele de imagini transmise de sateliţi nu-l impresionează cu nimic. Dovezi, toate acestea? Dimpotrivă: contradicţiile inerente în cazul unor imagini atât de speciale îl fac cu uşurinţă pentru cel ce se îndoieşte să tragă exact concluzia contrară!

MIHAELA DOROBANŢU

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica Sfântul Ioan Hera este prima construcţie de acest fel din Craiova începutului de secol XIX. Iniţial pe acest loc fusese o biserică

Biserica Sf. Ioan-Hera

de lemn, arsă de Cârjalii în 1801. Pisania îi indică drept ctitori principali pe cojocarul jupân Hera Stănescu, cel ce începe construcţia de zid în 1804 şi pe fratele său Şerban Stănescu, care termină definitiv lucrarea. În 1808 Florea Dascălul scrie un pomelnic precizând mai bine data zidirii. Aceasta s-a făcut în timpul domniei lui Constantin Ipsilanti, episcopia Râmnicului fiind pe atunci păstorită de Chir Nectarie. Biserica aparţinea iznafului cojocarilor care, alături de blănari şi işlicari, erau organizaţi în corporaţia respectivă. Hera Stănescu începuse cu o prăvălie în Uliţa Mare a Târgului Craiovei în 1792 şi în decurs de 15 ani, cumpărând livezi, locuri de arătură în Lunca Jiului şi prăvălii, strânge o mare avere. Împreună cu soţia sa, Ivana, hotărăşte, neavând copii, să ridice din temelie biserica din mahalaua Popa Anghel Chiţărănoaia, pe locul celei arse. Murind înainte de a o isprăvi, fratele său Şerban continuă şi termină lucrul, înfrumuseţând-o cu ajutorul cojocarilor. Numărul acestora era foarte mare în Craiova anilor respectivi, într-o perioadă de 20 de ani existând un număr de 103 asemenea meseriaşi indispensabili în cea mai mare parte a anului. Dintre aceştia, în 1826, Eme Chiurcibaşa înalţă clopotniţa şi termină de zugrăvit biserica. Numele Chiţărănoaia pe care îl luase mahalaua, probabil de la un morar numit Chiţoran, este înlocuit cu Hera, numele ctitorului. În urma cutremurului de la 1838 biserica are mult de suferit dar în 1860 i se face o reparaţie generală dărâmându-se turla de zid şi clopotniţa. În acelaşi timp se închide pridvorul şi se desfiinţează zidul dintre naos şi pronaos. Ulterior se tinde să se redea bisericii forma iniţială. Se deschide pridvorul, se reface zidul despărţitor, dintre naos şi pronaos, se ridică turla de cărămidă. În 1869 şi 1906 este executată o nouă pictură peste vechea frescă iar în 1933, interiorul este repictat în întregime. Mândrie a localnicilor, biserica Sfântul Ioan-Hera păstrează tradiţionalul stil brâncovenesc din secolele XVII-XVIII.

IRINA STOICA

O ATLANTIDĂ EGIPTEANĂ

Oraşul egiptean Heracleion a dispărut de pe hartă în urmă cu 1900 de ani în urma unor cutremure şi a unei maree. Recent, oraşul a revenit în actualitate, dezvăluind arheologilor comorile aflate pe fundul Golfului Abukir, la vărsarea Nilului în Marea Mediterană. Iată o anchetă despre această descoperire.

Statuia zeiţei Isis

Comori înghiţite de ape

În fiecare an agenţiile de presă egiptene transmit ştiri legate de descoperiri arheologice autohtone, de cele mai multe ori, senzaţionale. Una dintre ele se referă la redescoperirea oraşului Heracleion, aflat sub apele mării la 6,5 kilometri de Alexandria, un oraş din care au fost scoase la suprafaţă blocuri uriaşe de granit gravate cu hieroglife, faraoni de piatră, fragmente de temple, ceramică greacă, statuete din bronz, bijuterii, monede de aur şi argint. În total 1640 de obiecte arheologice. Lista rămâne însă în continuare deschisă.

O istorie neelucidată

Prin anii '90 a fost instituit un program de prospecţii arheologice în zona Alexandriei, principalul port al lumii antice, devenit o metropolă cu nu mai puţin de 6 milioane de locuitori. În cadrul acestui program, Franck Goddio, om de afaceri şi arheolog a folosit un sistem original de măsurare şi analiză spaţială a anomaliilor câmpului magnetic terestru, la baza căruia se află magnetometrul cu rezonanţă magnetică nucleară. Marea sensibilitate a captatorilor permite realizarea unei cartografii precise care pune în evidenţă discontinuităţile terenului. Despre existenţa unui oraş portuar care a jucat un rol important în schimburile comerciale dintre Egipt şi greci nu se ştia mare lucru. Herodot vorbea, în secolul V î.Ch., despre templul lui Heracles şi de un oraş frontieră numit Thonis. Cercetările efectuate par să indice faptul că este vorba de un singur oraş în care se găsea şi templul lui Heracles, numit Heracleion. Despre dispariţia acestuia nu se poate vorbi încă în termeni precişi. Se pare că oraşul ar fi fost distrus în urma mai multor cutremure. Un prim seism, după o perioadă de glorie sub dinastia Ptolemeilor a dus la scufundarea în pământ a clădirilor. Oraşul a supravieţuit în agonie până la seismul de la sfârşitul secolului I, urmat de o maree care a înghiţit pentru totdeauna acest port al faraonilor. Scenariul definitiv este încă departe de a fi elaborat. Dar pe măsură ce vor fi făcute noi descoperiri, timpul se va comprima, fără îndoială.

DORIN MĂRAN

O statuie de granit roz înaltă de 6 m este scoasă la suprafaţă